

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

9'uncu Toplantı
3 Kasım 2020 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bağlı ve bağımsız kuruluşların temsilcilerinin sorulara cevap vermesi için bir usul belirlenmesini talep ettiğine, bakanların seçtikleri sorulara cevap verdiği ve verilmeyen cevaplar için süre hatırlatmasının yapılmasının gerektiğine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, 4 Kasım 2020 Çarşamba günü yapılacak Dışişleri Bakanlığı bütçe görüşmelerinin Dışişleri Bakanının programı nedeniyle ertelendiğine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, her gün 17.00-19.00 saatleri arasında Komisyon üyesi olmayan milletvekillerine söz verilmesi konusunda tüm parti grupları olarak karar aldıklarına, grup sözcülerinin Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin konuşma taleplerini toplantı başladıktan sonra iki saat içerisinde Başkanlığa ulaştırmaları gerektiğine ve yemek saatlerine ilişkin açıklaması

IV.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

2.- YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç'ın, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri

- a)Millî Eğitim Bakanlığı
- b)Yükseköğretim Kurulu,
- c)Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı
- ç)Yükseköğretim Kalite Kurulu
- d)Üniversiteler

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

9'uncu Toplantı
3 Kasım 2020 Salı

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.08'de açılarak iki oturum yaptı.

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, bağlı ve bağımsız kuruluşların temsilcilerinin sorulara cevap vermesi için bir usul belirlenmesini talep ettiğine, bakanların seçtikleri sorulara cevap verdiği ve verilmeyen cevaplar için süre hatırlatmasının yapılmasının gerektiğine ilişkin açıklama yaptı.

Komisyon Başkanı Lütfi Elvan,

Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

4 Kasım 2020 Çarşamba günü yapılacak Dışişleri Bakanlığı bütçe görüşmelerinin Dışişleri Bakanının programı nedeniyle ertelendiğine,

Her gün 17.00-19.00 saatleri arasında Komisyon üyesi olmayan milletvekillerine söz verilmesi konusunda tüm parti grupları olarak karar aldıklarına, grup sözcülerinin Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin konuşma taleplerini toplantı başladıktan sonra iki saat içerisinde Başkanlığa ulaştırmaları gerektiğine ve yemek saatlerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk,

YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç,

Tarafından, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunum yapıldı.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Millî Eğitim Bakanlığının,

Yükseköğretim Kurulunun,

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının,

Yükseköğretim Kalite Kurulunun,

Üniversitelerin,

2021 yılı bütçeleri ile 2019 yılı kesin hesapları kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 21.16'da toplantıya son verildi.

3 Kasım 2020 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.08

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakanım, Kıymetli Yükseköğretim Kurulu Başkanımız, Değerli Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 9’uncu Birleşimini açıyorum.*

Gündemimizde Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kalite Kurulunun bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile üniversitelere ait 127 bütçe, 127 kesin hesap ve 95 adet Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın Bakan’a söz vereceğim ama herhâlde bir...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ne, usul üzerine söz talebi mi var?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Olmasa şaşardım zaten.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın, bağlı ve bağımsız kuruluşların temsilcilerinin sorulara cevap vermesi için bir usul belirlenmesini talep ettiğine, bakanların seçtikleri sorulara cevap verdiğine ve verilmeyen cevaplar için süre hatırlatmasının yapılmasının gerektiğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Günaydın, iyi bir gün olsun hepimiz için.

Sayın Başkan, biliyorsunuz bütçe hakkı milletin hakkıdır, biz de millet adına bu bütçe hakkını kullanmaya çalışıyoruz ve bunu etkin bir şekilde yapmaya çalışıyoruz. Ancak bazı sıkıntılar olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Nedir sıkıntınız?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, ifade edeyim; ilk gün biliyorsunuz Meclis, Sayıştay ve Kamu Denetçiliği Kurumunu görüştük. Siz kapanışta yalnızca Meclis Başkanımıza söz verdiniz diğer sorulara cevap vermesi için Sayıştay ve Kamu Denetçiliği Kurumuna söz vermediniz. Dün sabah bu konuyu söylediğimde RTÜK’e söz vereceğinizi söylediniz, Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna açılışta söz verdiniz ama kapanışta söz vermediniz, aynı zamanda da RTÜK Başkanı -biliyorsunuz- burada temsil edilmemişti. Şimdi, bugün de Sayın Millî Eğitim Bakanımız burada, aynı zamanda Yükseköğretim Kurulu Başkanı da burada, Sayın Başkan da burada. Açılışta, gördüğüm kadarıyla, bu konuda sunum yapacaklar Yükseköğretim Kurulu da ama aynı teamülü devam ettirseniz... Bugün * Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

kapanışta da sanıyorum, Millî Eğitim Bakanımıza söz vereceksiniz ama YÖK Başkanımıza sorularımıza cevap vermesi için söz vermeme olasılığınızı düşünüyorum. Bunun doğru olmadığını düşünüyorum Sayın Başkan. Kurumlar, bağlı kurumlar olarak gözüktüyor ama bağımlı değilse, özellikle Radyo ve Televizyon Üst Kurulu gibi bağımsız olması gereken kurullara söz vermezseniz, bağımlı olan kurumlar “Ya benim zaten hiçbir iradem yok.” diye düşünür ve yılı da böyle geçirirler. Hani biliyorsunuz, RTÜK Başkanı “Cumhurbaşkanı, AK PARTİ Genel Başkanı ne derse ben emir telakki ederim.” demişti. Biz bu konuda onu eleştirmek istiyorduk, “Bu doğru değil. Siz, iktidarı da muhalefeti de toplumun tamamını da radyo, televizyon konusunda eleştirmek için oradasınız...”

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sizden istirhamım, bu konuda bir usul belirlemeniz yani bağlı...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Usul belirliyorum ama usule başta sizler uymuyorsunuz değerli arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, neyine uymuyoruz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi anlatacağım.

Çok teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Devam ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Çok teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bu konuda...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, ne var başka, ne var? (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bu nasıl bir usuldür?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu nasıl bir üslup Sayın Başkan!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, bir saniye ya, bir saniye...

Ne var, söyleyin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söylüyorum Sayın Başkanım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, nasıl bir üslup ya! Ayıp ya!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Usulden çıktınız, başka yerlere gidiyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, usuldür bu Sayın Başkan, başka bir yere gitmiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Çıktınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu ne biçim tarz Sayın Başkan!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şunu söylüyorum Sayın Başkan: Bakın, bu konuda biz on saat konuşacağız bugün de. İki gündür olan usul şu şekilde oluyor: Sayın bakanlar seçtiği sorulara cevap veriyor ve siz, daha sonra, geçen yıl yaptığınız şekilde, bu konuda sorulara cevap vermesi gerektiğini ve aynı zamanda da vermediği cevaplara da “Şu tarihe kadar cevap verin.” gibi bir hatırlatmayı yapmadan kapatıyorsunuz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yaptım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, dün yapmadınız.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yaptım. Lütfen, tutanakları getirin, Sayın Paylan’a verin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, tarih belirtmediniz efendim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – “Bir hafta içerisinde teslim edilecektir.” dedim. Siz yerinizde oturmuyorsunuz, konuşulanları dinlemiyorsunuz, ondan sonra burada konuşuyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, yerimdeyim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, tutanakları getirin arkadaşlar, Sayın Paylan’ın önüne koyun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu nasıl bir üsluptur ya! Bu nasıl bir üsluptur! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ama beni itham ediyorsunuz. Lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu nasıl bir üsluptur ya!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – “Süre koymadınız.” diyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bu nasıl bir üsluptur ya!

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sizin üslubunuz nasıl bir üslup?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben gayet normal, saygılı bir üslupla konuşuyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bağımlı/bağımsız kuruluşlarla ilgili bir usul belirlemenizi talep ediyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İkincisi: Sayın bakanların da soruları seçerek istedikleri gibi cevap vermelerinden ziyade... Bakın, dün bizim partimiz aşağı yukarı 6 arkadaşımız konuştu, tek bir sorumuza cevap vermedi yani HDP’lilerin sorduğu tek bir soruya dahi cevap vermedi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, sakın olun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, hayır, tek bir soruya cevap vermedi. Bu anlamda, en azından mümkün mertebe bütün gruplardan sorulara eşit sürelerde cevap vermesini sağlamanızı...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Mesela, Türkiye’nin batısından çıkamadı, yalnızca İzmir, Antalya, Çeşme. Ya Türkiye’nin başka şehirleri de var, Ağrı’sı var, Van’ı var, Diyarbakır’ı var. Hepimiz konuştuk.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Diyarbakır’ı anlattı, siz dinlemediyseniz bilemiyorum, Diyarbakır’dan bahsetti.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, anlattım, ben de sizin önünüze o tutanağı koyacağım, Diyarbakır’ın ismi bile geçmedi.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Diyarbakır’dan bahsetti, Diyarbakır Kalesi’ne ne kadar ödenek verdiğinden bahsetti. Lütfen...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır efendim, hayır, bahsetmedi.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır, vermedi mi? Peki, arkadaşlar o bölümü de getirin bana lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, o anlamda bu konuda adaleti sağlamanızı istirham ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, o bölümü de getirin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bağlı ve bağımsız kuruluşların da...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan, Türkiye bir bütündür; Diyarbakır, 81 il bizimdir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, bu anlamda, bütün illerle ilgili, bütün bölgelerle ilgili, bütün partilerin sorduğu sorularla ilgili eşit çerçevede cevap vermesini...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Gelen sorulara ağırlık verdi.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır efendim, öyle vermedi, tutanaklarda belli.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu anlamda, bu oturumların daha etkili geçmesi için sizin daha çok çaba göstermenizi talep ediyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, çok teşekkür ediyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.-Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Değerli arkadaşlar, şimdi tüm parti grupları olarak lütfen beni dinlerseniz, daha iyi anlayacaksınız neden tepki gösterdiğimi. Tüm parti grupları olarak bir araya geldik ve dedik ki: Biz her gün çalışıyoruz. Dolayısıyla saat 21.00'de biz bu bütçe görüşmelerini her gün bitirelim kararı aldık çünkü her gün arkadaşlarımız çalıştığı için... Elbette Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımız zaman zaman gelip gidiyorlar ancak belki bizim Komisyon üyesi arkadaşlarımız kadar yorgunluk hissetmeyebilirler ama her gün arkadaşlarımız sabahtan geç saate kadar çalıştığı için, bu yıl tüm grup sözcüleriyle bir araya geldik, saat 21.00'de toplantıları bitirelim diye karar aldık. Bu çerçevede şunu da konuştuk, biraz önce Sayın Paylan'ın ifade ettiği gibi, dedik ki: Mümkün olduğu ölçüde soru ve cevap kısmına daha fazla zaman ayıralım, daha doğrusu cevaplara Sayın Bakanın ve ilgili arkadaşların cevaplarına daha fazla zaman ayıralım. Belki geçmişte yarım saat, kırk dakika ayırıyorduk; bir saat gibi bir süre ayıralım dolayısıyla her bir arkadaşımızın soruları net bir şekilde cevaplınsın diye konuştuk ve anlaştık. Fakat uygulamaya geldiğimizde arkadaşlar -bunu özellikle vurgulamak istiyorum- dün tam 45 arkadaşımız konuştu. Tabii, her arkadaşımız için süre belli, normal Komisyon üyeleri için on dakika, Komisyon üyesi olmayan üyelerimiz için beş dakika. Hatta görüşmelerin başlangıcında eğer Komisyon üyesi olmayan milletvekili konuşmacı sayısında bir artış olursa bunu beş dakikanın altına da çekebileceğimize dair bir karar aldık.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben dün dokuzda kapatmak için mecburen RTÜK Başkanına söz veremedim ve yazılı olarak bildirmelerini istedim, bunu da dün açıkladım Sayın Paylan'a, odada açıkladım, burada açıkladım, bunu, hâlâ tekrar ediyor. Ben ona tepki gösteriyorum, en az 3 kez Sayın Paylan'a bunları anlattım değerli arkadaşlarım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Neyi anlattınız? Kimseyi konuşturmayacak mısınız?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bağırıyorsunuz ama. Bağırmanın...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ama benim anlatmama rağmen, ısrarla beni suçlu konumuna getirmesini ben anlayamıyorum açıkçası. Ve ben şunu yapacağım: -Sayın Paylan müsaade edin- Bugün on dakikanın üzerinde söz vermeyeceğim, çok net söylüyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu ne ya? Yapmayın ya.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bir saniye arkadaşlar... Alınan karar bu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yapmayın ya.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – İkincisi de beş dakikanın üzerinde Komisyon üyesi olmayan arkadaşlara da söz vermeyeceğim ki soru-cevaba zaman ayıralım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkanım bir önerim var: Bir karar aldırın, çoğunluğunuz var, “Görüşme yapılmadan görüşülmüş kabul edilecek.” diye, bitti.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Bekaroğlu, burada şunu söyleyeyim: Benim için fark etmez, ben gece on bire kadar da çalışırım, on ikiye kadar da çalışırım, benim için hiç fark etmez ama 5 parti grubunun almış olduğu bir karar doğrultusunda ben hareket ediyorum. Burada tek başıma hareket etmiyorum, onu da özellikle vurgulamak istiyorum.

Burada ben grup sözcülerimizle bir araya geliyorum...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Yapmayın ya, hiçbir şey görüştürmüyorsunuz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşlar, lütfen... Ben gerekli müsamahayı her zaman gösteriyorum, sizler biliyorsunuz arkadaşlar.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Göstermeyeceğim.” diyorsunuz ama.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır, şunu söylüyorum... Şimdi, bakın, Sayın Sındır, şunu ifade etmek istiyorum: Eğer, biz saat 21.00 kuralına uymayacaksa tamam, ama 5 parti grubunun aldığı bir karar var, o karar gereği ben hareket etmek durumundayım. Dolayısıyla ortak alınan bir karar, bu karar doğrultusunda hareket etmek durumundayım. Ben bunu ifade ettim arkadaşlar. Yoksa, ben, burada sizlerin konuşmasını kısar... Dün, yeri geldi on beş dakika konuştunuz, yeri geldi on dokuz dakika konuştunuz, ben kimseye müdahale etmedim, etmem de. Hele hele Sayın Paylan’ın ifade ettiği: “Cevap vermek isteyen...” Elbette ben de isterim bunlara cevap verilmesini ama yazılı olarak bu cevapların mutlaka bize bildirilmesi gerektiğini ifade ettim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yazılı olarak seçtiği sorulara cevap veriyor, geçen yıl da aynı oldu, seçtiği sorulara cevap veriyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Bakın, siz müsaade edin Sayın Paylan.

Tutanaktan okuyorum arkadaşlar. Sayın Paylan şöyle ifade etti: “Siz cevaplandırılmasına yönelik Sayın Bakandan bir talepte bulunmadınız.” Ben “Bulunduk.” dedim. Bulunduk dedikten sonra “Süresini söylemediniz.” dedi. Şimdi tutanaktan okuyorum arkadaşlar, ben konuşuyorum: “Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanımıza. Cevaplandırılmayan sorulara yönelik olarak bir haftalık süre veriyoruz, bu bir haftalık süre içerisinde Sayın Bakanım lütfen cevaplarınızı alalım.” Demek ki süre vermişim.

Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, konuşmacılara da söz verecek misiniz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Elbette vermek istiyorum Sayın Paylan; vereceğim, vermek isterim ama dediğim gibi...

SALİH CORA (Trabzon) – Garo Bey’in bir özür borcu var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Efendim?

SALİH CORA (Trabzon) – Başkanım, tutanaklardan sonra bir özür dilemesi lazım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Çok önemli değil... Çok alışkınsınız, alışkınsınız artık, bu ithamlara alışkınsınız.

Bir başka husus: Arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Biz “Saat dokuz için çabalayalım.” diye karar aldık. Hadi, buyurun, siz özür dileyin. “Saat dokuzda bitirmeye çabalayalım.” dedik. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şimdi, arkadaşlar, bir saniye... Arkadaşlar, lütfen... Sayın Çelebi... Sayın Cora, lütfen...

Yine, Sayın Bakanın Diyarbakır’la ilgili bir kelime dahi ifade etmediğini söyledi. Soru-cevap kısmında Sayın Bakanın cevabını okuyorum: “Mehmet Nuri Ersoy – Diyarbakır Zerzevan Kalesi’yle ilgili az şey yapıyor gibi bir şey var. Hayır, ben geldiğim anda ilk ziyaret ettiğim yerlerden biri Diyarbakır Zerzevan Kalesi. Buraya ben acilen 1,5 milyonluk ödenek aktardım. 2019’da da on iki aylık kazı programına ilk alınanlar içinde yer alıyor, oraya da aldırım ve Zerzevan Kalesi’ne de her yıl artan oranlarda ziyaretçi geliyor. Buraya da her türlü desteği veriyoruz.”

Peki, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

IV.- SUNUMLAR

1.- Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk’un, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı ve üniversitelerin program bütçeye uygun olarak hazırlanan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifleri ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tekliflerini sunmak ve Bakanlık faaliyetlerimiz ile hedeflerimiz hakkında bilgi vermek üzere huzurlarınızda bulunmaktayım. Bu vesileyle Komisyonumuzun Başkan ve tüm üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı olarak herkesin eğitim ve öğretime eşit ve adil şartlar altında erişmesi çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışları kazanması; yenilikçi, dil becerileri yüksek, iletişime, öğrenmeye açık, öz güven ve sorumluluk sahibi, sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesi elbette önceliğimizdir. Bu önceliklerimizi, bildiğiniz üzere, 2023 Eğitim Vizyonu dokümanında ölçülebilir hedefler şeklinde sıralayarak milletimizle paylaşmıştık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim ve ekonomi arasındaki ilişki Sanayi Devrimi’nden bu yana literatürde kendisine yer bulmakta, bilgi çağıyla birlikte bu ilişkinin önemi giderek de artmaktadır. Bu anlayıştan hareketle, eğitim bizim için her zaman kalkınmanın en önemli unsurlarından biri.

Toplumun tüm kesimlerini içine alan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim hizmetlerini yürütebilmek için program bütçeye göre hazırlanan eğitim bütçemiz 211 milyar 993 milyon 156 bin Türk lirası olarak belirlenmiştir. Bu rakam 2020 yılı merkezî yönetim bütçesinin yüzde 15,7’sini oluşturmaktadır.

Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesi program bütçeye göre hazırlanmıştır. Sınırlı kaynakların topluma en yüksek faydayı sağlayacak programlara tahsis edilmesi gerçeğinden hareketle, Bakanlığımız faaliyetleri Engellilerin Toplumsal Hayata Katılımı ve Özel Eğitim, Hayat Boyu Öğrenme; Ortaöğretim; Ölçme, Seçme, Yerleştirme; Temel Eğitim, Uluslararası Eğitim İş Birlikleri, Yurt Dışı Eğitim ve Yönetim Destek Programlarına ayrılmıştır.

Engellilerin Toplumsal Hayata Katılımı ve Özel Eğitim Programı’na 7 milyar 568 milyon 630 bin TL, Hayat Boyu Öğrenme Programı’na 3 milyar 24 milyon 407 bin TL; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Programı’na 69 milyon 132 bin TL, Ortaöğretim Programı’na 42 milyar 478 milyon 310 bin TL, Temel

Eğitim Programı'na 80 milyar 809 milyon 296 bin TL, Uluslararası Eğitim İş Birlikleri ve Yurt Dışı Eğitim Programı'na 1 milyar 645 milyon 282 bin Türk lirası, Yönetim ve Destek Programı'na ise 11 milyar 325 milyon 177 bin TL ödenek ayrılmıştır.

2021 program bütçemizde 67 adet performans göstergesiyle programlar yıllık belirlenen ölçülebilir hedeflere göre takip edilecektir. Tekli eğitime geçiş ve okul öncesi eğitim hedefimiz. Uzaktan eğitim, okullardaki deprem güçlendirme faaliyetleri ve meslek liselerinin atölye altyapısı gibi özel önem verdiğimiz alanlar için Millî Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesini 5,8 milyar TL'den yüzde 94 oranında arttırarak 11,3 milyar TL'ye çıkartıyoruz. En temel kamu hizmetlerinden olan eğitim hizmetlerinin yaygın ve erişilebilir olmasına önem veriyoruz. Eğitimin her kademesinde fırsat adaletine dayalı bütüncül bir sistem oluşturmayı hedefliyoruz. Ayrıca, öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerini destekler nitelikteki çalışmalara da ağırlık vereceğiz.

Diğer taraftan, 2021 yılı bütçesinin öğrencilerimize doğrudan nakdî ve aynı olarak önemli destekler sağlanmasını içerdiğini belirtmek isterim. Bu kapsamda, tahsis edilen ödenek tutarı 30,1 milyar TL'dir. Şartlı eğitim yardımı kapsamında da ilk ve ortaöğretimdeki öğrencilerimizin annelerine yaptığımız yardım miktarları da arttırılmıştır. Okul öncesi eğitim çağında bulunan öğrencilerimizin okul öncesi eğitim imkânlarından yararlanabilmesi için eğitim modelleri geliştirmek, ilköğretim çağında bulunan öğrencilerimizin akademik yeterliliklerini ve sosyal etkinliklere katılım oranlarını arttırmak, okul öncesi ve ilköğretim okul ve kurumlarında ders, laboratuvar araç gereçleri dâhil her türlü araç gereçleri ve donatım malzemelerini sağlamak başta olmak üzere 2021 yılı bütçemizde Temel Eğitim Programı'na 80 milyar 809 milyon 296 bin TL kaynak ayrılmıştır. Ortaöğretim kurumlarının her türlü donatımı, tüm öğrencilerin ücretsiz ders kitabı, pansiyon hizmetlerinin kalitesinin artırılması ve burs imkânları için Ortaöğretim Programı'na 42 milyar 478 milyon 310 bin TL kaynak ayrılmıştır.

Tüm dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan Covid-19 salgınıyla birlikte uzaktan eğitim sürecini başlatarak hayati önlemlerden birini uygulamaya koyduk. Uzaktan eğitim sürecinde TRT EBA ilkökul, EBA ortaokul, EBA lise televizyon kanalları üzerinden uzaktan eğitim içeriklerini ve ders anlatım videolarını öğrencilerimizle buluşturduk. Aynı dönemde belli başlı ülkeler öğrencilerine sadece işlenecek konularla ilgili mail göndermekle yetindi.

Bu süreçte ortaya çıkan öğrenme kayıplarını en aza indirmek amacıyla her seviyede telafi öğretim programları hazırladık. Salgın nedeniyle uzunca bir süre gerek aile ortamı gerek sosyal medyada salgın ve salgının etkileriyle ilgili uyarılara maruz kalan öğrencilerin yeniden okula başladıklarında olağan düzenlerine dönebilmeleri için "Okuldayım Güvendeyim-Çocuk ve Gençler İçin Uyum Etkinlikleri" kitapçığı hazırladık. Çalışmalarımız bu kapsamda artarak devam ediyor.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; salgın sürecinin başından itibaren dünyadaki gelişmeleri yakından izliyor ve ülkemiz açısından da süreç planlamalarımızı yapıyoruz. Bu süreçte ailelerimize bir kez daha gösterdikleri ve çaba ve sabır nedeniyle teşekkür ediyoruz. Okullarımızın ne denli büyük bir toplumsal işleve sahip olduğunu bu dönemde bir kez daha idrak ettik. Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulunun değerlendirmeleri doğrultusunda çocuklarımızın faydasını önceleyerek okullarımızda yüz yüze eğitime aşamalı olarak geçişi başlattık. Benzer özellikler gösteren ülkelerde tüm okullar tam zamanlı ve tüm seviyelerde açılırken biz ülkemizde kontrollü ve aşamalı bir geçişi tercih ettik. Aşamalı geçiş planlamamızın ilk basamağını hayata geçirerek 21 Eylül Pazartesi günü okul öncesi eğitim ve ilkökul 1'inci sınıf öğrencilerimizle eğitime başladık. Daha sonra 1, 2, 3, 4'üncü sınıflar, ortaokullarda 8'inci sınıflar, liselerde hazırlık ve 12'nci sınıflarla, köy okullarımızın tüm kademelerinde ilkökul ve ortaokul dâhil olmak üzere her gün ve özel gereksinimli öğrencilerimizin tüm kademe ve sınıf

düzeylerinde yüz yüze eğitime başladık. Aşamalı geçişin 3'üncü basamağında ise eğitim hayatlarında yeni bir sayfa açan 5 ve 9'uncu sınıf öğrencilerimizi 2 Kasım itibarıyla arkadaşları ve öğretmenlerine kavuşturduk.

Yüz yüze eğitimde çocukların sosyal, duygusal, bilişsel dil ve motor gelişimini azami düzeyde destekleyen ve yaşam boyu iyi olma hâline katkı sağlayan bir eğitim kademesi olması dolayısıyla erken çocukluk eğitimi önemsiyoruz. Bu nedenle yüz yüze eğitimi okul öncesi eğitim kademesinde beş gün olarak uyguluyoruz. Yüz yüze eğitime başlayan öğrencilerimiz haftanın iki gününde okullarına devam ediyorlar, yüz yüze eğitimde sınıf mevcutlarını Bilim Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda gruplara ayırarak azalttık. Ayrıca, ders sürelerinde yaptığımız düzenlemeyle çocuklarımızın okulda kalış sürelerini de kısalttık.

Yüz yüze eğitime başlama konusunda veli rızası bizim için önemlidir. Çocuklarını okula göndermek isteyen velilerimize esneklik tanıyoruz. Bu durumda öğrencimizin devamsız sayılmadığı ancak mutlaka uzaktan eğitimle derslerine devam etmesi gerektiği bir yapıyı işletiyoruz. Öğrencilerimizin her koşulda, devam ettiği sınıfın müfredatından sorumlu olmasını önemsiyoruz.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi, köy okullarında da ilkokul ve ortaokul olmak üzere tüm seviyelerde haftada beş gün yüz yüze eğitime başladık. Yaptığımız yönetmelik değişikliğiyle öğrenci sayısına bakılmaksızın köylerdeki okullarımızın velilerimizin tercihine bağlı olarak açık kalmasını sağladık. Hâlihazırda başlatmış olduğumuz köy okullarında iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına hız verdiğimizizi belirtmek isterim.

Yüz yüze eğitimde, okullarımızda hijyen ve sosyal mesafe standartları konusunda Sağlık Bakanlığının ve Bilim Kurulunun rehberliğinde her türlü tedbiri alıyoruz. Denetmenlerimizce düzenli olarak kontrol edilen okullarımızda Covid-19 tedbir ve takip ekipleri oluşturduk ve öğretmenlerimizin Covid-19 tedbirleri konusunda eğitimlerini tamamladık. Eğitim kurumlarında hijyen şartlarının geliştirilmesi ve enfeksiyonu önleme kontrol kılavuzunu hazırladık. Kılavuz, bu eğitim öğretim yılında eğitim kurumlarımıza rehberlik edecek.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzaktan eğitim sürecimiz, yüz yüze eğitimle eş zamanlı olarak devam ediyor. Uzaktan eğitimin ana mecrası olan TRT EBA ilkokul, ortaokul ve lise kanallarında tüm yayınlarımız günde 3 kez tekrar ediliyor. Dijital eğitim platformu EBA ise öğretmenlerin kendi öğrencilerine ders anlattıkları canlı sınıf uygulaması, ders anlatımlarının yer aldığı video kütüphanesi, yapay zekâ destekli akademik destek bölümü ve binlerce eğitim materyaliyle öğrencilerimiz ve öğretmenlerimizin hizmetindedir. Bilgisayar ve internet erişimi konusunda desteğe ihtiyacı olan öğrencilerimiz için Türkiye genelinde 13.304 EBA destek merkezi, 127 mobil EBA Destek Noktası oluşturduk. EBA Destek Noktalarının sayısı hızla artmaya devam ediyor. Öğrencilerimiz ve velilerimiz kendilerine en yakın noktaya “ebadesteknoktasi.meb.gov.tr” adresinden anında ulaşabilir ya da kendi okullarından bilgi alabilir.

Bakanlık olarak ilk aşamada ihtiyaç sahibi öğrenciler açısından ailesinin gelir düzeyi, eğitim çağındaki kardeş sayısı, yüz yüze eğitime devam etme durumu, özel eğitim gereksinim hâlleri gibi hususlarda resmî veriler üzerinden yaptığımız sıralama doğrultusunda 500 bin öğrencimize de tablet bilgisayar ulaştırıyoruz. Ayrıca, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, kamu ve özel sektör kuruluşları ile sivil inisiyatifler tarafından sunulan aynı ve nakdî bilgisayar desteklerinin de öncelikle ihtiyaç sahibi öğrencilere hızla ulaşabilmesi için de aynı stratejiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Şu an okullarda görev başında olan öğretmenlerimiz, salgın sürecinde eğitimi güvenli ve sağlıklı bir şekilde sürdürüyorlar. EBA Destek Noktalarında, mobil EBA araçlarında, EBA televizyonu ders çekimlerinde görev alan ve her gün öğrencileriyle canlı ders yapan öğretmenlerimiz, uzaktan eğitimi

omuzluyorlar. Meslek lisesi ve halk eğitim merkezi öğretmenlerimiz maske, dezenfektan üretimleriyle bu süreçte ülkemiz için seferber oldular. Anadolu'nun bir köyünde bir öğretmenimiz bir video hazırlıyor, içerik üretiyor, EBA'ya yüklüyor, kendi bilgisini binlerce öğrenciye ulaştırıyor ve "Burası bizde." diyen öğretmenler gerçekten bu işe yüreklerini koyuyorlar.

Tüm kademelerdeki evlatlarımızı okullarıyla buluşturmak gayesindeyiz. Öğretmenlerimizle, okullarımızla, dikkatimiz ve özverimizle buna hazırız.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Bakanlığımıza bağlı resmî eğitim kurumlarında görev yapan 974.837 öğretmenimiz bulunmaktadır. Hükûmetlerimiz döneminde atanan öğretmen sayısı, mevcut resmî öğretmen sayısının yüzde 71'ine karşılık gelmektedir, 40 yaş ve altındaki öğretmen sayımız, toplam öğretmen sayımızın yüzde 62'sine tekabül etmektedir. Öğretmen başına düşen öğrenci sayımız ilköğretimde 16'ya, ortaöğretimde de 11'e düşmüştür. Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki öğretmen doluluk oranları birbirine çok yakın bir seviyeye yükseltilmiştir. Norm kadro doluluk oranları Doğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 95, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 93, ülke genelinde ise yüzde 92 seviyesindedir.

Öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarında önemli iyileştirmeler yapılmış ve 1/7/2020 tarihi itibarıyla Bakanlığımız bünyesinde göreve yeni başlayan 9'uncu derece 1'inci kademedeki bir öğretmenimizin maaşı 4.369 TL, ek ders ücretinin saati de net 18,22 TL olmuştur. Ayrıca, tüm öğretmenlere her eğitim öğretim yılı başında eğitim öğretime hazırlık ödeneği verilmektedir. Bu yıl 1.210 TL ödenmiştir.

Bakanlığımızın üst yönetimine ilişkin hizmetler, yardımcı hizmetler, hukuki danışmanlık ve muhakemat hizmetleri, idari ve mali hizmetler, danışma ve denetim faaliyetleri ile insan kaynakları yönetimine 2021 yılı bütçemizin Yönetim ve Destek Programı'na 11 milyar 325 milyon 177 bin TL kaynak ayrılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız 2023 Eğitim Vizyonu çerçevesinde veriye dayalı yönetim anlayışını benimsemiş, bu anlayıştan hareketle mekânsal verinin toplanması ve yönetimi noktasında Millî Eğitim Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemi'ni hayata geçirmiştir. Bakanlığımıza ait tüm taşınmaz bilgileri –konum, imar planı, mülkiyet, tapu, yüz ölçüm, bina temel bilgileri, okul türü, fotoğraflar- Coğrafi Bilgi Sistemi'yle elektronik olarak ortama taşınarak Bakanlık bilgi sistemlerinin konumsal altyapısı oluşturulmuştur. Bu kapsamda 42.623 eğitim alanı, 162.190 eğitim parseli, 43.145 kampüs, 132.435 bina kayıt altına alınmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemiyle planlanması, izlenmesi, denetlenmesi çok daha kolay ve sağlıklı hâle getirilen eğitim altyapımızı derslik başına düşen öğrenci sayısını azaltmak ve ikili öğretime son vererek tüm okullarımızda tam gün eğitim ve öğretime geçmek hedefleri doğrultusunda güçlendiriyoruz. Her eğitim kademesinde derslik başına düşen öğrenci sayısı yeni yapılan derslikler sayesinde ülke genelinde her gün azalmaktadır. Bütün bu çalışmalar sonrasında derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 24, ortaöğretimde ise 19'a düşmüştür.

Akademik bilgiyi beceriye dönüştürmek, çocuklara ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda pratikler kazandırmak, teori ve pratiği birleştirmek için uzun vadeli bir gelecek yatırımı olan tasarım-beceri atölyelerini hayata geçirdik. Tasarım-beceri atölyeleri sayesinde çocuklarımızın ilkokuldan başlayarak tüm eğitim kademelerinde ilgi ve yetenekleri doğrultusunda tasarlayarak, duyarak, düşünerek, yaparak ve kendi alanında derinleşme imkânı bularak eğitim almasını istiyoruz. Okullarımızda ahşap, seramik, robotik, fen ve teknoloji, drama, bahçe ve hayvan bakımı gibi alanlar başta olmak üzere bugün 8.168 tasarım-beceri atölyesi tamamlanmıştır.

Öğrenme süreçlerinin teknolojik altyapısıyla desteklenmesinde önemli mesafe kaydedilmiştir. Bugüne kadar yarım milyona yakın etkileşimli tahta okullarımıza kurulmuştur. 15 binden fazla okulda okul içi ağ altyapısı tesis edilerek 1 milyonun üzerinde ağ ucu kurulumu yapılmıştır. Bu okullara Sanal Özel Ağ üzerinden geniş bant internet erişimi verilmektedir. Bu imkâna sahip olmayan okullarımıza ise kablolu, uydu ve mobil erişim teknolojileri kullanılarak internet bağlantısı sağlıyoruz. Okullarımızın teknolojik imkânlarını üç boyutlu yazıcılar, kodlama, tasarım ve bilişim araçlarıyla, üretime yönelik setlerle daha da iyileştiriyoruz. Altyapının verimli ve etkili kullanılabilmesi öğretmenlerimizin yetkinliğine, dijital eğitim içeriklerine, kalitesine, yeterliliğine ve kullanılabilir olmasına bağlıdır. Dijital eğitim platformu Eğitim Bilişim Ağı gelişen teknolojiyle uyumlu şekilde 2023 Eğitim Vizyonu hedefleri doğrultusunda tamamen yenilenmiştir. Diğer yandan Türkiye Güvenli Okullaşma ve Uzaktan Eğitim Projesi'yle aynı anda 5 milyon kullanıcıya hizmet sunabilmeyi, sunulan elektronik içeriklerin miktarını, kalitesini, işlevselliğini ve içerik üretim altyapılarını önemli ölçüde artırmayı planlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Covid-19 sürecinde EBA uygulamamızdan eş zamanlı olarak daha fazla sayıda kullanıcıya hizmet verebilmek için mevcut veri merkezinin kapasitesinin artırımını sağladık. Ankara'daki bu veri merkezine ek olarak ikinci veri merkezini İstanbul Esenyurt'ta hizmete açtık. Öğrencilerin farklılaşan ihtiyaçlarına alternatif çözüm olarak ve öğrencilerimizin özel kurslara yönelimlerine gerek bırakmayacak şekilde tasarlanan EBA yapay zekâ akademik destek uygulamasında öğrencilerin üniversite tercih listesiyle mevcut seviyesi arasında bağlantı kuran, hangi konuyu ne kadar çalışmaları gerektiğini planlayan, çözilemeyen bir sorunun neden çözilemediğini bildiren özel bir akıllı yönlendirme özelliği bulunmaktadır. Bu uygulama sayesinde her öğrencimizin ulusal sınavlara hazırlanmalarında kişiselleştirilmiş yol haritalarıyla çalışmalarına imkân sağlanmıştır.

Mesleki ve teknik eğitimin yerel, ulusal ve uluslararası iş piyasalarının beklentilerine uygun şekilde yapılandırılarak genç nüfusumuza gerekli bilgi, beceri ve yetkinliği kazandırmasını sağlamaya yönelik çalışmalar temel ödevimizdir. Bu kapsamda önemli adımlar atmaya devam ediyoruz. Sektörlerle kapsamlı ve güçlü iş birlikleri kurduk, müfredatı ulusal meslek standartlarıyla uyumlu hâle getirdik. Mesleki ve teknik eğitimde kalite güvence sistemi kurduk. Sektör temsilcilerinin yönetime aktif katılımlarını sağladık. Sektörlerle birlikte attığımız adımlar kısa sürede sonuç verdi. Mesleki teknik eğitimi tercih edip yerleşen öğrenci sayısı yüzde 63 oranında arttı. Meslek, alan ve atölye öğretmenlerimize yönelik işbaşı ve mesleki gelişim eğitimlerinde, öğretmenlerimizin yüzde 85'ine yeni teknolojiler ve sistemler konusunda imkân sağladık. Yüzde 1'lik başarı diliminden öğrenci alan ve mesleki teknik Anadolu lisesi olan okul sayımız giderek artmaktadır.

İstihdam oranı yaklaşık yüzde 90'lar seviyesinde olan mesleki eğitim merkezi öğrencilerine, mesleki açık öğretim lisesi vasıtasıyla lise diploması alma imkânı getirdik. Bunun yanında, öğrenim gördükleri merkezde diploma almalarına yönelik gerekli düzenlemeleri yaparak uygulamaya koyduk. Attığımız bu adımlar sonucunda mesleki eğitim merkezlerindeki yani çıraklık eğitim merkezlerindeki öğrenci sayımız yüzde 62 artmıştır. Ayrıca, mesleki ve teknik eğitim veren okullarımızda üretilen teknik bilginin patente dönüştürülerek ülke ekonomisinin ve teknolojisinin gelişmesine katkı sağlaması amacıyla 2019-2020 eğitim ve öğretim yılının teması "Mesleki ve Teknik Eğitimde Patent, Faydalı Model, Marka ve Tasarım Yılı" olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, şu ana kadar 142 patent, faydalı model, tasarım ve marka tescili alındı. Ayrıca, 66 patent, 85 faydalı model, 197 tasarım ve 260 marka olmak üzere 608 tescil başvurusu değerlendirme aşamasındadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Covid-19 salgını sürecinde mesleki ve teknik eğitimin önemi bir kez daha ön plana çıktı. Artan üretim kapasitesiyle mesleki ve teknik eğitim, toplumun bu zor günlerdeki ihtiyaçlarını karşılayan ana aktörlerden biri hâline gelmiştir. Mesleki teknik eğitimde üretim

patlaması yaşanmasının ana nedenlerinden biri, üretimden elde edilen gelirden yüzde 15 olan hazine kesintisinin yüzde 1'e indirilmesi olmuştur. Dezenfektan malzemelerinden tek kullanımlık tulumlara, cerrahi maskelerden yüz koruyucu siperliklere, solunum cihazından N95 standartlarındaki maskeye kadar çok çeşitli ürünler üretilmiş ve üretilmeye devam etmektedir. Bugüne kadar okullarımızda 6 milyon litre yüzey temizleyicisi, 800 bin litre el dezenfektanı, 30 bin litre kolonya, 60 milyon adet cerrahi maske, 15 bin N95 maske, 1 milyonun üzerinde siperlik, 35 bin tek kullanımlık çatal bıçak üretimi yapılmıştır. Ayrıca, salgın sürecinde ihtiyaç duyulan diğer ürünlerin üretilmesini sağlamak amacıyla altyapısı güçlü meslek liselerimizde bu yıl AR-GE merkezleri kurduk. AR-GE merkezlerini kurmamızın amacı, bir taraftan üretim kapasitesini artırmayı devam ettirirken diğer taraftan inovasyon ve fikrî mülkiyet konusuna odaklanmaktır. Kurduğumuz AR-GE merkezlerinden kısa sürede cerrahi maske makinesinden solunum cihazına, UVC hava sterilizasyon cihazından N95 maske makinesine, video laringoskop cihazından izole numune alma ünitesine, temassız kızılötesi termometre cihazından yoğun bakım yatağına kadar çok sayıda ürün üretilmiş ve sağlık kuruluşlarına teslim edilmiştir. Mesleki ve teknik eğitimi güçlendirmeye yönelik attığımız adımların sonuçlarını kısa sürede almaktan mutluluk duyuyoruz. Ülkemizin 2023 eğitim hedefleri doğrultusunda mesleki ve teknik eğitimi güçlendirmeye yönelik çalışmaları tüm paydaşlarla iş birliği içinde geliştirmeye devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bireylerin yaşamları boyunca devam eden değişkenlik hayat boyu öğrenme yaklaşımının doğmasına ve yaygınlaşmasına sebep olmuştur. Hayat boyu öğrenme yaklaşımı her ne kadar ülkemizde 2000'li yıllarda yaygınlaşmaya başlasa da bu alanda ciddi kazanımlar elde edilmiştir. 2007 yılında yüzde 1,8 olan hayat boyu öğrenmeye katılım oranımız 2019 yılında yüzde 5,8 olmuştur. Türkiye'nin tüm il ve ilçelerinde resmi 995 halk eğitim merkezi ve 24 olgunlaşma enstitüsü olmak üzere toplam 1.019 yaygın eğitim kurumumuz bulunmaktadır. Bu kurumlarda 2020 yılı içerisinde 2 milyon 923 bin 277 kursiyerimiz, ekim ayı itibarıyla 72 alanda 3.585 kurs programı doğrultusunda eğitimler almaktadır. Bununla birlikte, günün ihtiyaçlarından hareketle dijital alanlarda, finans, sağlık, ekoloji ve sosyal medya gibi alanlarda 21'inci yüzyıl becerileri arasında yer alan okuryazarlıklara ilişkin farkındalık ve beceri eğitimlerine yönelik kurs programları da düzenlenmiştir. Yaygın eğitim kursları, halk eğitim merkezleri ve olgunlaşma enstitülerimizin faaliyetleri için 2021 yılı bütçemizde Hayat Boyu Öğrenme Programı'na 3 milyar 407 bin Türk lirası kaynak ayrılmıştır. Hayat boyu öğrenme kurumlarımız maske, tıbbi amaçlı tulum, yüz siperliği üretimine destek sağlamışlardır. Üretilen maskeler yetkili kurumlarımızla iş birliği içinde ihtiyaç duyulan yerlere ulaştırılmıştır. Ayrıca olgunlaşma enstitülerinin çocukların yaş, cinsiyet ve gözlük kullanımını da dikkate alarak ürettikleri özel maske ve siperlikler e-PTT üzerinden satışa sunulmuştur.

Covid-19 salgını sürecinde, velilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda 15 kurs programından oluşan salgın döneminde veli eğitimi seti hazırlanmıştır. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin sosyal yaşamın her alanında var olmaları, eşit eğitim fırsatlarından yararlanmaları ve toplumsal yaşantıyla bütünleşmeleri için çalışmalarımız devam etmektedir. Özel eğitimde bir taraftan hizmet kalitesini sürekli artırırken diğer taraftan sunduğumuz hizmetlerin erişilebilirliğini artırıyoruz. Örneğin, Türkiye genelinde 2019 yılında 28 ilde 52 özel eğitim anaokulu bulunuyordu. Özel eğitim anaokullarına erişilebilirliği artırmak için okulu olmayan tüm illerimizde bu okullarımızı açtık. Artık 21 Eylül 2020 itibarıyla 81 ilimizde en az 1 özel eğitim anaokulu hizmet vermeye başladı, bazı illerimizde ihtiyaca göre birden fazla anaokulu açtık. Toplamda tüm illerimizde özel eğitim anaokulu sayımız 110'a çıktı. Ayrıca 76 ilde hizmet veren eğitim ana sınıfı uygulamasını da 81 ile çıkardık. Böylece özel eğitim anaokulu ve özel eğitim ana sınıfı olmayan ilimiz kalmamış oldu. 2019 yılında 71 ilde bulunan 151 özel eğitim meslek okulunda toplam

12.620 öğrenci eğitim görüyordu. Bu okullarımızı da 81 ile yaygınlaştırdık, artık 81 ilde bu okullar hizmette. Ayrıca büyükşehirlerde taleplere göre 14 adet yeni meslek okulu daha açtık, şu anda özel eğitim meslek okulu sayımız 81 ilde 175'e çıktı.

Covid-19 salgını nedeniyle özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerimizin de ihtiyaçlarına uygun içerikler hazırladık. Özel eğitim okullarına ve kaynaştırma eğitimine devam eden tüm öğrenciler ve veliler için geliştirilen içerikleri ve etkinlikleri "Özelim Eğitimdeyim" adlı bir mobil uygulamada topladık. Ayrıca özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim süreçlerini eğitim araçlarıyla zenginleştirmek, somutlaştırmak ve öğrencilerin yaparak öğrenmelerini sağlamak amacıyla Özel Çocuklara Özel Materyaller Projesi kapsamında özel eğitim materyali hazırlama çalışmalarını yürütüyoruz. Kaynaştırma/ bütünleştirme uygulamalarında görev alan öğretmenlerin, okul yöneticilerinin, ailelerin gelişimlerini desteklemek yoluyla tüm öğrencilerin topluma entegrasyonunu sağlamak, ülkemizde kaynaştırma bütünleştirme uygulamalarının kalitesini artırmak hedefiyle, Bütünleştirici Eğitimin Geliştirilmesi Projesi kapsamında çalışmalar devam ediyor. Destek eğitim odaları, kaynaştırma ve bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında akranlarıyla aynı sınıfta eğitimlerine devam eden ancak özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amacıyla özel araç gereç ve eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş eğitim ortamları olarak hizmet veriyor.

Mevcut destek eğitim odalarının yeni standartlara göre modernize edilmesiyle ilgili bir proje devam ediyor. Bu proje kapsamında kurulan yeni standartlarda destek eğitim odası 33 ilde 79 adet bulunuyordu. Destek eğitim odalarına erişimi artırabilmek için önce 81 ilde kurmayı hedefledik, 2019 yıl sonu itibarıyla 121 yeni destek eğitim odası kurduk. Diğer taraftan özellikle büyükşehirlerden başlamak üzere her ilde ihtiyaç olan bu odaların sayısını artırmayı hedefledik. Gerekli yatırımlar tamamlandı ve 2020 yılında 400 yeni destek eğitim odası daha yapıldı. Böylece yeni standartlarda destek eğitim odası 600'e çıkmış oldu. Özellikle büyükşehirlerde yeni standartta destek eğitim oda sayısını önemli miktarda artırıyoruz. Böylece yeni standartlarda destek oda sayısı 8 kat artmış oldu.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özel yetenekli bireylerin eğitimi için de çalışmalarımız devam ediyor. Bu kapsamda 2020 yılında 16 bilim sanat merkezini daha öğrencilerimizin hizmetine sunduk. Toplamda 182 bilim sanat merkezinde 63.095 özel yetenekli öğrencimiz bu eğitim hizmetinden yararlanıyor. BİLSEM'leri güçlendirmek için önemli yatırımlar yaptık. Bu kapsamda 2020 yılının sonuna kadar 182 BİLSEM'in tamamında bin kitaptan oluşan özel bir kütüphane kuruyoruz. Ayrıca BİLSEM'lere yine bu kapsamda ilave laboratuvarlar ve tasarım beceri atölyeleri kuruyoruz. 2020 yılında BİLSEM'lerde 168 yeni tasarım ve beceri atölyesini de kurduk. 2020 yılının sonuna kadar bu 2 destek paketi bitmiş olacak. Salgın sürecinde e-Rehberlik Sistemi üzerinden yapılan raporlama sonucuna göre, okul rehberlik servisleri ile rehberlik araştırma merkezleri tarafından grup rehberliği kapsamında 9 milyon 818 bin 326 öğrenciye; bireysel rehberlik kapsamında toplam 108.855 öğrenciye birebir hizmet sunuldu.

Bakanlık olarak, özellikle engelli vatandaşlarımızın eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanabilmeleri öncelik verdiğimiz konulardan biridir. Görme, işitme, zihinsel beden yetersizliği olan bireyler ile dil, konuşma, özel öğrenme güçlüğü, otizm, spektrum bozukluğu olan bireylerden özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından destek eğitimi almaları uygun görülenlerin eğitim giderleri Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır. 2021 yılı bütçemizde, engellilerin toplumsal hayata katılımı ve özel eğitim programına 7 milyar 568 milyon 630 bin TL kaynak ayrılmıştır.

Diğer yandan, ülkemizde özel okullar, devlet okullarındaki derslik, öğretmen ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlayarak buradaki kaynağın eğitimde niteliğin artırılması için kullanılmasına imkân vermektedir. 2020-2021 eğitim öğretim yılı itibarıyla tüm eğitim kademelerinde toplam 14.617 özel okul bulunmaktadır. 2019-2020 eğitim öğretim yılında açık öğretim öğrencileri hariç tüm özel okullarda kayıtlı öğrencilerin toplam öğrenci sayısına oranı yüzde 8,8'e ulaşmıştır. Örgün eğitim içerisindeki özel okul sayılarının toplam okul sayısına oranı ise yüzde 20,2'dir.

2018-2019 eğitim öğretim yılında özel okullarda öğrenim gören öğrencilere yönelik eğitim öğretim desteği uygulamasını kademeli olarak kaldırma kararı aldığımızdan 2019-2020, 2020-2021 eğitim dönemlerinde eğitim öğretim desteği kapsamına yeni öğrenci alınmamıştır.

Eğitim sürecinin önemli boyutlarından biri de hiç şüphesiz ki ölçme ve değerlendirmedir. Bakanlık olarak “Ölçmek için öğrenmek yerine öğrenmek için ölçmek.” felsefesine uygun bir yapı oluşturuyoruz. Bu nedenle, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi'ne sahip olmak için adım attık ve her 2 belgeyi de aldık. Çocuklarımızın izlenmesi, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve yönlendirilmesi amacıyla her çocuk için bir e-portfolyo oluşturduk. Çocuklarımızın kaygıdan uzak bir şekilde kendilerini tanımlarına yönelik olarak oluşturduğumuz e-portfolyo uygulamasıyla öğrencilerimizin erken çocukluktan lise mezuniyetine kadar eğitim yaşamları boyunca farklı alanlarda yapmış oldukları çalışmalara ulaşıyor ve öğrencinin ilgi ve merakını yıllara yayılan bir süreçte izliyor, bir sonraki eğitim kademesindeki tercihlerinin de veriye dayalı olarak yapılmasını sağlıyoruz. Tüm alanlarda ve eğitim kademelerinde öğrencilerimizin her düzeydeki yeterliliklerinin belirlenmesi, izlenmesi, desteklenmesi için etkin bir ölçme, değerlendirme sistemi uygulanabilmesi amacıyla 2021 yılı bütçemizde Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Programı'na 69 milyon 132 bin TL kaynak ayrılmıştır.

2019 yılında “Ulusal İzleme ve Değerlendirme Birimi” kurduk. Bu birimin koordinasyonunda ilk kez büyük ölçekli izleme araştırmaları yaptık. 81 ilde 4, 7 ve 10'uncu sınıf düzeylerinde Türkçe, matematik ve fen bilimleri dersleri ile ilgili Öğrenci Başarı İzleme Araştırması'nı tamamladık. Araştırmayı, 2.865 okulda yaklaşık 350 bin öğrenciyi kapsayacak şekilde gerçekleştirdik.

Ayrıca destekleme ve yetiştirme kurslarının verimliliklerini artırabilmek için 5'inci sınıftan 12'nci sınıfa kadar tüm seviyelerde ilk kez Türkçe, matematik, fen bilimleri ve yabancı dil derslerinden izleme ve değerlendirme araştırması yaptık. Bu kapsamda, 81 ilde 2.347 okulda 180.177 öğrenci üzerindeki bu araştırmayı da tamamladık.

OECD üyesi ülkeler ve diğer katılımcı ülkelerdeki zorunlu eğitimi bitiren öğrencilerin modern toplumda yerlerini alabilmeleri için gereken temel bilgi ve becerilere ne ölçüde sahip olduklarını ölçmeyi hedefleyen PISA 2018 uygulamasında matematik, fen ve okuma becerileri alanlarının 3'ünde de manidar bir artış sağladı ve ilk kez yaklaşık 10 ülke sıralamada yükseldik.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilgilerinize sunmak istediğim bir diğer husus da Bakanlığımızın yurt dışı eğitim ve öğretim faaliyetleriyle ilgili gelişmelerdir. Eğitim öğretim alanında diğer ülke ve uluslararası kuruluşlarla yapılan iş birliği çalışmaları ve yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza yönelik olarak 2021 yılı bütçemizde uluslararası eğitim iş birlikleri ve yurt dışı eğitim programına 1 milyar 645 milyon 282 bin TL kaynak ayrılmıştır. 61 ülkede 58'i eğitim müşavirliği, 31'i eğitim ataşeliği olmak üzere 89 temsilciliğimiz, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın çocuklarının devam ettiği 16 ilkökul, 22 ortaokul, 25 lise, 2 Türkiye Türkçesi öğretim merkezi olmak üzere toplam 65 kurumumuzla yurt dışında eğitim ve öğretim faaliyetlerimize devam ediyoruz.

2020 yılında Bakanlığımıza ihdas edilen temsilciliklerimizden Kuveyt, Kuala Lumpur, Belgrad, Pekin, Budapeşte, Seul ve Tunus Büyükelçiliği Eğitim Müşavirlikleri ile Paris ve Edinburgh Başkonsoloslugu Eğitim Ataşeliklerinin de açılışını gerçekleştirdik. Hâlihazırda 30 ülkede 1.610 görevli öğretmen ve Türk dilinin öğretilmesi amacıyla yurt dışında bulunan üniversitelerin Türkoloji kürsülerinde, yabancı dil bölümlerinde veya büyükelçiliklerimiz, başkonsolosluklarımız nezdinde açılan Türk kültür merkezlerinde 36 ülkede 88 okutman bulunmaktadır. Ayrıca bahse konu okul ve kurumlarımızda toplam 10.189 öğrencimiz öğrenim görüyor.

Bilindiği üzere, Türkiye Maarif Vakfı, Bakanlığımızın faaliyet gösterdiği okul ve kurum bulunmayan ülkeler başta olmak üzere dünya genelinde yurt dışındaki vatandaşlarımızın çocuklarının eğitim öğretim ihtiyacını gidererek ana vatanlarıyla bağlarını sağlamlaştırmaya yönünde önemli bir görev ifa etmektedir. Aynı zamanda, diğer ülke vatandaşlarının öğrenim görebildiği uluslararası standartlarda eğitim vermektedir. Bugün itibarıyla, Türkiye Maarif Vakfı, 104 ülkeyle resmî temas sağlamış, 67 ülkede faaliyet göstererek 52 ülkede temsilcilik açmıştır. Vakıf, 42 ülkede 11 eğitim merkezi, 1 üniversite, 328 okul ve 42 yurtla eğitim öğretim hizmetlerini sürdürmektedir.

Ayrıca 1416 sayılı Kanun kapsamında, ülkemizin yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamak amacıyla Bakanlığımız tarafından üniversiteler ve kamu kurumları adına yurt dışındaki üniversitelere yüksek lisans ve doktora öğrencisi gönderilmektedir. 2020 yılında 503 farklı alanda 1.250 yurt dışı kontenjanı açılmış olup Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezinin lisans programları tablosundaki 1.123 lisans alanı taranmış ve ilan edilen burs kontenjanlarına 432 farklı lisans alanından mezun olan öğrencilerin başvurabilmesi sağlanmıştır. Şu an 48 farklı ülkede 4.300 öğrencimiz öğrenim görmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştay Başkanlığınca hesap verme sorumluluğu çerçevesinde gerçekleştirilen denetimler, Bakanlığımızdaki eksikliklerin görülmesi ve görülen bu eksikliklerin giderilmesi açısından Bakanlığımızca bir fırsat olarak görülmektedir. Ayrıca, denetimlerde yer verilen hususlara ilişkin performans ve mali disiplin anlamında önemli ölçüde katkı sağlayarak Bakanlığımızca yapılan düzenlemeler ve çalışmalar, kamu kaynaklarının etkin, etkili ve verimli kullanılmasında önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Sayıştay denetim raporunda yer alan bulgular, Bakanlığımız tarafından ayrıntılı bir şekilde incelenmektedir. Bulgularda belirtilen sorunların çözümü için bulgulara yer verilen öneriler dikkate alınmakta ve benzer sorunların yaşanmaması için de gerekli tedbirler alınmaktadır. Nitekim, Sayıştay denetim raporlarında yer alan “muhasebe birimi dışında yetkisiz kişiler tarafından bankalarda hesap açılması, bu hesaplarda izlenen gelir ve giderlerin Bakanlığın muhasebe sistemine ve yönetim dönemi hesabına dâhil edilmemesi” bulgusu ve “Bakanlık bütçesine dâhil edilmesi gereken gelir ve giderlerin Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik, yönerge ve esaslara dayanılarak ‘özel hesaplar’ şeklinde yöneltilmesi” başlıklı bulgusuna ilişkin olarak Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığınca gerekli incelemeler, soruşturmalar sonucunda oluşan raporda belirtilen tespit doğrultusunda, okul ve kurumlar adına tüm bankalarda açık bulunan hesapların, bağlı bulundukları Millî Eğitim müdürlüklerince tespit edilmesi, yasal dayanağı bulunmayan hesapların kapatılarak hazineye gelir kaydedilmesi ve özel hesapların, yürürlükte bulunan mali mevzuat hükümleri kapsamında amacına uygun kullanımı sağlanmıştır.

Ayrıca, 2019 yılı Sayıştay denetim raporunda yer alan “destekleme, yetiştirme kurslarının temel amacından uzaklaşması ve bu kurslar için ayrılan kaynağın sürekli artması” başlıklı bulguya ilişkin belirtilen hususlar ve çözüm önerileri dikkate alınarak Destekleme ve Yetiştirme Kursları Yönergesi de 24/10/2020 tarihinde güncellenmiş ve bu bulguda yer verilen sorunlar tümüyle ortadan kaldırılmıştır.

Yine, Sayıştay denetim raporunda yer alan “şirketlerle yapılan protokollerden elde edilen gelirler ile bu gelirlerden yapılan harcamaların Bakanlık bütçesine dâhil edilmemesi” başlıklı bulguya ilişkin olarak 8/6/2020 tarihli ve 7591309 sayılı onayla MEB logolu kredi kartları hesabı üzerinden gerçekleşecek iş ve işlemlerin disipline edilmesi sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı Bakanlığımız kesin hesap verilerinden de kısaca bahsetmek isterim. Bakanlığımızın 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’yla 113 milyar 813 milyon 13 bin TL ödenek tahsis edilmiştir. 2019 yılı sonu itibarıyla 81 milyar 751 milyon 605 bin 115 TL personel gideri, 12 milyar 881 milyon 849 bin 198 TL Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet gideri, 12 milyar 617 milyon 180 bin 828 TL mal ve hizmet alım gideri, 3 milyar 604 milyon 387 bin 363 TL cari gider, 7 milyar 278 milyon 837 bin 865 TL sermaye gideri, 21 milyon 952 bin TL’si de sermaye transferleri olmak üzere toplam 118 milyar 155 milyon 812 bin 370 lira harcama yapılmıştır.

Bugün itibarıyla üniversite sayımız 129’u devlet, 74’ü vakıf olmak üzere 203’e ulaşmıştır. Bu sayıları birazdan Başkanımız da iletcekler. Yükseköğretim sistemindeki diğer hususların dışında eğitim alanında gerçekleştireceğimiz faaliyetler için 103 milyar 376 milyon 777 bin TL personel gideri, 16 milyar 348 milyon 832 bin TL Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi gideri, 11 milyar 656 milyon 741 bin TL mal ve hizmet alım giderinde kullanılmak üzere cari harcamalar, 4 milyar 199 milyon 31 bin TL devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ve diğer cari transferler, 11 milyar 301 milyon 160 bin TL sermaye giderleri, 37 milyon 693 bin TL sermaye transferleri olmak üzere 146 milyar 920 milyon 234 bin TL Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine tahsis edilmiştir. Bununla birlikte 45 milyar 295 milyon 788 bin TL Yükseköğretim Kuruluna, 643 milyon 549 bin TL’si ÖSYM’ye, 19 milyar 33 milyon 585 bin TL’si Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna olmak üzere toplam eğitim bütçemiz 211 milyar 993 milyon 156 bin TL olarak öngörülmüştür. Ayrıca ilköğretim öğrencilerinin ücretsiz ders kitabı giderleri, taşınmalı ilköğretim ve ortaöğretim uygulaması kapsamında öğle yemeği giderleri ve özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin taşıma giderleri için toplam 2 milyar 957 milyon TL kaynak da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu’ndan karşılanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim ülkemizin yarınını şekillendiren en önemli unsurdur ve insana dair yapılacak yatırımların en değerlisidir. Hükümetimiz bu bilinçle hareket etmekte, eğitim alanına yönelik yatırımlarını bilimsel ve pedagojik gelişmelerle koşut bir şekilde sürdürmektedir. Millî Eğitim Bakanı olarak şahsım, eğitim camiamız ve milletimiz adına Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere bu süreçte katkısı olan, bize destek veren herkese teşekkür ediyorum. Eğitimin ortak memleket meselesi olarak görülüp bu desteğin sürdürülmesi çok önemlidir, Komisyonumuzun da bu desteği vereceğine olan inancım tamdır, vereceğiniz destek için bir kez daha teşekkür ediyorum. Millî Eğitim Bakanlığı 2021 yılı bütçesinin eğitim ailemize, öğretmenlerimize, öğrencilerimize, velilerimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Bakanımıza sunuşları için çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi de YÖK Başkanımız Sayın Yekta Saraç’a söz vereceğim.

Sayın Saraç, süreniz on dakika, buyurun lütfen.

2.- YÖK Başkanı Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç’ın, 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) hakkında sunumu

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Peki, çok teşekkür ederim.

Sayın Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız ve değerli milletvekillerimiz; öncelikle bu sunuşu yapma imkânı verdiğiniz için çok teşekkür ederim, istisnasız bütün vekillerimize şükranlarımızı arz ederiz.

Malumunuz yükseköğretimden bahsediyoruz, yükseköğretimle alakalı öncelikle neden bahsettiğimizin çerçevesini çizmemiz lazım. 8 milyonu aşkın bir öğrenciden bahsediyoruz. Yaklaşık 207 yükseköğretim kurumumuz var ve 45 bin civarında programdan bahsediyoruz, yükseköğretim sisteminde 45 bin civarında program var, 1.915 civarında da fakültemiz var. Öğretim elemanı sayısına baktığımızda ise 175 bine balığ olduğunu artık rahatlıkla söyleyebiliriz. 2003'te bu rakam çok daha düşük idi, şu an 74 binden 174 bine çıktı, arada 100 binlik bir fark var.

Profile baktığımızda -önümüzdeki yıllar sürekli bunu tekrarlayacağız- gündemimizi oluşturacak kadın öğretim üyesi sayısı Avrupa'nın çok çok daha üstünde bir şekilde seyrediyor. Araştırma görevli sayımız kadın araştırma görevlileri, erkek araştırma görevlilerden fazla. Bu ne demektir? Tabii ki bugünün araştırma görevlileri yarının öğretim üyeleri olacağı için dört yıl içerisinde Türk yükseköğretim sisteminde kadın akademisyenlerin daha fazla olacağı ve kadın akademisyen oranı açısından da büyük bir ihtimalle Türkiye'nin, Avrupa'nın en önde gelen ülkelerinden birisi, belki de ilki olma durumu söz konusu olacaktır. Bu, tabii ki güzel bir gelişme ama bunun hazırlıklarını da başlatmamız lazım.

Tabii ki bu kadar büyük, devasa sistem mevzubahis olduğunda bunun yönetimi meselesi de söz konusu. 24 üniversite için kurulmuştu YÖK, şu an geldiğimiz rakam çok büyük bir rakam. Dolayısıyla biz burada bir karar verme aşamasındaydık beş yıl kadar önce; rutini eskisi gibi sürdürmek mi yoksa yeniden bir rota değişikliğini önümüze almak mı? Ve biz beş yıl önce başlattığımız yetki devri ve yetki paylaşımı süreçleriyle artık sayısal büyümenin de yükseköğretim sisteminde, artık bunun da doyum noktasına ulaştığı düşüncesiyle ve artık ağırlık vermemiz gerekenin yatay büyüme değil, dikey büyüme yani derinlik kazandırılması yani keyfiyet –kemiye değil, keyfiyet- nitelik ve kalite olması gerektiği hususuna karar vererek ona göre bir belirleme yaptık ve yol haritamızı belirledikten sonra yetki devri ve yetki paylaşımı süreçlerini başlattık. Şu an kurulunuzda, bu Komisyonda bulunan ve hukuki açıdan bağımsız bir şekilde bulunan Kalite Kurulu yeni YÖK'ün bu şekildeki girişimlerinin bir sonucudur ve dolayısıyla enerjimizi diğer alanlara yönelttiğimiz, proje yapan, yükseköğretim politikaları yapar bir kurum hâline getirdiğimiz için Yükseköğretim Kurulunu, birinci maddemiz olarak misyon farklılaşması ve ihtisaslaşmayı önümüze aldık. Yani yıllardan beri biliyorsunuz tek tip üniversiteden bahsedilirdi Türkiye'de, şu an misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma YÖK tarafından Türk yükseköğretim sistemine kazandırılan önemli bir açılım oldu. Ne oldu bunun sonucu? Araştırma üniversitelerimiz var, artık “araştırma üniversitesi” olgusundan bahseder olduk; aday araştırma üniversitelerimiz, araştırma üniversitelerimiz var. Bunlar 11 üniversite, saymıyorum. Bunları yalnız uzun, bir-bir buçuk yıllık bir süre içerisinde biz belirledik alt kriterlere, göstergelere bağlı olarak. İkinci olarak Da Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması Projesi'ni başlattık. Bulundukları bölgenin potansiyeli, üniversitenin kapasitesi ve o bölgeye katkısı açısından üniversitelerimizin durumları değerlendirildi, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki üniversitelerimizde. İşte, bir kısmı tarımda, bir kısmı hayvancılıkta, bir kısmı gıdada, havza bazlı kalkınmada, imalat teknolojilerinde, her birine birer misyon verildi 2006'dan sonra kurulan üniversiteler için ve bu şekilde başladı. Ayrıca tematik üniversitelerimiz oldu, sosyal bilimler üniversitemiz, müzik üniversitemiz gibi mesleki uygulama ağırlıklı üniversitelerimizi sisteme kazandırdık. Dolayısıyla artık “Yükseköğretim sisteminde tek tip üniversiteler vardır.” sözü rafa kalkmış oldu, çeşitlilik gelmiş oldu.

Diğer bir husus da yine YÖK’ün sonuç üreten projelerinden birisi de YÖK 100/2000 Doktora Projesi’dir. YÖK 100/2000 Doktora Projesi’ndeki kurgu şudur: Yükseköğretim Kurulu olarak çeşitli bakanlıklarla ve kurumlarla iş birliği içerisinde Türkiye’nin öncelikli 100 alanını tespit ettik; işte, robotik, nano teknoloji, ilaç, aşı, göç çalışmaları, dijitalleşme, deniz hukuku gibi ve bunların çoğu interdisipliner, disiplinler arası ve YÖK tarafından ilk defa açıldı doktora programlarının yaklaşık yüzde 80’i. Ulusal ölçekte olması itibarıyla da dünyada da bunun bir örneği, adaptasyonu, vesairesi değil, bize özgü bir doktora programı kurguladık ve şu an sistemde -gururla söylüyoruz- 5 bin civarında öncelikli alanlarda doktora yapan insanımız var, bilim insanımız var ve geleceğin bilim hayatını bunlar belirleyecektir diye düşünüyoruz.

“Hedef odaklı uluslararasılaşma” YÖK’ün enerjisini yönelttiği diğer projelerinden birisiydi. YÖK kurulduktan sonra, otuz iki yılda 15 ülkenin ilgili bakanı arasında bir mutabakat zaptı imzalanmıştır. Son beş yılda, otuz iki yılda, 15 ülke, beş yılda da 37 ülkenin bakanıyla imzaladık anlaşma. Bunların hepsi sonuç üretiyor, diğer detaylarına girmeyeceğim ama birinci faktörü söyledim ve diğer faktörlerle birlikte 48 bin olan yabancı uyruklu öğrenci sayımız şu an itibarıyla 200 bini aşmış bulunmaktadır. 200 bini aşan bu artışın oranı Avrupa’nın herhangi bir ülkesinde son üç yılda görülmedi.

Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi, önem verdiğimiz projelerimizden biridir. Bunu biz pandemiden bir buçuk yıl kadar önce başlattık, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde bulunan üniversiteleri kapsam altına aldık. Eğitim öğretim alanında sınıfsal farklılıkları ortadan kaldırmayı içinde barındırması gerekirken eğer dikkat edilmezse sınıfsal farklılıkları derinleştirilebilen bir olgu da olabilir. Bunu düşünceden hareket ederek belli üniversiteleri belirledik ve 16 üniversitede 10 bin öğretim elemanına Dijital Çağda Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretme ile 60 binin üzerindeki öğrenciye de, lisans öğrencilerin hepsine, kredili ders olmak üzere, dijital okuryazarlık dersi verdik. Bu pandemi döneminde bu derslerin gerçekten çok önemi oldu. Açık bilim ve açık erişim Avrupa’nın gündemine aldığı önemli bir başlıktır. Malumunuz, açık bilim ve açık erişim bir ülkedeki üniversitelerin de görünürlüğünü doğrudan etkileyen ve kendisinin kendi referansı çerçevesinde bilim üretmesine imkân sağlayan bir husustur. Diğer bir tarifle de nasıl kültür emperyalizminden bahsediyoruz, bir bilim emperyalizmi de vardır küresel yükseköğretim sisteminde ve aslında buna yönelik başta Almanya’da olmak üzere ülkelerin tabii ki bir direnişidir açık bilim ve açık erişim; bu şekilde de yorumlayabiliriz diye düşünüyorum ve bu hususta da önemli bir mesafe katettik.

Geleceğin Meslekleri Projesi’ni gündeme soktuk. Bu projeye de sonuç üretir bir şekilde, tabii ki hem ön lisans programlarında hem lisans programlarında daha önceden Türk yükseköğretim sisteminde olmayan programların açılmasını temin ettik ve bunları da oluştururken, bu programları da belirlerken de her zaman için özel sektörün ve ilgili bakanlıkların ihtiyaçlarını ve görüşlerini de alarak belirledik.

Geçtiğimiz ay gündeme soktuk YÖK-Gelecek Projesi’ni. Türk yükseköğretim sisteminde personel istihdamında bir ilk oluyor üniversite sistemi kurulduğundan beri Türkiye’de. Kurgusunu yaptık ve öncelikli alanlarda araştırma görevlileri, öncelikli alanlarda öğretim üyesi istihdamına başladık. Yani artık bilinen programlar yerine kuantum teknolojileri, mikro/nano optik, modelleme, simülasyon, mekatronik, otomasyon, rüzgâr enerjisi, tarım ve hayvan biyoteknolojisi gibi alanlarda öğretim üyesi kadro izinleri vermeye başladık. Buradaki kurgu da başarılı bölümleri ödüllendirmek, kadrolarla ödüllendirmek ve takviye etmek. Diğer bir ifadeyle, biz sistemde üniversiteleri yarıştıırıyoruz, araştırma üniversitelerini, bölgesel kalkınma odaklı üniversitelerini vesaire kendi içinde yarıştıırıyoruz. Aynı şekilde, rektörlerin performanslarını gösteriyoruz, kamuoyuna açıklıyoruz, bölümleri de yarıştıırıyoruz.

Peki, bunları ne şekilde belirliyoruz? Bütün kararlar YÖK’te alındığında bunun tabii ki bir mesleki körlükle de birleştiğinde sıhhatli sonuçlar veremeyeceği düşüncesinden hareket ederek üniversitelerin yetkinlik haritasının çıkartılmasını TÜBİTAK’tan istedik. TÜBİTAK bu haritayı verdi ve bize hangi üniversitenin hangi bölümlerinin başarılı olduğunu, uluslararası düzeyde başarılı olduğunu verilerini önümüze koydu. Biz de o bölümlere yani üniversiteyi, fakülteyi atlayarak o bölümlere doğrudan doğruya kadro vermeye başladık ve bu tabii ki sistemde ayrı bir heyecan oluşturdu.

YÖK Anadolu Projesi de Türkiye’de, toplumda, yine, sosyoekonomik farklılıklar gösteren zümreler ve sınıflar arasındaki haksız rekabet ve nitelik açısından uçurumlar oluşmaması için de bütün imkânların kullanılacağı bir projedir. Bunun da kurgusu bitmiştir, bu hafta veyahut önümüzdeki hafta biz bunu kamuoyuna açıklıyoruz.

YÖK Sanal Laboratuvar Projesi’ni bu pandemi dönemi sürecinde hemen bu çalışmayı gündeme soktuk ve şu an bu proje sonuçlandı ve 24 üniversiteye fizik ve kimya laboratuvarları açtık, 15 bin öğrencinin istifadesine sunuldu. Bütün bunlarda üniversiteleri seçerken bu sürecin sınıfsal farklılıklara yol açmamasını amaçlarımızdan bir amaç hâline getirdik. Burada da bunu Dijital Dönüşüm Projesi’ndeki yer alan 24 üniversiteye açtık ve 15 bin öğrenci bundan istifade etmeye başladı geçen hafta itibarıyla.

Tabii ki en büyük hususun, bir eğitim öğretimin niteliğini artırıcı en büyük hususun çok büyük laboratuvarlar, yüksek maaşlar vesaire olduğunu düşünmüyoruz, yeni YÖK olarak, düşünce olarak bunları düşünmüyoruz. Biz, eğitim öğretimin, kaliteyi artırıcı en büyük amilin şeffaflık ve hesap verebilirlik olduğunu düşünmüyoruz. Bundan dolayı da üniversitelerimize ilişkin raporları sürekli, her yıl açıklıyoruz. Çeşitli kategorilerde, vakıflarda yayınladığımız raporlar, vakıflarda bir iyileşmeye doğru sevk etmeye başladı. Devlette de aynı şekilde aynı yolu izliyoruz; yıllık izleme ve değerlendirme.

Malumunuz, vakıf üniversitelerinin Türk yükseköğretim sisteminde önemli bir rolü var. Burada da Meclisimizdeki sayın vekillerimizin önemli destekleriyle birtakım düzenlemeler yapıldı. Artık her bir diploma programında yüzde 15 ücretsiz öğrenci okutma yükümlülüğü geldi. Orada çalışanların istismar edilmesini engelleyici bir şekilde maaşlarında bir düzenleme geldi. Eğer bir üniversite kapanırsa teminat fonu oluşturulması şartı geldi. Son olarak da tıp fakültesi kurabilmeleri için kendisine ait hastanesi olma şartı getirildi.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, lütfen son sözlerinizi alalım.

Buyurun.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Sayın Başkanım, ben şunu da ifade edeyim, samimi olarak gerçekten de vekillerimize Yükseköğretim Kurulunun kamu yararını gözeten önerilerine, her partinin verdiği desteklerden dolayı her partiye de çok teşekkür ederiz bu hususlarda.

Tabii ki pandemi döneminde de yaptığımız pek çok şey oldu. Onları da vakit kalmadığı için kapatmak istiyorum. Yalnız şunu da ifade edeyim: Önümüzdeki günlerde ülkelerin Bologna karnesi de açıklanacak. Bize gelen veriler, iki yıl önce söylediğim, kamuoyunda da beyan ettiğim gibi daha da iyileştireceğiz. İki yıl önce iyi bir başarıydı, daha da üst bir başarıyı elde edeceğiz demiştik. O istikamette bir sonucu inşallah Türkiye’ye müjdeleyeceğiz diyerek sözümü bitirmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar müzakerelere başlayacağız ancak müzakerelere başlamadan önce Bakanlıktaki bürokrat arkadaşların tanıtımını isteyeceğiz. Bakan Yardımcımız Reha Denemeç Bey hemen Bakan Bey’in yanında. Diğer arkadaşlarda lütfen ayağa kalkıp kendilerini tanıtsınlar.

Evet, buyurun.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi arkadaşlar müzakerelere başlıyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri

a)Milli Eğitim Bakanlığı

b)Yükseköğretim Kurulu

c)Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı

ç)Yükseköğretim Kalite Kurulu

d)Üniversiteler

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Lale Hanım grup adına konuşacak.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Grup adına mı konuşacak?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Karabıyık buyurun lütfen.

Süreniz on dakika, ilave süre vereceğim ama.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Sayın YÖK Başkanı, değerli milletvekilleri; öncelikle hayırlı olması dilekleriyle sözlerime başlamak istiyorum. Tabii, bir ülkenin eğitim sisteminin ne kadar önemli olduğunu burada anlatmama hiç gerek yok. Ben nitel ve nicel değerlendirmelerde bulunacağım ama önce biraz bütçe rakamlarına değinmek istiyorum tabii ki. Şimdi, değerli milletvekilleri, rakamlar incelendiğinde Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin son beş yılda merkezî yönetim bütçesi içerisinde, böyle, her yıl yüzde 12, yüzde 13 oranında azalma eğilimine girdiğini görüyoruz. Yine Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin gayrisafı yurt içi hasılaya oranının 2014 yılında 3,19 iken 2021 yılında yüzde 2,6'ya gerilediği burada aşîkâr. Bakanlık bütçesinin -tabii hemen ifade edeceğim, parantez içinde, ben Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi ile YÖK bütçesini ayırarak burada ifade ediyorum, YÖK'ü ayrıca değerlendireceğim- merkezî bütçe içindeki payı 2015'te yüzde 13,11'ken 10,91'lere gerilemiş olduğu da gözümüze çarpmakta. Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiği 2002 yılında Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin eğitim yatırımlarına ayırdığı pay yüzde 17,18'miş ama 2020 yılı itibarıyla yüzde 4,65'e gerilemiş idi, 2021 yılında ise yüzde 7,69'a çıktığı öngörülüyor ama bu yeterli değildir, hedeflerinizi karşılamayacağımı ifade etmek isterim her şeyden önce.

Yine -Millî Eğitim Bakanlığını ben ayırarak söylediğimi ifade etmiştim, rakamlarda kargaşa olmasın- Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden mal ve hizmet alımı için 11 milyar 656 milyon, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden ise 2 milyar 307 milyon lira kaynak ayrılmış görünüyor. 54.715 okula ayrılan bütçenin beşte 1'inin sadece Cumhurbaşkanlığına ayrılması maalesef düşündürücüdür, bunun da altını çizmek isterim.

Diğer taraftan MEB merkezi bütçeden en fazla payı alan bir Bakanlık gibi görünse de zaten bildiğimiz gibi yüzde 81'i personel gideri ve SGK primi giderlerine gitmekte, geri kalan kısmı yatırımlara ayrılacak ama bunun yetersiz olması da birtakım sorumlulukların yerine getirilememesi anlamındadır. Mesela ikili eğitimin sonlandırılabilmesi, okullaşma oranlarının artırılması, eğitimin niteliğinin geliştirilmesi ve bunun gibi hedefler için daha çok kaynak ayrılmalıydı demeyi bir görev biliyorum. Her bakan döneminde yapılan dersliklerin bu dönem yapılmadığını düşünüyorum. Yine bunları, bazılarını sorularda gündeme getireceğim.

Değerli milletvekilleri, şöyle bir durum söz konusu: Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin merkezi yönetim bütçesi içindeki payının sürekli azalıyor olması, bu defa, bir ilişki kurarsak ailelerin eğitim harcamalarının artmasına sebep oluyor. Şöyle ifade edeyim: En yoksul yüzde 20'lik kesimin yaptığı eğitim harcaması 579 milyon iken en zengin yüzde 20'lik kesim 18 milyar 445 milyon lira daha iyi eğitim almak için aileler daha çok harcamak zorunda kalıyor ve en zengin kesim ile en yoksul kesim arasında 32 kat fark var. Yani bu da eğitimdeki eşitsizliğin önemli bir göstergesi. MEB'e bütçe ayrılmadıkça bu kat kat daha artıyor eğitimdeki eşitsizlikler anlamında.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılından bu yana 7'nci Bakan dönemindeyiz. Eğitim sistemi on sekiz yılda, gerçekten kabul edelim ki kötü durumda. Memnuniyetsizlikler var; veliler, öğrenciler, öğretmenler, paydaşlar mutsuz. İstihdam edenler eğitimi yetersiz buluyor "İstihdam yeterli olmuyor." diyorlar. Peki, sorun nerede? Şimdi, eğitimde amaç, özellikle... Değerli milletvekilleri, düşünelim, son yıllarda gelecek nesilleri ideolojik olarak şekillendirme hedefi, çocukların maksimum yararı hedefinin önüne geçtiğinden bu yana, eğitim siyasetin arka bahçesi olduktan sonra eğitim sisteminde her geçen gün bir kaybı, olumsuzluğu daha fazla görmeye başladık; bunu kabul edelim. Şimdi, bir Bakan gelir, dik yazıdan eğik yazıya geçer, eğitim programlarını değiştirir; bir Bakan gelir, 4+4 sistemine geçer sorgusuz sualsiz eğitimci bile olmayanların teklifiyle; ulusal bayramların statlarda kutlanmasını yasaklar, Kur'an kurslarının MEB tarafından denetimi görevine son verilir; sonra başka bir Bakan gelir, öğrenci andını kaldırır, proje okulu uygulamasına geçer, eğitimde isim yapmış okullara el atılır, onlar şöyle bir dağıtılır, teftiş sisteminde sayısız değişiklik yapılır, bu arada ders denetimi kaldırılır; yine başka bir Bakan gelir, sözleşmeli öğretmenlik uygulamasını getirir, sonra aynı dönemde haydi tekrar öğretim programları bir daha değişir, vakıf ve derneklerle protokoller imzalanır, haydi tekrar eğik yazıdan bu defa dik yazıya geçilir; bu kadar sakıncası görülmüşken -Karaman, Aladağlar yaşanmışken- ortaokul düzeyinde özel yurt açılması için yasal düzenleme yapılır; Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği yayınlanır, vakıflara daha çok paye vermek ve alanlarını genişletmek için; defalarca sınav sistemi değiştirilir, OKS'ler, TEOG'lar, LYS'ler ve yine tekrar Bakan değişir, önce altmış aylık okula başlayan çocuklar tekrar altmış dokuz aya yükseltilir, yine Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği değiştirilir, vakıf ve cemaatlere, derneklere okulların kapısı daha da sonuna kadar açılır, Millî Eğitim Bakanlığı ile TÜGVA arasında süresiz protokol imzalanır. Bunları ya Bakanlar yapar ya saray getirir, sarayda ayrı bir komisyon, ayrıca bakanlık... Bunlar, millî eğitim politikasızlığının birtakım sıkıntıları, Millî Eğitim Bakanlığının ve sarayın bu konuda yürüttüğü siyasetin yanlışlığı. "Eğitim şurası" deriz yapılmaz, paydaşların görüşleri maalesef alınmaz. Eğitim öğretim programı yapılır, yapılırken sürekli iyileştirme amacıyla yapılır ama "Görüş aldık." denir alınmaz aslında ya da göstermelik görüş alınır. Niye bunu söylüyorum? Görüşler daha toplanmadan kitaplar basılır çünkü, bunu çok yaşadık, şahit olduk.

Şimdi, şöyle devam etmek istiyorum: 4+4+4 sisteminin sonucu ne olmuştur? Görülmüştür ki bu yıl LYS'ye giren ilk mezun, o altmış aylık çocuklarımızın ortalama başarısı düşmüştür, yani ortalamada yüzde 17 oranında başarılarının düştüğünü görüyoruz bu çocuklarımızın ve yine 4+4+4 sisteminin bir başka sonucu ne olmuştur? 4+4+4 sistemi okullaşma oranını maalesef düşürmüştür. İlkokul düzeyinde yüzde 97,67'den şimdi yüzde 93,62'lere, ortaokul düzeyinde ise yüzde 98'lerden yüzde 95

kürsulara düştüğünü 4+4+4 sistemiyle görmekteyiz. Değerli milletvekilleri, 900 bin çocuğumuz eğitim sisteminin dışındadır. Şimdi on iki yıl zorunlu olan bir eğitim sistemindeyiz ama bu kadar çocuğun, bir tanesinin bile sistemin dışında kalmaması gerekirken ortaöğretim düzeyinde yaklaşık 900 bin çocuğun okul dışında olması önemli bir sorunu ifade eder, eğitimdeki erişimi gösterir ve ciddi problemleri göz önüne sermektedir.

Parasız kitap dağıtılıyor, evet ama kitapların her gün içi boşaltıldıkça öğretmenler yardımcı kitap istiyorlar ve veliye başka bir yük geliyor. Değerli milletvekilleri, zaten eğitimin maliyeti, enflasyonu ücret ve maaşlardaki artış oranının çok üstünde; bu da eğitimdeki eşitsizlikleri bir kez daha arttırıyor.

Sözleşmeli öğretmen sayıları sürekli artıyor. “Sözleşmeli öğretmen olmaz, öğretmen kadrolu olur.” demiştik ama maalesef 2016 yılında 17.763 olan sözleşmeli öğretmen sayısı bugün 223.997. Bu arada, 60 bin öğretmen ataması bekliyorlar, daha sonra bu konuya gireceğim. FATİH Projesi’yle ilgili sorunlar ve açıklanmayan çok şey var. Mesela, Sayıştay, 6.059 okulda altyapı yokken akıllı tahta getirildiğini ifade ediyor. İlçe Millî Eğitim müdürlüğü kadrolarına mevzuatın liyakat ve kariyer ilkeleri doğrultusunda öngördüğü şartları taşımayan kişilerin de atandığının raporu var, bunlara belki sorularda değinmek isterim. Yine, Sayıştay raporunda öğretmen ihtiyaçlarına değiniliyor Sayın Bakan, 138.393 öğretmen ama 45.141 öğretmen fazlası da var. Yani bir taraftan açık bir taraftan fazla; buradaki planlama problemlerinin bir an önce ortadan kaldırılması gerekiyor. Belki burada, söylenecek çok şey var ama zamanım dolayısıyla bunu belki sorularda yanıtlamanızı rica edeceğim.

Değerli milletvekilleri, Covid süreci ve eğitim sistemi... Ülkemiz, bütün dünya âlem böyle bir belanın içerisinde ancak tabii, Millî Eğitim Bakanlığı eksik bir bütçeyle bu sürece girmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Karabıyık, lütfen tamamlar mısınız.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler.

Biz bu süre içerisinde ek bütçe verilmesi gerektiğini ifade etsek de maalesef bu olmadı. Öğrencilerin yarısından çoğu EBA’ya giremedi; altı buçuk ay boşa geçirildi; ek bütçe verilmedi; yardımcı personel -sağlık, temizlik, güvenlik- ihtiyacı karşılanmadı tam olarak, hâlen hiç temizlik personeli olmayan okullar var; öğretmenler sistemin dışında tutuldu, bilgilendirilemedi; çok sayıda öğretmen tabletini bile kendisi taksitle aldı; yapılması gereken derslik ihtiyaçlarına başlanmadı. Biz bu konuda parti olarak gönüllü olduğumuzu ifade etmiştik.

YÖK bütçesine de değinmek isterim kısaca. 129 devlet, 74 vakıf üniversitesi ve 45 bin program var, 2003’ten bu yana devlet üniversitesi sayısı yüzde 143 artmış ama 2016 yılında merkezî yönetim bütçesi içerisinde 4,13 olan YÖK bütçesi şimdi 3,37’ye gerilemiştir. YÖK’ün yapacağı hedefler ve kalite çalışmaları açısından bunu asla yeterli bulmuyoruz.

Devlet yurtlarının kapasitesi konusuna sorularda gireceğim, sürem çok azaldı.

Yine vakıf üniversitelerinin nitelik ve nicelik farkları var Sayın Bakan ve Sayın YÖK Başkanı yani kütüphane yatırımlarından, kitap yatırımlarından tutun da tabela üniversitesi hâline dönmüşen, vakıf üniversitesi denmeyecek üniversiteler var. Üniversiteler arasında toplam giderlerinin ne kadarını öğrencilerden elde ettiği gelirlerden ve ne kadarını vakıftan karşılıyor şeklinde bir ayırım yaptığımızda görüyoruz ki çok büyük dağlar kadar fark var. “Vakıf üniversitesi” tanımına bile uymuyorlar. Bunların zaman içerisinde mutlaka zapturapt altına alınması son derece önemli. Zaten kendilerine mekân ayrılıyor, bina yeri veriliyor, arazi tahsis ediliyor; yoksa bunlarla kamu derslikleri, üniversiteleri, yurtlar yapılır. Bu nedenle, orada çok sıkı politikalar geliştirmeye ihtiyaç var.

Sayın Bakan, hâlâ KHK'yle bekleyenler var. Bunlar şu anda henüz sonuçlanmadı, ne dava ne kovuşturma ne soruşturma. Bir de suçsuz bulunduğu hâlde üniversitesine dönemeyen, başka üniversitelere gönderilen, kendi üniversitesine iade edilmediği için 2 defa cezalandırılan ve haksızlığa uğrayan çok sayıda akademisyen var. Bu akademisyenlerin artık kendi üniversitelerine dönebilmeleri lazım. Onların bir suçunun olmadığı anlaşılmıştır, "Pardon." denilmiştir ama "Siz kendi üniversitenize değil, başka bir yere gidiyorsunuz." denilmiştir. Bütün bu haksızlıklara son verilmesi gerekiyor.

Konuşmak istediğim ayrıntılarda çok daha fazla konu var ama bunları da arkadaşlarla paylaşıp bir de sorularda yönlendirmek istiyorum.

Hayırlı olması dileğiyle teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Karabıyık.

Sayın Tiryaki, buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığın değerli bürokratları, Bakanlığın ve ilgili kuruluşların değerli başkanları, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum. Ayrıca, size "Hoş geldiniz." diyorum.

Aslında, ülkemizin belki de en önemli Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Görüştüğümüz bütçe, 16 milyonun üzerinde ilkökul, ortaokul ve lise öğrencisini, 7 milyonu aşkın üniversite öğrencisini, 946 bini eğitim öğretim hizmetleri sınıfında olmak üzere 1 milyonu aşkın Millî Eğitim Bakanlığı personelini, 148 bini aşkın akademisyeni; esasen, öğrencisi, öğretmeni, velisi, ailesiyle beraber 83 milyonu ilgilendiren bir konu.

Eğitim, bu ülkenin yalnız bugünü değil, geleceğini de ilgilendiriyor. Dolayısıyla, eğitime dair her parametrenin kılı kırk yararcasına ve özenle tartışılması, üzerinde düşünülmesi, her görüşten ve her deneyimden yararlanılması gerekiyor.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Millî Eğitim Bakanlığı bütçesini az buluyoruz, yetersiz buluyoruz, artırılması gerektiğini savunuyoruz. Eğitime ayrılacak her kuruşun ülkemizin geleceğine katkı sunacağına yürekten inanıyoruz fakat Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarlarının eğitim politikalarının başarısız olduğuna bütün kalbimle inanıyorum, buna inananlardanım. Keşke söylediğim yanlış olsa ve gerçeği yansıtmasa ama emin olun, gerçek bu. Hangi ulusal veya uluslararası veriyi esas alırsanız alın, bu söylediğimin doğru olduğunu göreceksiniz. Lise sınavları, üniversite sınavları, PISA testleri, en iyi üniversite sıralamaları, üretilmiş uluslararası ölçekte makaleler, Nobel Bilim Ödülleri, bilimsel araştırmalar, teknolojik gelişmelere katkı vesaire, hiç fark etmez, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin bu alanların tamamında başarısız olduğunu düşünüyorum. Yanlış anlaşılmasın, biz bunu söyleyince "Hiçbir şey yapmadık mı?" diyorlar. Ben, öyle demiyorum, öyle demiyorum. Her yıl on binlerce öğretmenin atamasını gerçekleştirdiniz, her yıl ülkemize yüzlerce yeni okul kazandırdınız, binlerce yeni derslik kazandırdınız, her yıl yeni birkaç tane üniversite açtınız, hatta bundan çok daha fazlasını yaptınız ama size sadece şunu söyleyeyim: Türkiye'de yüzde 1 oy almış bir siyasi parti on sekiz yıl boyunca iktidarda olsa üç aşağı beş yukarı bunları yapardı; yeni okullar açardı, yeni derslikler açardı, her yıl binlerce öğretmenin atamasını yapardı, her yıl milyonlarca öğrenci de mezun olurdu. Dolayısıyla asıl sorun şu: Şimdi tek başına ölçüt -başka zamanlarda da söyledim- sizin ne yaptığınız değil, sizinle yaklaşık olarak aynı seviyede olan ülkelerle bir karşılaştırma yaparak geldiğiniz noktayı daha iyi anlayabilirsiniz. Hani ekonomik olarak da geçmiş eğitimi açısından, hangi açıdan bakarsanız

bakın, Estonya deneyimine bakın, Finlandiya deneyimine bakın, Güney Kore deneyimine bakın. Bunların hiçbiri bizden çok daha zengin değillerdi, çok daha köklü eğitim politikaları yoktu ama bu süre içerisinde Türkiye’den kat kat ileri seviyeye geldiklerini Bakanlıktaki her bürokrat biliyor.

Şimdi, kamusal eğitimden her geçen gün Adalet ve Kalkınma Partisinin uzaklaştığını düşünüyorum. Tam rakamını not almamışım ama yüzde 20’lerde olduğunu tahmin ediyorum, özel eğitim kurumlarındaki öğrenci sayısının genele oranı. Eğitim kurumları, her geçen gün sınava hazırlayan kurslara döndü, sadece bu özel okullara gidin bakın, ne demek istediğimi anlarsınız. Hiçbir tanesinin bahçesi yok, hiçbir tanesinin neredeyse... Kuşkusuz çok iyi özel eğitim kurumları var istisnai olarak ama çok büyük bir bölümü sokak aralarındaki binalardan oluşuyor. Dedğim gibi ne bilimsel bir laboratuvarları var ne bir müzik sınıfları var ne spor salonları var ne de o öğrencilerin çıkıp oynayabilecekleri bir bahçeleri var. Biraz abartarak söyleyeyim: Uzun yıllar eğitimin niteliğiyle ilgili hiçbir şey yapmadığınızı düşünüyorum, eğitimin niteliğiyle ilgili.

Bakın, Adalet ve Kalkınma Partisi başka sorunlarla ilgilendi, hani bunlar doğru sorunlardı, bu sorunların çözülmesi gerekiyordu bir kısmının, bunlara itirazım yok. Örneğin, kangrenleşmiş sorunlardan biriydi başörtüsü sorunu, başörtüsüyle öğrencilerin alınamaması, okula gelmemesi sorunu. Ama bu, bir toplumsal mutabakatla çözüldü fakat Millî Eğitim Bakanlığı bununla çok uzun süre -YÖK de dâhil olmak üzere- uğraşmak zorunda kaldı. Bununla uğraştınız ama eğitimin niteliğiyle uğraşmadınız, başka şeylerle ilgilendiniz. Bakın, göreve gelir gelmez Adalet ve Kalkınma Partisinin ilk Millî Eğitim Bakanları bir genelgeyle Türkiye’deki bütün il, ilçe Millî Eğitim müdürlerini görevden aldılar. Bini aşkın il ve ilçe Millî Eğitim müdürünü, bir genelgeyle ve bir tane yazıyla “Hepinizi görevden aldık.” dedi. Şimdi, herkes sanıyor ki bu olağanüstü hâl ilan edilince OHAL kararnameleriyle on binlerce öğretmenin veya kamu görevlisinin görevine son verildi, böyle bir şey yok. Adalet ve Kalkınma Partisi göreve geldiği yıldan itibaren kitlesel kadrolaşmalar ve kitlesel görevden almalar gerçekleştirdi yani bu, geçici bir dönem, darbeye karşı mücadele falan değildi.

İmam-hatiplerle ilgilendiniz, bu da anlaşılır bir şey, sonuçta imam-hatip liselerinin artmasını isteyebilirsiniz, imam-hatip okullarının artmasını isteyebilirsiniz. Bu okullara destek verdiniz; hiçbir fen lisesine, hiçbir Anadolu lisesine, hiçbir meslek lisesine vermediğiniz kadar destek verdiniz bu imam-hatip liselerine. Bunu da yapabilirsiniz, bunda da bir sorun yok, bu da bir tercih. Peki, imam-hatip lisesine giden çocuklarımızın niteliğine bir katkısı oldu mu? Onlara çok iyi yabancı dil mi öğrettiniz? Onların üniversite başarılarını çok çok mu yükselttiniz? Ne yaptınız, biliyor musunuz? Oraya giden çocuklar sadece imam-hatipli oldukları için kamu kurumlarında işe girebileceklerini düşündüğü için gidiyorlar, yoksa başarıları arttığı için falan değil, çok iyi yabancı dil öğrendikleri için değil, dünyanın herhangi bir yerinde iyi üniversitelere gidebilecekleri için değil. Bununla uğraştınız ama eğitimin niteliğini artırmakla uğraşmadınız.

“4+4+4” olarak adlandırılan sistemle kesintisiz eğitime son verdiniz. “Lise eğitimi zorunlu olacak.” dediniz, buradaki yetkiyi o zaman Bakanlar Kuruluna bıraktınız. Ne oldu? “Kesintisiz eğitimle zorunlu eğitim artacak.” dediniz, şu anda 198 bin -sınırım rakam bu, Bakanlığın verileri öyle gösteriyor- ortaokul öğrencisi var uzaktan eğitim alan. “Uzaktan eğitim” derken pandemi sonrası uzaktan eğitimden bahsetmiyorum. Açık lisede okuyan öğrenci sayısı 1,5 milyona yaklaştı, açık öğretim üniversitelerinde okuyan öğrenci sayısı da 3,5 milyon. Artık bu ülkede yüz yüze eğitim pandemi öncesinde de neredeyse yok.

Velhastıl eğitimi bir ideolojik mücadele alanı olarak gördünüz ve böyle görmeye devam ediyorsunuz. Bu ülkede doğan, yaşayan her çocuğun nitelikli ve eşit düzeyde eğitim alma hakkı var ama gelin görün ki Bakanlık ne nitelikli bir eğitim veriyor ne de eğitimde bölgesel eşitsizlikleri gideriyor. Geçen yıl

illerin başarı sıralamasını, lise ve üniversiteye giriş başarı sıralamasını paylaşmışım, son sıralardaki 10 şehrin neredeyse tamamının Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı kentlerden oluştuğunu söylemişim. Ülkenin doğu yakasında gelişen, değişen hiçbir şey yok, üstelik bu yıl yüz yüze eğitim de olmayınca uzaktan eğitime bilgisayar, televizyon gibi olanaklar sınırlı olduğundan ulaşamıyorlar. Ben size birazdan bir örnek vereceğim.

Çocuklarımızın kitlesel sınav başarıları düşük dedim, size yalnız bu yılın bir tane örneğini vereceğim. 2020 yılı YKS ortalaması: TYT’de Türkçe soru sayısı 40, ortalaması 14,288; sosyal bilimler soru sayısı 20, başarı ortalaması 7,78; temel matematik soru sayısı 40, başarı ortalaması 5,5; fen bilimlerinde soru sayısı 20, başarı ortalaması 2,2. AYT’de matematik, fizik, kimya, biyolojide durum çok daha dramatik; 40 soruda 7,584; matematikte, fizikte 14 soruda 1,082; kimyada 13 soruda 1,416; biyolojide 13 soruda 2,298. Öğrencilerimizin kitlesel başarısının durumu budur.

Dicle Üniversitesi Kürt Dili ve Edebiyatı Bölümünde Kürtçe tez yazılması yasaklandı; bunu mutlaka okumuşsunuzdur. Bunun üzerine uluslararası imza kampanyaları başlatıldı ve gerçekten, eğitim bilimiyle uğraşan insanların yakından tanıdığı insanların başlattığı bir imza kampanyası. Millî Eğitim Bakanlığı veya Hükûmet bunu ciddiye alır mı, göreceğiz. Şimdi, bu yasak ne anlama geliyor? Eğitim biliminin temel ilkelerinin ve akademik özgürlüğün yok sayılması anlamına geliyor, bir dile karşı tutumun siyasal tercihlere göre ve zamanla değişebileceğini gösteriyor. Bir dil ve o dile ait edebiyat hem kabul ediliyor hem de yok sayılıyor, hem akademik düzeyde eğitim serbest hem de yasak. Hiç kuşku yok ki diller üzerindeki yasaklar insanlığın ortak değerlerine zarar veriyor, bu ülkede yaşayan insanları birbirinden uzaklaştırıyor. Kürt dili ve edebiyatı bölümünde Kürtçe tezi yasaklayan kuruma “üniversite” denebilir mi? Türk dili ve edebiyatı bölümü olsun, Türkçe tez yazılması yasaklansın; böyle bir tutum akılla, ızanla açıklanabilir mi? Bakın, üniversitelerde Kürt dili ve edebiyatı bölümü, yaşayan diller enstitüsü var ve bu kurumlarda Kürtçe, Zazaca eğitim verecek öğretmenler yetiştiriliyor. Eylül ayında 20 bin öğretmen atandı, Kürtçeye yalnız 1 kontenjan ayrıldı, mezun olan yüzlerce öğretmen var, okullarda talep de var ama öğretmen atanmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tiryaki, lütfen sözlerinizi tamamlayınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, süre on dakika.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – On dakika süre verdim, on dakika süre tamamlandı, şimdi ek süre veriyorum tamamlaması için.

Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Bu okullar 2012, 2013’te açıldı, 2016, 2017’de ilk mezunlarını verdi, şu ana kadar 1.500 mezun verildi, atanan öğretmen sayısı bunun yüzde 10’u bile değil.

Şimdi, Sayın Bakan, öğretmen maaşlarıyla ilgili bir şey söylediniz, belki söyleyeceklerimin hepsini anlatamam ama bununla ilgili bir şeyi söylemezsem gerçekten çok üzülürüm. Dediniz ki “Bir öğretmen maaşı 4.369 TL, ek ders ücreti de 18,22 TL. Şimdi 4.369 TL, Temmuz 2003’te, Adalet ve Kalkınma Partisinin ilk Hükûmet döneminde bir öğretmen maaşı 767 milyon 800 bin yani 767 TL’ymiş, bir çeyrek altın 29 milyon 416 binmiş, 26 tane çeyrek altın alabiliyormuş bir öğretmen. Kasım 2010’da...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Dolarla da söyle.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Dolarla da söyleriz, hiç sorun yok; dolarla da söyleriz, ekmekle de söyleriz, neyle istiyorsanız... Etle söyleyelim, buğdayla söyleyelim. Evet, zaten üretici amurunuzda olmadığı için ekmekle, buğdayla söyleyelim; doğru, doğru!

Kasım 2010'da öğretmen maaşı 1.793 TL'ymiş, çeyrek altın 101 TL'ymiş yani 26 çeyrek altından 18 altına düşmüş.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, lütfen, sesi biraz kısar mısınız?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sesini duyurmaya çalışıyor.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, sesimi yükseltmemin nedeni, saygısızlık değil ama gerçekten, durumu bastırmaya çalışanlar için söylüyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, bir dakika müsaade eder misiniz.

Komisyonunda böyle bağırarak konuşma usulümüz yok bizim. Lütfen, ses tonumuzu...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sanırım susturmaya çalışanlara söylemelisiniz Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Susturmaya çalışmıyoruz sizi, konuşturmaya çalışıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ben isim vermeden söylüyorum, herkese söylüyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bugün öğretmen maaşı 4.369 TL, çeyrek altın 842 TL; 5 çeyrek altın alınabiliyor, durum bu.

Şimdi, ek ders ücretlerine 18,22 TL dediniz. Okul öncesi ve sınıf öğretmenleri aylığını hak etmek için haftada on sekiz saat derse girmek zorunda yani ayda yetmiş iki saat derse girmek zorunda okul öncesi ve sınıf öğretmenleri; genel bilgi ve meslek dersleri öğretmenleri haftada on beş, atölye ve laboratuvar öğretmenleri haftada yirmi saat derse girmek zorunda. Şimdi, siz 18,22 TL ek ders ücreti verdiğiniz zaman ne oluyor biliyor musunuz Sayın Bakanım? Bir aylık çalışma süresini hesap ettiğinde bir okul öncesi ve sınıf öğretmenini 1.311 TL'ye çalıştırmış oluyorsunuz, bir genel bilgi ve meslek dersi öğretmenini 1.093 TL'ye çalıştırmış oluyorsunuz, bir atölye ve laboratuvar öğretmenini haftada yirmi saat, ayda seksen saat derse girdiğinde 1.475 TL'ye çalıştırmış oluyorsunuz. Dolayısıyla, çok da aman aman bir ücret verilmiyor.

Üniversiteyle ilgili bir şeyi paylaşmak istiyorum. Her yıl üniversitelerle ilgili yeni bir şey öğreniyoruz. Geçen yıl neyi öğrenmiştik? Rektörlerimizin akademik başarılarını, uluslararası atıfları öğrenmiştik; bu yıl yeni bir şey daha öğrendik: Vakıf üniversitelerinin reklam ve tanıtıma harcadığı paranın, kütüphaneye harcadığı paranın 4 katı olduğunu öğrendik. 8 tane üniversite projelere hiç bütçe ayırmamış, 65 tane vakıf üniversitesinde öğrenci başına düşen kitap sayısı 10'un altında.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tiryaki, lütfen tamamlar mısınız.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Piri Reis Üniversitesinde öğrenci başına düşen kitap sayısı 3, İstinye Üniversitesinde 3, Gelişim Üniversitesinde 3, Biruni Üniversitesinde 3, Üsküdar Üniversitesinde 2, Ayvansaray Üniversitesinde 2, Aydın Üniversitesinde 2, Esenyurt Üniversitesinde 2, Nişantaşı Üniversitesinde 2, Akev ve Yeni Yüzyıl Üniversitelerinde kütüphanede öğrenci başına düşen kitap sayısı 1'miş ve bu üniversitelerin reklama ayırdıkları harcama 1 milyon 218 bin TL'den 12 milyon 949 bine kadar değişiyormuş. Yani üniversitelerimiz kitap almak yerine, kütüphanelerini zenginleştirmek yerine, reklam vererek cıvılcı reklamlarla üniversitelerinin niteliğini arttıracaklarını düşünüyorlar. Bunun büyük bir yanılgı olduğu çok açık.

Pandemiyle ilgili birkaç şey söyleyip bitireceğim Sayın Başkan, Sayın Bakan.

Evet, coronavirus, bütün dünya gibi, ülkemizi de etkiledi. UNESCO'ya göre, dünya çapında eğitime devam eden öğrencilerin yüzde 90'ından fazlası coronavirus salgınından etkilenmiş doğrudan. Salgının görüldüğü hemen hemen her ülkede buna karşı hızlıca reaksiyonlar gösterildi. Ülkemizde de dünyanın geri kalanında olduğu gibi okullar kapatıldı, yüz yüze eğitime ara verildi ve biz bunu destekledik. Bakanlık olarak TRT EBA TV ve dijital eğitim platformu EBA üzerinden uzaktan eğitime başladınız. Altı ay aradan sonra, 21 Eylül tarihinden itibaren kademeli olarak yüz yüze eğitime başladınız. Biz bunu da destekliyoruz, sadece gerekli koşulların sağlandığı konusunda kuşkularımız var. Ben bir veli olarak geçen hafta bir okul aile birliği toplantısına katıldım. Orada konuşulanları anlatsam aslında okullarımızın hiç de hazırlıklı olmadığını herkes anlayabilir.

Aslında ülkemizde uzaktan eğitim hiç de yabancı olduğu bir alan değil. Pandemi öncesinde -az evvel de söyledim- 198 bini ortaokul; 1,5 milyonu lise; 3,5 milyonu da üniversite olmak üzere yaklaşık 5 milyon öğrencimiz zaten uzaktan eğitim alıyordu, dolayısıyla Bakanlık çok da hazırlıksız değildi.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tiryaki, teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bitiriyorum Sayın Başkan, son cümlelerim, uzatmayacağım.

Ama asıl sorun şu ki: Her öğrenci uzaktan eğitime geçince bazı sorunlar daha da görünür oldu. Bunların başında da fırsat eşitsizliği geliyor. 13 Eylül 2020'de kamuoyuyla paylaşılan OECD'nin Covid-19 salgınında eğitimin durumunu konu alan rapora göre, Türkiye'de ödevler için bilgisayara erişim oranı yüzde 70'in altında -tırnak içerisinde- avantajlı okullarda bu oran yüzde 90'a yaklaşmış. Yine, 77 ülkenin kıyaslandığı rapora göre, Türkiye, internete erişimi olan öğrenciler listesinde 77 ülke arasında 70'inci sırada. Bakın, Hakkâri, Şırnak'ta değil; Ankara'da Büyükşehir Belediyesi 928 köye -ki bunlar mahalle oldu- internet ulaştırılması için çaba yürüttü. Uzaktan eğitimde öğrenme kayıpları yaşandı, bunu Bakanlık da biliyor. Uzaktan eğitimde içerik yetersizdi, bence bunu da Bakanlık biliyor. Uzun uzun anlatmayacağım ama size yalnız 2 tane resim göstereceğim. Kafa kesmeler, idam görüntüleri paylaşıldı Sayın Bakan, ceza olarak. Bakın, burada kafa kesme görüntüleri var, burada da rahmetli Sayın Menderes'in idam görüntüleri var ve bunu EBA üzerinden çocuklarımıza ilettiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Tiryaki, teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Son cümlelerim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ama son cümle diyorsunuz, her son cümle bir buçuk dakika.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Şimdi, bakın usul tartışması üzerinden söylemek istemiyorum ama son bir örnek vereceğim. İnancı olduğunuzu söylüyorsunuz ya, çok değer verdiğinizi söylüyorsunuz ya. Aliya İzzetbegoviç'in 1997 yılında Tahran'da yapılan İslam Konferansı'nda yaptığı bir konuşma var, onu söyleyeceğim, onunla bitireceğim.

Bir Batı karşıtlığı ve bir batı hayranlığı tartışması yürüyor ya. İnanılmaz bir Batı karşıtlığı başladı sizde.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bizi itham ediyor.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Uzunca bir süre Avrupa Birliği ilk politikalarınız arasındaydı. Bugün Avrupa karşıtlığı temel politikanız olmuş durumda. Bakın Aliya İzzetbegoviç...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Son cümle Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ama hep son cümle diyorsunuz, bitmiyor Sayın Tiryaki.

Buyurun, son cümlelerinizi alalım.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Tamam Sayın Başkan.

Evet, Aliya İzzetbegović İslam Konferansı’nda yaptığı konuşmada “Batı çürümüş değil, güçlü, örgütlü ve eğitilmiş. Okulları bizimkilerden iyi, kentleri bizimkilerden temiz. Batı’da insan haklarının düzeyi yüksek ve fakirler ile özürülere toplumsal yardım iyi örgütlenmiş durumda. Batılılar çoğunlukla sorumlu ve dakik kişiler. Onların ilerlemesinin karanlık yönlerini de biliyorum ve bunun gözünden kaçmasına izin vermiyorum. İslam en iyisi ama biz en iyi değiliz. Bunlar 2 farklı şey ve her zaman onları karıştırıyoruz. Batı’dan nefret etmek yerine onunla rekabet etmeliyiz. Kur’an bize bunu emretmiyor mu? ‘Hayırlı işlerde yarışın.’” diyor. Ve dünyaya böyle bakın diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Tiryaki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Değerli Vekilim, bir öğretmen kaç ekmek alıyor onu da söyleyin kayıtlara geçsin, biz de bilgi sahibi olalım. Onu da söyleyin.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, düğmeye basalım. Söz talebi olana söz vereceğim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Buğday fiyatlarını yere indirdiniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Sındır, kendileri söyledi, burada söylenmediği için söylüyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, Sayın Sındır, lütfen... Söz talebiniz varsa vereceğim ben size.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Sındır kendisi söyledi, ben söylemedim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, arkadaşlar... Sayın Aydemir, lütfen, söz vereceğim. Varsa bir sözünüz basın düğmeye sizlere de söz vereyim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Söz isteyeceğim daha sonra.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ayhan Altıntaş, buyurun.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Siz de grup adına mı konuşacaksınız?

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Evet, İYİ PARTİ Grubu adına konuşmak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun, süreniz on dakikadır efendim.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Öncelikle Sayın Vekilimiz kurdelenin anlamını sordu. Yakamdaki kurdele lösemi farkındalığı için. Dolayısıyla tüm vekillerimizi ve tüm misafirlerimizi lösemiye karşı hassas olmaya davet ediyoruz.

Sayın Bakanımız önemli ve faydalı bilgiler verdi. Çok teşekkür ediyoruz kendilerine.

Millî Eğitim Bakanlığı bir sistemse bu sistemin girdileri ve çıktıları olur; girdi olmadan tabii ki çıktı olmaz. Burada amaç nedir? Çıktıların hedeflediğimiz şekilde olmasıdır yani helva yapacaksa un, yağ, şeker olur ama bunları uygun şekilde kullanıp helvayı yaparız. Sayın Bakanımız konuşmasında girdiler üzerinde yoğunlaştı; öğrenci sayısı, öğretmen sayısı, okul sayısı, bütçe imkânları, kurulan birimler,

teknoloji imkânları ama isterdim ki çıktılardan da bahsedilsin. Maalesef, çıktılarda durumumuz pek iyi değil. Çok fazla detaya girmek istemiyorum ama çıktıları nasıl belirleyeceğiz? Uluslararası düzeyde başarılarımızla belirleyeceğiz, memnuniyetle belirleyeceğiz. Devlet okulları çok iyiye niye bu kadar çok özel okul var? Onları da düşünelim. Dolayısıyla konuşulacak çok konu var ama vaktimiz kısıtlı bunları çok detaylandırmak istemiyorum.

Sayın Bakanımızın özellikle mesleki ve teknik eğitim konusunda attıkları adımları destekliyorum, başarılarının devamını diliyorum ama Sayın Bakanımızın kendileri de çok iyi biliyorlardır, sadece rakamlar vererek eğitim olmuyor.

Sayın Bakanımızın sunuşu ile vatandaşın algısı arasında çok fark var. Vatandaş, bırakın eğitimi, çocuklarına öğretimin bile verilmediğini düşünüyor. “Uzaktan eğitim” deniyor, uzaktan eğitim olmaz, olsa olsa uzaktan öğretim olur. Eskiden buna “mektupla öğretim” denirdi, bence çok daha doğru bir tabir. Etkileşim olmadan eğitim olmaz, öğrenci okulda yaşadıklarıyla bir kültür kazanır, bir formasyon alır, bu da okul kültürünü oluşturur. Biliyoruz, belli liselerin ortak bir kültüre sahip olma ve ortak kültürde insan yetiştirme geleneği vardır; okul tercihlerinde bu gelenekler çok önemli yer tutar. Bu gelenek ve görenekleri uzaktan veremezsiniz. O yüzden, yarım yamalak uzaktan öğretimle eğitim problemini çözdüğümüz yanılgısına düşmeyelim.

Bugünkü siyasi sistemde Bakanlıklar, Cumhurbaşkanlığı sekreteryasına dönüştürüldü. Amerika’da zaten bakan yoktur, Başkanın atadığı sekreterler vardır. Kabul edelim ki bugünkü Bakanlarımız da ancak bir sekreter pozisyonundadır, talimatları Cumhurbaşkanından almaktadırlar. O nedenle, en liyakatli kişiyi de sekreter yapsanız yetkisizlik nedeniyle iyileştirme olmuyor. Sayın Bakanımızın liyakatine söz söylemeyiz ama onun zamanında Bakanlık pek çok muzır neşriyata imza atmadı mı? Öğrencileri zorla istemedikleri okullara yollamadı mı? Bilim ve fen dışında mürşit arayan idareciler atanmadı mı? Sayın iktidar milletvekilleri, lütfen Bakanımıza sahip çıkın, ona yetki verin, yenilikler, modern eğitim yönünde yapacaklarının da önünü açın. Gerçi bunlara gücünüz yeter mi bilmem, sizin de yapacağınızdan emin değilim, ne kadar yetkilisiniz onu da göreceğiz ama kayıtlara girmesi açısından ben söylüyorum.

Bugün yapılacak iyi şeyleri söylemeye çekiniyoruz. “Bakanı rahat bırakın.” desek görevden alacaksınız. Örneğin, Ankara Fen Lisesi mezunları toplandılar, “Bizim Ankara Fen Lisemizi eski günlerine geri döndürelim.” diye bir girişim başlattılar fakat Bakanlık bunu aldı, proje okullarına dönüştürdü. Bu şekilde de köklü liselerin kadroları darmadağın edildi. “Öğrencilere iyi insan olmayı, iyi vatandaş olmayı öğretin.” desek hemen dindar nesil yetiştirmeye yöneliyorsunuz.

“Üniversitelere de rektör seçimin seçimle olması, rektörün seçimle gelmesi yani öğretim üyeleri arasında oylamayla olması demokrasi gibi görünebilir ama çok sakıncası vardır.” desek hemen seçimi kaldırıp atamayı sadece Cumhurbaşkanına bırakıyorsunuz. Hatırlarsınız, rahmetli İhsan Doğramacı, bu seçim sürecine karşı çıktığı için YÖK Başkanlığından istifa etmişti. Liyakatsizlik zararlıdır ama liyakatsizlik fırsatçılıkla birleşince yıkım ve çöküş olur. Bugün üniversitelerin içinde bulunduğu durum budur. Atanan rektörlere saygı duyulmazsa, siyasi atama olarak görülürse buradan maalesef ancak yıkım çıkar. Bırakın ilk 100’ü, ilk binde bile üniversite bulamazsınız.

Ben konuşmamı biraz kısa tutacağım, sonuç olarak, eğitimde başarısız durumdayız, çıktıları bakarak söylüyorum bunu yani PISA testlerine bakalım, Nobel Ödülü alan kaç insan yetiştirdiğimize bakalım. Türkiye’nin yurt dışında en başarılı olan insanları, millî eğitim sisteminde çok başarılı olan insanları değil yani etçi Nusret’i kabul ederseniz, millî eğitim sayesinde o başarıyı kazanmadı, dünya çapında başarılı bir Türk diyebilirsiniz ama bizdeki başarılar maalesef çoğunlukla eğitimden gelmiyor. Nedeni... Bir sürü nedeni var: Kaynak yetersiz, bütçeler gittikçe azalıyor, stratejik planlama

yok, istikrarlı bir politika yok, öğretmen maaşları yetersiz. Öğretmenler olmadan, öğretmenler mutlu olmadan, öğretmenler yaptıkları işten zevk almadan bu sistemi daha iyi hâle getirmemiz mümkün değil. Dolayısıyla, bir sürü öğretmen kadroya girdiği hâlde mutsuz ama dışarıda da 500 bin kişi kadroya girmek için bekliyor yani “giren bir pişman, girmeyen bin pişman” durumu var.

Bu konuda en son şunu söylemek istiyorum: Sayın Bakanımıza kolaylıklar diliyorum. “Eğer bir kişiyi başarısız yapmak istiyorsanız Millî Eğitim Bakanı yapacaksınız.” diye bir söz var. Bu sözü değiştirebileceğine inanıyorum, hâlâ da inanıyorum ama çok zor, gidişat o yönde değil çünkü imkânlar kısıtlı. Bütçe konusunda kendisinin hemen hemen hiçbir söz hakkı yok, üniversitelerimizin de hiçbir söz hakkı yok, tüm üniversitelerin bütçelerini toplasanız Amerika’daki bir üniversitenin bütçesi etmiyor. Buradan da çok büyük başarılar beklememiz biraz hayal diye düşünüyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değişik kurumların değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Eğitimin içinde bulunduğu durumla ilgili olarak bugünkü bütçe müzakerelerinde pek çok arkadaşımız değerlendirmeler yapacak ama ben öncelikle spesifik bir konudan başlamak istiyorum. Önceki hafta bu Komisyondan bir kanun teklifi geçti. Bugün Genel Kurulda geçen bu kanun teklifi görüşülecek. Torba bir yasaydı, Cemal Bey arkadaşımızın vermiş olduğu bir torba yasaydı. Bu teklifin 43’üncü maddesinde Millî Eğitim Bakanlığımızı ilgilendiren bir düzenleme var, bu düzenlemeden acaba Bakanlığın haberi var mı diye bu konuyla başlıyorum.

Aslında Komisyonumuzun dağıtım çizelgesinde Millî Eğitim Bakanlığına o teklif gönderilmiş ama izleyip izlemediklerini, o düzenlemeden haberlerinin olup olmadığını bilmiyorum. O teklifte yani Mecliste görüşülecek, Genel Kurulda görüşülecek teklifin 43’üncü maddesinde şöyle bir ifade var: “8/2/2007 tarih ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu’nun 6’ncı maddesinin altıncı fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.” diyor. Bu yürürlükten kaldırılan madde doğrudan sizi ilgilendiriyor çünkü bu kaldırılan altıncı fıkra, 6’ncı maddenin altıncı fıkrası aynen şöyledir: “Bu Kanun kapsamında faaliyet gösteren kurumlarda, Bakanlıkça belirlenen programları başarıyla tamamlayanlar aldıkları kurs bitirme belgeleriyle tamamladıkları programlara ilişkin işyerlerinde çalışabilir ve işyeri açabilirler. Bu durumda olan kişiler için başkaca bir meslek belgesi aranmaz.” diyor. Bu fıkra tamamıyla kalkıyor. Bu maddenin gerekçesinde de “mesleki yeterlilik belgesinin yaygınlaştırılması ve belge zorunluluğunu dışlayan hükümlerin uygulanmasını sağlamak amacıyla” ifadeleri yer alıyor. Anladığım kadarıyla, bugün Genel Kurulda görüşülecek bu maddeyle Millî Eğitim Bakanına ait bir yetki ortadan kaldırılmaktadır ve önemli olabilir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 17’nci maddesinde “Resmi, özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Milli Eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Milli Eğitim Bakanlığının denetimine tabidir.” hükmü bulunmaktadır. Ayrıca, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’in ek 2’nci maddesinde de “Açılacak iş yerlerinde iş yeri sahibinin veya işinde çalıştırılan her meslek dalında çalışanların ilgili alanlardan mezun olduğu gösterir diploma ya da üniversitelerin ilgili lisans ve ön lisans alan ve dalından mezun olduğunu gösterir diplomaya ya da Özel Öğretim Kurumları Kanunu’na göre faaliyet gösteren kurumlardan alınan kurs bitirme belgesine sahip olmaları şartı konulmuştur.” Aslında 5544 sayılı Kanun’un ek 1’inci maddesi 5580 sayılı bahsettiğimiz Kanun’un -bugün Genel Kurulda konuşulacak olan kanunun- 6’ncı maddesinin altıncı fıkrasıyla ve 2918 sayılı Kanun’un 4/2’nci fıkrasıyla çelişki arz ediyor. Bugün, Genel Kurulda 5580 sayılı Kanun’un 6/6’ncı fıkrası kaldırılırsa Millî Eğitim Bakanlığının bir yetkisi elinden alınıyor.

Millî Eğitim Bakanlığının elli yıldır yaptığı bir iştir bu konu. Bu nedenle kanundan Millî Eğitim Bakanlığının bilgisinin olup olmadığını önemli görüyorum. Bu alan Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına geçmektedir. Yani, bu kursların denetimleri, düzenlenmesi Millî Eğitim Bakanlığına ait olduğu hâlde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı eğitim vermeden sertifikalandırma yetkisine sahip olacak ve böylece Millî Eğitim Bakanlığının bir alanı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına devredilmiş olacaktır. Dolayısıyla, eğer bu konu Bakanlıklar arasındaki mutabakatla oluşmıyorsa Genel Kurulda düzeltilme yoluna gidilmesi gerekir diye uyarı niteliğinde ifade ettim.

Evet, değerli arkadaşlar, biraz önce YÖK Başkanımızın ve Millî Eğitim Bakanımızın yaptığı sunumlardan gördüğümüz kadarıyla Türkiye’de 1 milyon 323 bin öğretmen ve öğretim elemanı var. Okul öncesi, ortaöğretim, lise ve üniversite öğrencilerinin sayısı ise 25 milyon 296 bin 989’dur. Yani, eğitim camiasından başlarken 27 milyona yakın bir kitleden söz ediyoruz. Sadece öğrenci sayımızın 25 milyonu aştığını düşünenecek olursak bunun gerçekten devasa, çok büyük bir rakam olduğunu görüyoruz. Hatta Birleşmiş Milletlere üye 196 ülkenin nüfuslarına baktım, Türkiye’deki öğrenci sayısı 140 ülkenin nüfusundan daha fazla; böylesine büyük bir kitle. Bunu, büyük bir potansiyel olarak nitelendirebiliriz. Bir potansiyelin var olması önemlidir ama bu potansiyelin ne anlama geldiği bence çok daha önemlidir. Bu büyük potansiyel, Türkiye açısından bir umudu mu ifade ediyor yoksa bir sorun yumağı hâline mi dönüşüyor? Eğer bu büyük potansiyel, bir sorun yumağı hâline dönüşüyorsa sadece Millî Eğitim Bakanlığının, sadece Yükseköğretim Kurumu Başkanlığının değil tüm Türkiye’nin gece gündüz bu konuda mesai harcaması lazımdır diye düşünüyorum ve gerçekten burada son derece önemli ve tehlikeli bir dönemeçte olduğumuzu düşünüyorum.

Eğitim sisteminde “reform” adı altında sürekli yazbozlarla Türkiye’yi bugüne getirmiş on sekiz on dokuz yıllık bir iktidar var. Maalesef eğitim daha niteliksiz, daha vasıfsız, daha fazla oynanan, daha fazla yazbozlara alet edilen bir noktaya gelmiş, bunun da ötesinde dünyadaki gelişmelere ayak uydurur nitelikte değildir. Eğitimin dünyadaki gelişmelere ayak uydurur nitelikte olmadığını söylerken sadece eğitim kurumları açısından söyleyemiyorum bunu. Eğitimin topyekûn piyasayla birlikte değerlendirilmesi lazım. Eğer eğitimle piyasa arasında bir koordinasyon yoksa eğitim kurumlarındaki eğitimi, öğretim elemanlarının niteliğini ne kadar artırırırsanız artırın o eğitim dünyadaki yarıştan, küresel rekabetten geri kalacaktır ve ülke gerileyecektir; gördüğüm kadarıyla yaşanan durum bundan ibarettir. Bir kere mevcut eğitimde, hem Türkiye’nin iş potansiyeli itibarıyla ihtiyacını karşılayan bir sınıflandırma, bir mesleklendirme yok hem de Türkiye’nin küresel dinamiklere uygun bir iş gelişimi ve potansiyel bir ekonomik gelişimi söz konusu değil. Eğitim ile bu piyasa bir araya gelmediği takdirde de ülkenin iyiye gitmesi mümkün değil.

Bakın, Türkiye’de işsizlik rakamları veriliyor. İşsizlik rakamlarını ciddi bir şekilde incelediğimizde şunu görüyoruz: Tahsiliniz ne kadar artarsa o kadar fazla işsiz kalma ihtimaliniz var. Yani, öyle bir ülke ortaya çıkmış ki, dersini iyi çalışanın kaybettiği bir Türkiye bu. Eğer bu ülkede dersine çalışan kaybediyorsa orada eğitimin ve ülkenin başarılarından söz etmek mümkün değildir. Burada gerçekten ciddi bir sorun var.

İşsizliğin en fazla olduğu kesim, gençler. Gençler içerisinde de işsizliğin en fazla olduğu kesim -bildiğiniz gibi- yüksekokul mezunları, rakamlar onu gösteriyor. E böyle bir ülkede, 25 milyon öğrencimizin, hangi umutla, hangi enerjiyle, hangi coşkuyla geleceğe yönelebileceğini düşünebiliriz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen toparlayalım efendim, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir kere teşvik etmesi lazım. Önünün açık olduğuna, istikbalinin parlak olduğuna öğrencinin inanması lazım. Bu inancı veremediğiniz sürece eğitimle ilgili ne yaparsanız yapın bir anlamı yoktur. “Yarın mezun olacağım, iş bulamayacağım. Ne olacak acaba?” diyen bir öğrencinin motivasyon sağlaması, kendi donanımını artırmaya çalışması, bilgi birikimini çoğaltmaya çalışması söz konusu olamaz. Çünkü bu ülkede bilgi birikimini, donanımını artıranlar daha fazla para kazanmıyorlar, daha iyi statüde iş bulamıyorlar, hatta işsiz kalıyorlar. Dirsek teması, siyasi yakınlık; iş bulma, bir koltuk kapma ve basamakları hızla çıkmada -donanımına bakmadan- etkili ve daha sonuç alıcı bir hâl alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen tamamlayalım, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – İktidar da buna dayalı olarak tüm eğitim sistemini -sürekli olarak ülkenin ihtiyaçlarına göre değil- arka bahçesi hâline getirmeye çalışan bir mantıkla yürüyor. Bu mantığın sonu yoktur. Bu sonu olmayan mantık, ülkenin de sonunu getirecek bir hadisedir. Bu bütçe vesilesiyle kısa olan süremde sadece bu tehlikeye işaret etmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Sayın YÖK Başkanı ve diğer bürokratlar; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Ben, doğrusunu isterseniz, yükseköğretim sorunları üzerine konuşmamı yapmak istiyorum. Bir kere 2 tane temel konu var diye düşünüyorum. Bunlardan bir tanesi YÖK. YÖK -sanıyorum Sayın Saraç'ın da itiraz ettiği, ki takip ettiğim kadarıyla ediyor da zaten- inanılmaz bir boyuta ulaştı, hantal ve benim anladığım kadarıyla üniversite özerkliğini yok eden bir noktaya doğru evrildi.

Yine, ben hatırlıyorum, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara gelmeden önce YÖK'ü değiştireceklerini söylüyorlardı fakat iktidara geldiklerinden bu yana YÖK'ü değiştirmek bir yana bence güçlendiren ve dolayısıyla da yükseköğretim alanında büyük bir katılaşma yaratmış olan bir yere getirmiş oldular. Şimdi, yani neresinden baksak bilmiyorum ama bu konuda yazan çizen insanların çoğu, ki mesela bir SETA raporu var, arkadaşların partisinin bağlantısı olan bir kuruluş olarak SETA da tam benim şimdi söylemeye çalıştığım gibi YÖK'ün değişmesi gerektiğini söylüyor, çok fazla merkezileştirdiğini, çok fazla katılaşmış olduğunu söylüyor fakat bunlar söyleniyor, yıllardır söyleniyor. Yine, hatırladığım kadarıyla Sayın Saraç'ın YÖK Başkanı olduğu zamanda verdiği röportajlarda tam benim şu andaki kanaatlerime benzer kanaatleri ifade ettiğini hatırlıyorum. YÖK'e ait olan bazı yetkilerin üniversitelere geçirilmesi gerektiğini, üniversitelerde çeşitliliğin artırılması gerektiğini söylüyordu. Fakat arkadaşlar, hiç öyle olmadı, yani her gün... Ben emekli bir hocayım ama yani emekli olmadan önceyi hatırlıyorum, neredeyse bölüme asistan alırken bile YÖK talimatları doğrultusunda almak zorunda kalıyordu arkadaşlar. Arkadaş böyle bir şey olamaz. “Peki, ne olabilir?” diye bunu tartışma imkânı olsaydı YÖK'ün bir koordinasyon kurulu olarak, bir denetim kurulu olarak, bir düzenleyici kurul olarak var olmaya devam etmesi makul gelir bana da. Ama arkadaşlar, günümüzde, asistan alımına kadar kararlara katılabilen, onları yönlendirebilen bir sistem kabul edilemez. Yani “Dünya küreselleşiyor, ademimerkeziyetçilik artıyor, yerelleşme artıyor.” diyoruz. Evet, bunlar oluyor hakikaten ama bir yandan da biz, kararları inanılmaz bir şekilde merkezileştiriyoruz. Fakat anladığım kadarıyla Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle -ki bence Adalet ve Kalkınma Partisi 2011'den itibaren bunu döşedi yani özellikle dikkat ettiğim için ekonominin altını çizerek konuşmuş olayım- ekonomide piyasanın olması gereken kararların çoğunu merkezileştirdi ve

kendi uhdesine aldı. Kurumların çoğunu kendisine bağladı ve bugün itibarıyla baktığımızda da değerli arkadaşlar, gördüğümüz tablo şu: Çıkardığımız bütün yasaların yürütme maddesinde “Cumhurbaşkanı yetkilidir.” diyoruz. Niçin diyoruz bunu? Çünkü Cumhurbaşkanı esasında bir hükümet, tek başına bir hükümet. Onun için söylemek zorunda yani hükümete ait olduğunu söylemenin bir âlemi yok, hükümetin meşruiyeti Cumhurbaşkanının seçilmiş olmasından geliyor ve dolayısıyla da tek başına bir hükümet ve bu anlamıyla elde ettiği gücü, elinde bulundurduğu gücü böyle kullanıyor.

Ben, son olarak -daha doğrusu okuduğum kadarıyla- şöyle bir not da belirtiyim... Gerçi, konuşmamın geri kalan kısmında vakıf üniversiteleri meselesine de değinmek istiyorum ama anladığım kadarıyla YÖK’ün de Sayın Saraç’ın da bu konuda sıkıntıları var ve sanıyorum bir değişimi arzu ediyor fakat Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin inşa edildiği bir dönemde de bu çeşitlenme, ademimerkezeleşme falan pek mümkün gözüküyor.

Bir başka konuya da değinmek istiyorum: Şu meşhur barış akademisyenleri meselesi, biz öyle barış akademisyenleri diyoruz, başkaları başka türlü ifade ediyorlar. Değerli arkadaşlar, biz öğretim üyelerinin önüne her gün çeşitli mesajlar geliyor ve bu mesajlar da çoğu zaman imza kampanyaları şeklinde oluyor. İnsanlar da imza kampanyalarına, imza kampanyaların amacı neyse o amacın genel çizgisine bakarak karar verir ve katılır veya katılmaz. Arkadaşlar 2.500 öğretim üyesi -yanılmıyorsam böyle bir rakamdı- içinde ben de varım, soruşturmaya tabi olduk, üniversitemiz bizi soruşturdu. Kaldı ki o da değil, mahkeme açıldı, mahkemeye gittik, ifadeler verdik. Ne oluyor yani? Bir imza attığımızdan dolayı oluyor bu işler ve bir şeye itiraz ettiğimizden dolayı oluyor ve o itiraz ettiğimiz şey, insanların ölmesiydi ve bizim gibi öğretim üyeleri de -öğrenci yetiştiriyoruz- insan yetiştiren insanlar olarak, insanların ölmesini istemediğinden dolayı daima barıştan yana, böyle bir niteliktedir öğretim üyeleri. Birçok genç akademisyen, parlak akademisyen imza verdiler ve sonuçta hepsi üniversitelerinden oldular. O günlerde çok çırpındık ki bu yapılan yanlış, böyle bir şeye hakkı olmaması lazımdır. Fakat Sayın Cumhurbaşkanı fikirlerinde her zaman olduğu gibi ısrar ederek bir yanlış inanılmaz bir şekilde derinleştirdi ve bu insanların, bu çocukların, gençlerin çoğu işsiz kaldı; bir kısmı Avrupa’ya, Amerika’ya gitti, gidebilenler, bir kısmı işsiz kaldı, portakal satıyorlardı, yumurta satıyorlardı. Daha sonra da Anayasa Mahkemesi bu kararı zaten bozdu ve hepimizi haklı buldu. Hayat böyle bir şey yani daha önce de bu işler oldu üniversitelerde yani 1980’leri hatırlayın, bu işler oldu ama sonunda adalet galebe çaldı ve insanların suçsuzluğu ortaya çıktı. Şimdi, dolayısıyla da ben hâlâ bu yanlış kararlar -ki Anayasa Mahkemesi düzelttiği hâlde- KHK’li olmuş olan birçok akademisyenin iş bulamadığını biliyorum ve bu, gerçekten, sadece o insanlara zarar vermiyor arkadaşlar, üniversite sistemimize zarar veriyor. Üniversite sistemimiz bugün neredeyse emir komuta zinciriyle çalışan bir yere dönüştü, hiçbir özgürlük alanı kalmadı. Ben hayatını kamu üniversitelerinde geçirmiş bir insanım ama on küsur yıl da özel vakıf üniversitelerinde çalıştım. Şimdi vakıf üniversiteleri meselesine geçebilirim buradan.

Arkadaşlar, bunların birer ticarethane olduğunu keşfetmeye, araştırma yapmaya gerek yok, baktığımızda görebileceğiniz bir gerçek bu. Ben, Ömer Dinçer Milli Eğitim Bakanıyken -ki kendisi de akademisyendir, biliyorsunuz- kendisiyle konuştuğumda o tarihlerde -şimdi tarihleri hatırlamıyorum- benzer şeyler söylediğimizi hatırlıyorum yani bu vakıf üniversitelerinin bu hâliyle gitmemesi gerektiğini. Çünkü arkadaşlar, çok açık, vakıf diyorsunuz, hani birisi vakfetmiş ve eğitim için vakfetmiş bir serveti olduğunu düşünüyorsunuz ve orada eğitim yapılıyor. Güzel, bu bizim geleneksel vakıf anlayışlarımızda da uygun düşen bir şey ama bununla gerçeğin hiçbir ilgisi yok. Vakıf üniversitelerinde, dediğim gibi, ben on küsur yıl çalıştım, birkaç vakıf üniversitesinde üstelik, oralarda neler olduğunu çok iyi biliyorum. YÖK denetim yapıyor ama YÖK’ün denetiminin, affedersiniz, hiçbir kıymetiharbiyesi yok. Yani gelenler işte programlara bakıyorlar, öğrenci sayısına bakıyorlar vesaire ama o üniversitelerin her yıl neden inşaatlar yaptığını kimse sorgulamıyor çünkü o şirketlerin yani vakıf üniversitelerinin

kendi şirketleri var, zaten üniversitenin gelirlerini yine kendi şirketleri olan inşaat şirketlerine plase ederek birtakım kampüs işleri yapıyorlar vesaire, biliyorsunuz bunları. O zamanlar Ömer Dinçer de şunu söylemişti, ki dünyadaki gelişme de buydu: Yani kâr amaçlı üniversitelerin olabileceğini fakat bunların da ayrı bir yasayla kurulması gerektiğini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen, tamamlayalım Sayın Katırcıoğlu, buyurun.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tamam.

Hatırlıyorum, şöyle diye konuşmuştuk: Bu vakıf üniversitelerine bir teklifte bulunacağız, isterseniz şirketler hukukuna bağlı bir kurum hâline gelebilirsiniz, isterseniz vakıf hâline gelebilirsiniz ama vakıf hâline geldiğiniz zaman veya vakıf hâlinde kaldığınız zaman, o zaman kesinlikle daha ciddi denetimlere tabi olacaksınız diye konuşmuştuk fakat yıllar geçti, hâlâ olmadı. Yanılmıyorsam, Sayın Saraç, bu yıl bir açıklamanız oldu galiba, Sayın Erdoğan’la bir görüşmeniz oldu ve anladığım kadarıyla, orada böyle bir model üzerinde çalışıyorsunuz, inşallah bir netice verir.

Ama değerli arkadaşlar, şunu da söylemeden bitirmeyeyim: Şimdi, dünya, 1980’lerden sonra -neoliberal dediğimiz bizim- bir serbest piyasanın her şeyi halledeceğine dair bir kanaate ve imkânların da gelişmesi nedeniyle böyle bir yere vardı insanlık. Ne yaptılar? Serbestleşme yaptılar, özelleştirme yaptılar, delegasyonlar yaptılar ve o zaman fark edildi ki geçmişte daha çok kamu hizmeti olan eğitim de esasında özelleştirilebilir diye böyle bir yere gelindi ve bu özel üniversiteler kurulmaya başlandı. Amerika’da benim hatırladığım 2 tane dev biri Apollo Education Group yanılmıyorsam, biri de bizim Bilgi Üniversitesini satın almış olan Laurate International diye bir... Bunların 30-40 ülkede çok sayıda üniversiteleri var. Yani, bunlar aslında ticaret yapıyorlar. Nerede yapıyorlar? Eğitimde yapıyorlar. Dünyanın bu kadar sıkışmışlığı altında eğitim, özellikle gençlerin bir kaçış noktası olarak çok yönedikleri ve dolayısıyla da talebin arttığı bir durumda bu gelişmeler bunu karşıladı. Fakat, yine, sizler de biliyorsunuz, geçenlerde Davos’ta Davos’u kuran Klaus Schwab bir açıklamada bulundu, bu haftada da Time’ın konusu oldu. Diyor ki: “Bitti bu iş, neoliberalizm bitti. Artık, dünya yeniden, bir anlamda kurgulanmak zorunda ve bu kurgunun da temelinde 2 kavram var; biri kamu, biri gelir dağılımının bozukluğu.” Çünkü, dünya öyle bir yere geldi ki gerçekten de gelir dağılımının gerek ülke içinde ve gerekse ülkeler arasında giderek bozulduğu bir dünya. Bunun sonucunda da ekonomik adaletsizliklerin kaçınılmaz olarak hukuki adaletsizliklere döndüğü ve inanılmaz kaotik ülkelerden söz ediyoruz. Dolayısıyla da bu konuları tekrar düşündüğümüzde Milli Eğitim Bakanlığının ve Yüksek Öğretim Kurumunun da bu gelişmeleri dikkate alarak Türkiye’nin ihtiyacı olan modelleri üretmesi gerektiğini düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; konuşmamın başında sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz ve gayretli çalışmalarınız için teşekkür ediyorum, başarılarınızın devamını diliyorum.

Tüm dünyayı saran Covid-19 salgınından en çok etkilenen alanlardan biri de eğitim olmuştur. Milyonlarca öğrenci, öğretmen ve aile bu süreçten yakından etkilenmiştir. Bakanlığınızın salgın sürecinde ortaya koyduğu performans, aldığı önlemlerle eğitimin kesintiye uğramadan devamını temin etmesi, çocuklarımıza ve ailelerine verdiği rehberlik desteği gibi süreç yönetimi takdire şayandır, bu nedenle tebrik ediyoruz.

Daha önce karşılaşılmamış olan böyle bir süreç, eğitim sisteminde ileriye dönük yapısal birtakım düzenlemelerin yapılmasını da gerekli hâle getirmiştir. Milli bütçeden eğitime imkânlar ölçüsünde önemli bir pay ayırıyoruz. 2021’de 211,4 milyar TL’yle bütçe giderinin yüzde 15,7’si eğitime ayrılmıştır. Kuşkusuz bu payın daha da artırılması eğitimde kalitenin artmasına da katkı sunacaktır. Eğitim deyince okul, öğrenci, öğretmen, aile, devlet gibi bileşenler akla geliyor ve bunların her birisi açısından meseleyi ayrı ayrı değerlendirmek de kuşkusuz mümkün. Bununla birlikte fiziki, teknolojik ve idari kapasitenin yeterliliği, müfredatın millî ve çağdaş gelişmelere duyarlılığı, sağlıklı bir eğitim istihdam ilişkisi kurulması ve öğretmenlerimizin, eğitim çalışanlarımızın mali, sosyal ve diğer özlük haklarının yeterliliğinin temininin önemli olduğunu düşünüyoruz.

2023 Vizyon Belgesi’nde okullar arası farklılıkların azaltılması, okulların çocuklar için yaşanılabilir alanlar hâline dönüştürülmesi, sınav baskısının azaltılması, niceliğe dair atılımların nitelikle tamamlanması hatırladığım hedeflerdendi.

Ülkemizde hâlen fiziki, teknolojik ve beşerî kapasite bakımından bir sorun olmadığı anlaşıyor, lokal sıkıntılar hariç. Bununla birlikte, eğitim süreçlerinin daha nitelikli hâle gelmesi, eğitim-istihdam ilişkisinin dünyayla rekabet edebilecek, Türkiye’yi küresel bir güç, lider ülke yapacak nesillerin yetiştirilmesine katkı yapacak şekilde planlanması gerekliliği devam etmektedir. Ayrıca, öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarının daha da iyileştirilmesine ilişkin ihtiyaç da devam etmektedir. Şüphesiz, bunlara ilişkin çalışmalar Bakanlığınız tarafından da yapılıyor, gayret ediliyor. Ancak, bakandan bakana değişmeyecek, köklü, kalıcı, aynı zamanda yenileşmeye açık bir eğitim sisteminin oluşturulmasıyla bu meseleleri daha az tartışır hâle geleceğimizi düşünüyoruz.

Bize göre, Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevi ve kültürel değerlerimizi özümsemiş, düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, yeni gelişmelere açık, sorumluluk duygusu ve toplumsal duyarlılığı yüksek, bilim ve teknoloji üretimine yatkın, girişimci, demokrat, erdemli ve inançlı nesillerin yetiştirilmesi eğitim politikamızın temel amacı olmalıdır.

Çocuklarımıza dinî inanç, etnik köken ve felsefi düşüncelerine bakılmaksızın eğitim ve öğretimde imkân ve fırsat eşitliği sağlanmalı; toplumun bütün fertlerinin ilgi, eğilim ve yetenekleri doğrultusunda eğitilmesi esas olmalıdır.

Eğitim politikaları, yüksek medeniyet perspektifine dayanan bir anlayışla kurgulanmalı; öğretim programları düşünme ve öğrenmeyi öğretmeye odaklı, bilgiye erişen, bilgiyi analiz edip işleyerek değerler sürecine aktarma yetenekleri geliştirilmiş, ekip çalışmasına uyumlu bireylerin yetiştirilmesi hedeflerine dönük olarak ele alınmalıdır. Tabii, tüm mesele bunun nasıl, hangi yöntem ve araçlarla yapılabileceği konusudur. Bu konuda da zatialinizin yetkinliğine ve yeteneğine inanıyoruz.

Millî bütünlük bilincinin geliştirilmesi, ahlaki, manevi değerlerin güçlendirilmesi ve sosyalleşmenin sağlanması için okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılması ve bu yaş grubundaki nüfusun daha erken yaşta örgün eğitim programı kapsamına alınması sağlanmalıdır. Fiziki mekân, insan gücü ve program imkânları geliştirilerek okul öncesi eğitim kademesinde yüzde 100 okullaşmanın temin edilmesi, bunun için özel sektör imkânlarından da istifade edilmesi gereklidir.

Eğitimde millî, manevî içerik zenginliğine sahip araç ve gereçlerin kullanımına yaygınlık kazandırılması gerekmektedir. Çocuklarımızın manevî ve kültürel değerlerimizi özümsemesine yardımcı olacak, millî içerik zenginliğine sahip yayın, film ve benzeri eğitim araç ve gereçlerinin üretimi desteklenmeli ve kullanımı sağlanmalıdır.

Türklüğün ve İslam'ın millî ve manevî değerlerini yaşayan ve yaşatan Hoca Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş Veli, Mevlâna, Hacı Bayram Veli ve Yunus Emre gibi önder şahsiyetlerin hayatı ve felsefesi ortaöğretimde seçmeli olarak okutulmalıdır. Manevî ve kültürel yozlaşmaya karşı, Anadolu'da mayalanan bilgi ve hikmet genç kuşaklara aktarılmalıdır.

Din kisvesi altında sapkın akımlara karşı çocuklarımızı korumak için Anadolu irfanını öne çıkaran bir din öğretimi benimsenmelidir.

Üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocuklarımızın özel eğitim imkânlarına kavuşturulması sağlanarak bu öğrencilere yönelik stratejik bir kariyer planlaması ve yönlendirme sistemi geliştirilmelidir.

Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin tanımlanması, sınıflandırılması, özel eğitim kurumlarının yaygınlaştırılması ve denetlenmesi ile eğitim programlarının günün ihtiyaçlarına göre yeniden değerlendirilmesi de gerekli görülmektedir.

Ben bu düşüncelerle Bakanlık ve kurum bütçelerinizin hayırlı olmasını diliyorum, sizlere başarılar diliyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aksu.

Sayın Keşir, buyurun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bugün müzakerelerini gerçekleştirdiğimiz Millî Eğitim Bakanlığı, YÖK ve ÖSYM'nin bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum.

Aslında pek çok rakam verildi, ben çok fazla rakamla boğmak istemiyorum ama “eğitim” dediğimizde bazı eleştirileri, belki öz eleştirileri bizler de yapıyoruz ama şu perspektiften bakmazsak yanlış yaparız: Eğitimin üzerinde ciddi bir vesayetçi anlayış söz konusuydu AK PARTİ öncesi ve bu dönemde 2002'den bu yana bu vesayetçi anlayış ortadan kaldırıldı. Katsayı uygulaması dâhil, başörtü uygulaması yasakları dâhil, efendime söyleyeyim, kız çocuklarının eğitime erişimindeki engellerin ortadan kaldırılması dâhil pek çok vesayetçi uygulama AK PARTİ döneminde ortadan kaldırıldı. Bakın, özellikle meslek liselerinin katsayısı uygulaması, 28 Şubat döneminde mağdur olan öğretmenlerin tekrar mesleklerine geri dönebilmeleri son derece önemli gelişmeler. Bazı konularda bazı öz eleştiriler yapabiliriz eğitimin kalitesini daha da arttırmak için çünkü çok genç ve dinamik bir nüfusumuz var ve dün belki problem olarak görmediğimiz üç yıl, beş yıl sonra bir problem olarak karşımıza çıkabiliyor. Benim kendi ilim on beş yılda yüzde 120 büyümüş bir şehir nüfus olarak. On beş yıl önceki eğitim sorunlarımızla bugünkü eğitim sorunlarımız tabii ki kendi ilimde de farklı, Türkiye'de de farklı olacak. Onun için bu nüfus projeksiyonlarını da görmezden gelmememiz gerekiyor.

Diğer yandan, sekiz yıllık zorunlu eğitimin on iki yıla çıkartılmasını özellikle AK PARTİ döneminde eğitim alanında yapılmış önemli devrim niteliğindeki düzenlemelerden biri olduğunun altını çizmek isterim. Daha önce eğitime ayrılan bütçenin yüzde 7'ler civarında olup bugün bu sayının yüzde 15'e çıkartılması da yine AK PARTİ'nin millî eğitim yatırımlarıyla ilgili perspektifini ortaya koymaktadır. Fazla rakama boğmak istemiyorum ama şunu ifade etmem lazım: Özellikle başta kız çocukları olmak üzere dezavantajlı kesimler için eğitim önemli bir fırsat eşitliği aracı. Bugün, geçmişte, hem kılık kıyafet yasakları nedeniyle hem özellikle üniversite eğitiminin erişilebilir olamaması nedeniyle -çünkü çok sınırlı sayıda üniversite var- kız çocukları kendi bulundukları illerin dışına eğitim almaya gidemiyorlar

ve bugün az önce YÖK Başkanımız ifade etti, 207 üniversitemiz var ve her ilde bir üniversite var artık. Bununla beraber, ben, 1985'te üniversiteye başladığımda kız çocuklarının üniversiteleşme oranı yüzde 7'ydi. Yani, bugün baktığımızda sanki milattan önceki bir rakamı anlatıyor gibi anlatıyoruz o rakamları anlatırken. Yüzde 7'den bahsediyorum yani her 100 kız çocuğundan sadece 7'si üniversiteye gidebiliyordu. Bugün, bu oran yüzde 49, eğer daha günceli varsa lütfen düzeltin, istirham ederim. Yüzde 7'den yüzde 49'a, hele eğitim gibi bir alanda... Bakın, eğitim gibi bir alanda bugün yapıp yarın sonuç alamazsınız. Üç-beş yıllık, on yıllık, on beş yıllık projeksiyonları görmemiz lazım. Bugün yüzde 7'den yüzde 49'a kız çocukları üniversiteleşme oranını hiç görmezden gelmemek gerekiyor.

Diğer yandan, kız çocuklarıyla ilgili bazı verileri açıkcası iftiharla paylaşmak istiyorum. 2002-2003 eğitim öğretim döneminde ilköğretimde yüzde 91,9, ortaöğretimde ise yüzde 67,5 olan brüt okullaşma oranlarında bugün -2019-2020 için söylüyorum- yüzde 102,2 ve yüzde 107,4 olmuştur. Aynı dönemde toplam öğrenci içindeki kız öğrencilerimizin oranı ise yüzde 45'ten 48'e yükselmiştir. 2002-2003 yılında ilköğretimde her 100 erkek öğrenciye karşılık 91 kız öğrenci, ortaöğretimde ise her 100 erkek öğrenciye karşılık 72 kız öğrenci bulunurken bugün yani 2019-2020 döneminde bu oran sırasıyla 96 ve 89'a yükselmiştir. Keza burs alan öğrenciler içinde kız çocuklarının artan oranları da dikkatimizi çekiyor. Mesela, 2002-2003 döneminde burs alan her 100 öğrencinin sadece 40'ı, pansiyonda kalan her 100 öğrencinin de sadece 25'i kız öğrenciydi. Bugün, bu sayı -2019-2020 için söylüyorum- burs alan her 100 öğrencinin 56'sı kız çocuğu, pansiyonda kalan her 100 öğrencinin de 50'si kız öğrencidir. Bu ne demek? Eğitimde kadınlar ve erkekler arasında büyük bir fırsat eşitliğini yakaladığımızın işareti. Evet, tekrar söylüyorum, eleştirilerimiz baki ama özellikle fırsat eşitliği açısından bu verileri görmezden gelmemiz gerekiyor.

Diğer yandan, taşınmalı eğitimi önemli bulduğumu ifade etmek isterim yine, fırsat eşitliği açısından, özellikle ortaokul ve liseye erişim açısından. Kendi ilimden bir örnek vereyim: Benim kendi köyüm, Düzce'nin güneyinde, güney dağlarında bir dağ köyü, orman köyü. Tabii ki, doğal olarak bütün illerde Anadolu liseleri, fen lisesi... Yani liseler merkezde ve benim köyümden bir çocuk, bugün, Düzce'nin tam kuzey cephesinde, karşı tarafında ve hakikaten Düzce'nin sayılı Anadolu liselerine sadece bu taşınmalı eğitim sayesinde gidebiliyor. Ben, doğduğumda, kendi memleketimde, bulunduğum nahiye de lise olmadığı için babam "Bu kız çocuğunu ben burada okutamam." diyerek şehirden göç etmiş bir ailenin çocuğuyum. Bakın, lise okuyabilmek için göç eden bir ailenin çocuğu olarak bugün, kendi köyümdeki çocuklar, lise çağındaki, ortaokul çağındaki çocuklar; bu taşınmalı eğitim sayesinde Düzce'nin -kazanabildikleri, performanslarına göre sınavlarla kazandıkları- en iyi okullarına gidebiliyorlar. Taşınmalı eğitimin de önemli bir fırsat eşitliği aracı olduğunu buradan kayıtlara geçirmek istiyorum.

Aslında söyleyecek çok sözüm var. Pandemi konusuna da gelmek istiyorum: Sayın Bakanım, geçtiğimiz günlerde sosyal medyanızda bir paylaşım yaptınız, ben de bunu paylaştım sizden alarak. Özellikle EBA'nın -şurada aslında görmeyen milletvekillerimiz için de göstermek istiyorum bunu- dünyada eğitim alanında en sık kullanılan "web" sitesi olarak 1'inci sırada olduğunu gösteren bir tabloydu bu. Bu, iftihar edici bir durum. Yani, EBA'yla ilgili gene eleştirilerimizi belki farklı tutabiliriz. Çünkü pandemi süreci tüm dünyayla birlikte Türk eğitim sisteminin de ilk defa yaşadığı bir şey ve zor bir deneyim. Bu süreci hızlı atlatabilmek, çocuklarımızın bir an önce okullarına kavuşmaları, derslerine, öğretmenlerine kavuşmalarıyla ilgili bu hızlı dönüşümün sağlandığının da aslında bir göstergesi, EBA'nın bu tabloda 1'inci sırada olması. Ben, size ve ekibinize buradan tekrar teşekkür ediyorum.

Diğer yandan, bir veriyi daha paylaşmam lazım. Tabii, sadece kendi rakamlarımızı vermek kâfi değil. Aslında, uluslararası ölçütlerde, uluslararası rakamlarda neredeyiz, buna biraz bakmak gerekiyor. Bugün, temel eğitimde eğitime erişim noktasında 2018 yılı verilerinden bahsedeceğim size; 6 ila 14 yaş grubundaki çocukların okullaşma oranı –bakın başka ülkeleri söylemiyorum, OECD ülkelerini söylüyorum- OECD ülkelerinde ortalama yüzde 98; Türkiye’de bu oran, 14 yaş üstü öğrenciler de dâhil olmak üzere yüzde 100’e ulaşmış durumda. Bu, iftihar edilecek bir rakam. Bu rakama ulaşmamıza katkı veren, geçmişten bugüne kadar eğitim bürokrasisinde görev yapan öğretmenlerimiz de dâhil olmak üzere herkese şükranlarımı sunuyorum.

Vaktim az kaldı. Mesleki eğitime girmek istiyordum ama onu geçeceğim şimdi ama bunu çok önemsedığimi buradan kayıtlara geçirmek istiyorum.

Okul öncesi, son derece önemli bir konu. Ne yazık ki, okul öncesinde özellikle son birkaç yılda ciddi ivme kazandık, ondan önce belki gündemimizde bu kadar yoktu. Kendi ilimden bir örnek vereyim: Düzce, geçtiğimiz yıllarda okul öncesi eğitimde 56’ncı sıradayken son üç dört yılda yaptığımız bazı projelerle bugün –övünerek söylüyorum, hem il bürokrasisine hem ildeki öğretmenlerimize, projeleri yürütenlere teşekkür ediyorum- 6’ncı sıraya yükseldik. Çünkü eğitimi ne kadar erken başlatabilsek, çocuklarımızı ne kadar eğitimle tanıştırsak hem ülkenin hem de bölgenin, ilin uzun vadeli eğitim projeksiyonlarında daha verimli sonuçlar elde edeceğimizi düşünüyorum.

Öğretmen atamaları... Sizin bugün burada olduğunuzu bilen öğretmen adaylarımız –haklı olarak- bize de çok mesajlar attılar. Onların da mesajlarını size iletmış olayım. Ama bir rakamı da buradan ifade etmem lazım: 2013-2019 yılları arasında 651 bin 664 öğretmen ataması gerçekleştirdik. Bugün, toplam öğretmen sayımız 1 milyon bile değil; 946 bin 114. Yani bunun, mevcut öğretmen sayımızın üçte 2’si, hatta üçte 2’sinden fazlası 2003’ten sonra atandı. Son on sekiz yılın sonucu. Bunu da buradan ifade etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Son sözlerinizi alalım efendim.

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Ya, yükseköğretimle ilgili de bazı veriler verecektim ama zamanı verimli kullanmak adına ve sizin iyi niyetinizi de yormamak adına burada diğer verileri vermeyeceğim, YÖK Başkanımız verdi. Ama tekrar söylüyorum: Her ilde bir üniversitenin özellikle kız çocukları başta olmak üzere dezavantajlı kesimler için büyük bir fırsat eşitliği aracı olduğunu buradan ifade etmek isterim.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi hayırlı olsun şimdiden, kabul edilmiş diyelim.

Tabii, çok kısa bir süre var, Sayın Başkan da artık dün kadar toleranslı değil.

Şimdi, Sayın Bakanım, tabii, bütün alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da Covid-19, salgın, pandemi ciddi problemler ortaya çıkardı, sizin işiniz çok kolay değil ama şimdi “EBA’da 1’inci.” falan, arkadaşımız söyledi, tebrik ediyorum, çok güzel fakat söylediğiniz gibi tabletleri ben araştırdım ne olmuş diye, bilgisayarlar, TV ulaşımı falan; bu konuda çok fazla bir şey yapılmamış, kimseye çok fazla bir şey dağıtılmamış.

Şimdi, benim aklıma geldi, IBAN’la para toplandı, en son Sayın Cumhurbaşkanı 2 milyardan falan söz etmişti. Hiç eğitime ayrılmadı mı? Buradan bu ihtiyaçların karşılanması için kullanılmıyor mu? Bir de yani gerçekten sizinle direkt çok ilgili olmasa bile bu paranın ve diğer bu şekilde toplanan paraların -nereye gidiyor, nasıl gidiyor- şeffaflığıyla ilgili fazla bilgi yok, bu da gerçekten insanların yardım etmeyle ilgili düşüncelerini ciddi bir şekilde olumsuz etkiliyor, bunu ifade etmek isterim.

Sayın Bakanım, bu uzaktan eğitimle ilgili özel okulları takip ediyor musunuz, bilmiyorum, günde sekiz saat çocuklara ellişer dakikalık ders yaptıran okullar var, 8 tane elli dakika; mesela ilkokul 4, 5, orta 1, neyse. Ben psikiyatri uzmanıyım, çocuklarla da ilgilendim; bu, çocukların kaldırabileceği bir şey değil. Yani bu nedir? Bunlarla ilgilenirseniz iyi olur.

Bir de mesela Cumhuriyet Halk Partisi belediyeler aracılığıyla çocuklara tablet falan dağıtabileceğini ifade etti, gelen cevap: “Hayır, böyle bir ihtiyaç yok.” Yani bu yanlış bir şey, muhalefet belediyelerinin özellikle hiçbir şekilde, hiçbir yerde bu işlere dâhil olmasını istememek, engellemek son derece yanlış bir şey. Bunu daha evvel de yaptınız, bu geri tepecek yani bunlar doğru şeyler değil.

Depremle ilgili de bir cümle edeyim. Bugün de gördük, en son bir kızımızı, çocuğumuz kurtarıldı, ne güzel, hepimiz ulus olarak sevindik fakat yani öyle bir şey oluyor ki sanki oradan kurtarılan çocuk daha sonra coronayla ya da ezilerek bir kazaya kurban gidecek gibi bir hisse kapıldım ben. Şova falan dönüşüyor, hastaneye hücum ediliyor, siyasiler falan; bunlar doğru şeyler değil.

Değerli arkadaşlarım, daldan dala atlayacağım YÖK Başkanını burada bulmuşken. Üniversiteler gerçekten üniversite olmaktan çıktı Sayın Bakanım yani sizin katkınız falan nedir bilmiyorum, kişisel olarak da hiçbir şey söylemiyorum. Üniversiteler rektörlerin –nasıl bir terim kullanırsam alınmazsınız bilmiyorum yani- babalarının çiftçiliği diyeyim basit bir şekilde, böyle oldu yani ahab çavuş, dayı, yeğen, kız, amca kızı, damat falan, buna döndüştü. Onlarca örnek var değerli arkadaşlarım. Bakın, Sayın Bakanım, Sayın Bakanım; adalet ciddi bir şekilde zedeleniyor, öğretim üyesi alımlarından öyle şeyler oluyor ki bu kabul edilemez yani. İnsanlar kopuyor; ulus, millet oluyoruz ya, bundan kopuyor, bunu ciddi bir şekilde zedeliyorsunuz. Sınav açıldı Kocaeli Üniversitesinde Sayın Bakanım, size de sordum, cevap vermeye tenezzül etmediniz diğer bakanların yaptığı gibi. Kocaeli Üniversitesi mimarlık bölümünde doktora öğrenciliği için sınav açıldı, 7 öğrenci alınacaktı; belgelerini verdiler, mülakat yapıldı; mülakatta ana adı, baba adı, “Nerelisin?” “Niye burayı seçtin?” gibi sorular soruldu; sonra bir sıralama yapıldı, 2 kişiden biri 80-90 aldı, biri 85 aldı; 13 kişi müracaat etmişti, diğer 11 kişinin hepsi 20 almış. Bu nasıl bir şey, nasıl olur diye falan şey yaptım yani burada emek hırsızlığından falan söz ettim. Sayın Rektör Sadettin Hülagü Bey çok kızdı, öfkелendi, “Yazıklar olsun sana, sen de öğretim üyesiydin.” gibi şeyler söyledi, sınavı iptal etti ve yeniden yaptı, bu sefer de kazanamayanlara “Kazanamadınız.” diye gönderdi. Bunlar olacak işler değil. Dünyada, Türkiye’de bu kadar yetmişmiş insanlar var, akademide devam etmek istiyorlar ama bu yollar ciddi bir şekilde kesiliyor. Nasıl kesiliyor, neyle kesiliyor? Öyle, sadece ideolojik falan da değil ha; ahab-çavuş, babasının oğlu, dayısının kızı, onun bunun ve bu konuyla ilgili hiçbir şey yapamıyorsunuz Sayın Bakan. Burada çok ciddi bir sıkıntı var, bu sıkıntı nasıl aşılr, ne yapılır bilemiyorum.

Bakın, benim elimde basına düşmüş onlarca örnek var. Ya, bu rektörlük seçimiyle ilgili yaptığınız işler nedir Sayın Bakanım? Siz, bunların farkında mısınız? Yani Anayasa’nın 130’uncu maddesi çok açık, net olmasına rağmen Cumhurbaşkanı, rektör düzenlenmeleriyle ilgili kendisi düzenleme yapıyor. Ha, kanun hükmünde kararnameyle yapıldı önce ama sonra, Cumhurbaşkanı kararıyla yapıldı, kendisi düzenleme yapıyor. O kadar açık ki Anayasa. Sadece bu konuda değil ki her konuda Anayasa çiğnendiği için burada da çiğniyorsunuz ve -hadi bunu siz yaptınız- kişiye özel değişiklikler yapıyorsunuz. Akşam kanunu değiştiriyorsunuz, bir adamı atıyorsunuz -falanın arkadaşı, neyse- şartları değiştiriyorsunuz;

profesör olmayan insanı atıyorsunuz, senesi tutmayanı atıyorsunuz. Bu nedir arkadaşlar ya? Sayın Cumhurbaşkanı, Fransa Cumhurbaşkanına kükredi, ne güzel. “Biz, çadır devleti değiliz, muz cumhuriyeti değiliz.” dedi. Ya, bunlar muz cumhuriyetinde olur Sayın Bakanım. Ya, böyle şeyler olur mu? Yani nereye doğru gidiyoruz? İktidar partisi milletvekili arkadaşlarımız “Oo, çok iyi gidiyor.” falan. Hayır, iyi gitmiyor, yanlış işler yapıyorsunuz. Ha, bunu yaparken nasıl yapıyorsunuz bunları? Ben, çok merak ediyorum; yani gerçekten, bunlar nasıl oluyor diye. Biraz sonra artan zamanımda onu şey yapacağım ama...

Şehir üniversitelerinin kapatılması ayrı bir hikâyledir. O da bir el koyma yani müsadere; acayip bir şey. Osmanlı’da falan olan yöntemlerle, kinle, intikam almak adına bir üniversiteyi -kısa zamanda elit bir üniversite hâline gelmiş- yok ettiniz, onu bırakıyorum ama tıp fakültelerinin hekim yetiştirmesini yok ediyorsunuz değerli arkadaşlarım. Nasıl yok ediyorsunuz? Tıp fakültesi hastaneleri batıyor. Biliyorum, kafanızdan geçen şey odur; tıp fakültesi öğretim üyelerini şehir hastanelerine, patronların emrine göndereceksiniz, orada para kazandıracaksınız “Çocuklar da oraya gitsin.” diyeceksiniz. Para kazanmak için kurulan, işleyen yerlerde asla ve asla eğitim olmaz değerli arkadaşlarım, yapmayın! Türk hekimlerinin dünyada çok önemli bir yeri var, sermaye uğruna bunu yok ediyorsunuz. Şehir hastanelerine zaten gelecek kuşakların dünya kadar paralarını aktaracaksınız, veriyorsunuz ama tıp öğrencisi yetiştirmek, doktor yetiştirmeye de büyük bir darbe vuruyorsunuz. Bu konuda da dikkatli olmanızı isterim.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, biraz evvel konuşan arkadaşımız da söz etti: “Anadolu irfanına uygun bir şekilde şey yetiştireceğiz, Anadolu irfanında...” Ya, kardeşim, 1453’te fetih falanla... Bugün bambaşka bir şey. Kendi ülkenizi fethediyorsunuz gibi geliyor bana. Kendi ülkenizi, kendi kurumlarınızı fethediyorsunuz ve orada psikoloji sanki şöyle işliyor: Fethedilen yerdeki birtakım şeyler helal oluyor sanki; kadroları alabiliyorsunuz, başka şeyleri alabiliyorsunuz. Olmaz arkadaşlar! Adaletin olmadığı yerde şey olmaz. Bakın, din eğitimiyle ilgili ciddi bir problem var, çözemiyorsunuz. İmam-hatipler... Bakın, benim 3 çocuğum imam-hatip okudu, 3 çocuğum. Öyle diğerleri gibi falan konuşmuyorum, açıkça söylüyorum, net bir şekilde söylüyorum: Bu imam-hatipler, bu müfredat, bu anlayış, bu kafa hiçbir şekilde o “Dindar nesil.” dediğiniz -dindar nesilden neyi kastediyorsunuz onu da bilmiyoruz- nesil yetişmez. Buradan yetişen insanlar kültür falan üretemez. Çünkü tekçi... Yani ne olduklarını bilmiyoruz. “Türk ve İslam” Hangisi kardeşim? Hangisi Türk ve İslam’a uyuyor? Din, Anadolu irfanı, hangisi? Din, namaz kılmak, oruç tutmaktan mı ibaret? Adalet, hak, hukuk, merhamet, başkasının malını korumak, kamunun tüyü bitmemiş yetim hakkı üzerinde titremesi, zayıf olanın yanında, kadını, çocuğu gözetmek yani hangisi? Bunlar yok mu? Bu şeyde bunlar yok mu? Bakın, değerli arkadaşlarım, sosyal medyadan çok sayıda hakaret alıyoruz. Son bir senedir mahkemeye veriyorum bunları ve avukatlarıma, arkadaşlara söyledim “Kim bunlar?” diye baktım; yüzde 90’ı imam-hatipli, yüzde 90’ı. Ya, benim anama sövebilmeyi kendisine helal görüyor. Çünkü bana düşman gözüyle bakıyor. Niye bakıyor? Tepeden kuruluyor bu arkadaşlarım. Sayın Milli Eğitim Bakanı, burayı çözmedikten sonra bir şey yapamazsınız. Çoğulculuğu olmayan bir toplumda sağlıklı bir insan yetişemez ki. Her düşüncenin, her fikrin kendisini gösteremediği bir toplumda, seçme şansının olmadığı toplumda bir şey yetişemez ki. Beni düşman olarak görüyor ve düşmana bir şey yapmayı, sövmeyi kendisine helal görüyor. Böyle bir imam-hatip anlayışında dindar bir nesil falan çıkmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Tamamlayalım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yukarıdan kuruluyor dedim bu. Nasıl yukarıdan kuruluyor? Sayın Cumhurbaşkanı -bak, kimse üzerine alınmasın- en son kalktı, dedi ki: “Geri zekâlı.” Ana Muhalefet Genel Başkanına “Geri zekâlı bu.” dedi. Ya, Cumhurbaşkanına söyleyin, böyle bir insan değildi; iktidar için bu kadar olmaz, iktidar için koca bir nesil, gelecek yok edilmez. Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına Cumhurbaşkanını “Geri zekâlı.” diye hitap ediyorsa... Neymiş, ayrı basın... İşte sadece Fransızların değil de diğer Avrupalıların da katkısı olduğunu bilmiyor, bunun için geri zekâlı... Ya, “bilgisiz” falan de. Böyle bir şey olabilir mi arkadaş? Orada Sayın Cumhurbaşkanı Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanına “Geri zekâlı.” dediği zaman imam-hatipli bir çocuk da -affedersiniz- Mehmet Bekaroğlu’na küfretmeyi kendisine hak görüyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dakika daha verersen bitiriyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu anlayışla bir yere gidemeyiz değerli arkadaşlarımız. Buradan kültür falan çıkmaz, buradan gerçekten dindar nesil falan çıkmaz, çıkacak dindar nesil de şu. Bakın, din eğitimiyle ilgili şunu yapın lütfen: Verdiğiniz din eğitimi yetersizse daha başka şeylerle takviye edin, seçmeli yapın, insanlar istesin. Niye imam-hatibe giden çocuklar dindar yetişiyor, Anadolu irfanından istifade ediyor da diğerleri niye istifade etmesin? Yetiştirin, bakın, ne gerekiyorsa onu yapın, cesur da olun bu konuda ama imam-hatip liselerini ayrı bir okul, medeniyet taşıyacak, kavga yürütecek, sancak tutacak çocuklar olarak yapmayın. Kaç tane nesil bu şekilde yok edildi? Yapmayın bunu. İmam-hatip okullarını, gerçekten, milletin dinî şeylerini görecektir, imamlık yapacak, müezzinlik yapacak bir şekilde meslek lisesine dönüştürün. Normal okullarda din eğitimi yetersizse verin, verin, Kur’an da okutun, zaten Kur’an kursları da var. Bu ikili sistemden dönün. İmam-hatip okulları bir zamanlar üveydi, şimdi diğerleri üvey oldu. Bu yanlıştır, buradan bir gidiş yoktur. Yanlış yapıyorsunuz, ülkede birlik beraberlik falan olmuyor, bu şekilde ülkeyi bölüyorsunuz, millet olma özelliğimizi kaybediyoruz. Aynı şeylere sevinmiyoruz, aynı şeylere üzülmiyoruz ve bu tepeden kuruluyor değerli arkadaşlarım.

Bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Erim, buyurun.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, kıymetli Plan Bütçe Komisyonu üyeleri, Sayın Bakanım, Bakan Yardımcılarım, YÖK Başkanım, kıymetli bürokratlar ve çok kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde milletimize hizmette on sekiz yıl geride bıraktık. AK PARTİ’imiz, tam on sekiz yıl önce bugün ilk kez iktidara geldiğinden bu yana millet sevdasıyla kesintisiz hizmet dönemini sürdürürken, Türkiye’ye çağ atlatan kalkınma hamlelerini gerçekleştirdi. Bu kalkınma hamlelerinden en önemlisi de eğitim oldu. AK PARTİ olarak Hükûmete geldiğimizde, eğitim öğretimi önceliklerimizin en başına yerleştirdik. Uzun yıllar boyunca eğitim öğretim bütçesi devlet harcamalarının ilk sırasında yer aldı. Ana sınıftan yükseköğrenime kadar her aşamada ülkemizin eğitim öğretimi altyapısını ve insan gücünü fevkalade güçlendirdik. On sekiz yılda, eğitim alanında beşerî ve fiziki altyapı iyileştirilmiş, okullaşma oranlarında artış sağlanmış ve derslik başına düşen öğrenci sayısı önemli ölçüde azalmıştır. Kız çocuklarının eğitime devamlılığını sağlamak ve taşınmalı eğitimi güçlendirmek için önemli faaliyetler yürütülmüş, öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerine ağırlık verilmiştir. Mesleki eğitim ile iş dünyası arasındaki bağları kuvvetlendirmek, sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünü yetiştirmek, sektörün mesleki ve teknik eğitime olan

katkılarını artırmak, mesleki ve teknik eğitim mezunlarının istihdam oranlarını yükseltmek ve iş gücünün gerçek iş ortamlarında yetişmesini sağlamak amacıyla mesleki ve teknik eğitim okullarıyla sektördeki firmalar arasında iş birliği protokolleri imzalanmaktadır. Bu bağlamda, okul hamiliği uygulamaları kapsamında bugüne kadar 436 okulda 887 protokol hayata geçirilmiştir. İş birliği çalışmaları savunma sanayisi, bilişim, havacılık, denizcilik, elektrik ve elektronik teknolojileri, makine, otomotiv, turizm ve gıda sektörleri gibi alanlarda devam edecektir. On Birinci Kalkınma Planı'nda mesleki ve teknik liselerde sunulan eğitim hizmetlerinde kalitenin artırılmasına yönelik atölye ve laboratuvarların donanımının teknolojiye uyumlu olarak yenilenmesi hedefi ortaya konulmuştur. Bu çerçevede, atölye ve laboratuvar altyapısının yenilenmesine ve meslek dersi öğretmenlerinin gerçek öğretim ortamlarında işbaşı eğitimleriyle özel alan yeterliliklerinin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim programlarına başlanacaktır.

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitim gören öğrenci sayısı 2008-2009 döneminde 1 milyon 421 bin 657 iken 2020-2021 döneminde 1 milyon 575 bin 350 olmuştur. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmen sayısı ise 2008-2009 döneminde 79.078 iken 2009-2020 döneminde 193.717 olmuştur. Bu zaman aralığında öğretmen sayılarının sürekli artış göstermesi, bu kurumlarda eğitimin niteliğini artırıcı önemli bir unsur olmuştur. Bununla beraber, 2008-2009 öğretim yılında öğretmen başına düşen öğrenci sayısı yaklaşık 16 iken bu sayı 2019-2020 yılında azalarak yaklaşık 10 olmuştur. Dolayısıyla mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğretmen-öğrenci etkileşimi yıllar içinde artmış ve öğrencilerin daha nitelikli eğitim almaları sağlanmıştır.

Mesleki ve teknik eğitim kurumları ile sektör arasında bağlar güçlendirilerek mesleki eğitime yönelik iş birliği protokol sayısı artırılacaktır. Organize sanayi bölgelerinde mesleki ve teknik eğitim kurumlarının açılması ve desteklenmesi amacıyla sektöre iş birliği sağlanacaktır. Özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde öğrenim gören öğrencilere eğitim ve öğretim desteği verilmeye devam edilecektir. Turizm sektöründe hizmet kalitesinin artırılmasını teminen iş gücü piyasasıyla turizm ve eğitim sistemi arasında bağın güçlendirilmesi ve turizm sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında yenilenen protokol doğrultusunda turizm alanındaki 50 mesleki ve teknik Anadolu lisesi konaklama tesisleriyle eşleştirilecek, öğrencilere işletmelerce burs verilmesi ve staj yaptırılması sağlanacaktır.

Son dönemde hizmete alınan yeni dersliklerle birlikte, tüm eğitim kademeleri itibarıyla derslik başına düşen öğrenci sayısı azaltılmış ve uluslararası standartlara ulaşılmıştır. 2018 yılı verilerine göre ilkokulda derslik başına düşen öğrenci sayısı Türkiye'de 22, OECD ortalamasında 21 iken, ortaokul kademesinde Türkiye'de 25, OECD ortalamasında ise 23'tür. Diğer yandan, 2018 yılı verilerine göre ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 12 olarak gerçekleşmiş olup bu seviye OECD ortalamasından -yani 13 öğrenci- daha iyi performansa işaret etmektedir. Ayrıca öğrenme ortamlarının fiziki niteliğinin artırılmasına ağırlık verilerek öğrencilerin ilgi, mizaç ve yeteneklerinin gelişimine yönelik tasarım, beceri atölyeleri okullara kademeler itibarıyla kurulmaya başlanmıştır.

Fırsat eşitliği bağlamında, ikili eğitimden tekli eğitime geçme çalışmaları devam etmektedir. 2019-2020 eğitim öğretim dönemi itibarıyla ikili eğitimde okuyan ilkokul öğrencilerinin oranı yüzde 36,6; ortaokul öğrencilerinin oranı yüzde 28,3 ve ortaöğretim öğrencilerinin oranı ise yüzde 2,8'dir. Ülkemizde 2020 yılı Ekim itibarıyla 129 adet devlet üniversitesi, 74 adet vakıf üniversitesi ve 4 adet vakıf meslek yüksekokulu olmak üzere toplam 207 adet yükseköğretim kurumu bulunmakta olup her ilimizde yükseköğretim hizmeti gerçekleştirilmektedir.

Ülkemizde uluslararası ve geçici koruma altında bulunan yabancıların sosyal uyumunun artırılması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda, eğitim, hem sosyal uyumun artırılması hem de çocukların potansiyellerini hayata geçirilmeleri, becerilerini geliştirilmeleri ve döndüklerinde kendi ülkelerinin gelişimine katkıda bulunmaları açısından kritiktir. Okul çağında 1,2 milyon Suriyeli çocuk bulunmakta olup bu çocukların 750 bini eğitimdedir. Suriyeli çocukların genel okullaşma oranı yüzde 62 düzeyinde iken bu oran ilköğretim, ortaokul ve lise düzeyinde sırasıyla 76, 77 ve 38'dir. Geçici koruma altındaki ihtiyaç sahibi ailelerin çocuklarının okula devamını teşvik etmek ve okul terk oranlarını düşürmek amacıyla 625 bin öğrenciye şartlı eğitim yardımı yapılmaktadır. 2014-2020 döneminde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen yaygın eğitim kurslarına toplam 1,1 milyon Suriyeli katılmıştır. Bu sayının 401 binini Türkçe dil eğitimine katılan kursiyerler oluştururken, 201 bini meslekî ve teknik eğitim kursiyerleridir. Sosyal uyumun temininde, toplumda göçmenlere yönelik bilgi eksikliği ve olumsuz algıların giderilmesine, yabancıların Türkçe dil becerilerinin geliştirilmesine ve ortaöğretim başta olmak üzere, tüm kademelerde eğitime erişimin artırılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Üniversitelerin misyon bazında farklılaştırılması hedefiyle yola çıkarak 2006 ve sonrasında kurulmuş üniversitelerin bölgesel kalkınma misyonu çerçevesinde ihtisaslaşmalarını sağlamak amacıyla Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Projesi kapsamında desteklenen üniversite sayısı 2020 itibarıyla 15'e yükselmiştir.

Diğer yandan, yükseköğretim sisteminin uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla Araştırma Üniversiteleri Programı da sürdürülmektedir. Yükseköğretimde uluslararasılaştırma çalışmaları kapsamında Türkiye'deki uluslararası öğrenci sayısı 2015 yılındaki 73 bin seviyesinden 2019 yılında 172 bin seviyesine ulaşmıştır. Ayrıca, yükseköğretim kontenjanlarının arz-talep dengesinin yanı sıra eğitim-istihdam bağlantısının dikkate alınması, yükseköğretim sisteminde uluslararası rekabet gücünün artırılarak şeffaflığın güçlendirilmesi ihtiyacı da sürmektedir. Üniversite sayısı ve örgün yükseköğretim kontenjanlarına paralel olarak, yurt ihtiyacının da karşılanması amacıyla 2019 yılında yurt yatak kapasitesi 679.758'e çıkarılmış ve talebi karşılama oranı artırılmıştır. Önümüzdeki dönemde de ülke genelinde kapasite artışına devam edilecektir.

On Birinci Kalkınma Planı döneminde, yüksek katma değer oluşturması beklenen öncelikli sektörler ve alanlarda rekabet edebilir seviyeye ulaşmak amacıyla, nitelikli iş gücü kapasitesinin oluşturulmasına hizmet edecek şekilde bölüm, program tanımı yapılan meslek yüksekokullarında kayıtlı öğrenci sayısı toplam 112.715'tir. Toplam öğrenci sayısının öncelikli sektörler itibarıyla dağılımına bakıldığında, en yüksek payı 52.562 öğrenci sayısı ile elektrik-elektronik bölümünün aldığı görülmektedir. Bu alanları sırasıyla, 31.868 öğrenciyle makine, elektrik teçhizat, 10.615 öğrenciyle otomotiv, 7.983 öğrenciyle ilaç ve tıbbi cihaz, 6.460 öğrenciyle kimya ve 3.227 öğrenciyle raylı sistemler izlemektedir.

Yükseköğretim sisteminin kalite odaklı, rekabetçi bir yapıya kavuşturulması sürecinde, çeşitliliğin artırılmasına yönelik belirlenen üniversitelerin tematik alanlardaki ihtisaslaşma modelleriyle, öncelikle kalkınma olmak üzere, yenilik ekosisteminin oluşturulması ve sürdürülebilir AR-GE boyutlarında özel sektör, kamu yatırımları ve üniversiteler arasında iş birliği protokolleri hayata geçirilmiştir.

2018 yılında sanayinin ihtiyaç duyduğu yeteneklere sahip nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesi ve istihdam odaklı politikalar oluşturulması amacıyla YÖK-Üniversite-Sanayi İş Birliği Komisyonu oluşturulmuştur. Yapılan mevzuat düzenlemeleriyle, öğrenci sayıları da dikkate alınarak OSB'lerde kurulmuş olan meslek yüksekokullarına eğitim desteği verilmeye devam edilmektedir.

Sözlerime son verirken, Millî Eğitim Bakanlığımızın 2021 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. Ayrıca biraz önce sayın vekillerimden birisi Sayın Bakanım “Önüme engel olmayın.” dedi. Biz, Sayın Bakanımın hiçbir zaman diktiği taşı yıkmadık, bundan sonra da yıkmayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakanım, Sayın YÖK Başkanım, değerli bakan yardımcılar, değerli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, millî eğitimin ne kadar önemli olduğunu, eğitimin ne kadar önemli olduğunu tekrarlamamıza gerek yok. Bu öneme binaen de 146 milyarlık bir bütçeniz var, öyle bir talebiniz var 2021 için. Tabii, öğretmen sayısı da buna paralel olarak çok yüksek Türkiye’de, 1 milyon küsur öğretmenimiz var galiba, 17 milyon küsur öğrencimiz var. Dolayısıyla 146 milyarın aşağı yukarı 120 milyar sosyal güvenlik primleriyle beraber personel harcamalarına gidiyor. 11 milyar 300 milyonluk bir yatırım harcaması var. Bu yatırım harcaması, baktım, teklifinizde çok ayrıntılı olarak gözüküyor; gayrimenkul yatırım, onarım gideri 1.300 küsur görünüyor. Ağırlıklı olarak, Türkçe olarak ifade edebilir misiniz? Alt programları verilmediği için net olarak göremiyoruz. Ne yatırımlardır bunlar, gayrimenkul müdür, bina yatırımı mıdır ağırlıklı yoksa farklı olarak ne yatırımıdır? Bilmek isterim, memnun olurum ayrıntısını verebilerseniz.

Demin Lale Hocam söyledi, mal ve hizmet alım giderleri, o da 11 milyar küsur görünüyor ama Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 5 katı sadece yani 100 katı olması gereken mal ve alım gideri. Dolayısıyla yatırım giderlerinin de aynı paralelde çok olması lazım. Yani bütçenizin 146 olduğuyla değil de yatırımlarının çok büyük olduğuyla övünmek lazım. Bu sene yatırım harcamalarında önemli bir artış var geçen yıllara göre ama o yatırım harcamalarının içeriğini bilmek lazım tabii ki. Öğrenebilirsek destek olmak isteriz, bu yatırım harcamalarının da artmasında destek olmak isteriz biz muhalefet olarak.

Ben 2021’den ziyade geçen yıllara da değinmek istiyorum. Biliyorsunuz, 2019 yılında 118 milyar harcama yapmışsınız Bakanlık olarak, 118 milyar. Bununla ilgili bazı konulara değinmek istiyorum. Sayıştayın güzel bir raporu var Bakanlığınızla ilgili olarak. 13 bulgu tespit etmiş, 13 eleştirisi var 13 farklı konuda. Döner sermayeyle ilgili ve aile birlikleriyle ilgili de birer tespiti var. İzlemeye göre yani geçen yıllardaki Sayıştay eleştirilerinin 11’i kısmen yerine gelmiş Bakanlığınızda, 1 bulgu tam olarak yerine getirilmiş, sadece 1 bulguyu tam olarak yerine getirmiş Bakanlığınız, 1 bulguyu da hiç yerine getirmemiş, 11 bulguyu da kısmen yerine getirmiş. Yani bu konular da biraz daha hassasiyet gerektiriyor Sayın Bakanım. Önemli bazı tespitleri var bu 13 eleştirisi içerisinde Sayıştayın. Bir kere, Sayın Bakanım, iç kontrol sistemi var. Bu denetim sistemi bu iktidar zamanında tümüyle öldürüldü, denetim yapılmıyor. Tabii, denetim yapılmayınca hata, noksan, yolsuzluk vesaire de çok fazla oluyor.

Şimdi, sizde tahsis edilen iç denetçi kadro sayısı 40, 40 iç denetçinin olması lazım, Bakanlığınızda 2019 sonu itibarıyla 10 kadro dolu. 40 denetçi bile Millî Eğitim için az bana göre, çok az yani uluslararası norm ve denetim standartlarına göre 40 denetçi çok az, 400 olması lazım ama 10’u dolu, 40’ın bile 10’u dolu. Böyle olunca da çok fazla tabii ki sorun, sıkıntı oluyor. Bir tanesi, bu taşınmalı eğitimde planlamanın sağlıklı yapılmaması konusu var. Bu ayrıntılı olarak anlatılmış. Tabii, bu on dakika içerisinde ben de buna ayrıntılı giremiyorum ama çok önemli bir konudur. Taşınmalı eğitim iyi

planlanmadığı için gereksiz yere masraflar artıyor. 2019'da 3 milyar 912 milyon, 4 milyara yakın taşınmalı eğitimin bir harcaması var. Aslında bu, çok daha iyi bir planlamayla çok daha aşağı bir rakama düşürebilmiş yarı yarıya.

Şimdi, bulgu 6'dan bahsedeceğim. Şirketlerle yapılan protokollerden elde edilen gelirle ile bu gelirlerden yapılan harcamaların Bakanlık bütçesine dâhil edilmemesi. Şimdi, Sayın Bakanım, bu, kamuda olan bir şeydir, zaman zaman bankalarla anlaşma yapar kamu kuruluşları ve promosyon alırlar. Bunu da pratik bazı harcamalarında kullanırlar. Bakanlık da o tarihte yapmış böyle bir şey, kredi kartı alınmış bankalardan, personel sayısı da fazla. Bakın, hediyelik eşya için 1 milyon 779 bin lira. Hediyelik eşya için 1 milyon 779 bin lira -Türkiye düşünülürse- çok büyük bir paradır. Nedir bu hediyelik eşya? Kime alınmış? Kim almış, kime alınmış? Yani yurt dışına giderken Bakan bir şey götürebilir, anlarım ama 1 milyon 779 bin hediye sınırını falan çok aşmış.

Araç bakım onarımı ve muayenesi ile otoyol geçiş ücretleri, bunlar zaten Bakanlık tarafından karşılanan konulardır. Cep telefonu kime alınmış? 109 bin liralık cep telefonu alınmış; bunlar bu sınırı aşan harcamalar, istismar edilmiş olan harcamalar. Bilgisayar malzemeleri alınmış, anlarım; Z-Kütüphane kitap alımlarını anlarım ama bunların böyle bireysel olarak harcanması haklı olarak Sayıştay tarafından da eleştirilmiş.

Yine, GSM operatörleriyle yapılan anlaşma uyarınca da 48 milyon liralık para aktarılmış, bunun 24 milyonu kayıtlara geçmiş ama kalan 24 milyonu farklı şekillerde, kayıtlara ve bütçeye geçmeden harcanmış. Burada da ayrı ayrı hangi kalemler olduğu var, giyim ve ikram harcamaları 176 bin lira vesaire. Yani bu konularda daha dikkatli olunması gerekir.

Yine, FATİH Projesi altyapı yatırım harcamaları arasında uyumsuzluk bulunmasıyla ilgili bir eleştiri var; bu da çok haklı bir eleştiri. Normalde şunu söylüyor, diyor ki: "FATİH Projesi'nde bu kapsamda yapılan yatırımlar 3 ana kalemden toplanabilir, 3 temel bileşenden oluşuyor: Etkileşimli akıllı tahta, ağ altyapısı ve geniş bant internet erişimi. Bunlar uyumlu olarak yapılmamış; bazı okullarda var, bazılarında yok." Dengesiz bir durum söz konusu olmuş. 432 bin -siz bugün 500 bin olduğunu söylediniz, o tarihte demek ki 432 binmiş- etkileşimli tahta alımı yapılmış, 19.752 okula kurulumu gerçekleştirilmiş; faz1 ve faz2 ihaleleriyle yaklaşık 15.103 okula VPN erişimi için ağ altyapısı kurulumu yapılmış, 13.312 okula ise geniş bant internet erişimi bağlantısı sağlanmıştır. Aslında "Bunların 3'ünün de aynı paralelde gitmesi lazım, sayıların tutması lazım." diyor Sayıştay eleştirisinde ve devam ediyor.

Yine, Sayıştay Raporu Bulgu 9'da eğitim yapılarını projelendirme sürecinde sorunlar yaşanmasıyla ilgili olarak da tespitler var. Güzel tespitler bunlar, faydalı olacağını düşünüyorum ama bunlar maalesef dikkate alınmıyor. İlgili bakanların da bürokrasinin de maalesef böyle bir alışkanlığı yok; hâlbuki bunların dikkate alınması lazım. Biz kesin hesabın ayrıca, bütçenin dışında görüşülmesini istiyoruz; böyle bir vakit ayırabilirsek, denetime daha fazla vakit ayırabilirsek bu konu daha etkili olacak.

Yine, Sayın Bakanım, Bulgu 11'de ilçe millî eğitim müdürlüğü kadrolarına gerekli koşulları sağlamayan kişilerin atanması... Tabii, bu tür torpil mekanizması Millî Eğitimde olursa en fazla zararı gören kurum Millî Eğitim olduğu gibi sonuçta toptan ülke olmuş oluyor.

Ödeneküstü harcama yapılmasıyla ilgili bir şey demiyorum, bu sizin kabahatiniz değil ama Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kesilen idari para cezalarında -ki 8 milyon 804 bin lira- bunlarda kabahati olanlar varsa rücu edilmesi lazımdır. Yani neden bu kadar idari para cezası kesilsin ki? Bu konularla ilgili sorumlu kişilere rücu edilmesi lazım.

Şimdi, enteresan, Yükseköğretim Kuruluyla ilgili olarak da fazla bir eleştiri yok. İç kontrol sisteminin, Hocam, sizde tam olarak çalışmaması sorun. Geçen yıl da bu konuyu eleştirmiştik ama çok enteresan bir bulgu var Sayın Başkanım. Şimdiye kadar bu üniversitelere fazla girmemiştik ama bu sene öyle bir tespitim oldu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinde Sayıştay denetçilerinin tespit ettiği çok enteresan bir durum var. 5 bulgu var. 2'nci bulgu, Sayın Bakanım, sizin açınızdan da bu sizin sorumluluğunuzda olan bir konu değil ama hepimizi, kamuyu ilgilendiren bir konu. Böyle bir hırsızlık duymadım gerçekten. Bakın, “Kayıp, Çalıntı veya Diğer Kurumların Kullanımında Olan Eserlerin Resim Heykel Müzesinde Kayıtlı Görünmesi” başlığıyla şöyle diyor: “Resim Heykel Müzesi taşınır belgeleri üzerinden yapılan denetimlerde...” Bu Resim Heykel, Devlet Resim ve Heykel Müzesi değil; Sayıştay denetçilerine sordum, okulun, üniversitenin Resim Heykel Müzesi. Resim Heykel Müzesi malzeme sicil raporlarında kayıtlı 12.378 tablo ve eser varmış. Bunlardan 4.024 adet resim ve tablo eserinde resim veya tabloya dair hiçbir açıklama yok. 4.024'ünde hiçbir açıklama -hiçbir açıklama-yok yani değiştirebilirsiniz bunları. Ne olduğu, kime ait olduğu belli olmayan eserler bunlar. Her an değiştirilmeye müsait ve yapılmış. “Bunlardan 404 adedinin müzede fiili olarak bulunmadığı...” diyor. 404 değerli tablo müzede yok. Sayın Başkan, bununla ilgili bir şey yapmamız gerek. 404 tablo fiili olarak müzede yok ve Sayıştayın tespitine göre bu 404 adet resim ve tabloda 42 adediyle ilgili “Kayıp veya çalınmıştır veya sahtedir diye açıklama var.” diyor. 42 tablo çalınmış veya kayıp. Yani 42 tablo, en az 1 milyon lira olsa 42 milyon lira. Yani anormal şeyler, bu nasıl yapılabilir devlette! Devlette bu envanter nasıl tutulmaz, anlamıyorum. Hocam, bununla ilgili YÖK'ün hiç mi şeyi yok? Bu sonuçta devlet üniversitesi.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – En azından şu olabilir: Sizin bir denetim ekibiniz var YÖK Başkanımız, onu da bir gönderip denetim ekibini...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – YÖK Başkanımız “Ekibi yok.” diyor hocam. İki senedir eleştiriyoruz yani denetim yaptırın.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır, şöyle: Denetimle ilgili bir şeyleri var. Şu anda denetimle ilgili kaç kişi var Hocam sizin?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 3 kadroları var, tek 1 kadro dolu; tek 1 kişi var 2019 sonu itibarıyla.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Sayın Başkanım, biz her yıl diğer kurumlara, SGK olsun, Maliye olsun vesaire olsun “Bize uzman gönderin, bizim elemanımız yok.” diyerek rica minnette bulunuyoruz, onlardan görevlendirmelerle... Biz, her yıl, bazen de iki yılda bir diğer kurumlara, devletin diğer kurumlarına “Bizim uzmanımız yok, uzman kadrolarımız yok, bizim denetleme üyelerimize yardımcı olmak üzere bize eleman görevlendirin.” diyoruz, o şekilde gelir ama burada bir başka husus daha var Sayın Vekilim. Yükseköğretim Kurulu olarak, üniversiteler bizim taşra teşkilatımız değil. Dolayısıyla orada bir Millî Eğitim Bakanlığı veya Sağlık Bakanlığı, vesair bakanlıklar gibi bize bakılmaması lazım. Onlar, kendi içerisinde muhtar ve kendi içlerinde özerk olarak çalışırlar. Biz, orada bir sorun var, soruşturma açıyoruz, vesair değil. Son olarak yapılan düzenlemede de Yükseköğretim Kurulunun sadece ve sadece rektörün kendisiyle ilgili bir problem savcılığa intikal etmişse veyahut bir rektör hanımını aldı -sizler de işaret ettiniz- o şekilde gündeme geldiyse onunla ilgili yapabiliriz. Onun dışında, Yükseköğretim Kurulunun bir merkez teşkilatı, bir taşra teşkilatı var, onlarla ilgili denetleme veyahut işte rutin denetlemenin dışında soruşturmalar açması, vesair diye bir durum söz konusu değil yani mevzuatsal olarak da bir sorununuz var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Ama sizin bir denetim kurulunuz var.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Evet, denetleme kurumumuz var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Benim bildiğim, denetim kurulunuz var, bir denetim programınız var, üniversitelere gidiyorsunuz, rutin denetimleri yapıyorsunuz, yapıyor arkadaşlar. O kapsamda da Mimar Sinan Üniversitesine gidildiğinde bence bu konunun üzerine eğilse arkadaşlar iyi olur diye düşünüyorum.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Dikkate aldım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Kuşoğlu, bitirdik herhâlde.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, bu konuyla ilgili Sayın YÖK Başkanı “Yetkimiz yok.” diyor. Tabii, devlet üniversitesi öbür taraftan da, belki bunu, bizim ya Sayıştaydan istememiz ya da Cumhurbaşkanlığı denetim birimlerinden böyle bir şey istememiz lazım; çok büyük bir yolsuzluk, hırsızlık bu. Devlet malı çalınıyor yani, çok da kıymetli şeyler, bunun böyle kalmaması lazım. Meclisin iradesine, burada Meclisin bilgisine sunuluyor, Sayıştay görevini yapmış ama bundan sonrası bizim yapmamız gereken bir konu; bununla ilgili sizin Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak belki yazmanız lazım, denetim istememiz lazım bu konuyla ilgili olarak.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, ona bir bakalım, Sayıştay Başkanımızla da bir konuşalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Savcılığa da suç duyurusunda bulunma... Bilmiyorum, Sayıştay ne yapabilir bu konuyla ilgili olarak ama...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, çok teşekkür ediyorum efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bütçelerimizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Sağ olun, çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, saat 14.00’e kadar birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.26

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.05****BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Mersin)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 9’uncu Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Müzakerelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Girgin, süreniz beş dakika.

Buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, sayın bürokratlar, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Covid-19 salgını yaşamın büyük alanları gibi eğitimi de olumsuz etkilemeye devam etmekte. Salgının eğitim sistemleri, öğretmen, öğrenci ve veliler üzerindeki olumsuz etkileri sürmektedir. Diğer yandan, ülkemizde eğitimde eşitsizlikler günbegün derinleşmektedir. Ülkemizde özel okulların oranının yüzde 25’e gelmiş olması başlı başına bir eşitsizlik kaynağıdır. Dahası gelir düzeyi düşük ailelerin eğitim harcamaları arttıkça kesinti gıda ve sağlık giderlerinden yapılmaktadır. Yani eğitimin sınıfsal karakteri giderek belirginlik kazanmakta, yoksul halkın nitelikli eğitime erişim olanakları giderek kaybolmaktadır. Özellikle yoksul mahallelerin çocukları kaderlerine terk edilmektedir. Oysa eğitim kamusal bir haktır.

Sayın Bakan, eğitim sisteminin yıllardır çözüm bekleyen sorunları arasında yer alan ikili öğretim, niteliksiz eğitimin sunumu, eğitimi özelleştirme adımları, kalabalık sınıflar, karma eğitim karşıtı uygulamalar, taşınmalı eğitim, fiziki altyapısı yetersiz okullar, okullarda öğrenciler arası öğretmenlere yönelik şiddet, öğrencilerin Milli Eğitim Bakanlığı eliyle cemaat ve vakıfların siyasal istismarına açık hâle getirilmesi, sözleşmeli, ücretli öğretmenlik uygulaması, norm kadro ve tayinlerde yaşanan sorunlar, ataması yapılmayan öğretmenler, eğitim kadrolarında liyakati dışlayan atamalar ve üniversitelerin durumu ortaya kötü bir eğitim karnesi çıkarırken pandemi bu tabloyu daha da bozmuştur. Bu noktada okulları açıp açmamak, tarih belirlemek gibi önemli ama teknik konular tartışılırken neoliberal eğitim politikalarının ve bu politikaların ülkemizdeki taşıyıcısı AKP’nin eğitim politikalarının pandemi süresinde bir kez daha çıktığı tespiti yapmazsak, sosyal devlet ilkelerine uygun, parasız, eşit, bilimsel bir eğitim ihtiyacının yakıcılığını vurgulamazsak görevimizi yapmamış oluruz.

Sayın Bakan, toplumsal yaşamın yarattığı eşitsizliklere dair konuşurken en çok sorun yaşayanı, en çok ezileni baz almak, mevcut eşitsizliğin karakterini daha iyi kavramamızı sağlar. Bu noktada, özel gereksinimi olan çocuklardan otizmlı çocukların eğitimine değinmek istiyorum. Otizmlı bireylerin aileleri, Millî Eğitim Bakanlığından Anayasa’ımızda belirtilen temel eğitim hakkının adil, nitelikli, kesintisiz ve yeterli olarak sağlanmasını talep etmektedirler. Bu yaşadığımız pandemide maalesef Millî Eğitim Bakanlığı tarafından EBA’ya konulan birkaç yayın dışında somut bir icraat ve geliştirilen bir model bulunmamaktadır. Özel gereksinimi olan çocuklar için ötekileştirmeyi engelleyen politikalar eşliğinde, donanımlı sınıflarda uzman ve kadrolu öğretmenlerle kesintisiz, yoğun, nitelikli örgün eğitim

ve okul dışı ücretsiz, bireyselleştirilmiş spor eğitimi verilmesi; diğer çocuklarla aynı sınıfta eğitim gören tam zamanlı kaynaşma öğrencileri için de gölge öğretmen, destek eğitimleri ve kişiye özgü ve yoğun eğitim programlarının hazırlanıp eksiksiz hayata geçirilmesi öncelik olmalıdır. Bunun yanında dört yıl önce açıklanan Otizm Ulusal Eylem Planı mazeretsiz ve eksiksiz olarak uygulama alanı bulmalıdır.

Sayın Bakan, diğer bir konu, Ege Denizi'nde 30 Ekimde meydana gelen depremde çürük binalar onlarca insana mezar olurken okulların durumunun da farklı olmadığı anlaşıldı. Millî Eğitim Bakanlığı İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığının 2019 Faaliyet Raporu'na göre, ülke genelindeki 18.060 eğitim kurumunun depreme dayanıklı olmadığına incelenmediği, bütçenin bir bölümünün iade edilmesi nedeniyle birçok okulun onarım ihtiyacının karşılanamadığı basına yansdı. Bakanlığınızın bu konuda almış olduğu tedbirler nedir? Bunları ayrıca sizden istirham ediyorum.

Sayın Bakan, bölgemle ilgili yani Muğla'yla ilgili bir konuyu paylaşarak konuşmamı sonlandırmak istiyorum. Bugün, eğitim camiasının ve Muğla kamuoyunun rahatsızlık duyduğu bir konuya özellikle değinmek istiyorum. 9 Eylül 2020 tarihinde Muğla Olgunlaşma Enstitüsünde Müdür Vekilliği yapan Hüdayi Baş hayatını kaybetti. İddialara göre, Baş'ın fenalaşarak hayatını kaybetmesinin nedeni, 4 kişilik usta öğretici kadrosu için açılan sınavlarda torpil yapmak istememesi üzerine çeşitli düzeydeki Millî Eğitim yöneticilerinden baskı görmesiydi. İddialara göre, Baş'ın Millî Eğitim Bakanlığına verdiği dilekçede şu ifadeler yer almaktaydı: "Menteşe İlçe Millî Eğitim Müdürü ve Komisyon Başkanı, Mentese İlçe Millî Eğitim Şube Müdürümüz, kazananlar listesinde değişiklik yapmak istediklerini beyan ettiler. Okul müdürü olarak sınavlarda başarı elde edenlerin girebileceğini söylemem üzerine İl Millî Eğitim Müdürümüzün makamına davet edildim. İl Millî Eğitim Müdürümüze kazanan kişilerin listesini verdiğimde bana bahsi geçen kişileri almak zorunda olduğumu bağırarak, ifade ederek 'İşine gelmiyorsa, prensiplerine terse istifa et git.' dedi. Millî Eğitim Müdürlüğünün çıkışında İlçe Millî Eğitim Şube Müdürü sınav evraklarını zorla benden almak istedi. Evrakları teslim edemeyeceğimi söyleyip kurumuma götürdüm. Bütün bu yaşananlar benim sağlığımı ve çalışma şevkimi bozarak Olgunlaşma Enstitümüzün hedef ve amaçlarını yok edeceğini düşündüğümden siz büyüklerime danışma ihtiyacı hissettim."

Sayın Bakan, eminiz bu acı olay sizleri derinden üzmüştür. Hüdayi Baş'ın ölümüne sebep olduğu iddia edilen torpil istemiyle ilgili bir soruşturma yürütülmekte midir? Yürütüldüyse sonuç nedir?

Millî Eğitim camiasında öğretmenler üzerinde mobbing uygulandığı yönündeki iddialar için özel bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Eğitim yöneticilerinin belirlenmesinde mülakat gibi doğrudan torpil çağrıştıran yöntemlere son vermeyi düşünüyor musunuz?

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Sayın YÖK Başkanım ve çok değerli bürokratlarımız, değerli milletvekili arkadaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığının 2021-2022 ve 2023 yılı bütçeleri üzerinde ve tabii ki 2019 yılı kesin hesabı üzerine görüşmelerimizi yapıyoruz. Tabii, değerli milletvekili arkadaşlarımız çok değerli görüşlerini ortaya koydular, ben de belki de eksik kalan, kendi açımdan, kendi pencereden gördüğüm bazı konulara değinmek istiyorum.

Tabii, Bakanlığımızın adı Millî Eğitim Bakanlığı, millî öğretim bakanlığı değil. Bir değerli milletvekili arkadaşım eğitim ve öğretim arasındaki çok temel farktan bahsetti. Doğrudur, eğitim başka şey, öğretim başka şey. Aslında “öğretim” diye bir kavram da yoktur. “Öğretim” olmaz, “öğrenim” olur. Sürecin kendisi öğrenim sürecidir, “öğretmek” filli bile yanlış bir fiildir. Bir kişi öğrenmeye açık olmadığı sürece, kendisini öğrenme konusunda açmadığı sürece o kişiye bizim sağlıklı ve doğru bilgiyi verebilmemiz, bu anlamda onun yetişmesini sağlamamız mümkün değil. Tabii, öğretim ve eğitim arasındaki farkı da burada bu hazıruna anlatmama da gerek olmadığını düşünüyorum ama özellikle bu EBA’yla yapılan öğrenim amaçlı yayınların millî eğitimde çok büyük bir eğitim eksikliğine neden olduğunu düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, şunu da belirtmek isterim: Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesinde öğretmenlerden bahsediliyor. Öğretmenlerimizin maaşlarına baktım, 9’un 1’i öğretmen maaşı 4.369 lira 2020 Temmuz ayı itibarıyla, 1’in 4’ü öğretmen maaşı 5.634 lira. Aynı derece ve kademedeki bir mühendis 7.452 lira alıyor yani neredeyse bir mühendis maaşının üçte 2’si. Bir polisin aldığı maaşın yine üçte 2’si civarında bir öğretmenin aldığı maaş. 1’in 4’ü bir vaizin aldığı maaştan daha düşük bir rakamda bir öğretmen maaşı. Tabii, 9’un 1’i öğretmen maaşı ise 4.369 lira, neredeyse asgari ücrete gelen bir düzey. Şöyle bir bakayım dedim “Avrupa’da, OECD ülkelerinde nasıl?” Mesela, Lüksemburg’da aylık 8.552 dolar, en yükseği bu OECD üyesi ülkeler arasında. OECD üyesi ülkeler arasında Türkiye hariç en düşüğü ise Macaristan’da, 1.740 dolar. Bugünkü döviz kurundan yani 8,5 liradan bugünkü öğretmen maaşını dolara çevirdiğimde aylık 662 dolar ediyor. OECD’nin en düşük maaşı Macaristan’da 1.740 dolar, bizde 662 dolar aylık. Üçte 1’i Sayın Bakanım. Yani “Bütçemiz bu. Ne yapalım? Bu kadar.” Sizin o konudaki açıklamanızı da bilerek onun üstünde bir eleştiri getirmeyeceğim, öğretmen maaşları yük meselesi. Tamamen iyi niyetinize dayalı olarak düşünüyorum. 1.500 lira da ek ders ücreti alsa aylık 839 dolar yapar ki OECD üyesi ülkelere en düşük olanının yarısı kadar maaş alıyor değerli arkadaşlar.

Dolayısıyla bir öğretmen, bütün bunların yanı sıra kendi ekonomik sorunları, aile içindeki sorunları, yaşadığı bütün sıkıntılar, sorunlar bir yana -bir de öğretmenleri ben iyi biliyorum, benim eşim de öğretmendi, emekli oldu, sınıf öğretmeni idi- öğrencisinin bir ihtiyacı olur, hiç kimseye hissettirmeden ona yardımcı olur; kalemi, defteri yoktur, kendi cebinden alır kalemini, defterini verir; öğrencisine “Diğer öğrenciler arasında eşitlik olsun.” diye o eşitliği sağlayacak maddi katkılar, destekler verir tamamen kendi cebinden. Böylesi vefakâr, cefakâr öğretmenlerimizin bu düzeyde bir maaşı hak etmediğini düşünüyorum. Aslında, örnek verdiğim diğer maaşların da yeterli düzeyde olmadığını da parantez içerisinde belirtmek isterim. Yani öğretmenlerin üzerinde maaş alan gerek polislerimizin gerek mühendislerimizin, vaizlerimizin “Ülkemizin koşulları bu.” diyerek bunlar şey yapılabilir.

Bir de öğretmenlere 3600 ek gösterge verilmesi sözü vardı. Gerek AK PARTİ seçim çalışmalarında gerek Milliyetçi Hareket Partisi her yerde, her fırsatta bu söz verildi ama yerine gelmedi, yine polisler için, yine diğer çalışanlar için.

2020 yılı ÖSYM verilerine göre atanmayı bekleyen 460 bin civarında öğretmen olduğu belirtiliyor, tespit edilemeyenlerle birlikte bu sayının 550 bine yakın olduğu tahmin ediliyor. Tabii ki burada, eğitim fakültelerindeki kontenjan belirlemelerinde bunlara mutlaka dikkat edilmesi lazım. Bu kadar insana, gittikçe biriken, önümüzdeki 2023’e kadar 1 milyonu bulacak olan ve öğretmenlik yapma hevesiyle okulundan mezun olmuş gençlerimize bu umutsuzluğu, bu hayal kırıklığını aşılamamız gerekiyor ve bu kontenjanların buna göre belirlenmesinde fayda görüyorum.

Bölgelere göre öğretmen doluluk oranlarını vermişsiniz Sayın Bakanım, yüzde 93-97 arasında rakamlar; Marmara’da biraz düşük, yüzde 84, dikkatimi çekti. Tabii, ben, Sayıştay raporuna baktım, Aralık 2019 itibarıyla ülke genelinde 86.879 sözleşmeli öğretmen var, boş kadrosu 93.235 ve öğretmen ihtiyacı da 138.393 olarak belirtilmiş. Bu ihtiyaç ortadayken bu öğretmenlerin atanmıyor olması gerçekten büyük bir eksiklik diye düşünüyorum.

Tabii “eğitim” derken de kültür, sanat, spor, müzik, resim, güzel sanatlar, el becerileri, zihinsel gelişim, bireysel gelişim gibi bireyin kendisini bu ülkenin geleceğine ve milletine, devletine, cumhuriyetine bağlı bir birey olarak ama çağdaş, sorgulayan, sentezleyen, analiz eden ve yeni bilgiler üreten birey olabilmesi adına, EBA üzerinden bir başarı bulma şansımız olmadığını düşünüyorum. Onu da özellikle belirtiyim.

Bakın, AR-GE harcamalarının yüzde 29,2’sini sadece üniversiteler harcıyor, yüzde 64,2’sini özel sektör, yüzde 6,6’sını da diğer kamu idareleri. Gayrisafi yurt içi hasıladaki payı 2019 yılında yüzde 1,6; 2020 yılı için yüzde 1,14 öngörülmüş -bunu da ben Cumhurbaşkanlığının yıllık programından çıkardım, sizin sunuşunuzda görmedim; belki dikkatimden kaçtı, belki söylediniz Sayın Bakanım, bilemiyorum, belki YÖK Başkanım söylemiştir, Yekta Hocam ama- yüzde 1,14. Bununla ilgili, dünyada nasıl diye baktım: İsrail’de AR-GE harcamasının gayrisafi yurt içi hasıladaki payı yüzde 4,9; Kore’de yüzde 4,5; İsveç’te yüzde 3,3; Japonya’da yüzde 3,2; Singapur’da örneğin yüzde 1,8; Avrupa Birliği ortalaması yüzde 2,25; Türkiye yüzde 1,14 hedefliyor 2020 yılı içerisinde. Tabii, bu oran tek başına doğru değil aslında. Siz, özellikle yüksek teknolojik ürünler, katma değeri yüksek ürün üretiminde AR-GE’nizi diğer ülkelerle rekabet ederek daha ileri düzeye taşımak istiyorsanız bunun oransal değil, rakamsal, parasal değerine bakmak lazım o ülkelerle rekabet edecekseniz; yoksa oransal değerle rekabet etme şansınız yok, mümkün değil. Bakın, İsrail 16,35 milyar dolar, Kore 95,5 milyar dolar, İsveç 17 milyar dolar, Japonya 173 milyar dolar -dolardan bahsediyorum- Almanya 129 milyar dolar, ABD 551,5 milyar dolar, Singapur 9,89 milyar dolar... Eğer ki 6,9 TL üzerinden -ki Cumhurbaşkanlığı yıllık programında 6,9 TL’den hesaplanmış- 8 milyar doları düşünürseniz, ki bugün itibarıyla 8,5 liradan bu 6,5 milyar dolara denk gelir ki... Hepsini bırakayım, Kore’yle karşılaştırayım: 95,5 milyar doların yanında 6,5 milyar dolar AR-GE harcamasıyla bizim Kore’nin önüne geçebilme şansımız sıfır diye düşünüyorum. Bunu da özellikle belirtmek istiyorum Sayın Bakanım.

Tabii, bu süreçte şunu da özellikle belirtmek isterim: Üniversitelerimizde Cumhurbaşkanımız tarafından atanan, kriterleri belli olmayan ve belki de alınan referanslar üzerinden veya belki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen tamamlayalım efendim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tamamlıyorum, son cümlem.

...siyasi nitelikli çok sayıda rektörümüz olduğunu, daha önce bir siyasi partide, özellikle iktidar partisinde siyaset yapmış, sonradan rektörlüğe atanmış... Şunu da söylemiyorum: Tabii, çok kıymetli, değerli hocalarımız var siyaset yapmış ama bırakmış ve aktif siyasetten ayrılmış, bu görevi hak eden insanlar da olabilir, değerli akademisyenler de olabilir ama en azından üniversite rektörlük çalışmalarında siyaset yapmamalarının, hele hele ülkenin genel siyasetinden etkilenerek kendilerinin aidiyet duygusu hissettiği partinin dışındaki partilere ve onun milletvekillerine karşı saygısızca ve hadsizce hareket etmemelerinin, söz söylememelerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın hem millî niteliğinin hem de öğrenim süreci dışında, öğrenme süreci dışında eğitim faaliyetlerinin niteliğinin de geliştirilmesi -gittikçe düşen eğitime ayrılan bu bütçeyle- ve ülkenin üretime dayalı ekonomiyi hedeflemesi gerekirken ve o üretimin ihtiyacı olan yetişmiş

elemanları ve üretim yapabilmek için AR-GE'ye dayalı teknoloji üretimini sağlayacak bütçeyi ortaya koyması gerekirken eksik kalan ve düşük düzeyde olan bu oranların ülkenin geleceğine çok fayda sağlamayacağını düşünüyorum.

Sayın Bakanım, her hâlükârda bütçemiz hayırlı olsun. Türk millî eğitim sistemine iyilikler ve yararlar getirmesini diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Baki Şimşek, süreniz beş dakika; ilave süre vermeyeceğim yalnız, onu özellikle ifade edeyim çünkü 40'ın üzerinde Komisyon üyesi olmayan arkadaşımızın talebi var.

Buyurun.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, öncelikle bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. Zor bir dönemde görev alıyorsunuz, pandemi sürecinde her şeye rağmen... Eleştirenler elbette olacak ama ben, uzaktan eğitimde, bu zor şartlar altında bu kısa süre içerisinde göstermiş olduğunuz başarıdan dolayı tebrik ediyorum. Elbette okuldaki eğitim gibi değil ama öğrencilerimiz hiç olmazsa bu zor süreçte -bazı bölgelerde elbette internetten, erişimden veya bilgisayarı olmayan öğrencilerimizin sıkıntıları oldu ama- genel manada ben yüzde 90'ın üzerinde bir başarı sağlandığına ve bu sürecin iyi yönetildiğine inanıyorum.

Sayın Bakanım, ben öncelikle daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden de dile getirdiğim birkaç konuyu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Öğrencilerimize ilkokuldan başlamak üzere sadece haftalık bir iki saatlik beden eğitimi dersleri yerine Gençlik ve Spor Bakanlığıyla da birtakım protokoller imzalanarak zorunlu beden eğitimi dersi konulmasını ve bunun mutlaka Türkiye'nin gündemine alınmasını -çünkü çağımızın hastalığı obezite ve uyuşturucu- böylelikle çocuklarımızın bu 2 beladan kurtarılmasını ve her gün en az bir iki saat beden eğitimi dersinin ilkokuldan başlamak üzere uygulanmasını, Bakanlığımızdan buna dönük bir proje hazırlanmasını bekliyorum.

Okul önlerinde -elbette mücadele ediliyor ama- uyuşturucu kullanımı maalesef sürekli artıyor. Bununla ilgili, yine İçişleri Bakanlığıyla veya diğer bakanlıklarla, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıyla, ailelerle ortak bir çalışma yapılarak -bu uyuşturucu asımızın belası- çocuklarımızı bundan koruyacak daha ciddi önlemlerin alınmasını talep ediyorum.

Tabii, kayıt dönemlerinde birçok milletvekili arkadaşımız aynı problemlerle karşılaşüyordur... KPSS'yi kaldırdınız, atamalar gerçekten hakkaniyetle oluyor. Bunun için size teşekkür ediyorum. Mülakatlardan çok yazılı sınav şu anda ön planda. Bu, geçmişte yaşanan birtakım adaletsizlikleri ortadan kaldırdı. Kayıt dönemlerinde de -özellikle ilköğretim kayıtlarında- velilerin öğretmen seçmesi gibi bir pozisyon ortaya çıkıyor. Mücadele ediliyor, kriterler konuyor ama bu maalesef aşılamıyor. Bununla ilgili yani son derece düz, basit bir yöntemle -T.C. kimlik numarasına göre olabilir, çocuğun doğum tarihine göre olabilir- bunu tamamen ortadan kaldırıp herkes rahatlatılırsa bu konuda... Hiç kimse devreye girerek okul öğretmenini seçme şansına sahip olmasın. Herkes, sıradan, doğum tarihine göre ya da T.C. kimlik numarasına göre bir düzenleme yapıp her bir öğrenci hangi öğretmene denk gelirse... Bundan hem siyasetçiler hem de veliler rahatlayacaktır, eğitim kalitesi de daha karma bir yapıya bürünmüş olacaktır.

Sayın Bakanım, ben, bölgemizde yapılan -özellikle Tarsus Üniversitesi olmak üzere- yatırımlar için teşekkür ediyorum. Tarsus Üniversitemize de Sayın YÖK Başkanımızdan daha büyük bir destek talep ediyorum. Özellikle, üniversitelerde, bulunduğu bölgelerin özelliklerine göre fakültelerin de açılmasını... Biz bir tarım kentiyiz, mutlaka ziraat fakültesi istiyoruz. Bereket peygamberi Danyal Peygamber'in, Ashâb-ı Kehf'in memleketiyiz, bir ilahiyat fakültesi mutlaka istiyoruz. Yani Tarsus Üniversitesine bu yıl bütçeden biraz daha fazla bir kaynak aktarmanızı ve mutlaka üniversitemizin daha büyük bir atılım yapmasını tarafınızdan bekliyoruz.

OSB'ler içerisine kurulan endüstri meslek liseleri son derece başarılı, bunların sayılarının artırılması, bunların içerisine meslek yüksekokullarının da ilave edilerek -bölgemizde çok sayıda organize sanayi bölgesi var- buradan mezun olan çocukların hemen o bölgedeki fabrikalarda... Sayın Bakanımıza da teşekkür ediyorum, bir Mersin Milletvekili ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olarak özellikle OSB'lerimize çok büyük destek veriyor; bunlara destek verilmesini talep ediyorum.

Bizim Yörük çocukları... Tabii, mart ayı itibarıyla göç mevsimi başlıyor, ekim, kasıma kadar da tekrar şehre dönemiyorlar. Yörük çocuklarına öğretim dönemi sona erse de bulundukları mekânda -yazın Toros Dağlarında yaşıyorlar- bunlara bir mobil eğitim, toplu bulundukları bölgede mobil bir araçla mobil eğitim verilerek bu çocukların eğitimde geri kalmamasını, bu konuda da bir destek verilmesini... Bakanlığımız buna imkân oluşturabilir, bir mobil araçla öğretmenin orada yatılı kalabileceği şekilde...

Eş durumu atamalarında yine birtakım sıkıntılar yaşanıyor. Aile birlikteliği çok önemli. Bununla ilgili daha farklı çalışmalar yapılmalı ve eşlerden mutlaka birine tercih hakkı tanınmalı. Biri polis, biri öğretmen, ikisi de ayrı ilde görev yapıyor. Bunu izah etmemiz mümkün değil. Bu aile birlikteliğini bakanlıklar arasında bir şekilde yine ihtiyaca göre değerlendirilsin ama mutlaka eş durumu atamalarında aile birlikteliği sağlansın.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, son sözlerinizi alalım efendim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Apartman okullardan vazgeçilmeli, mutlaka kampüs üniversitelere ve kampüs okullara yönelmeli, yani çok sayıda okul açmak, çok sayıda üniversite açmak belki eğitimin yükselmesi adına düşünüyor ama mevcut oturmuş üniversitelerin kampüsleri genişletilerek kapasite artırılmalıdır. Yoksa her ile, ilçeye üniversite açtık ama eğitim seviyesi düşük, hocalar gitmiyor, bu defa öğrenci gitmiyor, okullar, bölümler boş kalıyor, mutlaka kampüs üniversiteleri değerlendirilmelidir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ayrıca kapatılan köy okulları Sayın Bakanım...

Çok önemli bir dakika.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Son bir cümlenizi alalım.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Kapatılan köy okulları mutlaka belediyelere devredilmeli ve buralar o köyün sosyal donatı alanlarıyla, muhtarlık odası, doktor odası, köy konağı gibi ihtiyaçlarla mutlaka değerlendirilmelidir.

Ben, bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, başarılar diliyorum.

Bir de Mersin İmam Hatip Lisesinin geçtiğimiz dönem -MHP'li belediye Bakanlıkla anlaşarak- yıkımı yapıldı, belediye okulu yapacağını taahhüt etti, başladı da ama daha sonra seçimde Cumhuriyet Halk Partili bir belediye yönetime geldi ve yapmayacağını söylüyor. Şu anda prosedür ağır gidiyor. Mersin İmam Hatip Lisesi, bölgenin ilk imam hatip lisesi, tarihî bir önemi var, bu okula bir öncelik vermenizi... Yine, Tarsus Kaleburcu İlköğretim Okulu inşaatını da hızlandırmanızı talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Filiz, buyurun.

Süreniz beş dakika.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Sayın YÖK Başkanı, sayın milletvekilleri, Sayın YÖK Kalite Kurulu Başkanı, sayın Bakanlık mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benim konuşmam, üniversitelerle ilgili olacaktır. 2021 yılı Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi içinde 129 devlet üniversitesine ayrılan bütçe 45 milyar 300 milyon TL’dir; bu miktar bugünkü kur ile 5 milyar 300 milyon dolar civarındadır. 1 milyar 486 milyon 500 bin TL’yle Ankara Üniversitesine en yüksek ödenek teklif edilirken 30 milyon 843 bin TL’yle en düşük ödenek teklif edilen üniversite Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi oldu. Seçim bölgem Gaziantep’te 2018 yılında büyük iddialarla kurulan bu üniversitenin yeteri kadar gelişmemiş olması ve ödenek teklifinde en sonuncu sırada olması üzüntü vericidir. Büyük laflar etme alışkanlığı bu üniversite içinde devam etmiş ama ilerlemeler ancak karınca hızında olabilmıştır. Az sayıda bölüm açılmış, mühendislikte açılan elektrik elektronik mühendisliği ve endüstri mühendisliği bölümlerine ayrılan kontenjanlar 60 olmasına rağmen birinde 43, diğerinde 51 kontenjan boş kalmıştır. Sayın YÖK Başkanımız yaptığı konuşmada “Rektörlerin performansını ölçüyoruz.” dedi. Şimdi, soruyorum: Gaziantep İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Rektörünün performansını nasıl buluyorsunuz?

Üniversitelerimizin çoğu “web” sitelerinde “Lider, uluslararası üniversite olmak” şeklinde vizyonlarını yazmışlar ama QS Dünya Üniversiteleri Sıralaması’nda 2020 yılında Koç Üniversitesi 465’inci sırada, Boğaziçi Üniversitesi 651’inci İstanbul Teknik Üniversitesi 751’inci sırada bulunmaktadır. Dışarıya bakarsak QS Dünya Üniversiteleri Sıralaması’nda 2’nci sıraya oturan Stanford Üniversitesinin bütçesi 6,8 milyar dolar; bugünkü kur ile 53 milyar 380 milyon TL’ye karşılık gelmektedir. Bizim üniversitelerimizin bütçeleriyle kıyaslama şansımız dahi yoktur.

Üniversitelerimizin kısıtlı bütçe yanında diğer önemli sorunları bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının özlük hakları sorununa ilaveten, öğretim elemanlarını ders yükleri alabildiğine fazladır. Özellikle taşra üniversitelerinde inanılmaz derecededir. Üniversitelerimizin birçoğu mevcut halleriyle maalesef sıradanlaşmış, âdeta birer meslek edinme kursuna ya da yüksek liseler görünümüne bürünmüşlerdir. Üniversitelerimize kayıtlı 8 milyon öğrenciye karşılık, 87.590 öğretim üyesi bulunmakta, öğretim üyesi başına yaklaşık 90 öğrenci düşmektedir. Bu, eğitimin kalitesini etkileyen çok önemli bir faktördür. Mezunlarına ihtiyaç duyulmadığı hâlde bir furya şeklinde aynı bölümler farklı üniversitelerde açılmış, arz talep dengeleri yönetilememiş ancak sonuçta kaybeden ülkemiz gençleri olmuştur. Bu yüzden de 1 milyon 100 bin işsiz üniversite mezunu gencimiz bulunmaktadır.

2018 yılından bu yana KPSS’yle ilan edilen makine mühendisliği kadro sayısı 200 civarındadır. Her yıl 12 bin civarında makine mühendisliği bölümüne öğrenci alındığı düşünülürse kontenjan konusunun ne kadar önemli olduğu görülür. Yetenekli ve çalışkan öğrencilerimiz gelecek görmedikleri için üniversitede kalarak bilim insanı veya araştırmacı olmayı tercih etmemektedir. Önemli bir kısmı yurt dışına gitme eğilimindedir, fırsat bulanlar da gitmektedir.

Üniversitelerin misyonu, kendine güvenen, araştırmacı, kendini iyi ifade eden bir yabancı dil bilen, ilk defada doğru yapan, iyi yetişmiş, ülke gerçeklerini bilen ve meslek ahlakını içselleştirmiş mezunlar vermek olmalıdır. Bunun gerçekleşmesi için de üniversitelerde mutlaka atamalarda liyakat

esas alınmalıdır. Yüksek Öğretim Kurulu nitelikli öğretim elemanı eksik olan programlara öğrenci alınmasını engellemelidir. Ayrıca taklit ya da sonuçları bilim ve teknolojiye katkısı olmayan tezler mutlaka sorgulanmalıdır.

Türkiye'nin 4'üncü endüstri sürecine girmesinde etkili olacak dijital dönüşümle ilgili Sayın YÖK Başkanının verdiği bilgiler önemlidir ancak bu konunun ciddiyetle takip edilmesi gerektiği kanaatindeyim. Öncelikli alanlarda öğretim üyesi kadrolarının ihdas edilmesi de yerindedir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Filiz, lütfen tamamlayınız.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Son olarak iki sorum olacak. Üniversitelerin eğitim öğretim, araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri, iç ve dış değerlendirmesini yapmak üzere Yükseköğretim Kalite Kurulunun çalışmaları nasıl gitmektedir? Uluslararası kriterleri yerine getirmeyen üniversitelerle ilgili neler yapılmaktadır? Bilgi verirlerse memnun olurum.

Konuşmamın sonlandırıyorum. Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Sayın YÖK Başkanım, değerli bürokratlarımız, değerli vekillerimiz, değerli basın mensuplarımız; öncelikle herkesi saygıyla selamlıyorum.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Lütfi Elvan'ın, 4 Kasım 2020 Çarşamba günü yapılacak Dışişleri Bakanlığı bütçe görüşmelerinin Dışişleri Bakanının programı nedeniyle ertelendiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bu arada Sayın Emecan, sizin sürenizi tekrar başlatacağım, unuttuğum bir şeyi hatırlatayım, daha doğrusu sizinle paylaşmak istiyorum.

Yarın Dışişleri Bakanlığımızın bütçesini görüşmeyeceğiz, onu daha sonraki günlere aktarıyoruz, muhtemelen sona doğru olacak. Tarım Bakanlığını da konuşmuştuk ama Tarım Bakanımız gelecek, sunuşunu yapacak perşembe günü, dolayısıyla onda herhangi bir sıkıntı yok. Ama yarınki Dışişleri Bakanımızın mutlaka gitmesi gereken bir programı nedeniyle -grup sözcüsü arkadaşlarla da görüştük zaten- yarın Komisyon çalışması olmayacak yani onu hatırlatmak istedim.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)Millî Eğitim Bakanlığı (Devam)

b)Yükseköğretim Kurulu (Devam)

c)Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (Devam)

ç)Yükseköğretim Kalite Kurulu (Devam)

d)Üniversiteler (Devam)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Emecan, sürenizi tekrar başlatıyorum.

Buyurunuz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

Evet, tabii, bugün Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz, görüşmek için buradayız. Bugüne kadar zaten geçmişten bu yana kadar büyük sıkıntılar içerisinde olan Bakanlığımız hem uygulamaları hem bütçesi konusunda tabii bir de pandemi gibi bir sorunla karşı karşıya kaldı ve bir yıldır da ciddi bir pandemi sürecinde sıkıntılar yaşıyor, bunların farkındayız. Bu yaşananları da tabii dikkate alarak konuşmalarımızı yapacağız ama tabii, bir yıllık bir değerlendirme Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini değerlendirmek için çok yeterli değil ya da bir yıldır yaşanan sıkıntılar çünkü on sekiz yıldır iktidarda olduğunuzdan kaynaklı üst üste gelen sorunların sıkıntılarını yaşıyoruz bugün.

Şimdi, önce ben de bütçe rakamlarıyla ilgili bir şey söylemek istiyorum. Birçok konuşmacı arkadaşımız bütçenin yetersiz olduğunu söyledi. Hakikaten, baktığımız zaman bütçeden ayrılan payın sadece Bakanlık özelinde -YÖK hariç- toplam bütçenin yüzde 10,9'u olduğunu görüyoruz. Yine yatırımlara ayrılan payın da yüzde 7,6 olduğunu dikkate alacak olursak Millî Eğitim gibi ülkemiz için çok önemli bir Bakanlık olan Bakanlığınıza ayrılan bu bütçe yeterli değil. Aslında bir anlamda şöyle bir benzetme de yapabiliriz diye düşünüyorum: Eğitime erişmede ciddi eşitsizlikler yaşıyor öğrencilerimiz, sanırım Bakanlığınıza da bütçeye erişmede bir eşitsizlik yaşıyor. Aslında bunun bir anlamda düzeltilmesi gerekiyor çünkü sunumlarınıza baktığımız zaman hem YÖK Başkanımızın hem sizin ciddi planları, projeleri var ama bu bütçeyle bunların ne kadarını gerçekleştirebilirsiniz, bilemiyorum.

Tabii, bütçenin dışında, baktığımızda -yine sunumunuzdan giderek- çok güzel şeyler anlattınız, birtakım iyileştirmelerden bahsettiniz, sayısal ve oransal artışlardan bahsettiniz ama bu artışları olumlu olarak kabul etsek bile eğitimin niteliğine ve kalitesine nasıl bir yansıması olacak diye baktığımızda aslında bu noktadan Sayın Bakanım değerlendirmemiz gerekiyor. Çünkü sayısal olarak evet, veriler düzelebilir, yüzdeler olarak düzelebilir ama yani toplumun -biraz önce de rakam verildi- 25 milyona yakın insanımı öğrencisiyle, öğretmenle, kadrolarıyla, velisiyle kapsayan bir yapının yansımalarının ne olduğunu değerlendirmemiz gerekiyor. Örneğin, baktığım zaman ben, bu yansımaları değerlendirmeye başladığım zaman, hakikaten çok ciddi endişeler taşıyorum herkes gibi. Örneğin, eğitimin kalitesini ve niteliğini kadrolarla artırabilirsiniz ama bugün karşımıza çıkan en büyük sorunlardan bir tanesi liyakatsiz atamalar; yandaş usulüne göre yapılan, çaycısından tutun memuruna kadar, rektöründen tutun öğretim görevlisine kadar, öğretmenine kadar ciddi bir yozlaşmayla karşı karşıyayız, ciddi bir ahbap çavuş ilişkisi olduğu burada ortada. Bu kadrolarla mı yapacaksınız bu çalışmaları?

Bir kere, EBA gibi bir sistemde çıktınız örneğin. Koca bir yaz geçirdik, bu dönemde bütün altyapı hazırlıklarınızı yapmanız gerekirken bunu da yapamadınız. Yani bu da aslında önemli bir kriter diye düşünüyorum ben. Örneğin, şöyle bir baktığımız zaman, 15 milyon 88 bin öğrencisi olan ülkemizde 1 milyon öğrenciye hizmet verecek kadar bir kapasiteyle başladınız. Belki evet, birtakım yatırımlar, birtakım düzeltmeler yapılmış olabilir ama aslında bunun en başta çökmüş olması, ciddi anlamda bir öngörüsüzlük olduğunu, plansızlık olduğunu bize gösteriyor.

Şimdi, yine beni endişelendiren şeylerden bir tanesi, örneğin, MEB'in verdiği fonlar ve iş birlikleri var, yıllardır konuşuyoruz bunları. Mesela, İnsani Yardım Vakfından bahsetmek istiyorum, tipik olarak. Millî Eğitim Bakanlığıyla imzalanan protokol kapsamında 2013'ten itibaren binlerce okula para toplama imkânı verilmiş ve İnsani Yardım Vakfı MEB ve Diyanet İşleri Başkanlığıyla yaptığı protokoller kapsamında ilkokul, ortaokul, lise, özel okul, Kur'an kursları ve hatta okul öncesi sınıflarına kadar bu işi uzatmış. 2013-2014 eğitim döneminde 2.064 sınıftan "bağış" adı altında para toplanmış. Bu sayı 2016 yılında 8.848 sınıfa yükselmiş. 2014'te de toplanan yaklaşık 8 milyonluk bedel 2016'ya geldiğinde 29 milyon TL'ye ulaşmış Sayın Bakan. Şimdi, birçok okul müdürü okulunun günlük ihtiyaçlarını bile karşılamak için velilerden para toplama ihtiyacı duyarken, siz bu yetersiz bütçelerinizle okullara yardım bile yapamazken, destek veremezken, bir de öğrencilerin, velilerin bu dernekler ve vakıflar

üzerinden sömürülmesine sizler de aracı oluyorsunuz Bakanlık olarak. Örneğin, Karaman’da çocukları taciz iddialarıyla adından bahsedilen Ensar Vakfı var; hâlâ protokolünüz devam ediyor mu, çok merak ediyorum bunu. Yine, bunu bir soru olarak da alırsanız... Bakanlığınızın iktidarınız boyunca protokol imzaladığı vakıf ve derneklerin sayısı kaç? Bu vakıf ve dernekler hangileri? Bu vakıf ve derneklerin hangisine ne kadar bütçe ayrılmıştır? Soru-cevap bölümünde cevap verirsiniz çok teşekkür ederim.

Evet, bu sorunlar yaşanırken, tabii, diğer taraftan başka sorunların da devam ettiğini görüyoruz açıkçası. Biraz üniversitelere açıkçası değinmek istiyorum. Sizin sunumunuzdaki gibi Sayın YÖK Başkanımızın sunumunda da aslında çok güzel projeler, çok güzel planlanmış çalışmalar olduğunu görüyoruz ama önce biraz rakamsal olarak duruma baktığımız zaman, Türkiye’de 2019 yılı sonu itibarıyla 129 devlet ve 73 vakıf üniversitesi, 5 vakıf meslek yüksekokulu olmak üzere yükseköğretim kurumlarının sayısı 207’ye ulaşmış durumda. Özellikle, 2004 yılından itibaren de üniversite sayılarının ciddi anlamda arttığını görüyoruz. Şimdi, üniversite sayıları hızla artarken -yine burada nitelik konusuna değineceğim- nitelikli öğretim üyesi sayısı aynı oranda artmıyor. Üniversite ve fakülte sayılarında artışa giderken akademik kadrolar ve fiziksel şartların yeterliliğinin sağlanamaması lisans eğitimlerinde de niteliğin düşmesine sebep oluyor. Türkiye’de örneğin devlet üniversitelerinde 278 öğrenci başına 1 profesör, 476 öğrenci başına 1 doçent, 193 öğrenci başına 1 doktora öğretim üyesi, 156 öğrenci başına da 1 araştırma görevlisi düşüyor. Şimdi, ben şöyle bir merak ettim, ülke rakamlarıyla karşılaştırmak istedim açıkçası; Türkiye’de 7 milyon 940 bin 133 öğrenci var. Akademisyen sayısı da 174.494. Bunun yanında, örneğin, 2 milyon öğrencisi olan Almanya’da 416.240 öğretim görevlisi var toplam olarak. Yine, 2 milyon öğrencisi olan İngiltere’de 161.145 öğretim görevlisi var. Karşılaştırabileceğimiz daha birçok ülke örneği var hakikaten. 7 milyon öğrencimiz var, bizde de 174.494 öğretim görevlisi var.

Şimdi, burada, tabii, belki de iki taraflı düşünmek gerekiyor sorunu. Acaba sokak arasına bile açılan üniversiteler ile meslek yüksek okullarının daha az desteklenmesiyle, öğrencilerin hepsinin üniversite mezunu yapılması hayaliyle bu rakamlar bu şekilde mi bir yanlış anlaşılmaya sebebiyet veriyor? Yani, acaba bizde öğrenci sayısı mı aslında olması gerekenden fazla? Eğer öyle değilse, o zaman hakikaten hâlâ öğretim görevlisi sayımız çok düşük oranlarda, öğrenci başına baktığımız zaman. Tabii, bu başka bir soruyu da getiriyor. Acaba öğretim görevlilerimizin nitelikleri ne oranda? Yani, öğrencilere eğitim veren öğretmenlerimizin, öğretim görevlilerimizin nitelikleri ne oranda? Bunu da ayrıca değerlendirmek gerekiyor.

Şimdi, üniversitelerdeki eğitimin niteliğinin düşmesinden dolayı tabii ki bu soruları soruyoruz. Örneğin, Türkiye’de üniversitelerin dünya üniversiteleri arasındaki sıralaması da düşüyor. 2000’li yılların başında dünya sıralaması içinde 500’e giren üniversitelerimiz varken 2018 yılı itibarıyla dünya üniversiteleri arasında ilk 500’e hiçbir üniversitemiz girememiş durumda. Cumhurbaşkanlığı programında da bu 500’ün içine girme hedefi koyulmuş, onu orada görüyoruz. Umarım bu hedefe ulaşırız. Ben, YÖK Başkanımızın bu yürütmüş olduğu çalışmalardan dolayı niyetini hiç sorgulamıyorum açıkçası, onun altını baştan çizeyim ama bunları konuşmamız gerekiyor. Mesela, YÖK’ün “Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası” başlıklı raporuna göre, Türkiye, dünya akademik yayın sıralamasında 30 ülke arasında 20’nci sırada yer alıyor. Bunda da yayınlarda niteliğin ölçütü olarak bilimsel yayınlara yapılan atıf sayısı başta geliyor. Şimdi, bu, tabii, 2006 yılında bilimsel yayınlara yapılan atıf 151 bin kayıtlara geçerken bu sayı 2012’de 16 bin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen tamamlayalım.

Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Toparlayacağım Başkanım.

Şimdi, tabii, Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bu devleşen ama ülkenin üretim sistemiyle, ihtiyaçlarıyla entegre olamamış yapının iyileştirilmesine yönelik çok şey söylediniz aslında konuşmanızda; bu çabanızı da görüyoruz, dediğim gibi. Ancak ciddi birtakım sıkıntılar var yani bu işin düzelmesi için bir kere öğrenci kalitesinin, eğitim kalitesinin yükseltilmesi gerekiyor. Sizin üniversitelerde bu oluşturmak istediğiniz doktora projelerine, örneğin, işte Geleceğin Meslekleri Projelerine gelecek olan öğrencilerin, yetiştirilen öğrencilerin niteliği de önemli.

Şimdi -biraz önce bahsedecektim, atlamışım- hemen şuna değinmek istiyorum: MEB kitaplarında yaşanan birtakım çarpıklıklar var. Örneğin, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne hazırlanan kitaplarda -basına da çok yansıdı- yani “Cinsel istismar” başlığı altında, olumlu-olumsuz birtakım görseller, kitaplarda çocuklara kötü davranan kadınların başının açık, iyi davrananların başının kapalı resmedilmesi gibi. Açıkçası, Millî Eğitim Bakanlığının bu biriminin toplumu ayırıştırıcı uygulamalarıyla kimlere hizmet ediyor olduğunu da sormak istiyorum.

Şimdi, Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bu şekilde beyni yıkanan, bu şekilde, toplumda ayırıştırılmalara zemin hazırlanacak şekilde eğitim alan çocuklarla mı bunları başaracaksınız? Bu çocuklar mı üniversiteye geldikleri zaman... Bizim, işte bu doktora projelerinde, bir bakıyorum buraya, robotik sistemler, mekatronik, teknik... Yani öyle güzel şeylerden bahsettiniz ki, bir kere önce aşağıdan gelen çocukların eğitiminin niteliğinin artması gerekiyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, lütfen tamamlayınız.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, bir konuya daha değinip bitiriyorum.

Bu eğitim, üretim, istihdam ve ekonomik refah ilişkisinin ne kadar önemli olduğunu da vurgulamadan geçmek istemiyorum. Şimdi, sanayicilerle yaptığımız görüşmelerde karşımıza çıkan en büyük problem işe uygun personel bulunamaması. Burada önem verdiğiniz de sunumunuzdan gördüğüm kadarıyla... Ama geç kalmış, çok geç kalmışız. On sekiz yıldır eğitimi çöktürmüşüz, şimdi siz bir şekilde ayağa kaldırmaya mı çalışıyorsunuz, bilmiyorum. Özellikle meslek yüksek okulları ve meslek liselerinin acilen, öncelikli olarak desteklenmesi gerekiyor çünkü ciddi anlamda piyasada da ihtiyaç var. İkincisi, katma değeri yüksek ürünlerin üretilebilmesi için yine bu üniversitelerde, bu öğrencilerin çok iyi bir şekilde eğitim alması ve yetiştirilmesi gerekiyor. Türkiye’nin ekonomik problemlerinin çözülmesinin en önemli göstergelerinden biri de bu olacaktır.

Ekonomik verilere baktığımızda, dış ticaret açıklarına baktığımızda ve bu dış ticaret açıklarında ara mal olan malların ithalat oranlarına baktığımızda, ham madde oranlarının aslında burada Türkiye’nin katma değeri yüksek ürünler üretmek üzere gençleri yetiştirmeye ne kadar ihtiyacı olduğunu da çok daha iyi anlıyoruz.

Şu içinde bulunduğumuz krizden çıkışın kısa vadede değil ama belki uzun vadedeki en önemli yolu eğitimde yapılacak olan reformlardır. Bu reformlar yapılmadıktan sonra bu çıkışı da asla göremeyeceğiz ve biz bir ekonomik kriz sarmalında -dış ticaret açıkları, dövizin patlaması, enflasyon-gideceğiz, geleceğiz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Çocuklarımız da artık Türkiye’de eğitim almak istemeyecekler, yurt dışına çok daha fazla gitmek isteyecekler. Bu çöküşün önüne ancak eğitim planlaması ve doğru bir eğitim reformuyla geçebiliriz.

Umarım bu bütçeniz tüm bunları yapmaya yeterli olur.

Çok teşekkür ediyorum tekrar.

Hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Yılmaz...

Süreniz beş dakikadır.

ZEYNEPGÜL YILMAZ (Mersin)– Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyelerimiz ve milletvekili arkadaşlarım, Sayın YÖK Başkanım, Bakan Yardımcılarımız, bürokratlarımız, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesinin genel bütçe içerisindeki payı AK PARTİ hükûmetleri döneminde her zaman yüksek oranlarda olmuştur. Millî Eğitim Bakanlığı ile eğitim hizmeti veren diğer kurum ve kuruluşlara 2021 yılında 19,1 milyarı yatırım olmak üzere toplamda 211,4 milyar kaynak öngörülmüştür. Bu kapsamda yükseköğretim programına 52,2 milyar, ortaöğretim programına 43 milyar, temel eğitim programına 82,2 milyar, engellilerin toplumsal hayata katılımı ve özel eğitim programı içinde yer alan engelli eğitimine 4,8 milyar, Hayat Boyu Öğrenme programına ise 3 milyar, uluslararası eğitim iş birlikleri ve yurt dışı eğitim programına da 1,9 milyar TL ayrılmıştır.

Yine AK PARTİ hükûmetleri döneminde okul, derslik, okullardaki spor alanları ve laboratuvar sayıları çok ciddi düzeyde artırılmış, öğrencilerin bu alanlardaki faaliyet imkânları da genişletilmiştir. Öğrencilerin ve ailelerinin en büyük sıkıntılarından biri olan ders kitapları ücretleri tarih olmuş, okullarda ders kitapları ücretsiz olarak dağıtılmaya başlanmıştır.

2004-2005 eğitim öğretim döneminde ortaöğretimde kız öğrencilerin net okullaşma oranı yüzde 50,51 iken 2019-20 eğitim öğretim yılında yüzde 84,85'e çıkmış, kızların yükseköğretimde net okullaşma oranı ise 2004'te yüzde 15,1 iken 2019-20 eğitim öğretim yılında yüzde 46,32 olmuştur. AK PARTİ iktidarı öncesi okula gidemeyen ya da gitmekte zorlanan engelli öğrencilerimiz için taşıma hizmeti sunulmuş, durumu iyi olmayan ailelere çocuklarını okula göndermeleri şartıyla yardım bağlanmıştır. Azınlıklara ait eğitim kurumları restore edilmiş, müfredatlarda azınlıklar lehine değişiklikler yapılmıştır. Mesleki eğitimde de büyük revizyon ve atılımlar yapılarak meslek liselerinin sayısı artırılırken eğitimde kalite yükseltilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığımıza bağlı resmî kurumlarda 103.225'i sözleşmeli statüde olmak üzere toplam 946.095 öğretmen görev yapmaktadır. 2003-2019 yılları arasında 651.664 öğretmen ataması gerçekleştirilmiştir.

AK PARTİ hükûmetlerinin eğitim öğretim alanındaki hizmetlerini burada kısa süreye sığdırmak mümkün değildir. Bu hizmetlerden Mersin de elbette nasibini almış olup Mersin'de 2002 yılında toplam okul sayısı 725, derslik sayısı 7.904 iken 2020 yılı Ocak ayı itibarıyla okul sayısı 1.116, derslik sayısı 12.740 olmuştur. Bu vesileyle, Mersin'imize yapılan hizmetlerde emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, AK PARTİ hükûmetlerinde hizmet veren Değerli Millî Eğitim Bakanlarımıza ve huzurda bulunan Sayın Bakanımız Ziya Selçuk'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Sayın Bakanım, Mersin de iki yıldır ilköğretim ve ortaöğretim yatırımı alamamıştır. 2021-2023 Dönemi Yatırım Programı'na teklif edilen yatırım sayısı 19 olup projelerin bedeli 216 milyon 750 bin TL'dir. Ancak 2017 yılında yatırım programına alınan Erdemli Merkez Ortaokulu, Erdemli Atatürk İlkokulu, Tarsus Kaleburcu Ortaokulu, Toroslar Rıfat Argün İlkokulu, Toroslar Çavuşlu İlkokulu, Erdemli Kösbucağı İlkokulu, Tarsus Hayrünnisa Köylügil İlkokulu, yine Erdemli Kumkuyu Tırtar İlkokulu olmak üzere 8 projemiz için 56 milyon 700 bin TL ödeneye ihtiyacımız vardır. Ayrıca, yine ilimizdeki 37 okul için Bakanlığınız İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığından 6 milyon 82 bin 234 TL ek onarım ödeneği istenmiştir. Hususen bu konularda desteğinizi talep ediyoruz.

Teşekkür ediyor, bütçemizin hayırlı ve bereketli olmasını dileyerek saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Sayın Bakan, bürokrasimizin değerli temsilcileri, öncelikle hepinizi saygıyla selamlarım.

Ben kısa bir konuşma yapmaya çalışacağım çünkü süremin bir kısmını Ankara Milletvekilimiz Şenol Sunat Hanımefendi'ye, Eğitim Politikaları Başkanımıza devrettim.

Şimdi, Sayın Bakan, siz de çok iyi biliyorsunuz ki OECD'de ülkeler arasında yapılan bir kısım çalışmalarda eğitimin niteliği ile büyüme arasında ilişki bulunuyor fakat nicelik ile büyüme arasında herhangi bir ilişki bulunmuyor, ilişki kopuk. Tabii, hükümetlerinize karşı şu temel eleştiriyi yapmak durumundayız: Yani bugüne kadar, on sekiz yıl boyunca, aslında eğitimin hakikaten niceliği konusunda ciddi işler yapıldı. Ülkede temel iktisat anlayışı, beton ve inşaat olduğu için eğitim de inşaat politikalarıyla, beton politikalarıyla halledilmeye çalışıldı fakat bu maalesef sonuç vermedi, bunu bir defa tespit etmemiz gerekiyor. Üzülerek söyleyeyim yani ben hakikaten sizin Bakan olmanızdan sonra ümitlenmişim çünkü sizi bürokrasiden tanıyorum ama ilk cümleniz “Bütçeden aldığımız pay”la başlayınca... Yani artık bu yaklaşımı bırakmamız lazım, böyle girdi odaklı. Sonuçta ne var? Ona bakmamız lazım. Yani bütçenin keşke yarısını alsak veya bu aldığımızın yarısını alalım ama bu sonucu o yarısıyla elde edelim. Sonuç böyle olduktan sonra bütçenin tamamını bize verseler ne olacak? Ben bu tür yaklaşımların doğru yaklaşımlar olduğunu düşünmüyorum.

Şimdi, tabii, öğretmenlerimizin niteliğine ilişkin ciddi sorunlar var. Bu konuda da maalesef, çok fazla bir şey yapılabilmiş değil. Özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda sözler verildi, bu sözler tutulmuyor maalesef, en üst seviyede verilmiş olmasına rağmen. Bunların tutulmasını talep ediyoruz. Bir de öğretmenlerimizin görev motivasyonlarının artırılması konusunda da yapılması gereken çok iş var.

Tabii, atanamayan öğretmenler konusu var. Muhtemelen 400-500 bin civarında iş bekleyen fakat atanamayan öğretmenlerimiz var veya üniversite mezunlarımız var. Tabii, diğer bir sorun, eğitim istihdam planlaması; YÖK Başkanımız da burada, Türkiye'nin en temel sorunlarından bir tanesi de bu. Böyle bir planlama yok. Biz de Devlet Planlama Teşkilatı kökenliyiz; bu iş konuşuldu, edildi fakat biz okullarımızdan ne nitelik olarak iş bulabilecek bir öğrenci mezun ediyoruz ne de arzu edilen alanlarda öğrenci mezun edebiliyoruz. Üniversite sayısının artırılmasıyla övünmek de -işte, az önce bahsettiğim gibi- girdi odaklı bir yaklaşım; bu yaklaşımların artık dünyada da modası geçti, Türkiye'de de bu modanın geçmiş olması lazım. Tabii, kısaca, iktidara “Ya, eğitimde niye şu işleri yapmadınız?” diye bir soru sormak haksızlık olur ama on sekiz yıllık iktidarı ben bu anlamda her yönüyle sorgulamamızın bizim hakkımız olduğunu düşünüyorum. Tabii, bir FATİH Projesi başlatıldı. Pardon, oraya geçmeden önce, hemen bununla bağlantılı olarak şunu söyleyeyim: Türkiye'de temmuz ayı itibarıyla 12,3 milyon geniş tanımlı işsiz var. Tabii, bir de şunu da söylememiz lazım: İşsizlik sorunu kadar da ülkede mesleksizlik sorunu var; bu da bir sorun ama burada da büyük ölçüde sorumlu olan iki kurum, sizlerin kurumu; üniversitelerimiz -onun temsilcisi olarak YÖK- ve Milli Eğitim Bakanlığı. Bu sorunların çözülmesi lazım. Mesleği olmayan öğrenciler, çocuklar yetiştirmenin çok fazla bir anlamı yok gibi geliyor.

Şimdi, yine bu cümlelerin devamı olarak örnek olsun diye söylüyorum: Samsun’la ilgili birkaç sorunu bu anlamda gündeme getirmek istiyorum. Mesela, bizim OSB’de nitelikli eleman sıkıntısı var. Yani bir yandan dünya kadar işsizimiz var, Samsun’un çocukları gurbete gidiyor, inşaatlarda çalışıyor fakat bu tarafa geliyoruz, OSB’de de “Nitelikli eleman bulamıyoruz.” diye bizim sanayicilerimiz şikâyet ediyor. Bu anlamda, meslek ve teknik liselerinin kalite ve niteliğinin artırılması, cazip hâle getirilmesi, atölyelerin yenilenmesi bir zaruret olarak duruyor. Samsun’da bu tür ihtiyaçlar var, bunu ben Samsun’daki yetkililerden aldım. Aynı zamanda, Samsun’da teknoloji tasarım atölyeleri eksik; resim, müzik, spor, görsel sanatlar, dram alanları eksik ve bu alandaki öğretmenlerde de ciddi eksiklik olduğunu arkadaşlarımız bize ifade etti.

Diğer bir konu, denizcilik meslek lisesi. Türkiye’de çok sınırlı sayıda var, bunlardan bir tanesi Samsun’da. Bununla ilgili de sorunumuz pansiyonlarının yetersiz ve bakımsız olması ve atölyelerinin son derece eski olmasını bir sorunumuz olarak ifade etmem gerekiyor.

Sayın Bakanım, tabii, FATİH Projesi dedik, yedi yılda 30 milyar dolarlık proje olarak takdim edilmişti. Ben, bu projeye o günlerde çok itiraz eden olduğumu biliyorum -devlette çalışanların da- fakat proje başlatıldı. Bunun akıbeti nedir? Ben belki kaçırmış olabilirim, konuşmanıza da baktım, sabah biz bulunamadık; grup toplantımız ve Divan toplantımız olduğu için konuşmanızı izleyemedik ama buradan gördüğüm kadarıyla da buna ilişkin herhangi bir hususa rastlayamadım. Bununla ilgili lütfen bize bilgi verin.

Basına yansıyan hususlar veya Sayıştay raporlarında gördüğümüz şey, işte, “Tahta var, ağ yok; ağ var, tahta yok.” Yani bu devirde böyle bir plansızlığı nasıl başarabiliyoruz? Tahtası olup ağ olmayan 6.059 okul var; tahtası yok, ağ olan 1.498 tane okul var. Buralarda bu akıllı tahtalar anladığım kadarıyla çalışmıyor. Tabii, ödeneküstü harcamalar var, 33-34 milyar TL 2019 yılında. Bu, sizden kaynaklanan bir şey değil; bunun neden olduğunu biz biliyoruz. Meclisin bütçe hakkına el koyan bir Maliye Bakanlığımız olduğu için büyük personel gideri olan kurumlarının bütçelerinden ödenekleri alarak oraların personellerine ödeneküstü harcattırıyorlar ama belki de büyük bakanlıkların, personel fazlası olan bakanlıkların da böyle bir şeye alet olmaması lazım.

Son olarak da bir şahsın, bir öğretmen arkadaşımızın ismini vererek bu konuyu gündeme getirmek istiyorum. Ancak buradaki mesele şahsi bir mesele değil, bu bir bakış açısı ve temelde eleştirmek istediğim bir husus. Şimdi, bizim şu anda Havza’da müdür yardımcısı, daha önceden Terme’de çalışıyordu; Terme’de de TÜRK EĞİTİM-SEN Şube Başkanlığı yapmış, oturması kalkması son derece düzgün, vatanını, milletini seven bir arkadaşımız var. 4 defa yurt dışı öğretmenlik sınavına giriyor, yurt dışı görev sınavına giriyor ve başarıyla kazanıyor, ilk sıralarda alınıyor, 4 defa mülakatta eleniyor Sayın Bakanım. Yani bu adamın vatana, millete bir zararı varsa, buraya gönderilemeyecek bir nitelikteyse hakikaten öğretmen olarak da tutmayın. Ya, bu nasıl bir şeydir? En son sizin sözünüz var, diyorsunuz ki: “Yazılının altında mülakat notu verilmeyecek.” En son, geçenlerde de 10 puan altında verilerek müdürlük sınavında elendi. Yani bunu kabul etmek mümkün değil. Temsil niteliği olan, entelektüel seviyesi yüksek, 9’uncu üniversitesini okuyor, böyle de bir arkadaş. Yani şimdi, bunu Allah rızası için bize birisi söylesin, bu arkadaş niye eleniyor? Sakın şunu söylemeyin: “İşte, bu bir kurul oluyor, 4 kurumdan oluşan...” filan değil. Bu, Milli Eğitim Bakanlığının tamamen dominant olduğu veya Milli Eğitim Bakanlığının sözünün geçtiği bir şey. Bunlar sizin personeliniz Sayın Bakanım. Bunlar öğretmenlik mesleğini aşıla, şevkle yapan -öğrencisiyle problemi yok, toplumla problemi yok, kendisiyle problemi yok- temsil niteliği olan, entelektüel seviyesi yüksek arkadaşlar. Böyle bir şey olmaması lazım artık. Burada sizin sözünüz var, vadiniz var. Özellikle bu konuyla ilgili ismini de söylüyorum -kendisinden müsaade aldım- Alparslan Yüksel, Havza’da Müdür Yardımcısı.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Evet...

ERHAN USTA (Samsun) - Çok affedersiniz Sayın Başkanım, hemen bitiriyorum, son konuydu. Tekraren söylüyorum: Bu arkadaş 4 defa yurt dışı öğretmenlik sınavının mülakatında elendi ve notlarına bakabilirsiniz, yazılıyı da en üst düzeyde kazanmış olmasına rağmen. Lütfen bu konularda ilginizi bekliyorum.

Çok teşekkür ederim.

Saygılar sunuyorum, bütçelerinizin de hayırlı ve uğurlu olmasını niyaz ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Kaya, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

YILDIRIM KAYA (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, Sayın YÖK Başkanım, değerli bürokratlar ve Bütçe Komisyonunun emektar milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli Başkanım, hem öğretmenlerin hem öğrencilerin hayatını kaybettiği bir İzmir depremi yaşadık. Hem öğretmenlerimize, öğrencilerimize ve hayatın kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. 900'ün üzerindeki yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Eğitim ihtiyacının ne kadar yüksek olduğunu en son İzmir'de yaşanan deprem bir kez daha bize gösterdi. Eğer biz eğitime gerekli önemi, hassasiyeti göstermezsek Türkiye'nin başına bu tür belaların gerçekten eğitimsizlikten geldiğini de hepimizin bilmesi lazım.

Sayın Bakanımız önemli hedefler açıkladı. Birinci hedefi -geçen bütçede de söylemişti- tekli eğitime geçiş. İkinci hedefi, eğitimde fırsat eşitliği. Üçüncü hedefi ve göreve başladığındaki en büyük ideali, öğretmen sorunlarının çözümü. Dördüncü hedefi -son günlerde sık sık açıklıyor- köy okullarının açılması ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ilan ettiği 500 bin tabletin dağıtılması, EBA altyapısının yeniden inşası. Bu hedefler güzel. Bu hedeflere bu bütçeyle ulaşamayacağını, geçen yılki bütçe görüşmelerinde talep edilen bütçenin yetersiz olduğunu ve bunun mümkün olamayacağını döne döne anlatmıştık. Bugün bir kez daha söylemekte yarar var; bu bütçeyle Sayın Bakanın hedeflerine ulaşması mümkün değil.

Adalet ve Kalkınma Partisi, iktidara geldiğindeki yani 2002 yılında eğitim için bütçede yatırımlara ayrılan paya yeniden gelirse, Adalet ve Kalkınma Partisi ilk yıllarına dönerse topluma da eğitime de büyük katkı sunmuş olur. Yani ondan başka bir şey istemiyoruz. On sekiz yıl önce devraldığı kısma gelirse Millî Eğitim Bakanlığına büyük hayır işlemiş olacak, ben bunu talep ediyorum. Bunu yapamayacağını biliyoruz. Sayın Bakanın ve YÖK Başkanının taleplerinin gerçekleşmesi için bu bütçenin yetmeyeceğini Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun dikkate alması gerekiyor. Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Bakanın taleplerini dikkate alırsa eğitimde yaşadığımız sorunların büyük bir bölümünü çözmüş olacağız. Ben buna özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun döne döne dikkat etmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yaklaşık altı aydır söylüyoruz, diyoruz ki: Pandemi sürecinde gerekli eğitim ve öğretimin yapılabilmesi için Millî Eğitim Bakanlığına acilen ek bütçe verilmelidir. Ne yazık ki bu talep de yerine gelmedi, gelmediği için de pandemi sürecinde ne uzaktan öğretim yapabildik -uzaktan eğitim olmaz zaten, uzaktan öğrenme de olmaz, bunu yapamadık- ne de yüz yüze eğitim öğretimi gerçekleştirebildik. Sekiz ayda geldiğimiz nokta da gerçekten çabalara yanıt veren bir nokta olmadı.

Çok sık bahsediliyor, deniliyor ki: “Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldiğinde çok öğretmen atadık.” Arkadaşlar, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiğindeki öğrenci sayısına bir bakın, bir de bugünkü öğrenci sayısına bakın, öğrenci sayısı ile öğretmen sayısını karşılaştırdığımızda tabloyu görürsünüz. Çok açık ve net, şu anda acil 60 bin öğretmen atanması gerekiyor, çok acil ve bu ihtiyaç. Sayıştay “138 bin ihtiyaç var.” diyor, bu rakamı unutun, bıraktım, Sayıştayın tespit ettiği rakamdan vazgeçtim, 60 bin atama bekleyen öğretmen talebi var. Ben çok sık belirtiyorum, el insaf, 360 engelli öğretmen var, bunlar atama bekliyor, niye atamıyoruz? Sayın Bakanımız diyor ki: “Öğretmen ihtiyacı olduğunda 10 bin ücretli öğretmen başlattık, bir 10 bin daha başlatırız. “ Ücretli öğretmenlerin on beş yıldır ücretli olarak göreve devam etmesi anlaşılabilir bir şey değil. Bu sorunun çok acil çözülmesi gerekiyor. Hepimizin sözü var; Öğretmenlik Meslek Kanunu Teklifi’ni Türkiye Büyük Millet Meclisine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak verdik. Sayın Bakan göreve geldiğinde de “Öğretmenlik meslek kanunu çıkmadan bu sorunlar çözülemez.” dedi. Gelin, biz önergemizi geri çekelim, Adalet ve Kalkınma Partisi öğretmenlik meslek kanununa ilişkin bir kanun teklifi getirsin, hep birlikte bunu çıkaralım, bu sorunu çözelim. Öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinin sorununu çözelim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kaya, lütfen tamamlar mısınız.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Son sözlerimi söylüyorum.

Eğer bunları yaparsak Millî Eğitim Bakanlığının ihtiyaçlarına yanıt veririz. Bakın, sadece Ankara’da bundan on altı ay önce teslim edilmesi gereken 154 okul var ve bu okullar teslim edilmemiş. Eşref Bitlis Ortaokulu; inanın, böyle bir şey görmedim. Bina bitmiş, iki yıldır teslim alınamıyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Mamak’ta 29 Ekim Ortaokulu on altı aydır teslim alınamıyor. Neden biliyor musunuz? Ödenek yetersizliği. Ödenek niye yok? Bu bütçeyle ödenek olmaz ki. Bu bütçe, Millî Eğitim Bakanlığının sorunlarını çözmez, Türk millî eğitiminin sorunlarını çözmez. Bu bütçeyle ne öğretmenlere 3600 ek göstergeyi verebilirsiniz ne öğretmen meslek kanunu çıkarabilirsiniz ne de laik, demokratik, bilimsel bir eğitimi hayata geçirebilirsiniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Son, şunu söylüyorum: Bakın, engelli çocuklarımıza katkı sunulduğunu söylüyorsunuz, doğru. Rehabilitasyon merkezinde çalışan öğretmenler gerçekten ağılıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Lütfen bu öğretmenlerin sorunlarına sahip çıkın.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit, buyurun lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan ve Bakanlığın değerli bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, millî eğitim bütçesini konuşuyoruz. Sunuşları da dinledik fakat gerçekten sunuşlar içerisindeki cilalı lafların satır aralarında aslında ülkemizin eğitim sistemini ve eğitim sisteminde yaşanan çöküntüyü de görmek mümkün.

Tabii, millî eğitimle YÖK'ü -Yükseköğretim Kurulunu- ayırmak gerekiyor çünkü biz anlayış olarak da ilkesel olarak da YÖK'e karşıyız. 12 Eylül bakiyesi olan YÖK kurulunun hâlâ varlığını sürdürmüş olmasının ülkemiz adına büyük bir kayıp olduğunu defaatle ifade ettik ama ne yazık ki bu yanı sıra ısrar ediliyor ve gerçekten özgün, özerk, bilimsel eğitimin üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallanan YÖK'ün varlığı gün geçtikçe güçlendirilerek aslında tahkim ediliyor.

Peki, YÖK ne işe yarıyor? YÖK bugünkü AKP iktidarının ideolojik eğitiminin aracı hâline gelmiş durumda. Ne yazık ki uluslararası kaliteye dönük, uluslararası sistemle entegrasyonu, eğitimde kaliteyi artıracak, bilimsel eğitimi yaygınlaştıracak, ülkemizdeki insan kaynağını, nitelikli insan kaynağını artıracak bir perspektiften ziyade, daha çok yükseköğretimi paralı bir yere devşirmeye çalışan, daha çok artık üniversiteyi bir şekilde iş adamlarıyla, KOBİ'lerle ortak yürütmeye çalışan bir anlayışa da geçtiğini üzülmeye başlıyoruz. Onun için, yükseköğretime dair söyleyecek çok söz var ama en son söyleyeceğimi en baştan söyleyeyim: YÖK'ün kapatılması gerekiyor, lağvedilmesi gerekiyor, üniversitelerin özgün, özerk bütçelerinin yapılması gerekiyor ve bu konuda da ivedilikle adım atılması gerekiyor. YÖK'ün olduğu yerde, bir defa, bilimden, özerklikten, bilimsel eğitimden bahsetmemiz mümkün değil.

Şimdi, YÖK demişken tabii, barış akademisyenlerine değinmeden geçemeyeceğiz. Anayasa Mahkemesi barış bildirisine imza atan akademisyenler için beraat kararı vermiş olmasına rağmen YÖK hâlâ bunların göreve iadelerini gerçekleştirmedi ne yazık ki. Bu konuda ne yapmayı düşünüyorlar? Niye hâlâ göreve iade etmediler? Bu soruyu da YÖK Başkanına sormak istiyorum.

Şimdi millî eğitim meselesine geldiğimiz zaman -YÖK defterini kapatmak durumundayım süre sınırı nedeniyle- millî eğitim gerçekten kanayan bir yara. Özellikle -ben Muş Milletvekiliyim- bölgemden ve ilimden biliyorum ki eğitimdeki fırsat eşitsizliği bölge açısından çok derin. Hâlâ eğitime ulaşamayan öğrenciler olmakla beraber taşınabilir sistemde yani hiç okulu olmayan ve taşınamayan öğrencilerin olduğu birimler, köyler var Muş ilinde. Bunu İl Millî Eğitim Müdürüyle de görüşmüş ve ifade etmiştik.

Bunun dışında, özellikle ekonomik ve sosyal anlamda geri kalmış bölgelerde, kalkınamamış bölgelerde öğrencilerin uzaktan eğitim gibi EBA sistemine ulaşmalarının sorunlu olduğunu biliyoruz. Bugün Muş merkezde bile internet altyapısı çok sorunluken ilçelerde buna ulaşmak, köylerde buna ulaşmak neredeyse imkânsız. Bu ne demek? Bölgedeki öğrencilerin aslında eğitim alamaması ve en baştan elenmeleri demek. Bu, bir yönüyle, çiftçinin oğlu çiftçi olur; işçinin oğlu, işçinin kızı işçi olur; alt sosyal kesimlerden gelenler, yoksul ailelerin çocukları ara eleman olmaya, ucuz iş gücü olmaya mahkûm edilirler anlayışının da bir sonucudur. Oysaki bölgede, gerçekten bu ülkenin geleceğini değiştirecek muazzam parlak öğrenciler olduğunu biliyoruz. Bunlara fırsat eşitliği tanınsa ülkemiz açısından da ciddi bir kazanım olacağını ifade etmemiz gerekiyor.

Tabii, milletvekili arkadaşlarımız da belirtti, mevcut bu bütçeyle millî eğitimin temel perspektifinin değişmesi ve dönüşmesi imkânsız bir defa. Yani yüzde 70'inden fazla bütçesini personel giderlerine ve zorunlu sigorta ödemelerine ayıran bir Bakanlık nerede yatırım yapacak, nerede yeni derslik açacak, nerede laboratuvar kuracak, nerede çağın gereklerine uygun bir eğitim ve öğretim hayatına geçecek? Bunların hayali olduğunu, mevcut kaynaklar ile hedeflenenler arasında ciddi bir açığı olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Şimdi, biz her gün şu sözleri dinliyoruz AKP Hükümetinden: İşte, SİHA'da son teknoloji, Altay tankında şu teknoloji, şunda son teknoloji ama biz eğitimde, şu laboratuvar, şu devlet okulunda şu bilimsel başarıyı duyamıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Koçyiğit, süreniz bitmek üzere, tamamlar mısınız lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bir iki dakikanızı rica ediyorum, hemen toparlıyorum Sayın Başkan.

Benim çocuklarım da devlet okuluna gidiyorlar ve inanın akşama kadar tuvalete girmeden eve geliyorlar. Bakın, İzmir Menemen’de oturuyorum ben. Neden? Çünkü orada temizlik hizmetini verecek personel yok, bütün bunlar okul aile birliklerinin üzerine yükleniyor ve çocuğum bütün gün tuvalete gitmeden eve geliyor. “Oğlum niye tutun?” dediğimde “Anne, tuvaletler çok pis, çok kötü kokuyor.” diyor. Şimdi, bu kadar temel, en temel hijyeni, en temel temizlik koşullarını sağlayamadığımız okullarımızda, dersliklerimizde biz çocuklarımızı geleceğe nasıl hazırlayacağız?

İkinci bir şey değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; bakın, AİHM’in kararı var Alevilerin zorunlu din dersinden muaf tutulmasına dönük. Hâlâ Alevi çocukları zorunlu din derslerine tabi tutulmak zorunda kalıyorlar. Bakın, bu bir ayrımcılıktır; bu, inanç özgürlüğüne aykırıdır ve siz hâlâ bu konuda bir adım atmıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Koçyiğit, teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Son bir otuz saniyenizi rica ediyorum Sayın Başkan, bitireceğim.

Son olarak, ana dilde eğitim meselesi. Yine milletvekili arkadaşlarım da belirtti ama 2020 yılında biz hâlâ ana dilde eğitime geçememişsek bence hep beraber şapkayı önümüze koyup düşünmeliyiz. Bu, kabul edilebilir bir şey değil. Belçika’ya gidin, Finlandiya’ya gidin, Almanya’ya gidin, her kantonun özgün dilinin yanında birkaç dil okutuluyor. Benim yeğenlerim de var orada, Türkçe eğitim öğretim de görüyorlar, Almanca da görüyorlar ama biz kendi ülkemizde kendi çocuklarımıza ana dilinde eğitim veremiyoruz. Bu, kabul edilebilir bir şey değil. Bunlara kaynak ayrılması ve anlayışın değişmesi gerekiyor diyorum, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Öztürk, buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim camiamız büyük bir camia. Önümdeki rakamlara baktığımda hâlen 1 milyon 148 bin 514 öğretmen, 17 milyon 296 bin 989 öğrenci, 70.225 okul, 84 milyon Türkiye. Büyük bir Türkiye’nin büyük bir camiası ve Hükûmetimiz bütçenin yüzde 15,7’sini de eğitime ayırmış, toplam bütçe içinde neredeyse yüzde 16; 211 milyar 993 milyon liralık bir eğitim bütçesi. Yeter mi? Yetmez. Eğitime ne versek, ne kadar fedakârlık yapsak azdır ama olağanüstü günlerin yaşandığı, büyük bir salgının yaşandığı dünyada 2021 yılı bütçesinde şimdilik bununla yetinmek durumundayız tabii ki.

Değerli milletvekilleri, muhalefetten konuşan arkadaşlar sürekli –hep dediğim gibi- her zaman olduğu gibi yine bardağın boş tarafını gösterdiler. Doğrudur, muhalefet elbette öyle yapacak, iktidarın yaptıklarını övecek durumları yok, övmüyorlar da. Bakın, 2002 yılında yüzde 67,9 olan ortaöğretimde brüt okullaşma oranı, 2020 yılında yüzde 110,6’ya yükselmiş. Ben rakamlarla konuşacağım. Yine, 2002 yılında 343.093 olan derslik sayısı, 2020 yılında 727.347’ye çıkarılmış. 2002 yılında Türkiye genelinde ilköğretimde 36 olan derslik başına düşen öğrenci sayısı, 2020 yılında 24’e indirilmiş. Derslik başına düşen öğrenci sayısında GAP ve DAP bölgelerinde de önemli ölçüde iyileşmeler sağlanmış. 2002 yılında GAP bölgesinde ilköğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı 53 iken 2020 yılında bu rakam 30’a düşmüş. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2002 yılında ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine aylık 13 lira burs verilirken 2020 yılında burs miktarı 307 liraya yükselmiş. 2002 yılında

109 bin öğrenci burstan faydalanırken, bu sayı 2020 yılında 279 bine ulaşmış. Milli Eğitim Bakanlığı okullarında 2003 yılında 1.486 pansiyonda 285.750 öğrenci barınmaktayken 2020 yılında pansiyon sayısı 3.065'e, pansiyon hizmetinden faydalanılan öğrenci sayısıysa 328.141'e çıkmış.

Yine, yükseköğretimde 2002 yılında 1 milyon 600 bin olan örgün öğrenci sayısı, 2020 yılında 3 milyon 700 bine çıkmış ve net okullaşma oranı yüzde 12,9'dan yüzde 43,37'ye çıkmış. Açık öğretim dâhil yükseköğretimde brüt okullaşma oranı ise 2002 döneminde yüzde 23,4 iken 2020 yılında yüzde 112,78'e yükselmiş. 2002 yılında 76 olan üniversite sayısı, 2020 yılında 203'e çıkmış, hâlen 207. 2002 yılında yükseköğretimde 45 Türk lirası olan öğrenim kredisi, 2020 yılında 12 kattan daha fazla artarak 550 Türk lirasına yükselmiş. 2002 yılında YURTKUR yatak kapasitesi 183 bin iken 2020 yılında 3,9 kat artarak 703 bin yatak kapasitesine ulaşmış.

Hep rakamları okuyacağım böyle, AK PARTİ hükümetleri döneminde eğitime her yıl bütçede 1'inci sıradan kaynak ayrılmıştır. Hemen hemen her yıl bazı istisnalar olabilir. AK PARTİ hükümetlerinin eğitime verdiği önemi gösteriyor ama tabii ki Türkiye çok dinamik bir ülke. Nüfusumuz AK PARTİ iktidara geldiği 2002'de kaçtı, şimdi kaç? Yaklaşık 1 milyon 200 bin civarında her yıl yeni insanımız nüfusumuza katılıyor, nüfusumuz artıyor, Allah'a şükür, Allah bereket versin. Eğitimli insan, kaliteli insan, becerikli insan yetiştirmek zorundayız, bu insanlar... Bir de şehirleşmeyi düşünelim. Köyden kente göç, on iki yıllık eğitim ve zorunlu eğitim, insanların daha iyi yaşama çabaları ve eğitimden daha iyi hizmet alabilme istekleri her zaman olmuştur ve iktidarların görevi de bunu sağlamaktır, AK PARTİ de bunu sağlamıştır. Ama takdir edersiniz ki en iyi, iynin düşmanıdır. Sizler en iyiyi istiyorsunuz, istemekte de haklısınız, çünkü milletimiz en iyiye layık. Hükümetimiz de en iyiyi vermeye çalışıyor ama en iyiyi yakalamaya çalışırken iyiyi de ıskalamayalım diye düşünüyorum.

Şimdi, son on sekiz yılda yine rakamlar var, onlarla devam edeyim ve müsaade ederseniz birkaç tanesini daha kayıtlara geçsin diye ifade ederek sözlerime son vereceğim. 2003-2019 yılları arasında 651.664 öğretmen ataması yaparak öğretmen sayısı 946.114'e çıkarılmış. Bu rakamlar bende eski olabilir, Sayın Bakanım, belki sizde daha yeni rakamlar olabilir çünkü her geçen gün artıyor.

Yine, son on yedi yılda örgün eğitimin tüm kademelerinde öğrenci sayısı yükselmesine rağmen ilköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısını 28'den 16'ya, ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısını ise 18'den 11'e düşürmüştük. Engelli öğretmenlerimizi istihdama katmışız ki şu anda 3.925 engelli kardeşimizin atamasının yapıldığı rakamı var, bu sayı daha da artmış olabilir.

Mesleğe yeni başlayan bir öğretmenimiz 2002 yılında maaş ve ek ders ücretiyle birlikte toplam 635 lira gelir elde ederken –bende 2019 rakamları var- aynı düzeydeki bir öğretmenimizin geliri 2019'da 4.890 liraya yükselmiş.

2002 yılında 21.849 olan okullarımızdaki laboratuvar sayısı 2019 yılında 53.815'e yükselmiş. Bu rakamlar bize bir şeyler gösteriyor.

Yine, spor salonları konusunda, on beş yılda okullarımızda 6.144 yeni spor salonu yaparak okul spor salonu sayımızı 8.935'e çıkarmışız.

On yedi yılda 1.543 yeni pansiyon yapılarak pansiyon sayımız 3.062'ye çıkmış.

İlköğretim öğrencilerinin eğitim öğretim hakkından eşit şekilde yararlanabilmesi için 2002-2003 eğitim öğretim yılında 662.000 öğrenci taşınırken 2018-2019 eğitim öğretim yılında ortaöğretim ve özel öğretim öğrencilerimizle birlikte 1 milyon 324 bin öğrenci, taşınmalı eğitim sisteminden yararlanmış.

2014 yılında başlatılan uygulamayla 2019 yılında kademeye göre yıllık 4.220 TL ile 4.900 TL arasında değişen miktarlarda özel okul desteği verilmiş.

Üniversitelerde öğretim elamanı sayımız aynı dönemde yüzde 100'ün üzerinde artış göstererek 74 binden yaklaşık 176 bine ulaşmış.

Yükseköğretimde yaşanan gelişmelere bağlı olarak üniversitelere aktarılan kamu kaynaklarında da ciddi artışlar gerçekleştirilmiş. 2002 yılında üniversitelere aktarılan toplam ödenek 2,5 milyar lira iken 2020 yılında 36 milyar liraya ulaştırılmış, 2021 yılında bunun ne kadar olduğunu Sayın Bakan biraz önce söyledi.

Yine, 2003 yılında yaklaşık 452 bin öğrenciye kredi verilirken 2020 yılında 1 milyon 580 bin öğrenciye burs ve kredi verilmektedir.

Değerli milletvekilleri, tabii, on sekiz yıldır AK PARTİ iktidarda. Bu bütçe AK PARTİ hükûmetlerinin 19'uncu bütçesi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin de 3'üncü bütçesi. Kolay değil, tabii, demokraside bunlar seçimle oluyor, hepimiz eninde sonunda halkın huzuruna gidiyoruz, yaptıklarımızın hesabını veriyoruz ve girilen her seçimde AK PARTİ'ye milletimiz ruhsat verdiğine göre, tekrar iktidara getirdiğine göre yapılanların tasdiki anlamındadır bunlar.

Bütün bunlardan sonra, tabii ki, 2021 bütçemizin ben hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Sayın Bakana ve ekibine de başarılar diliyorum. İşiniz zor, işimiz zor. En zor iş, insan eğitmek. İnsana yapılan yatırım akşamdan sabaha karşılığını vermez, onlarca yıl sonra geriye döner. Ben eminim, çok dinamik, genç olan nüfusumuz, eğitilmiş bir nüfusla birlikte hem üretken olacak hem verimli, kârlı, ekonomik, rasyonel bir şekilde topluma hizmet edecek diye düşünüyorum ve bütçemizin, bütçenizin hayırlı, uğurlu, bereketli olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli Bakanım, YÖK Başkanım ve değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, Cemal Milletvekilimin önerdiği gibi bardağın dolu tarafına bakarak başlamak istiyorum ve diyorum ki söylediğiniz rakamların hepsinin gerçek olduğunu kabul ediyorum, bunlar oldu ama bunlar birer girdi, bizim bakmamız gereken sonuç; çıktısı ne bunun?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Akşamdan sabaha hemen açıklanıyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “Akşamdan sabaha...” diyor, on sekiz yılı var bunun. Dolayısıyla bunun sonucuna bakalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Nasıl uzun bir günmüş o akşamdan sabaha.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şu anda 4,8 milyar TL'lik veyahut da 702 milyar dolarlık millî gelirin içinden, bütçenin aldığı payın içinden Millî Eğitim Bakanlığının aldığı payın nasıl dağıtıldığını konuşuyoruz. Pasta küçük; bu pastayı nasıl paylaşırsanız paylaşın bu dediklerinizin dışına çıkmamız mümkün değil. Dolayısıyla yapılması gereken şey, sorulması gereken soru şudur: Bardağın dolu tarafında gördüğünüz bu rakamların çıktısı nedir? Bunlar birer girdi, bunların çıktısı ne? PISA'da neredeyiz? Üniversitede üretilen makale, atıflar vesaire konusunda dünya sıralamasında neredeyiz? Bizim bunlara bakmamız lazım; buna bakarken de şu anda bu bütçenin içerisine ne yaparsak yapalım sığmamız mümkün değil, 702 milyar dolarlık veya 4,8 milyar TL'lik millî gelirin içine sığmamız mümkün değil. Bunun büyütülmesi lazım, bunun büyütülebilmesi için de girdilerin etkin kullanılması lazım. Girdi ne var? Emek var, sermaye var, bir de toplam faktör verimliliği diye bir şey var. Toplam faktör verimliliği denilen şey Millî Eğitim Bakanlığı ne yapıyorsa o; eğer onu büyütebilirsek o zaman tercihlerimiz değişebilir. 2 binin yüzde 20'si ile 500'ün yüzde 30'u aynı şey değil. 702 milyarın yüzde

15'ini Millî Eğitime ayırsan veyahut da bütçenin yüzde 15'ini ayırsan değişen bir şey yok çünkü pasta küçük, büyümüyor; bir yerden alacaksın, bir yere vereceksin; ya savunmayı küçülteceksin ya onu küçülteceksin. Onun için bu pastanın büyümesi lazım, pastanın büyümesi de Millî Eğitim Bakanlığının ne yaptığına bağlı. Eğer Millî Eğitim Bakanlığı özgürce karar verebilen, araştırma yapabilen, soru soran nesiller yetiştirir, nesilleri müşteri olmaktan çıkarır ve dolayısıyla da az girdiyle çok çıktıyı sağlayabilirse o zaman biz bu içine girdiğimiz girdaptan çıkabiliriz.

Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Biz iktidar olduk, muktedir olmadık, fikrî olarak da iktidar olmadık.” Evet, fikrî olarak iktidar olabilmeniz için üniversitelerinizin, eğitim hayatınızın özgür olması lazım, spekülâtif düşünceye yer vermesi lazım, kısıt olmaması lazım; bunu yapmadığınız sürece de bu olmaz.

Soruyorum: Pakistan’dan Nobel Ödüllü Abdüsselam veyahut da Aziz Sancar, hangi sistemin ürünü? Abdüsselam, Pakistan eğitim sisteminin ürünü mü yoksa okuduğu İngiltere’deki Imperial College’ın ürünü mü? Aziz Sancar... Ben şuna inanıyorum: Hiçbir ırkın, hiçbir milletin zekâsı diğerinden çok farklı değil ama bir sosyal çevre var, o sosyal çevrede aynı zekâ düzeyindeki insanlara farklı fırsatlar verdiği zaman farklı sonuçlar alıyorsunuz. Dolayısıyla eğer siz eğitiminizi özgürleştirmez, soru sordurmaz, üstüne baskı kurarsanız o zaman gideceğiniz şey bu. Dolayısıyla Aziz Sancar’ı biz Türkiye Cumhuriyeti eğitim sisteminin pozitif hanesine mi yazacağız, bilançosuna mı yazacağız yoksa bunu Amerika’da bulunduğu yere mi yazacağız? Abdüsselam’ı nereye yazacağız? Eğer fikrî olarak iktidar olmak istiyorsak o zaman özgürlüklerin önünü açacaksın, günümüzün İmam-ı Gazali’sini yetiştireceksin, günümüzün İmam-ı Rabbani’sini yetiştireceksin veyahut da günümüzün Hegel’ini yetiştireceksin ve bunları birbirleriyle çarpıştıracaksın.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Bakana söyle, Bakana.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, ben size söylüyorum. Bardağın dolu tarafına baktığınız için, bunu böyle düşünün diyor.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Hocam, Bakana söyleyin.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, ben size söylüyorum çünkü sürekli bunları tekrar ediyorsunuz ve bir arpa boyu yol alamıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Cemal Bey, müsaade et, sana söylesin.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir arpa boyu yol alamıyoruz, onun için...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Yılmaz, süreniz doluyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Lütfen, bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Onun için yapılması gereken şey gerçekten özgür bir ortam sağlamak, bu ortam sağlanmadan... Üniversitede en aykırı fikir olabilir. Üniversitedeki hocaların mücadelesi kalemleri ve kâğıtlardır, ortaya çıkan sonuçta kalkanları da makaleleridir. Makaleleriyle mücadele ederler, makaleleriyle dövüşürler, makaleleriyle sonuç alırlar ama siz insanların üstüne baskı kurar, hapse tıkar, konuşturamaz, yapmazsanız bu kadar girdiye rağmen, aldığımız sonuçta budur. Dolayısıyla size tavsiyem bundan sonra bardağın dolu tarafına bakın ama sonucunu da gözden kaçırmayın.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Osmanağaoğlu...

Buyurun.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında İzmir’imizde meydana gelen ve hepimizi derinden sarsan deprem hadisesinde, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyor, yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Bu süreçte, enkaz altında kalanların hayatlarını kurtarmak için canla başla çalışarak, kahramanlıklara imza atan kurtarma ekiplerimizi de en kalbî duygularımla tebrik ediyorum. Ayrıca, afetin yaşanmasının hemen ardından kalpleri İzmir için atan Türk milletinin önünde saygıyla eğiliyorum.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; İzmir ilimizde 2019-2020 eğitim öğretim yılında toplam 724 bin 641 öğrencimiz eğitim almaktadır. 2020 yılı itibarıyla devlet ve özel olmak üzere 2.730 okulumuzun faaliyet gösterdiği İzmir’imizde son iki yılda 1.611 yeni dersliğin evlatlarımızın hizmetine sunulması sevindiricidir. Son verilere göre 726 bin 373 öğrencinin eğitim gördüğü İzmir’imizde, ilköğretimde 24, ortaöğretimde ise 20 olan derslik başına düşen öğrenci sayısının daha da aşağıya çekilmesinin sağlanması, eğitimde kalitenin artması açısından yerinde olacaktır. Bunun yanında, devam eden projelerin de bir an önce bitirilerek hizmete alınması beklentilerimiz arasındadır. Bu kapsamda, Narlidere Rasim Önel Ticaret Meslek Lisesi, Aliağa İmam Hatip Lisesi, Bayındır Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile 100 öğrencilik pansiyon projesi, Bergama Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, Bornova Anadolu Lisesi, Balçova Spor Salonu, Karabağlar’da mesleki ve teknik lise, Karşıyaka’da spor lisesi, Kınık Anadolu İmam-Hatip Lisesi, Kıraz’da Ali Niğde Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrenci pansiyonu, Ödemiş Ayhan Kökmen Fen Lisesi, Buca’da Üsküplü Sebahattin Özcan Mesleki ve Teknik Anadolu Meslek Lisesi projeleri ve yapımı devam eden diğer projeler tamamlanmasını beklediğimiz projeler arasındadır.

Toplam tutarı yaklaşık 745 milyon TL olan bu projelerin tamamlanmasının evlatlarımızın eğitim hayatına çok önemli bir ivme kazandıracağı ortadadır. Ayrıca, bu projelerin başlatılmasında ve sürecin bir an önce bitirilmesi için sarf edilen çabada katkısı olan herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Diğer yandan, pandemi dönemiyle birlikte eğitim hayatının asli unsuru hâline gelen uzaktan eğitimle ilgili tecrübelerin iyi değerlendirilmesi, tespit edilen aksaklıkların kalıcı bir şekilde çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Uzaktan eğitim konusunda tecrübesiz olan öğretmenlerimizin, nispeten, yüz yüze eğitime geçilen şu süreçte özel bir eğitime tabii tutulması önümüzdeki günlerde daha aktif bir şekilde kullanılması muhtemel olan uzaktan eğitim sisteminin verimliliğini ziyadesiyle artıracaktır.

Sayın Bakanım, Bakanlığa geldiğiniz günden itibaren eğitim sistemindeki eksikliklere dair yapmış olduğunuz tespitler ve bu eksikliklerin giderilmesi için göstermiş olduğunuz çabadan dolayı sizleri ve bürokratlarınızı tebrik ediyorum. Biliyor ve inanıyorum ki çabanız kötünün iyi, iyinin ise daha iyi olması için.

Bu vesileyle bir muradımı da sizlerle paylaşmak istiyorum: Özellikle, lise ve üniversitelerimizde bölüm ayrımı yapılmaksızın tarih derslerinin daha ehemmiyetli bir şekilde verilmesinin sağlanması için de özel gayretlerinizi beklediğimi ifade etmek isterim, tarihini özümseyen, tarihin kendisine sunduğu tecrübelerden haberdar bir neslin, geleceğimiz için çok daha verimli olacağı muhakkaktır. Ayrıca, 2018 yılından 2020 yılına kadar İzmir ilimizde 170 öğretmen ataması sağlanmıştır. Bu sayının İzmir ekseninde beklentileri karşılamadığını da ifade etmek isterim. İhtiyaç olan branşlar başta olmak üzere daha fazla öğretmen atamasının yapılmasını takdirlerinize sunuyorum. Ücretli öğretmenlerimizin, usta öğreticilerimizin beklentilerinin karşılanması için de gerekli hassasiyeti göstereceğinize

inanıyorum. İnşallah, yıllardır özlük haklarının düzeltilmesini ve iş güvencesinin olmasını bekleyen usta öğreticilerimiz de ücretli öğretmenlerimiz de hak ettikleri haklara sizin başkanlığınız döneminde kavuşacaktır. Ücretli öğretmenlerimizin ve usta öğreticilerimizin sizden beklentisi budur.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Ağaoğlu, lütfen tamamlar mısınız.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum, Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu vesileyle sizlerin nezdinde cüretkâr öğretmenlerimiz başta olmak üzere, eğitim ordumuzun her bir mensubuna teşekkürlerimi sunuyorum. Bütçemizin devletimiz ve milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyor, yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Ağaoğlu.

Sayın Çelebi, buyurum lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli Millî Eğitim Bakanlığımızın değerli bürokratları, çok değerli basınımızın güzide mensupları, bugün hepimiz için ayrı bir öneme sahip olan, ülkemizin gücüne güç katmak üzere istikbalimizin teminatı, çocuklarımıza ve gençlerimize çok daha güzel bir gelecek hazırlamak için çalışan Millî Eğitim Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesini görüşüyoruz. Bu vesileyle bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Türkiye, 18 yıllık AK PARTİ iktidarları boyunca birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da bana göre çok büyük yenilikler yapmıştır. Ancak konuşmama girmeden önce, öğleden önce konuşan bir arkadaşımız vardı, ona da bir iki cümle söylemek istiyorum, o vesileyle belki gündem dışı olacak biraz ama kusuruma bakmayın. Tabii, Millî Eğitim Bakanlığımızın veya Bakanlığımızın şu andaki şeyinde de ilk önce bir başarıların ama akabinde de başarısızlıkların olduğunu söyledi ama genele bir baktığımızda, pandemide gerçekten bu devlet üstüne düşen her şeyi yaptı, bunda da Millî Eğitim Bakanlığımız, özellikle eğitim çağındaki ilkokuldan tutun, ortaokul, lise, üniversiteye kadar ki olan bütün aşamalarda üstüne düşeni yaptı ve çok da başarılı bir hizmet verdi, burada da huzurlarınızda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının huzurlarında Sayın Bakanımıza ve ekibine başarılar diliyorum, tebrik ediyorum.

Yine, özel eğitim kurumları; AK PARTİ Hükûmetlerinden önce kimse kendi evladını dışarı çıkaramıyordu ama AK PARTİ Hükûmetleri döneminde en fazla başarılı noktardan bir tanesi bu. Eğitimin niteliği; gerçekten bu devlet eğitimin niteliğini çok geliştirdi. Başörtüsü sorunu; şu anda içimizde de dışarıda da başı örtülü olan var, başı açık olanlar da var bu devlet batmadı ama bakın AK PARTİ bu sorunları çözdü. Katsayı sorunu; imam-hatipler, meslek liseleri, evet daha önce bu ülkede öcü gibi görülüyordu ama hamdolsun ülkemiz de batmadı, çocuklarımıza bu devlet sahip çıktı ve sahip çıkmaya da devam edecek. Yine, bir dönemler bu ülkede Kürtçe kaset dinlemek yasaktı ama şu anda... Şimdi, bir konuşmacı arkadaş şöyle dedi: “Dicle Üniversitesinde Kürtçe tez yazılması yasaklandı.” Nereden nereye! Şunu bizim yapmamız lazım, elbette ki sistemi eleştirebilirsiniz, elbette ki eksik olanları söyleyebiliriz, söylememiz de lazım bunda hiç kimsenin bahsettiği bir şey yok ama şudur, düşünün ki bir devlet eğitime yapmış olduğu bütçenin veya genel ekonomi içerisindeki bütçenin bir kısmını da teröre veriyor, eğer teröre giden bir bütçe olmasaydı inanın şu andaki derslik sayısında, öğretmen sayısında, eğitim sayısında, teknolojik sayıda bu devletin hiçbir eksigi olmazdı. Sadece, konumuz eğitim kurumları olduğu için bugün bunu söylüyorum, bunu sağlığa yansıtabilirsiniz,

istihdama yansıtabilirsiniz, fabrikalara yansıtabilirsiniz yani şudur: Elbette ki biz birbirimizi eleştireceğiz, elbette ki biz bazı şeyler söyleyeceğiz ama bazı şeyleri de gerçekten elimizi vicdanımıza koyup da bunu söylememiz lazım.

Ben doğu milletvekiliyim, benim bütün ailem de doğuda yaşıyor. Bunu samimiyetimle söylüyorum, bir dönemler bırakın otobüste Kürtçe konuşmayı, şehrin içerisinde bile kimse Kürtçe konuşamıyordu ama bakın, nereden nereye geldi! Bizim bunu söylememiz lazım. Dicle Üniversitesinde bir tez yazma konusu eğer bir gün Meclise getiriliyorsa demek ki bu devlet çok büyük bir aşama kaydetti.

Yine “Eğitimi bir ideoloji olarak gördünüz.” AK PARTİ asla ve asla eğitimi bir ideoloji olarak görmedi, kesinlikle böyle bir niyetimiz de yok ama eğitimi ideoloji olarak gören arkadaşlar vardır veya gören bazı sistemler vardır veya bu sistemin üzerinden nemalanan bazı partililer vardır. Niye? Çünkü eğer bunlar eğitim -ideolojik olarak- almazlarsa dağın yolu daha iyi açılıyor, çünkü insanlardan daha iyi oy alınabiliyor ama AK PARTİ’nin yaptığı tek şey insanlarımızı eğitebilmek.

Bakın, Sayın Bakanımız burada, iki yıldır Bakanlık görevini yapıyor. Hiç görüşmediysem -bunu bütün samimiyetimle söylüyorum- en azından 30’dan fazla görüşmüşümdür. Niye? Kendi ilimle ilgili olan okullaşma sıkıntılarında, öğretmen sıkıntılarında, derslik sıkıntılarında veya... Bakın, daha önce bizim dönemimizde kara tahtalar vardı. Bakın, işte hocam şu anda burada, 4 kez kendisini ziyaret ettim ki bizim ilimimizle ilgili akıllı tahtaların gönderilmesi hususunda, sağ olsun gönderdiler. Dolayısıyla şudur: Türkiye, bakın, tebeşirden, kara tahtadan nereye geldi. Eksiğimiz var mı? Elbette ki eksliğimiz olur.

Şimdi, şunu özellikle söyleyeyim: Demin yine bir başkanımız söyledi, benim kendisinin devlet adamlığına çok büyük saygım var; “Siz özgür bir ortam sağlamıyorsunuz.” dedi. Şimdi, Sayın Başkanımız Durmuş Bey AK PARTİ hükümetlerinde Merkez Bankasına getirildi. Doğru mu hocam? Dolayısıyla siz bu ülkede her şeyi özgürce söyleyebildiniz. Merkez Bankasının bütün verileri sizin elinizdeydi, siz o zaman özgürdünüz AK PARTİ zamanında ama bürokrasiden siyasete geçtiğiniz zaman bu özgür değil!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bunu ben söyledim ama şu an ki Merkez Bankası Başkanı söyleyemiyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şunu arz edeyim: Şimdi, biz kimseyi hapse atmadık. Eğer burada devlet aleyhine, eğer burada devletin al bayrağını yakıp da başka birilerine hizmet etmek isteyen birileri varsa, hiç kimse kusura bakmasın bu devlet kendi şarjını geliştirir. Bu, dünyanın her tarafında böyledir, siz nereye giderseniz gidin Amerika’da, Avrupa kıtasında, diğer kıtaların bütününde böyledir. Yani siz bu topraklara baktığınızda Selçuklu’dan Osmanlı’ya gelinceye kadar cumhuriyet az mı diyet ödedi? Hâlen biz az mı diyet ödüyoruz? Yani 15 Temmuzda kimin bu devlete bir sıkıntısı vardı? Eğer siz başka birileriyle olup da bu devletin asli unsurlarına, bu devletin al bayrağına kastederseniz, elbette ki bu devletin evlatları kendi devletini savunacaklardır, savunmak zorundalar çünkü bizim varlığımız bu topraklar. Dolayısıyla bizim içimizden çıkan Aziz Sancar bizim gururumuzdur, kimse bir şey demiyor. Bakın, ben yatılı bölge okulunda okudum yani ben sekiz sene devletin okullarında okudum ama bugün milletvekiliyim. O tarihteki sıkıntılar var mıydı? Bizim dönemimizde -Cenab-ı Allah devletten, sizlerden razı olsun- biz kendi evimizde yemediğimiz yemeği yatılı bölge okulunda yiyorduk, hâlen de öyle. Dolayısıyla şudur: Bu devlet, siz devlete karşı bir şarj geliştirseniz devlet kendisini otomatikman korumak zorundadır, bunu özellikle belirtmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ve eğitim sahasında görev alan herkesin olağanüstü katkılarıyla okullaşma oranları, derslik sayısı, okul binaları, eğitim atölyeleri, fırsat eşitliği, teknoloji kullanımı, öğretmen istihdamı başta olmak üzere eğitime dair nicel verilerimizde çok ciddi bir

gelişme sağlandı, Sayın Bakanımızın ve yine bizim daha önceki AK PARTİ hükûmetleri döneminde. Bu kapsamda, toplamda öğretmen sayımız, şu anda 974.837'dir. Hükûmetlerimiz döneminde atanan öğretmen sayımız toplam öğretmen sayısının -daha öncekilerini söylüyorum- yüzde 71'ine tekabül etmektedir.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Öğrenci ne kadar artmış?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Öğrenciyi almadım hocam ama öğretmeni aldım, şimdi onu da alırım, sıkıntı yok. Dolayısıyla şudur: Daha önce bu ülkenin önünde, Millî Eğitimin önünde, binlerce kuyruk olurdu öğretmen atamalarında. Bakın, hamdolsun şu anda tıkr tıkr atanıyor. Yani ne demek, yüzde 71 oranında AK PARTİ Hükûmetleri döneminde atanmış. Yine son on sekiz yıllık dönemde uygulanan politikalar sayesinde -demin de söyledim- örneğin, özel eğitimde dünyanın en iyileri arasına girdik. (CHP sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Özel eğitim payında, dünya ölçeğinde ideale yaklaşmış durumdayız. Eğitimin her bir başlığı altında uluslararası standartlarda, hatta standartların üzerindeyiz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi, süreniz dolmak üzere, hatırlatıyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, hiç başlamadım ki bitireyim yani.

Bu iyi örnekleri çoğaltmaya devam ederiz. Yani şunu söyleyeyim: Bakın, millî ve yerli teknolojinin ulaştığı gurur verici tablodan müşahade etmek mümkündür. Şöyle: 2002'de bizim ülkemizde 76 üniversite varken bugün, 2020'de bu sayı 207'ye ulaşmıştır. Eğitimde yerindeliği önemsiyoruz. Geçen sene, evvelki sene Sayın Bakanımız ve YÖK Başkanımız birlikte Ağrı'ya geldiler. Ben burada da kendilerine teşekkür ediyorum. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi bizim ilimizde, Patnos Sultan Alparslan Fakültesi bir ilçemizde, Eleşkirt'te Celal Oruç Fakültesi, Doğubayazıt Ahmed-i Hani Fakültesi var. Bakın, daha önce, bizim ilimizde maddi sıkıntıları olup da dışarıya gitmeyen arkadaşlarımız, kardeşlerimiz bir gün Ağrı'da... Bizim şu anda yaklaşık olarak 14.900'e yakın öğrencimiz var ve Ağrı'da bunlar eğitim görüyorlar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Çelebi, teşekkür ediyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ya, Başkanım...

Ben özellikle, Sayın Hocamız Profesör Doktor Ziya Selçuk ağabeye, YÖK Başkanımız Sayın Doktor Yekta Saraç'a Ağrı ilimize vermiş oldukları desteklerden dolayı kendilerine teşekkür ediyorum.

Bana göre dünyanın en zor ve kutsal mesleklerinden bir tanesi öğretmenliktir. Ben bu vesileyle Millî Eğitimin Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Çelebi.

Sayın Cavit Arı.

Buyurun, lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanımız, Bakan Yardımcılarımız, bürokratlarımız, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi öncelikle saygıyla, sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Bütçe sunumunda Sayın Bakan Millî Eğitim olarak bütçeden ciddi bir pay aldıklarını, özellikle bütçenin önemli şekilde desteklendiğini ifade etti, biz de bu rakamlardan memnun olduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Çünkü Millî Eğitim, gerçekten çok önemli bir kurumdur ve Türkiye'de yaşayan

herkesi ilgilendiren bir bütçedir. Tabii, bütçeden alınan pay önemli, daha da fazla bir payın Millî Eğitim tarafından alınmasını biz de canıgönülden isteriz ve destekleriz de. Ancak Millî Eğitim öyle bir kurum ki öyle bir Bakanlık ki burada bence tek sorunun para olmaması gerekir, para değil. Öncelikle, burada rakamlardan çok bir zihniyetin konuşulması gerekirdi. Bugün, Millî Eğitim Bakanlığı olarak, eğitim politikası bize göre her şeyden daha önemli. Eğitimde çağdaş, medenî ülkeler arasına girecek bir eğitim politikası olması gerektiğini öncelikle ifade etmek istiyorum. Gençlerimiz, okul öncesi eğitimden başlayarak dünyaya açılan, dünyadaki gelişmeleri izleyebilen, çağdaş, medeniyet seviyesine ulaşabilecek bir şekilde yetiştirilen gençler olmalı. Özellikle, genç nüfusun çok yüksek olduğu ülkemiz açısından çok önemli ve değerli bir anlayış olacaktır. Millî eğitimde fırsat eşitliğine dayalı, teknoloji odaklı akademik becerilerle birlikte diğer gelişim alanlarını da dikkate alan bütüncül bir sistem hedeflediğinizi ifade etmekteyiz.

Yine, Millî Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesinde tekli eğitim ve okul öncesi eğitim hedefinin yanında okulların sağlamaştırılması, meslek atölyeleri için Sayın Bakanım, bütçenizde ödeneğin 5,8 milyardan 11,8 milyara çıkarıldığı ifade edildi. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız da bu rakamları burada kendi sunumunda açıkladı. Ben öncelikle, bu konu yönünden şunu ifade etmek istiyorum: Sayın Bakanım, bakın, 5,8 milyar geçtiğimiz dönemde harcanan bir para. Bu para gerçekten önemli ancak bakın, ben size başka bir rakam daha ifade etmek istiyorum. Taşımali eğitime ve yemek yardımına ayrılan bütçe; 5,5 milyar olarak harcandığı ifade edildi. 1 milyon 256 bin öğrencinin taşımali eğitimden yararlandığı ve 2019 yılı itibarıyla 5,5 milyar liranın taşımali eğitime ve yemek yardımına harcandığı ifade edildi.

Şimdi, biraz önceki rakama dönersek bakın, okulların sağlamaştırılması, yapılması, laboratuvarların desteklenmesi gibi; 5,8 milyar paranın 11,8 milyara çıkarıldığını ifade ettiniz. Bu rakamın taşımali eğitimle karşılaştırmasını yaptığımızda Sayın Bakanım, bakın, 1 milyon 256 bin öğrenciden yaklaşık 200 öğrenciye 1 okul isabet ettiğinde -ortalama konuşuyorum, genelde bu taşımali eğitim yapılan yerlerin köyler, uzak mesafeli yerler olduğunu kabul edersek- yaklaşık 6 bin okula ihtiyaç var. E, biz bir yıl içerisinde bütçeye baktığımızda, bu kadar ödeneği sadece taşımali eğitime harcıyoruz ve geçtiğimiz yıl tüm yatırımları da neredeyse aynı parayla yapmışız. Dolayısıyla bir matematiksel hesaplama yaptığımızda neredeyse, Sayın Bakan, 25 milyarlık bir bütçeye, taşımali eğitimden vazgeçme noktasına gelebilme ihtimali var. Eğer taşımali eğitimden kademeli bir şekilde vazgeçersek bu elimizdeki bütçeyle -ki yeterli bir bütçedir- yerinde eğitime geçiş sağlanabilme ihtimali mevcut. Böylelikle, ayrıca, yaklaşık 250 bin öğretmen in de yine bu okullarda iş bulabilme ihtimali söz konusu.

Şimdi, atama bekleyen öğretmenlerden atama yönünde hepimize sayısız talepler geldiğini biliyoruz. Sayısız talepler var. Bugün atama bekleyen 500 bin öğretmen her gün atamalarının ne zaman yapılacağını sizlere, bizlere sormakta. Dolayısıyla, sadece bu yönüyle baktığımızda 250 bin civarında öğretmene de bir iş imkânı doğacak ve yine çocuklarımız uzak mesafelerden başka yerlere taşınarak zorlu bir eğitimden kurtulmuş olacaktır.

Bunun yanı sıra, Sayın Bakan, taşımali eğitim sisteminde de zaten sistemde sıkıntılar olduğu, Sayıştay raporlarına kadar da yansımış durumda. Sayıştayın vermiş olduğu raporda, taşımali eğitimde planlama konusunda özellikle ciddi bir sıkıntı olduğu yazılmış durumda.

Ayrıca, şunu da söyleyeyim: Taşımacı esnafı da ciddi sıkıntı içerisinde, özellikle bu yaşanan süreç yönüyle baktığımızda, bir taraftan alması gereken ücretleri alamadığı gibi, önümüzdeki yıl için de ödenmesi gereken yani takdir edilmesi gereken ücretlerin de daha düşük bir rakam olarak takdir edildiğini taşımacı esnafımız ifade etmekte, bu yönüyle de ayrıca bu konu esnafı da bir şekilde ilgilendirmekte.

Sayın Bakan, özellikle, Sayıştay raporunda önemli bir konuyu dikkatinize sunmak istiyorum. Bakın, ilçe Millî Eğitim müdürlüğü kadrolarına gerekli koşulları sağlamayan kişilerin atandığına özellikle Sayıştayımız vurgulama yapmış. Geçtiğimiz yılki konuşmalarımızda da hep ifade ettik. Bakın, Türkiye'nin ve -bana göre- Millî Eğitimin en önemli sorunlarından bir tanesi liyakat meselesi. Ben, bu sorunun sadece ortaokul seviyesindeki idarecilerin atanmasında olduğunu düşünmüyorum, aynı şekilde lisede olduğunu düşünüyorum, aynı şekilde üniversitede de bu sorunların olduğunu düşünüyorum; daha doğrusu, görüyorum Sayın Bakan. Sizlerin de böyle, çevrenizdeki, çevre illerdeki okulları şöyle bir dolaştığınızda kılığıyla kıyafetiyle, birikimiyle -bakın, birikimiyle- zihniyetiyle o okullarda idarecilik yapamayacak olan birçok kişinin belirli niyetlerle oralara idareci olarak atandığını görüyoruz. Hatırlarsanız, geçen yıl size şöyle bir şeyden bahsetmiştim: Bir sendika temsilcisinin sendika üyelerine cep mesajıyla “Müdür yardımcısı olarak atanmak isteyenler buradan müracaat etsin.” şeklinde bir mesajı burada paylaşmışım ve ismini vermişim, kim olduğunu da sizlere burada isim olarak açıklamışım ve bu konuyla ilgili bir çalışma yapmanızı, araştırma yapmanızı istemişim. Sendika temsilcisinin, yöneticisinin cep mesajıyla idareci aradığı bir Millî Eğitimden başarı beklememiz mümkün değildir. Liyakatsiz idarecilerin olduğu bir yönetimden başarı bekleyemezsiniz. Örneğin, bu sendika temsilcisi aradığı yöneticiyi acaba buldu mu, bulmadı mı; bu konuyu ben sizlere sormak istiyorum.

Sayın Bakanım, özellikle, özel eğitimle ilgili yani özel okulların desteklenmesiyle ilgili de burada bir şey söylemek istiyorum. Bakın, resmî okul alanı olarak ayrılmış taşınmazların bir şekilde satılarak özel okullar hâline dönüştürüldüğünü sizlere ifade etmişim geçen sene de siz de buradan “Hayır, öyle bir şey yok; varsa gösterin.” demiştiniz, ben de size “Evet, var, biliyorum ve hatta çok sayıda var ve bunlar da çok sayıda örnekleriyle yaşanmakta.” demiştim; imar planlarında okul alanı olarak ayrılan yerler özel okul alanı hâline dönüştürülmekte ve buralara okul yapılmakta, böylelikle de planlamalarda devlet okulu olarak ayrılan yerlerin devlet okulu yapma imkânı bırakılmayacak hâle getirildiğini ifade etmişim.

Sayın Bakan, bu anlayış hızlı bir şekilde devam etmekte, ben size söyleyeyim. Muhtemelen, bununla ilgili olurlar ilk önce Bakanlıktan alınmakta ki bu planlamalar öyle yapılmakta ve şu an elimde de bir tane örnek var ve buraya yapılan okulun ismini de açıklamak istemiyorum; adası, parseli, her şeyi burada mevcut. Bu, adasıyla, parseliyle beraber Antalya'nın merkezinde, Antalya'nın en değerli yerine özel bir okul dikildi. Bu özel okulun ismini vermek istemiyorum özellikle, size az sonra söylerim.

Sayın Bakanım, kısacası, imar planında okul alanı olarak ayrılan yerlerin korunması sizin asli görevinizdir, dolayısıyla buralara sahip çıkmanızı diliyorum. Paradan çok, Millî Eğitim olarak zihniyetimizin çağdaş eğitim seviyesine yükseltilmesine dönük bir anlayışla eğitim sisteminin düzeltilmesi gerektiğini ifade ediyorum, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Arı.

Sayın Hatimoğulları, buyurun.

Süreniz beş dakika.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Bakan, bürokratlar, milletvekilleri; uzaktan eğitimin handikaplarını sanırım içimizde bilmeyen yoktur ve bunu doğrudan veliler, eğitimciler ve öğrenciler ağır bir biçimde yaşamaktadır. Tabii, niyet eder ve bütçe ayırırsak bunu kolaylaştıracak yol ve yöntemleri sanıyorum ki bizlerin de önermesine gerek yok, bunlar bilinen şeyler ama yapılmadığı için burada dile getirmek gerekiyor.

Öğrencilere ücretsiz tablet, eğitimeciye ve öğrenciye ücretsiz internet, kırsal bölgelerde internetin altyapısının güçlendirilmesi; bunlar bu pandemi zamanında hızla çözülsün zaten aksamış olan eğitimle ilgili ciddi önlemler alınmış olur.

Eğitimin köklü sorunları vardır elbette, vardı, daha önce de vardı ama AKP iktidarı zamanında, özellikle akademiye ve eğitim kurumlarına yapılan operasyonlarla ülkenin eğitim konusunda dünya ölçeğinde çok ciddi bir gerileme yaşadığını bilmeyen de yoktur. KHK'yle ihraçlar, ülkenin artan otoriterlikle yönetilmesi en iyi beyinlerin göç etmesine sebep vermektedir, akademinin ülkede çoraklaşmasına sebep vermektedir. Daha sonra, Cumhurbaşkanı döner sorar: “Niye dünyadaki ilk 500 üniversite içinde değiliz?” İşte bu sebeple içinde değiliz.

Öğretmenlere 3600 ek gösterge verilmesi sözünü 24 Haziran seçimlerinde AKP Genel Başkanı vermişti. Bu söz neden yerine getirilmedi ya da yerine getirilecek mi? Buradan sormak isteriz.

Atamalarda liyakatsizlik ne yazık ki sizin Bakanlığınızda da mevcut, hem de ciddi bir biçimde mevcut. Sınavlarda iyi olup olmamaya bakılmaksızın mülakatta etnik kimlik, hangi inanç grubuna mensup olduğundan tutun da siyasi görüşlerini açığa çıkaran sorulara kadar bu şekilde bir mülakat sonucu insanlar işlere alınmaktadır. AKP'nin tam kadrolaştığı alanlardan biri eğitim alanıdır dolayısıyla bu alanda iyice gerilemiş durumdayız. Eğitim ülkelerin kaderini belirler. Bu alandaki gerileme, bu alandaki liyakatsiz atamalar ülkenin kaderini belirlemektedir ve biz, yarın, şöyle bir on sene sonrasında baktığımızda bunun ülke olarak hep beraber pişmanlığını yaşayacağız.

Kadın-erkek eşitsizliğinin kendini en çok hissettirdiği alanlardan biri eğitim alanıdır. Tam tersi olmalıyken ev işi, hasta bakımı gibi kadına yapışmış olan, toplumsal cinsiyet rolleri sonucu yapışmış olan görevlerin pekiştirilmesi için ayrıca eğitimde, müfredatta bu tür motiflerin yaygın olduğunu görüyoruz. Özellikle corona günlerinde gelişen uzaktan eğitim yöntemi mesai mefhumunu ortadan kaldırmıştır; evler artık bir ofis hâline dönmüş durumdadır ve mesai saati neredeyse 21.00'e kadar devam etmektedir. Eğitimeci kadınlar ve kız çocukları için sorun yumağı daha fazla büyümüştür bu şekilde. Ev işi, evde hasta bakımı, bütün bu işlerin yanı sıra yine kadınlara ve kız çocuklarına yapışmış durumdadır ve ne yazık ki öğrenci, eğitimeci kadınlar daha fazla şiddete ve istismara da maruz kalmaktadır böylesi bir atmosfer içerisinde. Yani toplumsal cinsiyet rolleri, otoriterleşen rejimin kadına karşı artan baskıları Covid-19'la âdeti yeniden katlanarak kadınlar baskı altına alınmış durumdadır. Şu hiçbir şekilde akıldan çıkmamalıdır: Okullar çocukların korunmasında en önemli kamusal denetim kurumlarından biridir. Pandemi önemli oranda bu koruma devreden çıkmış durumdadır. Çocuklara dönük şiddet ve istismar da corona zamanında, özellikle evde eğitim sürecinde de artmıştır. Direkt ya da dolaylı olarak, Ensar gibi vakıflara -kurumlara değil- bu mağduriyeti giderecek bütçe planlaması bir şekilde yapılmalıdır. Eğitim öğretim kademelerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine dair dersler mutlaka olmalıdır. Bu dersin içeriğinin hazırlanması bakımından bu alanda akademik çalışma yürütmüş olan akademisyenlerle ve kadın kurumlarıyla ortak bir çalışma yürütülmelidir. Bu konuda videolara ve görsellere önem verilmelidir. Şunu unutmayalım ki eğitim bir ülkedeki kadın-erkek eşitliğinin sağlanması konusunda en önemli çalışma alanlarından biridir, neredeyse vazgeçilmezdir çünkü verilen eğitimler, toplumsal cinsiyet rolleri bağlamındaki, kadın-erkek eşitsizliği bağlamındaki rollerin, daha doğrusu farkındalığın açığa çıkması konusunda mutlaka ve mutlaka gündemimize almamız gereken konulardan biridir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Hatımoğulları, süreniz dolmak üzere.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkan, çok hızlı bitiriyorum.

Ayrıca, ana dil eksenli eğitime vurgu yapmak isterim. Yurt dışında yapılan yatırımlarda sadece Türk dili üzerine yatırım yapılıyor. Ben bir Arap olarak... Biliyoruz ki hem ülkemizde hem yurt dışında Kürt halkının nüfusu çok yoğun, bu nedenle kendi dilimizin okuma yazmasını okullarda öğrenebilecek bir seviyede bir planlama olması gerekiyor.

Ayrıca şu soruyu yöneltmek istiyorum Başkanım: Covid 19 salgınıyla başlayan on-line eğitime hiç katılamayan öğrenci sayılarının okul, tür ve düzeyleri cinsiyete ve bölgelere göre dağılımı nasıldır? Bu öğrencilerin uzaktan eğitime katılabilmeleri için aldığınız tedbirler nelerdir?

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Fethi Gürer, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Millî Eğitim okullarında hizmetli olarak çalışan ve önceki dönemde taşeron firmalarda istihdam edilen işçiler kanun hükmünde kararnameyle on ay üzerinden geçici işçi olarak çalıştırılmaya devam edilmektedir. Millî Eğitim Bakanlığında 32 bin personel ne yazık ki iki ay çalıştırılmamaktadır. Diğer kurumlarda çalışanlara on iki ay üzerinden sürekli işçi statüsü tanınmışken Millî Eğitim Bakanlığında bu uygulamanın devamı nedendir? Bunlar bir an önce kadroya alınmalıdır.

Öğrenci affı konusunu birkaç kez yazılı soru önergesi olarak da verdim. Geçmiş dönemlerde 3, 4 kez öğrenci affı çıkarılmışken bu dönemde öğrenci affı hiç çıkarılmıyor. 500 binin üzerinde ciddi anlamda mağdur öğrenci var. Bunların kendileri geçmiş dönemde yaptıkları hatadan vazgeçip bir kez daha eğitimlerini sürdürmek istiyorlar. Bu konuda bir çalışma düşünüyor musunuz?

Öğretmenlerin kendi içinde “vekil” “ücretli” “sözleşmeli” “kadrolu” gibi ayrılımlarıyla Millî Eğitim sorunlu bir hâle geldi; ücret farklılıkları var, çalışma koşulları farkları var. Bunlarla ilgili, yeni bir düzenlemeyle tümünü kadroya alınması konusunda bir çalışma neden yapılmıyor?

100 binden fazla öğretmen açığı olduğunu sorulara verdiğiniz yanıtlarda ifade ediyorsunuz. 60 bine yakın öğretmen ataması yapılabilecek durumda. Bunlar da bir talep, bu konuda bir çalışmanız olacak mı?

3600 ek göstergenin sürekli -tüm arkadaşlar da ifade ediyor- verileceği söylendi, bugüne kadar çıkmadı. Geçen yıl 24 Kasımdan önce siz bir müjde vereceğinizi ifade etmiştiniz, bir yıl geçti, müjdeden haber yok. 3600 ek gösterge en azından bu dönemde gündeme getirilecek mi?

Keza, Toplum Yararına Programlar kapsamında insanlar işçi statüsünde dahi olmadan Millî Eğitimde çalıştırılıyor. Millî Eğitim ki örnek bir kurum olmalı. Geçmişte, öğretmenin yanında hizmetli de bir baba, anne kadar öğrencilere yakındı, onların olumsuzluklarında yanında yer alıyordu. Bu süreçte hizmetli kavramı dahi Millî Eğitimde bozuldu.

Eğitimin içeriği konusunda sorun, sıkıntı çok. Onunla ilgili, on sekiz yılda değişen her bakanla uygulamalar değişti, doğal olarak da bununla ilgili süreçte başarı grafiği düştü, çoğu çocuk matematiği öğrenmeden okullardan mezun olur hâle geldi. Bununla ilgili düzenlemelerin bu ülkede ihtiyaç olduğunu belirtelim.

PIKTES öğretmenleri var. Bunlar beş yıllık proje kapsamında eğitim veriyorlar, öğretmenliğin bütün vasıflarına da sahipler ama proje sonunda ne olacakları belirsiz. Bunlar, öğretmenliğin eğitimle ilgili bütün yapılması gerekenlere sahip oldukları için bunlara da kadro verilmesi konusunda bir çalışma yapılmalı çünkü mağduriyetler bunlar için de büyük bir hak kaybına neden oluyor. Keza, usta

öğreticiler, rehabilitasyon merkezi çalışanları var; bunlar 657'ye tabi, 657 şartlarında görev yapıyorlar ama öğretmen sayılmıyorlar, kimlik verilmiyor. Bu arkadaşların mağduriyetlerinin de giderilmesi gerekiyor.

Taşınmalı eğitim konusunda yazılı soru önergelerimize verilen yanıtta, 1 milyon 333 bin öğrencinin taşındığı ifade edilmiş ve bundan kademeli olarak vazgeçileceği belirtilmişti. Geçmiş dönemlerde bakanların da bu konuda rahatsızlıkları vardı çünkü taşınmalı eğitim demek çocuğun erken saate evinden çıkması, öğlen doğru dürüst beslenmeden mahrum kalması, veli-okul ilişkisinin ortadan kalkması ve buna benzer sorunların yanında kız çocuklarının okumasına da engel teşkil eden bir düzenleme olduğu biliniyor. Bundan vazgeçilmesi gerekirken bugüne kadar bu uygulamada istenilen biçimde bir daralma sağlanmadı. Ayrıca, köy okullarının çoğu kapalı. Bu kapalı olan köy okulları ben sorduğum zaman “Bunlar muhtarlığa verildi, oraya verildi, buraya verildi.” deniyor. Bunların çoğunun da -örneğin Niğde Akçaören köyümüzün okulu var, taş yapı, kullanılabilecek durumda, çok da güzel okul- tarihi misyonları da var, bunları yeniden açmak mümkün değil mi? Örneğin bir genelge var, bildiğim kadarıyla 20’den aşağı öğrenci olan yerde okul kapatıyorsunuz, 10 öğrenci de olsa niye o çocuklara eğitim sağlanmıyor?

Yine, sorumuza verilen bir yanıtta, Suriyeli öğrenciler için gösterilen ilgi. Olsun mu olsun, o çocuklar da eğitim alsın; yapılan da doğru mu doğru ama niye bizim ülkemizin köydeki çocuğunun kırsaldan şehre göçünü engelleyecek düzenlemelere gidilmiyor? Neden köy okulları kapatılıyor? Geçmişte köy okulundaki çocuğun aldığı eğitim, orayı sahiplenme duygusunu beraberinde getiren öğretmenle bütünleşiyordu. Artık çoğu öğretmenimiz köylerde, kasabalarda okul varsa da orada yaşamlarını idame ettirmiyorlar.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Gürer, süreniz bitmek üzere, lütfen, tamamlayınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bunların tümünün düzenlenmesi gerekiyor.

Burada benim söyleyeceğim şu: Millî eğitimde eğitimin kalitesinin artırılması, çocuklarımızın, öğretmenlerimizin sorunlarından arındırılması ve veli-okul iş birliğinin yalnızca para istemekten öte onlarla birlikte okulların yönetiminin sağlanması gerektiğini düşünüyorum. Çoğu okulun boyasını, badanasını belediyeler yapmasa ne yazık ki ondan dahi mahrumlar. Gezip gördüğünüz Anadolu’da okulların bahçelerinde artık tarımla ilgili bir çalışma olmadığı için ağaçlar kuruyor, çiçekler kuruyor. Bu anlamda eğitim bir bütündür. Bunlara da dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum, teşekkür ediyor, bütçenizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Gürer.

Sayın Şenol Sunat, buyurun, lütfen.

Sayın Durmuş Yılmaz’ın size verdiği süre var, onun için sürenizi on dakika yapıyorum.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, YÖK Başkanımız, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, evet, eğitimi konuşuyoruz yani hepimizin partilerüstü, millî olması gereken, adının önünde “millî” olan eğitim konusunu konuşuyoruz ama maalesef, on sekiz yıldır millî eğitimde istenilen bir seviyeye ulaşılmadığını Sayın Cumhurbaşkanı da geçen yapmış olduğu konuşmada itiraf etti; bir eğitim reformu yapılması gerektiğinden ve fikrî iktidarının bir türlü gerçekleşmediğinden söz etti. Tabii, Sayın Erdoğan’ın “fikrî iktidar”dan neyi kastettiğini veya medeniyet tasavvurundan neyi kastettiğini ben hâlen çözmemiş değilim çünkü tek tip bir insan yetiştirme ve bu iklimde fikrî iktidarın yani milletçe kabul görmüş düşüncelerin ve dünyaya yayılacak medeniyet tasavvurunun bu şekilde olmasının

mümkün olmadığını bir kere daha vurgulamak isterim. Sayın milletvekillerinden bazıları eğitimin dolu yanından, bardağın dolu tarafından bakalım deseler de maalesef on sekiz yıldır değişen 7 bakan, 20 kez değişen müfredat ve sistemi göz önüne aldığımızda nesiller arasında çok büyük sıkıntılar yaşandığını değerlendirmemiz gerekiyor. Devleti yöneten iktidarın birinci amacı, ekonomiyi büyütmek, üretimi ve istihdamı artırarak ülkeyi kaldırmak ve refah seviyesini artırmaktır ama bu hedefe ulaşmanın temelindeyse eğitim vardır. Yanlış eğitim politikalarının bedeli ise yoksulluk, işsizlik ve dış bağımlılığı ortaya çıkarır ve Türkiye’de ne yazık ki yoksulluk, anne babadan çocuğa transfer ediliyor. Türkiye bir başarı hikâyesi yakalamak istiyorsa öncelikle okullardan başlamak zorunda.

Evet, Sayın Milli Eğitim Bakanımızın ve Sayın YÖK Başkanımızın yaptığı çalışmaları asla göz ardı etmeden takip ediyoruz ve güzel çalışmalar da yaptıklarını buradan itiraf etmek isterim ama senelerin, şu on sekiz yılın birikimini ve tahribatını bir anda düzeltmek mümkün değil diye düşünüyorum. Sadece ricamdır sayın hocalarımdan; siyasetin etkisinde kalarak kararlar almasınlar. Çünkü millî eğitim, siyasetin üstünde tanıtılması gereken bir konumuzdur.

Şimdi, evet, bütçe yeterli mi? Asla yeterli değil ama Türkiye’nin içinde bulunduğu bu ekonomik sıkıntılar, pandemiden önce başlayıp pandemiyle de derinleşen sıkıntılar göz önüne alındığında ayrılan bütçenin yeterli olmadığını bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Evet, biraz önce bahsettiğim fikrî iktidar ve medeniyet tasavvuru, millî düşünen, millî kültürümüzün yaşatılması için yapılması gereken konuların başında, çocuklarımıza vermemiz gereken bir şuur gerekiyorsa -tekraren söylüyorum Sayın Hocam- Andımız’ı tekrar okullarımıza, çocuklarımıza kazandıralım. Ki Danıştaydan çıkmış olan karar, maalesef, uygulanmamıştır.

Şimdi, Sayın YÖK Başkanımız da buradayken biraz üniversitelerimizden de bahsetmek istiyorum. Evet, devlet ve vakıf üniversitesi olarak 207 üniversitemiz var yani on sekiz yılda üniversite sayısını tüm AK PARTİ’li milletvekillerinin ve taraftarlarının övündüğü “2 katına çıkarmışız.” Her şehirde üniversite açmak marifet değil sayın milletvekilleri, üniversiteleri kaliteli hâle getirmektir esas olan. Genç işsizliğinin -özellikle üniversite mezunu olanların- yüzde 35’lere vardığı ve büyük çoğunluğunun -biraz önce de ifade ettiğim gibi- üniversite mezunu olduğu bir süreç yaşanıyor ülkemizde. Yani işsizliği belli bir süre ötelemek amacıyla aynı tip ve artık geçerliliği kalmamış plansız ve programsız bölümler açıp mezun ettiğimiz gençleri ortada bırakan bir sistem ne kadar sürdürülebilir? En son Sayın YÖK Başkanımızın da açıkladığı gibi araştırma üniversiteleri ve bölgesel üniversitelerin konularını her bölgeye göre değerlendirmek, araştırma üniversitelerinin de ihtisaslaşarak çok daha alt detayları içerecek şekilde çalışmalar yapmasının önemini bir kere daha ifade etmek istiyorum. Hangi yetkinlikteki öğretim üyesinin kadroya alınacağı tartışılmadan bölümler açılıyor. Maalesef okullarımızda hâlen 1.434 bölümde hiç profesör olmadığı, 743 bölümde hiç doçent olmadığı, 273 bölümde de hiç akademisyen bulunmadığı basına yansdı. Şimdi, aynı zamanda üniversitelere yeterli sayıda öğretim elemanının planını oluşturmada ve yetiştirmeden bölüm, fakülte açmak ne kadar doğru; durumumuz hüsrana. Liyakat sahibi akademisyenlere yol açmamak bu iktidarın tüm devlet kurumlarında olduğu gibi en büyük zafiyetlerinden. Evet, hiçbir gelişmiş ülkede böyle bir plansızlık, programsızlık ve adaletsizlik görmek mümkün değil, inşallah düzelir diyorum. Bir kere norm kadroları Cumhurbaşkanının ataması hiçbir zaman doğru değildir, bundan bir an önce vazgeçilmelidir.

Süreme bakıyorum, sürem çok azalmış. Sayıştayın Millî Eğitimle ilgili raporlarına da gelmek istiyorum. Evet, net öğretmen ihtiyacı 93.235, İstanbul’un ihtiyacı ise 28.172 kişi olarak ifade ediliyor; demek ki öğretmen atama sayıları yetersiz. En kısa sürede, ağırlık İstanbul’da olmak üzere en az 60 bin öğretmenin atanması yapılması gerekir ki atanamayan öğretmenler müjde bekliyor Sayın Bakan.

Yine, rapora göre FATİH Projesi'nde büyük çarpıklıklar mevcut. Akıllı tahtası olup ağ altyapısı olmayan okul sayısı 6.059 iken ağ altyapısı olan ama akıllı tahtası olmayan okul sayısı 1.498 yani akıllı tahta olan okulların yüzde 30,6'sında ağ altyapısı yok yani düzensiz ve gelişigüzel bir uygulama söz konusu; FATİH Projesi zaten bir hüsrandır.

Sayıştay raporunda diyor ki: "İlçe millî eğitim müdürlüğü kadrolarına mevzuatın liyakat ve kariyer ilkeleri doğrultusunda öngördüğü şartları taşımayan kişilerin atandığı da görülmüştür." Kim diyor bunu? Sayıştay diyor. Kime diyor? Millî Eğitim Bakanlığına diyor. Yani biz boşuna "Liyakatin canına okudunuz." diye feryat etmiyoruz. "2018-2019 yıllarında ilçe millî eğitim müdürlüğü kadrosuna asaleten atanan 127 personelden sadece 38'inin bahse konu kadroya atanmak için gerekli şartları taşıdığı tespit edilmiştir." diyor Sayıştay. Torpilli atananları çok net ortaya koymuş. Hani adalet? Nerede liyakat? "Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kesilen idari para cezaları Bakanlık bütçesinden ödenmesine rağmen ilgililere rücu edilmemektedir. Kamu zararı oluşmaması adına, kusur ve ihmali bulunan görevlilerden rücu tahsili mutlak surette sağlanmalıdır." Daha ne desin Sayıştay Sayın Bakanım?

İşte, yine, taşımali eğitim sistemi... Bu kadar çok masraf ediyoruz. Bir an önce, taşımali sistemi kademeli bir şekilde ortadan kaldıracabilecek bir çalışma içinde olmanızı öneriyorum. Taşımali öğretim sisteminin hem çok farklı sıkıntıları var hem de kendi köyünde okuyamayan çocukların devlete de çok büyük masrafı var. Köy okullarını bu pandemi sürecinde açmış olmanızı da takdirle karşıladığımızı ifade etmek istiyorum.

Yine, il millî eğitim müdürlüklerine bu pandemi sürecinde, uzaktan eğitimle ilgili bir yetki, bir yükümlülük vermek de faydalı olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sunat, konuşma süreniz bitti, lütfen tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Birkaç konu var.

Sınavlarda, bu KPSS sınavlarında, bilimsel denkleştirme yapılmamış olması, 2018 yılında ve 2019 yılında sınava giren öğrencileri çok zor bir duruma soktu. Hiç durmadan bu konu bize geliyor. Yani KPSS puan hesaplamaları sırasında eşitlik ilkesine aykırı davranıldığı konusunda, atanamayan, sınava giren öğretmen adaylarının sıkıntıları var.

EBA konusunu da kısaca ifade etmek istiyorum. Uzun bir süredir zaten Türkiye'de eğitimde fırsat eşitliği konusunda bir sıkıntı yaşanırken uzaktan eğitimle bir de dijital eşitsizlik ortaya çıkmıştır ki birçok öğrencinin evinde -ki bu söylendiği gibi değil, Türkiye'de yüzde 47 oranında- internet yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Sunat, teşekkür ediyorum.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Efendim, konu önemli.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Hepsi önemli, bütün konular önemli.

Lütfen tamamlayın.

ŞENOL SUNAT (Ankara) – Mutlaka Sayın Başkan, bitiriyorum, müsaade edin.

Sayın Bakanın bir açıklaması oldu EBA konusunda. 1 milyona kadar ulaştıklarını, Dünya Bankasından 160 milyar dolarlık bir fonla 2023'e kadar 5 milyon canlı kapasiteye çıkaracaklarını ifade ettiler ama devletimizin herhâlde buna gücü yeter, 2023'ü beklemeden, öğrencilerin bir an önce -zaten yüzde 60 öğrenci anca girebiliyor- EBA'ya ve EBA canlıya girebilmesini sağlayabilecek bir yapılandırmanın yapılmasının önemli olduğunu ifade etmek istiyorum.

Aslında çok fazla söyleyeceklerim vardı, artık Genel Kurula saklıyorum Sayın Bakan.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Şevin Coşkun, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi selamlıyorum.

Covid-19 salgını dünya genelinde hızla yayılmaya devam ediyor. Sağlık, eğitim ve çalışma yaşamı başta olmak üzere, yaşamın tüm alanlarını olumsuz etkilemeyi de sürdürüyor. Türkiye’de örgün eğitim sistemi içinde 18 milyondan fazla öğrenci, 1 milyondan fazla eğitim emekçisi, okulların tatil edildiği marttan bu yana süreci uzaktan eğitimle devam ettirmeye çalışmaktadırlar. Türkiye’de televizyon programlarının yanı sıra internet üzerinden video anlatımlı derslerde öğrenci ile öğretmenin bulunduğu canlı sınıf programları devreye konuldu. Uzaktan eğitimin gerçekleştirilmesi için sunulan Eğitim Bilişim Ağı’nın yani EBA’nın altyapı yetersizliğinden kaynaklı erişim problemleri ciddi sorunlar teşkil etmektedir. Birçok öğrenci bu yöntemden faydalanamamaktadır. Özellikle, teknik sorunlar bir yana, sosyoekonomik durumu iyi olmayan çok sayıda öğrencinin dersleri takip edecek teknolojik donanımına yani kendine ait bilgisayar ya da tablet ders uygulamalarında kullanmaları gereken çevrim içi programlara ya da cihazlara sahip olmadığı görülmüştür.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfının Covid-19 Dönemi Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı Çocukları Uzaktan Eğitim Durum Değerlendirme Raporu’na göre EBA’nın internet üzerinden yaptığı video dersleri izleme oranı yüzde 47’de, canlı derslere katılım ise sadece yüzde 11’de kalmıştır. Yine, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütünün hazırladığı Covid-19 Salgınında Eğitim 2020 Raporu’nda internet bağlantısına erişimi olan öğrenciler listesinde Türkiye 77 ülke arasından 70’inci sıradayken okul çalışmaları için bilgisayara erişim listesinde 64’üncü sırada yer alıyor. Bu verilere bakıldığında, geline aşamada, dezavantajlı gruplardan öğrenciler açısından durumun eğitimde fırsat eşitsizliğini aşılamak için eğitim ve öğrenim hakkında yoksun kalma evresine doğru hızla ilerlediği açıkça görülmektedir.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; ana dilinde eğitim hakkının engellendiği de bu ülkenin büyük bir ayıbıdır. Ana dilinde eğitim, eğitim biliminin en temel ilkelerinden biridir. Ancak Türkiye’de ana dilinde eğitim ve kamusal hizmetlerin verilmesi yasağı devam ediyor. Yıllarca, bu kadim topraklarda Kürtlere ve Kürtçeye reva görülen muamelenin ardında bilinçli bir kudretsizleştirme, yok sayma ve bu yönde her türlü isteği şiddetle bastırma stratejisini görmek mümkündür. Çocuk haklarının sınırlandırılması anlamına gelen ana dilinde eğitim yasağı, hem pedagojik hem de eğitimin bilimsel ilkelerinin temel bir insan hakkı ihlalidir. Bugün, dünyanın birçok ülkesinde ana dilinde eğitim ve öğretim hakkı anayasal güvence altındadır. Türkiye’de ise durum oldukça vahimdir. Devletin farklı dil ve lehçelere yaklaşımı sadece yasakla sınırlı kalmamış, ana diller yok sayılmış, inkâr edilmiştir. Bir an önce bu yasakçı zihniyet bir kenara bırakılmalı, çok dilli kamu hizmetleri hayata geçirilmeli ve Türkiye’de konuşulan tüm ana dillerinde eğitim, anayasal ve yasal güvence altına alınmalıdır.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarının her bir ile üniversite stratejisi, Türkiye’deki genç işsizler ordusunun katlanarak artmasına da yol açmıştır. Türkiye’deki 15-34 yaş grubundaki işsizlik oranı Kasım 2019’da 2 milyon 801 bine çıkarak cumhuriyet tarihinin rekorunu kırmıştır. Üniversite mezunları

arasındaki işsizlerin oranı da sürekli artarak yüzde 12,6'ya ulaşmıştır. TÜİK verileri işsizlikte düşük gösterse de “nitelikli işsiz” diyebileceğimiz üniversite mezunu işsizlerin sayısı 1 milyonu geçmiş durumdadır.

Değerli Bakan, ataması yapılmayan öğretmenler sorunu da giderek büyümeye devam ediyor. Siyasi iktidar ve onun eğitimdeki icra birimi olan Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmen açığını kapatmamakta ısrar etmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı ataması yapılmayan öğretmen sayısını 438 bin, resmî öğretmen açığını ise 117 bin olarak açıklamıştır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Coşkun, lütfen tamamlar mısınız, süreniz bitti.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Eğitimde gerçek ihtiyaç kadar atama yapılmaması, atama bekleyen işsiz öğretmen sayısının eğitim sendikalarının açıklamalarına göre 500 binlere ulaşmasına da neden olmuştur. Ataması yapılmayan bütün öğretmenlerin ataması gerçekleştirilmeli, değerlendirmede mülakat yönteminden derhâl vazgeçilmelidir. İktidarın ajandasından kaldırmamakta ısrarcı olduğu ve âdeta kendinden olmayanı ayıklama aracı olarak kullandığı güvenlik soruşturmasını tamamen ortadan kaldırmalı, öğretmen, akademik personel, memur ve yardımcı hizmetli açıkları bir an önce kapatılmalıdır.

Kalmadı mı sürem Başkan?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim, sağ olun.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, Sayın Aysu Bankoğlu, buyurun lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkür ediyorum.

Konuşmama başlarken öncelikle on sekiz yıllık AKP yönetiminde gördüğümüz herhâlde 111'inci Millî Eğitim Bakanının ve neredeyse 1.333'üncü kez değiştirilerek arapsaçına dönmüş müfredatın sorumlusunun aslında kim olduğunu sormak istiyorum zira bütün bu sorunlar bu noktadan kaynaklanıp büyüyor.

Yakın zamanda yapılan ve çok fazla ses getiren bir araştırmayla ilgili size kısa bilgi vermek istiyorum Sayın Bakan, yaklaşık 8 bin gençle yapılan bir araştırma ve sanırım Hükümet ve ortağı hariç herkesi düşündürdü. Hemen bir parantez açmam gerekirse bu ankete katılan gençler, aslında AKP Hükümeti zamanında doğmuş ya da ilkokuldan beri sadece AKP yönetimi görmüş gençler ve sonuçların bir kısmı şöyle: 18-29 yaş arasındaki gençlerin yüzde 50'si mutsuz, yüzde 23,5'i ne mutlu ne mutsuz; gençliğin yüzde 75'ini bu hâle getirmeyi başarmak herhâlde on sekiz yıllık eserlerinizden sadece biri ve kalıcı olarak bir başka ülke vatandaşlığına geçme fırsatını geri çevirmeyecek olan gençlerin oranıysa ne yazık ki yüzde 64.

Neyse ki gençlerin yüzde 78'i çok erken yaşta, torpilin liyakatten çok daha önemli olduğunu gördüler ve en büyük derslerini de siz AKP Hükümetinden almış oldular. Ama gelin görün ki gençlere sormuşlar “Bu ülkeyi yönetiyor olsanız ilk önce hangi sorunu giderirsiniz?” demişler, yüzde 47'si ne demiş biliyor musunuz, inanamazsınız “İşsizliği çözmek, istihdam yaratmak isterim.” demiş. Belki her üniversite mezunu iş bulacak diye bir şey yok, ayrıca, evine ekmek götüremeyen zaten yok; tabii ki Cumhurbaşkanımızdan ve Bakanlarımızdan daha iyi bilecek değiliz ama “Yok.” diyorlarsa yoktur. Biraz daha sabır tavsiyesiyle karınlar doyuyor nasılsa diyorum.

Sorular devam etmiş: 8 bin gencin yüzde 42,5'i yetişkinlerin kendilerini anlamadığını ve yüzde 38,8'i de az anladığını belirtmiş. Kendim de dâhil sizi anlamayan tüm gençler adına sormak istiyorum: Bizim için, geleceğimiz için, özellikle eğitim alanında son on sekiz yılda ne yaptınız, ne planladınız? On sekiz yıllık tecrübe ve icraatlarınızla geleceğimizi garanti altına alacak hangi planlamaları yaptınız? Çocukların ve özellikle gençlerin geleceğine dair hangi yatırımları yapmaktasınız?

Bugün yaklaşık 750 bin televizyonsuz hane bulunuyor, herkes bunu biliyor; binlerce hanede internet yok. Bunları bilmenize rağmen, sanırım siz koca bir yaz mevsimini ağustos böceği gibi mi geçirdiniz? Görünen o ki yaz tatili ödevlerimizi öğrenciler yapmış ama sizler tam yapmadan yeniden yeni bir eğitim yılına başlamışsınız. İlköğretim ve lise öğrencilerinin yüzde 30'unun sabit internete erişimi yok yani daha net ifade etmek gerekirse 1,5 milyon öğrencinin internet erişimi bulunmuyor. EBA'nın çökmesini neredeyse -tırmak içinde söylüyorum- "sevindirici" bulanlar oldu ama ülkemizde kaç çocuğun özel okullara gittiği, kaç öğrencinin televizyon aracılığıyla EBA'dan, kaç öğrencinin internet üzerinden ders alacağını hesabı yapılmamış mıydı? 23 Marttan beri belliydi bu pandemi süreci, Covid-19 salgını sanki 1 Eylül'de başlamış gibi davrandık. Başta çocuklar ve gençler olmak üzere tüm aileleri ne yazık ki hayal kırıklığına uğrattınız. Sizin döneminizde doğmuş, büyümüş ve okumuş, şimdi mevcut yönetimin enkazına dönüşmek üzere olan milyonlarca genç kitle için Sayın Bakan, eğitimde nasıl yeni bir çizgi ve gidişat oluşturdunuz?

Millî eğitimin hiçbir surette partizanlığı olamaz çünkü millî eğitimde partizanlık yaparsanız ülkenin içine düştüğü hâl de bu olur. Herkes çocuğu okusun ister, çocuklarına gelecek sunabilen bir eğitim politikasını ne yazık ki benimsemediğiniz, üretim ekonomisine geçemediğiniz ve hukuku yıllardır ayaklar altına almaya devam ettiğiniz sürece size, değil on sekiz yüz seksen yıl verseniz yetmez.

2021 yılına ait Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda ilk kadın üniversitelerinin akademik birimlerinin oluşturulmasıyla ilgili bir çalışma yapılacağı belirtildi. Ya, Allah aşkına, kadın üniversitesi kurmak ülkemizde kadınların hangi sorununu çözecek, kadın-erkek eşitliğine dönük hangi faydayı sağlayacak -bunu açıklamamanızı rica ediyorum- ve bu ısrarınız neden? Eğer ki biz Japonya aşığı ve onu örnek alan bir ülkeysek -ne yazık ki acı bir tecrübe yaşadık- depremlerde lütfen Japonya'yı örnek alalım. Bakın, neredeyse yüz yıl önce kadın-erkek eşitliğini kazanmış olan ülkemizde sürmekte olan mücadelelere sırtını dönmeye çalışan bu zihniyet kabul edilemez.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bankoğlu, süreniz tamamlandı, lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bitiyor, son cümlem, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son cümlem: 1914 yılında Osmanlı'da "İnas Darülfünunu" adıyla kurulmuş olan kadın üniversitesi örneği var ancak kadınların ayrı dersanelerde öğrenim görmesi protesto ediliyor ve 1921 yılında kapatılıyor değerli arkadaşlar ve karma eğitime devam ediliyor yani.

Lütfen, bu pandemi döneminde akla zarar projeler üretmeyi bırakalım ve bizlerin de kadınların da bu haklarıyla da akıl sağlığıyla da dalga geçmeyin çünkü sorun Batı'da veya tam tersi anlayışla keramet Doğu'da değildir.

Sayın Bakanım, son sözüm, sizden ricam şu: Müfredatta bu vatanın koşulsuz fedakârlıklarla ihalesiz, torpilsiz, yandaşsız yani aslında hiç yoktan kurulduğunu bir güzel anlatabilseniz, hem istediğiniz gibi ecdatlarını bilen yeni nesiller yetişir hem de sebep-sonuç ilişkisi kurmayı öğrenir öğrencilerimiz.

Teşekkür ediyorum, sağ olun Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Bankoğlu.

Sayın Kılavuz, buyurun lütfen.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, kıymetli Komisyon üyeleri, Bakan Yardımcılarım, değerli bürokratlarımız ve basınımızın saygın temsilcileri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Coronavirüs salgınından en çok etkilenen alanların başında eğitim sistemimiz gelmektedir. Bakanlığımızın öğrenci ve toplum sağlığını korumak adına aldığı önlemler memnuniyet vericidir. Bu zorlu süreçte sağlıklı bir eğitim sürecinin işleyebilmesi adına yoğun mesai harcanmıştır. Bu vesileyle, eğitim sistemimize katkıları ve pandemi sürecindeki gayretlerinden ve çalışmalarından ötürü Sayın Bakanımıza ve Bakanlık çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

İnsan hayat boyu öğrenen bir varlıktır. Bu öğrenme sürecinin kurumsallaştığı yer olan okullarımız, bireyin kimlik edinme sürecinde hayati bir öneme sahiptir. Bu sebepten, eğitim sistemimiz özellikle karakter inşa etme sürecinde daha etkili olmalıdır. Çocuklarımız, gençlerimiz eğitim kurumlarını bitirdikçe yetkinleşmeli; kendilerine, çevrelerine, içinde bulundukları topluma, milletimize ve insanlığa faydalı bireyler olarak hayatlarını sürdürmelidir. Çocuklarımızın yetenekleri ve hangi zekâ türlerinin ileri seviyede olduğu tespit edilerek eğitim hayatlarına devam etmeleri teşvik edilmelidir. Çocuklarımızı ve gençlerimizi millî, manevî ve ahlakî değerlerle yetiştirmek vatanımız ve milletimiz adına oldukça önemlidir. Bu açıdan, Türk kültürünün her yönüyle ayrı bir ders olarak okutulması, kültürel zenginliklerimizin uygulamalı olarak öğretilmesi isabetli olacak; millî kimlik sahibi öğrenciler ülkemizin gelişmesi için çok daha dikkatli ve sorumlu davranacaklardır. Her öğrenci, yaşadığı bölgedeki Türk tarihini, atalarımızdan yadigar eserler vasıtasıyla yerinde görmeli, hissetmeli ve topraklarımızın vatan olma süreçlerinin farkında olmalıdır. Gençler arasında yaşanan şiddet vakalarının ve zararlı alışkanlıkların önlenmesi adına çok yönlü ve sonuç alıcı çalışmalar yapılmalıdır.

KPSS B grubu sınavlarının her yıl yapılması ve 2019 KPSS mağduru öğretmenlerin sorunlarının çözülmesi beklentiler arasındadır.

Uzaktan eğitim sürecinde bilgisayar ve internet erişimi olmayan öğrencilerimizin eğitimlerinde geri kalmalarını önlemek ve telafi etmek önceliğimiz olmalıdır.

Millî güvenliği tehdit eden, terör propagandası yapan, terör örgütü üyeliği bulunan ve terör suçu işleyip öğrencilikle ilişkisi kesilenler hariç olmak üzere, eğitim hayatlarına devam etmek isteyen öğrencilere yönelik öğrenci affı çıkarılması ciddi bir beklenti hâline gelmiştir.

Eğitimcilerimizin de düzenli olarak kendilerini yenilemelerine ve geliştirmelerine imkân sağlanmalı, mutluluk ve refah dereceleri düzenli olarak artırılmalıdır.

Öğretmen açığı olan okul kalmamalı, atama bekleyen öğretmenlerin ihtiyaçlar doğrultusunda kadroya alınması sağlanmalıdır. Adaylık kaldırma sınavı, aday, ücretli, sözleşmeli ve kadrolu öğretmen ayrımlarının kaldırılması ise isabetli olacaktır. Bu süre zarfında görev yapan ücretli öğretmenlerin eğitim fakültesi mezunlarından seçilmesi ve engelli öğretmen kadrolarının artırılması da beklentiler arasındadır. Tüm atama ve yükseltmelerde mülakatın kaldırılması da yerinde olacaktır. Öğretmenlerimizin beklentileri arasında yıpranma payı ve öğretmenlik meslek kanunun çıkartılması da vardır. Bununla birlikte il-ilçe emri verilmesi ve özür grubu atamalarının yapılması, eğitim camiasının beklediği gelişmeler arasındadır.

CİMER şikâyetleri hemen bir soruşturma nedeni olmamalı, ciddi incelemelere tabi tutulması sağlanmalıdır. Çünkü bilinmektedir ki hayatlarından memnun olmayan eğitimcilerin, öğrencilere verecekleri kazanımlar sınırlı kalacaktır.

Sayın Bakanım, bütçemizin devletimize, yüce Türk milletine hayırlar getirmesini Cenab-ı Allah'tan temenni ediyor, sizleri ve Komisyon üyelerini saygılarımla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Kılavuz.

Sayın İsmail Koncuk, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, kıymetli YÖK Başkanı, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, beş dakikalık süre son derece dar bir zaman süresi ama hem YÖK hem Milli Eğitim Bakanlığını değerlendirmek çok zor, kısaca değerlendireceğim.

Bu sözleşmeli öğretmenlik, kadrolu öğretmenlik falan artık dilimizde pelesenk oldu. Bu sözleşmeli çalışma, istihdam türü, maalesef, AK PARTİ'nin çalışma hayatına hediyesi. Tabii, seçim dönemi yaklaştıkça bu konuda adımlar atılacağını düşünüyorum ama seçimi beklememek lazım ya, bunlar bizim evlatlarımız, bunu çözmek lazım.

Şimdi, Sayın Bakan, şu raporunda özellikle mi belirtmiş, ben mi öyle anlıyorum bilmiyorum da- bütçeyi şöyle ikiye ayırmış: “Yüzde 84,3 diğer şeyler, eğitim yüzde 15,7” demiş. Ya, diyor ki: “Kardeşim, bana ne kadar bütçe verirsiniz o kadar iş yaparım.” Ben böyle okuyorum. Yani geçen seneki yatırım bütçesinden biraz fazla ama yine de Sayın Bakan dikkat çekmiş yani Milli Eğitim Bakanlığı: “Eğitime sadece yüzde 15,7 bütçe ayırmış. Ben de buna göre çalışırım.” diyor. Bu, budur; bunun başka bir anlamı yok.

Köy okullarının açılması önemli bir adımdır, bunun mutlaka takip edilmesi lazım. Şu ana kadar kaç köy okulu açıldı bilmiyorum ama çok fazla değil herhâlde 6 bin civarında diye duydum ama teyit edemedim. Bütün köy okulları açılmalı. Yani 2 öğrenci bile olsa oraya verecek bizim öğretmenimiz var, ataması yapılmayan yüz binlerce evladımız var, feryat ediyorlar, 60 bin öğretmen atama talebi var, bu talep görülüyor. Aslında gençliğin bir istihdam talebi var, bütün gençlerimizin büyük bir istihdam talebi var, öğretmenlerimizin de haklı olarak bir talebi var. Sayın Bakanı doğrudan ilgilendiren bir konu ama tabii, işin mali boyutu da var ama bu problem devam etsin diyebileceğimiz bir durum değil bu, Türkiye bunun altında kalır. Yani genç istihdam konusunu çözemeyen Türkiye'nin “Savaşta barut bitti” durumuna düşeceğini hepimiz biliyoruz.

Sayın Bakanım, öğretmen meslek kanunuyla ilgili çok iddialı başladınız ama hâlen problem çözülmedi. Öğretmen meslek kanunu, ben inanıyorum ki birçok problemi çözecek. Yani birtakım, böyle, demir kertiği gibi kurallar koymamız lazım yani öğretmenin göreve adım attığı andan emeklilik sürecine kadar her merhalesini, böyle, demir kertiği gibi düzenleyen bir kanun çıkarmamız lazım.

Şimdi, bakın, öğretmen alıyoruz, mahrumiyet bölgesine atıyoruz, diyoruz ki: “Sen burada beş yıl çalışacaksın.” Ama böyle olmuyor. On yıl çalıştığı hâlde tayin yaptıramıyor, istediği yere gidemiyor. Hâlbuki öğretmen orada kaç yıl çalışınca hangi bölgelere tayin isteyebileceğini bilmeli, ona göre göreve başlamalı. Sayın Bakanım, bu yıllardır konuşulur, yıllardır ifade edilir ama bugüne kadar çözülmedi. Bunlar kurala bağlanacak şeyler.

Milli Eğitim Bakanlığının en büyük problemi kurlsızlık; kurlsızlık çözülmediği sürece efendim şunu istediler yapayım, bunu istediler yapmayayım” mantığıyla yani rüzgâra göre bir karar verme anlayışı olduğu sürece bu öğretmenlerimizin sızlanmaları, şikâyetleri hiç bitmez.

Ek ders ücretleri konusu bu pandemi sürecinde ciddi problem. Sayın Bakanım, yıllarca bu işleri yaptık. Öğretmenin eline haftalık ders dağıtım çizelgesini verirsiniz ve onun üzerinden ek ders ödenmesi talimatı verirsiniz, bu kadar basit. Yani bunu bu kadar uzatmanın bir alemi yok, efendim “Canlı ders verdin, bilmem ne yaptın.” filan, bunun altından çıkamayız. Haftalık ders dağıtım çizelgesini mevcut

öğrenci durumuna, sınıfa, dersliklere göre öğretmene vereceğiz ve bunun üzerinden ek ders dağıtımını halledeceğiz, ek ders ücretini de buna göre ödeyeceğiz; bu kadar basit. Bunu para vermekten kaçmak olarak anlıyoruz biz artık yani “ne kadar az para veririz öğretmene, o kadar iyi” mantığıyla.

Yönetici atama konusu hâlâ düzelmedi. Bu ilk düğmedir, yönetici atama konusu yani at yiğide göre kişner. Dün benim de çok sevdiğim ülkücü, Türk milliyetçisi bir kardeşim arıyor beni -Sayın Bakanım da attım, ili vermeyeceğim, Sayın Bakanım biliyor- AK PARTİ ilçe başkanı istemiyormuş efendim, vali de uygun görmüş, almışlar, araştırmacı kadrosuna çekmişler. Niye?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Koncuk, süreniz tamamlandı, lütfen tamamlar mısınız.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Türk milliyetçisi, ülkücü diye. Hâlâ mı ülkücülük suç bu ülkede ya? Türk milliyetçisi olmak hâlâ mı suç? Ben bunu kabul etmiyorum. Sayın Bakanım, bu işi takip ediyorum, lütfen düzeltin.

Üniversiteler arasında çok konu var da Sayın Başkanım, asıl bir konu var, ben eski sendikacı olunca bu yönleri çok dikkatimi çekiyor. Üniversiteler arasında bir yer değiştirme yönetmeliği yok. Bunu sendikalarla oturup bir değerlendirmek lazım, bunu görmezden gelemeyiz. Yani yer değiştiremiyor bir üniversite rektörü, torpil bulması gerekiyor falan, bunu bir kurala bağlamak şart oldu. İnşallah düzelir.

Bir de son KPSS sınavında “master” kitapçık ile adayların çözdüğü soruların soru dizilimleri, cevap anahtarının dizilimleri farklı. Maalesef ÖSYM bugüne kadar buna tatminkâr bir açıklama yapamadı. Bu nasıl çözülür, bilmiyorum.

Saygılar sunuyorum, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Koncuk, teşekkür ediyorum.

Sayın Kemal Bülbül, süreniz beş dakika.

Buyurun.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, değerli bürokratlar, değerli milletvekilleri, Komisyon üyeleri; evet, bize en sık gelen konu atanamayan mı atanmayan mı diyelim, bir kavram sorunu da var burada yani ataması yapılmayan öğretmenler vesaire. Özel okullardaki öğretmenlerin çalışma koşullarını, rehabilitasyon merkezlerinde çalışan öğretmenlerin âdeta “İmdat!” diye bağırdığını görüyoruz. Evet, öğretmenlik meslek yasası şu ana kadar olmalıydı aslında; bunu çeşitli defalar söyledim ama hâlâ yine söylemek zorundayım, öğretmen bildik bir devlet memuru olmayıp aslında bir eğitim ve bilim insanıdır. Bu ölçekte bakan bir bakış açısı, bir öğretmenlik meslek yasası gerekiyor.

Öğretmenler Günü yaklaşıyor Sayın Bakan. Öğretmenler Günü’yle ilgili sadece kutlamak dışında bir şey olmalı, hem de bu süreçte, bu pandemi sürecinde; bu kadar psikolojik bunalımın, yoğunlaşmanın olduğu bir dönemde Öğretmenler Günü’yle ilgili mutlaka bir şey yapmalısınız. 3600 ek gösterge...

Ve şu çok önemli yani otuz yıl öğretmenlik yaptım ben, herhâlde alışkanlık, bir okul gördüğüm zaman hemen durup okulun bahçesini izliyorum ve şu anda okulun bahçesini izlediğinizde durum ne Sayın Bakan, biliyor musunuz? Öğrenciler başını öne eğmiş dolaşıyor, öğretmen başka bir yerde; bir diyalog yok, bir moralsizlik var, bir atalet, bir bastırılmış psikolojik çöküntü hâli var; buna bir çare gerekiyor, buna bir çıkış gerekiyor. Bu çıkış kesinlikle Millî Eğitim Bakanlığının yapacağı çeşitli etkinlikler... Bakın, sanatsal etkinlikler, kültürel etkinlikler, kapsayıcı, okulu âdeta bir sanat, kültür

alanına çevirebilme gibi şeyler bu arada bu bunalımı aşmak için çok yararlı olacak diye düşünüyoruz. Tabii, ne yazık ki, ne ayıp ki, ne günah ki atanamayan öğretmenlerin intihar etme durumu söz konusu oldu.

Bu yaşayan diller ve lehçelerle ilgili yani yaşayan diller yaşamayınca mı bir çözüm bulunacak? Bu “yaşayan diller” kavramı da ilginç bir şey. Ee, yaşıyorken bari bir çözüm bulalım da yaşamaya devam etsin.

Efendim, “seçmeli” denilen ama aslında bir tür zaruret hâline getirilen, zorunludan daha zorunlu olan kimi dersler var, okul idareleri sistematik olarak bunu dayatıyor. Bunu iyi denetlemeniz gerekiyor Sayın Bakan.

Soru önergelerimize çok baştan savma cevaplar geliyor Sayın Bakan. Konuyla alakalı olmayan, böyle, bir cümleyle geçiştirilmiş şeyler.

Kanun hükmünde kararname, kanun hükmünde zulme dönüştü, kanun hükmünde bir idama dönüştü. Kanun hükmünde bir kararnameyle işinden ihraç edilen ve başka bir işte çalışma olanağı da olmayan kişiler neler yapacak? İşte barış akademisyenleri, bilim insanları vesaire...

Engelli ve dezavantajlı çocukların... Bu dezavantajlının içerisine siz mülteciyi, farklı etnik kimlikleri, farklı inanç gruplarını da lütfen dâhil ediniz ve şöyle bir durum söz konusu: Şimdi, bu zorunlu din dersiyle ilgili biz söyledığımızda, Sayın Bakan, siz diyorsunuz ki “Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin işi.” Hayır, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi zorunlu din dersiyle ilgili bir karar vermiştir ve bu karar uygulanmamaktadır. Ayrıca, Dünya Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin çekince koyduğunuz maddelerinin -yanlış hatırlamıyorsam 28 ve 29 olmalı- süresi dolmuştur, bu çekince kalkmalıdır ve Dünya Çocuk Hakları Sözleşmesi Türkiye’de bütünüyle uygulanmalıdır. Eğitim ortamı bir asimilasyon, bir ötekileştirme, bir yabancılaştırma, bir rencide etme, bir bastırma, bir susturma, bir demoralize etme ortamı olamaz. Bu çağda nüfusu milyonlarla açıklanan inanç gruplarının ve etnik kimliklerin ana dilde eğitimi ve inancıyla ilgili yasak varsa hâlâ, bu, kanunla açıklanamaz, bu suçtur; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde de Dünya İnsan Hakları Sözleşmesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Türkiye’de yürürlükte olan birtakım yasalar nezdinde de suçtur. Dolayısıyla, bir an önce ana dilde eğitim olmalı, ana dilde eğitimi engellenmiş olan, örneğin Kürt çocuklarının ve Alevi çocukların eğitim programına kendi inançları doğrultusunda bir şeyler yansıtılmalı.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bülbül...

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Lütfen... Teşekkür ederim.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Biz her defasında şunu söylüyoruz: Aslında biraz birbirimizi de tanıyoruz. Biz eğitim ortamına demokrasi, insan hakları, özgürlükler, Türkleri, Kürtleri, Türkiye’deki bütün kimlikleri kapsayan, tanıyan, bilen, saygı duyan anlamda katkı sunarız ama bu katkıyı sunmamamız için elden gelen her türlü şey yapılıyor ve şöyle deniyor: “Üstümüze düşeni yapıyoruz.” Üstüne düşeni yapmak bir çaresizlik hâlidir. Çaresizlikten çıkıp da bu modern, bu bilim koşullarında hâlâ “Üstümüze düşeni yapıyoruz.” denirse bu bir çaresizlik, bu bir illiklik...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bülbül, teşekkür ediyorum.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Son cümle, tamamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Günümüzde çoğulcu, katılımcı, çok kimlikli, çok kültürlü, çok inançlı, toplum bağlamında inançları, kültürleri, dilleri esas alan, tanıyan ve uygulayan bir eğitim programı gereklidir.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şu anda sıra bekleyen 15 konuşmacı var, dolayısıyla ek süre veremeyeceğim. Lütfen, konuşma sürelerine riayet etmenizi önemle rica ediyorum.

Sayın İsmail Güneş, buyurun lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Millî Eğitim Bakanımız, YÖK Başkanımız, değerli milletvekillerimiz, sayın bürokratlarımız, çok değerli basın mensuplarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce İzmir’de meydana gelen depremde hayatını kaybeden kardeşlerimize Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum, yaralanan kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, Millî Eğitim Bakanlığımız büyük bir camia; yaklaşık 1 milyon 148 bin öğretmeni, diğer taraftan 17 milyondan fazla öğrenciyi ve 207 üniversiteyi, yükseköğrenim kurumunda da okuyan 8 milyon öğrenciyi hesap ettiğimizde yaklaşık 30 milyon civarına yaklaşan bir kitleyi ilgilendirmekte.

AK PARTİ iktidarları döneminde her bakanlığa olduğu gibi Millî Eğitime de çok büyük değer verilmiştir. Millî eğitime yapılan yatırımlar neticesinde yaklaşık 329 bin derslik yapılarak sınıf başına düşen öğrenci sayısında, diğer taraftan öğretmen başına düşen öğrenci sayısında neredeyse OECD rakamları yakalanmıştır.

Tabii, millî eğitimdeki altyapıda da pek çok yatırımlar vardır. Diğer taraftan da millî eğitimin nitelik bakımından da hak ettiği yere ulaşması için Sayın Bakanlarımız olanca gücüyle çaba sarf etmektedirler. Fakat şunu da hiç unutmamak lazım: 28 Şubat postmodern darbesinin, millî eğitimde oluşturduğu hasarı asla unutmamak lazım. Meslek liselerinin önünün tamamen kapatıldığını, katsayı adaletsizliğinin ortaya çıktığını ve insanların meslek lisesine gitmekten âdetâ imtina ettikleri bir ortamın oluşturulduğunu ve tekrar normale dönmek için belli bir süre geçmesi gerektiğini hiç unutmamak lazım.

Değerli milletvekilleri, tabii ki biz öğrencilerimizin çoğunun meslek liselerine gitmesini arz ediyoruz. Fakat Türkiye’de, bu 28 Şubatın oluşturduğu ve insanlarda bir gelenek hâline gelen öğrencilerimizin hepsinin üniversite okuma hayali, meslek liselerine olan arzularının düşmesi tabii ki eğitimde hedeflediğimiz yere ulaşmayı engellemektedir. Fakat Sayın Bakanımızın meslek liselerine çok büyük önem vermesi, yeni yeni meslek liseleri açması, buralarda hem burs hem de iş garantili okullar oluşturmasıyla ve sınavlarda yüzde 1 içine giren öğrencilerin meslek liselerine girmek için tercih yapmasıyla meslek liselerinin önümüzdeki süreçte çok iyi bir yere geleceğini ümit ediyoruz.

Diğer taraftan, yine Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme programları gerçekten de halkta çok büyük ilgi görmektedir. Biz gittiğimizde ilimizde olsun, ilçelerimizde olsun, bu hayat boyu öğrenme programlarında, halk eğitim merkezlerimiz halkımızı pek çok konuda eğitmektedir. Bundan dolayı da ben Millî Eğitim Bakanlığımıza ve bürokratlarımıza canıgönülden teşekkür ederim.

Diğer taraftan, tabii, bizden önceki konuşmacılar şunu dile getirdi: Öğretmenlerimizin maaşıyla ilgili... Muhakkak ki öğretmenlerimizin aldığı maaşlar çok yüksek değildir ama millî gelirimize göre değerlendirdiğimiz zaman öğretmenlerimizin alım gücü ve maaşları 2002’ye göre oldukça iyidir ama bizim hedeflediğimiz yerde değildir. Bugün bizim öğretmenlerimizin maaşlarını Avrupa’daki öğretmenlerin maaşıyla kıyaslamaktadırlar fakat şunu da unutmamak lazım: Bir Almanya, belki bizim millî gelirimizin 3-4 katı millî gelire sahiptir kişi başı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 5 katı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – “5 katı.” diyor Garo Bey. Dolayısıyla da bu pencereden baktığımız zaman alım gücümüz hiç azımsanamayacak derecededir ama tabii ki daha iyi olmasını isteriz.

Diğer taraftan, bazı milletvekilleri altın bazında değerlendirdiler. Şimdi ben şunu söylemek istiyorum: 2003 yılında altının onsu 360 dolar, bugün altının onsu 1.900 dolar. Şimdi, hangi ülkede altın bazında öğretmenin maaşı artmıştır, bana söyleyebilir misiniz, altın bazında? Amerika’da mı artmıştır, Almanya’da mı artmıştır, İngiltere’de mi artmıştır? Yani, altın bazında bunu değerlendirseniz altının fiyatı neredeyse 4-5 kat artmış. Yani hiçbir ülkede altın bazında öğretmenin maaşı artmamıştır.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Onu da mı alım gücüyle değerlendirelim?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Burada önemli olan daha çok alım gücü üzerinden...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Öyle söylesene o zaman.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şu günlerde dolar yükselmiş olabilir ama biz...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, lütfen hatibe müdahale etmeyelim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Şunu da unutmamız lazım: 1990’lı yıllarda, 1992’de, bir uzman doktorun aşağı yukarı 250 dolar maaş aldığı günlerden biz buralara geldik yani bunu da hiç unutmamak lazım. Şu günlerde dolar çıktığı için düşmüş olabilir ama eskiye göre, 2002’ye göre dolar bazında da maaşımız oldukça iyi durumda ama daha iyi seviyeye gelmesini arzu etmekteyiz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – OECD’nin en düşüğünün üçte 1’i.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, lütfen müdahale etmeyelim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan, Sayın Bakanım, şimdi taşınmalı eğitimde 1 milyon 250 bin civarında öğrencimiz var dedik. Tabii, bu taşınmalı eğitimin bazı yönlerden faydası var, bazı yönlerden de sakıncası var. Ortaöğretim kısmında, daha doğrusu ortaokullarda ve liselerde taşınmalı eğitim olması gerekir ama ilkokullardaki çocuklar taşınmalı eğitimden psikolojik olarak çok iyi etkilendiğini, hatta olumsuz etkilendiğini ben düşünüyorum. Ayrıyeten her çocuğun kendi köyünde okuması babında sizlerin de bu yönde çaba sarf ettiğini ben biliyorum ve kendi köylerinde okumasını ve kendi köy okullarının açılmasını çok doğru bulduğumu ifade etmek istiyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 18 bin köy okulu kapatıldı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Diğer taraftan şunu söylemek lazım: Köylerde öğrenci sayısı eskiye göre çok çok az. Şimdi, ben kendi köyümden örnek vereyim, bir yıldaki çocuk sayısı 74’tü. Şimdi aynı okulda, ilkokul, ortaokul birleşik 8 sınıfı ve etraftaki 5 köyü de topluyorsunuz toplam 130 öğrenci var, tam 130 öğrenci var.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Çocuk yok çocuk, beyefendi, çocuk yok.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Öğrenci yetiştirecek öğretmen var mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Öğretmen var, öğretmende sıkıntı yok.

Şimdi, tabii Yükseköğretim Kurumuyla ilgili... Bizim hedefimiz her ilde bir üniversite açmaktır ve neticede 81 ilimizde üniversite açtık ve nitelik olarak istediğimiz sayıya ulaştık. Tabii ki bu çok hızlı büyümeyle öğretim elemanı temin etmede birtakım sıkıntılarla karşılaşmadık değil; bundan sonra, inşallah, nicelik yönünden çalışacağız ve üniversitelerimizi daha kaliteli hâle getireceğiz. Mesela Uşak

ilimizde de bir üniversite kurulmuştur. Bugün aşağı yukarı 12 fakültesiyle, yaklaşık 33 bin öğrencisiyle üniversitenin ilimize pek çok katkısı olacaktır. Tabii ki her ilde üniversiteler ilk kurulduğunda birtakım problemleri vardır ama zamanla bunlar da geçecektir.

Diğer taraftan, tabii, bu bütçenin içinde yer alan Kredi Yurtlarda da gerçekten yurt sayısı ve yatak sayısı yaklaşık 3-4 kat arttı. Sadece yurt ve yatak sayısı nitelik olarak değil, aynı zamanda nicelik olarak da çok arttı ve bugün yükseköğrenimdeki Kredi Yurtlar kurumlarımız gerçekten de otel konforunda hizmet vermektedir. Ben bunlara vesile olanlara teşekkür ederim. Allah razı olsun diyorum.

2021 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Güneş.

Sayın Özcan Özel, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2021 yılında eğitime ayrılan bütçenin 211,4 milyar lira olduğunu, böylelikle bütçe giderlerinin yaklaşık yüzde 15,7'sinin eğitime ayrıldığını söylüyorsunuz. Millî Eğitim Bakanlığının payı ise 146 milyar 920 milyon lira. Bu bütçenin de yaklaşık yüzde 81'i personel gideri. On sekiz yıldır hep aynı rakamları söylediniz, bütçeden eğitime ayrılan payı konuştunuz ama eğitimin niteliğini konuşmadınız. Nitekim Sayın Cumhurbaşkanı, geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada eğitimde topyekûn bir reform sözünü söyledi ve “Eğitim öğretimde arzu ettiğimiz ilerlemeyi sağlayamadığımızı düşünüyorum.” dedi. On sekiz yıldır iktidar olan, 7 Millî Eğitim Bakanı ve adına reform denilen 16 büyük değişiklik yapan bir iktidarın on sekiz yılın sonunda sanki iktidara yeni gelmiş gibi yeniden “reform” sözünü sarf etmesi, daha önce adına “reform” denilen değişikliklerin, o değişiklikler için harcanan paraların, emeklerin, hepsinin çöpe gittiğinin itirafıdır. Ortaöğretimi geçişi 1 sınavdan 3 sınava çıkarmak da reform, 3 sınavdan 1 sınava düşürmek de sizin bakış açınıza göre reform. On sekiz yılda çok söz söylendi, Bakanlığın otomatik pilota bağlandığı bile söylendi ama eğitimin niteliği düştü, millî eğitim hedeflerinden şaşı, eğitimin bilimselliği ortadan kaldırıldı. Reform diye bize anlattıklarınızın neden başarısız olduğunu; her gelen bakanın kendi yaptığını reform olarak görmesine rağmen, bir sonraki gelenin yine “reform” demek zorunda kalmasının nedenini söylemek istiyorum: Eğitim yönetimindeki liyakati yok ettiniz. Sendika, cemaat, dernek, vakıf üyelerini liyakate tercih ettiniz. Bir örnek vermek istiyorum: Şu anda bizim elimizdeki verilere göre vekâleten görev yapan 185 ilçe millî eğitim müdürünün 148'i bir sendikaya üye, geçici görevli 534 şube müdürünün 434'ü, 940 proje okulu müdürünün 829'u yine aynı sendikaya üye. Mübarek, sendika değil, yönetici yetiştirme kurumu.

Nitekim, Sayıştay raporunda bu durum tespit edilmiş, 2018-2019 yıllarında ilçe millî eğitim müdürlüğünün kadrosuna asaleten atanan ve Ekim 2019 itibarıyla hâlen görevde bulunan 127 ilçe müdürünün sadece 38'inin yani yüzde 30'unun bahse konu kadroya atanabilmesi için gerekli şartları taşıdığı tespit edilmiştir. Liyakat yok olursa ne uzaktan eğitimi başarabilirsiniz ne yüz yüze eğitimde başarılı olabilirsiniz.

Sayın Bakan, siz “Uzaktan eğitimde dünyanın en iyi ikinci ülkesiyiz ve eğitime hazırız.” dedikten sadece bir gün sonra Eğitim Bilişim Ağı, EBA sistemi çöktü. Sistemin çökmesinin ardından siz ne dediniz Sayın Bakan? “Bu aslında olumlu bir şey, talebin olduğunu gösteriyor.” dediniz. Türkiye’deki öğrenci ve öğretmen sayısı belli iken EBA’nın çökmesini nasıl oluyor da talebin çokluğuna bağlarsınız, anlayamıyoruz. Sizin öngördüğünüz ve hâliyle sistem tüm öğrencilerin bu sistemden yararlanmaması üzerine mi kuruldu? Birçok yoksul öğrencinin evinde internetten sunulan dersleri izleyecek teknolojik

araç gereci yok, olanın ise internet kotası yok. Teknolojik araç gereci olan, internet kotası olan öğrenciler de sistemin çökmesi nedeniyle sorun yaşıyor. Hep “3 çocuk, 5 çocuk.” diyorsunuz, evde 3 çocuk var, tek televizyon var, tek telefon var. 3 çocuk demesi kolay, 3 çocuğun eğitimi nasıl olacak?

Türkiye’de eğitimin en önemli alanı fırsat eşitliği alanıydı, hem yüz yüze eğitimde hem de uzaktan eğitimde bunu yok ettiniz. Her anne babanın en büyük isteği çocuklarının iyi bir eğitim almasıdır. Çünkü iyi eğitim alan, nitelikli eğitim alan kendisine daha iyi bir gelecek kurar. Uzaktan eğitimdeki başarısızlık her geçen gün yoksul öğrencilerin geleceğinden biraz daha çılmaktadır. Hepimiz her konuda ayrışabiliriz, siyasi rekabet içinde olabiliriz ama bir konuda anlaşmamız lazım: Eğitim, çocuklarımızın geleceği. Burada siyasetin etkisi en az olmalı, siyasi düşüncelere burada yer olmamalı. Ama maalesef eğitim yöneticilerinden müfredata kadar her konuda siyaseti eğitimin içine nakşettiniz ve bugün “Eğitim öğretimde ilerleyemedik.” diye itirafta bulunuyorsunuz.

Bir diğer konu: 3600 meselesi. Seçimin üzerinden iki buçuk yıl geçti, 2019 bütçesini gördük, burada da söyledik.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Özel, lütfen tamamlar mısınız?

ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – 2020 bütçesini gördük, orada da söyledik, şimdi 2021 bütçesini görüşüyoruz. Yine söylüyoruz: Meydanlarda öğretmene, polise, sağlık çalışanlarına 3600 sözünü siz verdiniz, biz de takip ediyoruz. 5 bin arkadaşı atanmış, “Atanacaksınız.” denen ve atanamayan 920 öğretmen de sizden atama bekliyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyor, 2021 bütçesinin ülkemize, milletimize faydalı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Özel, sağ olun.

Sayın Arzu Erdem, buyurun lütfen.

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımız, bürokratlarımız, uzman arkadaşlarımız; öncelikle engellilerimizin atanması konusunda göstermiş olduğunuz hassasiyet için teşekkür etmek istiyorum.

İşe yerleştirme, üretime katılma ve topluma kazandırma noktasında çok önemli katkısı olduğu gerçeğini tekrar gözler önüne sermekte fayda var. Engelli öğretmenlerimizin bundan dört beş sene önce 3.500 civarında olan atanamayan sayısı, sizlerin de atama kararlarıyla birlikte bugün 300 civarına düştü. Önümüzdeki yıl, bu 300 civarındaki engelli öğretmen kardeşimizi branşlarına göre, öncelik sırasına göre atadığımızda aslında tüm engelli öğretmenlerimizi atamış ve bu konudaki sıkıntıyı tamamen gidermiş olacağız. Bunun tabii iki boyutu çok önemli; bir, eğitime katılım noktasında özellikle engeli olup da yine de güçlü bir yürekle çocuklarımızın eğitimine katkı sağlamaya çalışan engelli öğretmenlerimize büyük bir motivasyon oluşturmaktır, canla başla çalışacaklardır. Bir de yıllardır aslında bu konuda tam olarak çözümlenmemiş olan sorun kökten çözülmüş olacak.

Yine son günlerde bu konuyla ilgili hızla artış gösteren Covid-19, yaşadığımız depremler, işte, çadırda yaşam koşulları ve bu anlamda biraz olumsuz koşullarla birlikte kronik rahatsızlıkları olan engelli kardeşlerimizle ilgili 15 Kasım’da yapılacak olan e-KPSS sınavının ileri bir tarihe ertelenmesi söz konusu olabilir mi? Bu konuda yoğun bir talep gelmektedir.

Yine, günümüzde teknoloji hayatımızın büyük bir alanını kapsar hâle geldi, özellikle internet üzerinden eğitim olduğu için. Bunu görmezden gelmek, yasak koymak, yokmuş gibi davranmak çocuklarımıza ne yazık ki kalıcı bir davranış kazandıramamaktadır. Bunun yerine çocukların teknolojinin olumsuz etkilerinden korunması ve teknolojiyi doğru ve etkin bir biçimde kullanmaları için bilinçlendirilmelerini sağlamak amaçlı çalışmalar yapılması gerekmektedir. “Ağaç yaşken eğilir.”

sözünden yola çıkarak bugün de tam, aslında, uygun zemin varken teknolojinin olumsuz etkilerinden de korumak ama aynı zamanda da teknolojiyi doğru kullanmak adına özellikle bilgisayar ve öğretim teknikleri dersinin ilköğretim okullarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alması hususunda Bakanlığımızca bir çalışmamız var mı? Şu an çok faydası olacaktır diye düşünüyorum.

Yine, bilim merkezleri bu dönemde çok önem kazanmaktadır. Bilim ve teknoloji merkezleri her yaştan farklı birikime sahip insanları bilimle buluşturmaktadır, bilgiyi kaynağından öğrenmelerini sağlamaktadır. Bu konuda özellikle Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu’da çalışmalar yaptığımızda, birçok ilde bunlarda eksiklik olduğunu görüyoruz. Bu konuda bilim merkezleriyle ilgili yeni bir çalışma yapılacak mı?

Bir de aslında, belki hepimizin sıkıntısı olan çocuklarımızı da, kendimizi de hem kadınları hem erkekleri hem de gençlerimizi etkileyen gündüz yayınlanan televizyon programlarıyla ilgili, Millî Eğitim Bakanlığının da bu konuyla ilgili bir değerlendirme yapıp, bu programların özellikle insanlar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılıp, psikolojik travmalara sebebiyet verip vermediğinin de ortaya çıkarılıp bununla ilgili bir tedbir alınması yönünde bir çalışma olacak mıdır?

Yine, günümüzde, özellikle Covid-19, yaşanan depremler ve diğer hususlar da göz önünde bulundurulduğunda, millî şuur ve manevi değerler hususunda özellikle bir çalışmanın belki daha da perçinlenmesi gerekmektedir. Yine, burada, Millî Eğitim müfredatına, ders programına alınması gereken daha öncesinde görgü kurallarına, adabımuaşerete ya da millî şuurun geliştirilmesine yönelik birtakım derslerin tekrar internet ortamında da eğitim gören çocuklara belki katkı sağlaması açısından değerlendirilmesi hususunda sizin bir çalışmanız var mı? Bu konuyla ilgili özellikle desteklerinizi bekliyoruz.

Öğretmenlerimiz bizim için çok kıymetli, çok önemli. Öğretmenlerimizle ilgili gelen taleplerin hepsini biliyorsunuz Sayın Bakanım. Bu konuyla ilgili yapacağınız çalışmaları da dört gözle bekliyorlar; işte, öğretmenler arasındaki farklılıklar gibi. Bunlara tekrar girmeye gerek yok, mutlaka Bakanlığınız tarafından ele alınacaktır.

2021 bütçemizin hayırlara vesile olmasını, Bakanlığımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum. Sizlere, bürokratlarımıza, emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Sayın İrfan Kaplan, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Covid-19 pandemisi kapsamında alınan tedbirler nedeniyle uzaktan eğitime geçilmesiyle birlikte, Bakanlığınızın başlatmış olduğu Eğitim-Bilişim Ağı sistemi birçok sorun ve kafa karışıklığını beraberinden getirmiştir. Pandemi süreciyle birlikte 16 milyon 530 bine yakın öğrenci eğitim kurumlarından uzak kalmıştır. Ülkemizin 81 ilindeki birçok köy ve mahallede hâlen telefon dahi çekmezken bu bölgelerde eğitimlerine devam etmek isteyen öğrencilerimiz büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Asgari ücretli, dar gelirli vatandaşlarımızın çocukları bir televizyon ya da bir tabletle aynı anda eğitim alamamaktadır. Evlerinde bilgisayar ve televizyon dahi olmayan büyük bir kesim varken ne yazık ki bu sistem eğitimde fırsat eşitsizliğini doğurmuştur. Bunun yanı sıra mülteci çocuklarımız, engelli çocuklarımız, özel eğitim gereksinimi olan çocuklarımız için de eğitim ulaşılamaz hâle gelmiştir. Sosyal devlet ilkesi gereği tüm çocuklarımızın eşit ve adil bir şekilde eğitim görmesi gerekirken ne yazık ki gerekli teknik donanım ve altyapı sağlanmadığı için on binlerce çocuğumuz

eğitimden yoksun bırakılmıştır. İstanbul Esenyurt'ta maddi imkânsızlıklar nedeniyle evinde internet olmadığı için EBA'ya bağlanamayan 8 yaşındaki Çınar Mert'in komşusunun interneti için çatıya çıkarken düşerek hayatını kaybetmesi bizi kahretmiştir. Seçim bölgem Gaziantep'in İslahiye ilçesinde, 9 kilometre uzaklıktaki Amanos Dağları'nın eteklerinde yer alan Koçcağız Mahallesi'ndeki ilkokul, ortaokul ve lisede okuyan çocuklarımız da EBA'ya bağlanmak için internetin tek çektiği yer olan cami çatısına çıkarak eğitim almaya çalışmaktadır. Gaziantep'ten Malatya'ya kadar, Hakkâri'den, Bartın'dan Kastamonu'ya kadar ülkemizin tüm illerinin köy ve mahallelerinde bu ve buna benzer sorunları yaşayan yüz binlerce öğrencimiz var. Önümüz kış; yeterli altyapı, teknik ve donanım desteği olmazsa bu çocuklarımız eğitim alamayacak. Eğitim alamadığı gibi çok ciddi tehlikeli sonuçlara neden olabilecek mağduriyetler yaşayacaklardır. Ayrıca, örgün eğitime başlayan çocuklarımızın da aileleri vaka sayısının günden güne artış göstermesi nedeniyle kaygılanmaktadır. "Okulum Temiz" kampanyası da hem okullara hem de velilere çok ciddi bir maddi külfet getirmektedir. Okula devam eden öğrencilere ücretsiz düzenli test yapılması konusunda da velilerin isteği bulunmaktadır. Bu bağlamda Sayın Bakana birkaç sorum olacak:

Ülkemizde ve seçim bölgem Gaziantep'te interneti olmayan kaç hane vardır?

Ülkemizde ve seçim bölgem Gaziantep'te altyapı yetersizliği nedeniyle internet erişimi olmayan kaç ilçe, köy ve mahalle vardır? Konuyla ilgili çalışmalarınız var mıdır?

Ülkemizde ve Gaziantep'te EBA'yla uzaktan eğitim derslerine düzenli olarak katılan kaç öğrenci vardır?

Ülkemizde ve Gaziantep'te EBA'yla uzaktan eğitim derslerine katılmayan kaç öğrenci vardır?

Telefonların dahi çekmediği köy ve mahallelerde eğitimine devam etmek isteyen öğrencilerimiz için ne tür bir çalışma yapmayı düşünüyorsunuz?

Evlerinde 1'den çok çocuğu olan ailelerin bilgisayar, televizyon veya tablet ihtiyaçlarını karşılayacağınız bir çalışma var mıdır? Varsa şu an ne durumdadır? İhtiyacı olan kaç aileye bu yardımlar yapılmıştır ve kaç aileye bu yardımların yapılması planlanmaktadır?

Ücretsiz olarak kullandığınızı 8 GB internet kotasını hangi kriterlere göre belirlediniz? Bir evde aynı anda 2-3 bilgisayar ya da tabletle eğitim gören öğrencilere bu kota yeterli midir? Değilse nasıl bir çalışma yapmayı planlamaktasınız?

FATİHProjesi kapsamında öğrencilere ve öğretmenlere dağıtılan tablet ve bilgisayar sayısı kaçtır?

Özel eğitim gereksinimi olan engelli ve mülteci çocuklarımızın eğitimlerine sağlıklı bir şekilde devam edebilmeleri için ne tür bir projeniz vardır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Lütfen son cümleleriniz alalım efendim.

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Son olarak, eğitim tüm çocuklarımıza eşit ve adil bir şekilde ulaştırılmalı ve çocuklarımızın eğitimi yaşadıkları coğrafyaya ve maddi duruma göre şekillenmemelidir diyor hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Sayın İpekyüz, buyurun efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli bürokratlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

İşin doğrusu, sabahtan beri arkadaşlarımız açıklıyorlar ve durumu değerlendiriyorlar, sizler de izliyorsunuz ama bir örnek vereyim: On sekiz yıllık bir iktidar, 7'nci Bakan sizsiniz. Benim 3 çocuğum var, şu anda 2'si üniversite mezunu, 1'i üniversitede okuyor. Hiç aynı sistemle okumadılar, hiç birisi aynı sınava giremedi, benzer sınava. On sekiz yılda hep değişiklik oldu. Bir eğitim hikâyesi var, bir reform var, her gelen Bakan "Daha iyi yapacağız, daha güzel yapacağız." dediler fakat geldiğimiz aşamada... Daha geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı "Tekrar eğitimde reforma ihtiyaç var." dedi. Bu neymiş ya! On sekiz yılda deneme, yanılma ve on sekiz yıl önce başlayanlar şu anda meslek sahibiler veya üniversite mezunular, işsizler. Hiç mi bunun planlaması, vizyonu yapılmaz? Hele hele 2023'ten söz edilirken böyle bir düşünce yok.

Bir taraftan da şöyle bir şey var: Bütçe meselesi. Gerçekten bütçeniz çok az, artması lazım çünkü bütçe artmadığı sürece siz kamusal eğitim veremezsiniz. Kamuda dezavantajlı kesimlerin ulaşabileceği bir eğitim sistemi oluşturamazsınız ve giderek günü idare etmeye çalışırsınız, daha çok proje bulmaya, fon bulmaya çalışırsınız. Ve bu ülkede giderek eğitime daha çok ihtiyaç varken, çağı yakalamak için daha özgürlükçü, daha adil, daha huzurlu ortama gitmek için eğitimin çok önemli olduğu bilinirken daha çok tasarrufa yönelmiş olacaksınız. Niçin tasarrufa yönelmiş olacaksınız? Çünkü kaynaklar eşit kullanılmayacak, kaynaklar daha çok personel ve belirlenen kurullara gidecek. Bütçenin artması lazım. Şimdi, her yıl Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmeden önce aslında sizler bir programa çıkıyorsunuz ve bir hazırlık yapıyorsunuz. Normalde aslında sizin ilk geldiğinizde çok iddianız da vardı, toplumun her kesimiyle buluşup millî eğitimi öyle yöneteceğinizi söylüyordunuz ama görüyoruz ki zaten Plan ve Bütçe Komisyonunda sivil toplum örgütleri yok, Meclise gidiş gelişler de az, bu hazırlıkların hangi aşamalarında sivil toplum örgütlerinden geri bildirim aldınız, kimlerden? Çünkü "eğitim" dediğiniz bir ekip hizmeti, en alttan en üste kadar. Yani "Önümüzdeki yıl, kimlerle, nasıl bir eğitim verebiliriz, bölgeler arası eşitsizliği nasıl giderebiliriz, bunları nasıl düzenleyebiliriz?" bunlarla ilgili bir hiçbir düzenleme yapılmadı. Geri bildirim alınmadığı zaman ilerisini göremezseniz, iyi bir yönetim modeli söyleyemezsiniz.

Bir diğeri: Bu kaynaklarla beraber aslında kaynakların bir kısmının da devlet okullarına ayrılması lazım, devlet okullarının güçlendirilmesi lazım. Ama biz bakıyoruz ki giderek devlet okulları çok perişan. İsmine "devlet okulu" demişiz, ismine "cumhuriyet" demişiz, birçok isim takmışız, temizlik malzemesi yok, temizlik elemanı yok. Batman'da yoksulluk diz boyu, çocukların bu pandemi döneminde gittiklerinde ilk söyledikleri şey "Temizlik malzemesi yok, bize temizlik malzemesi bağışında bulunun." Hatta Batman'ın bir ilçesinde, Gercüş'te -ilçeyi de vereyim- öğretmenlere diyorlar ki: "Ya, velilerden para toplayamıyoruz siz para verin, bir temizlik malzemesi alalım." Yani, okul aile birliği, evet, Kadıköy'de, başka yerde, avantajlı yerde ama dezavantajlı yerde zaten bir problem, orada da bir şey sağlanamıyor.

Geldiğimiz aşama ne oldu? Ücretsiz kitap dağıtımı olması gerekirdi, devam etmesi lazım. Ücretsiz kitap çok iyi bir şeydi ama okullar ücretli oldu yani kitap ücretsiz ama okullar ücretli oldu ve giderek bu özendirilir gibi oldu. Ya, pandemide bile özel okullar sanki özendirilmiş gibi oldu. Buna siz özen göstermezseniz yoksullar daha yoksul kalacak, dezavantajlı kesimler daha dezavantajlı kesim olacak çünkü eğitimde sizin fırsat eşitliği tanımanız lazım, fırsat eşitliğine pozitif ayrımcılık yapmanız lazım, onlara daha çok olanak yaratmanız lazım ama biz bunu yapamadık, giderek daha da sıkıntılı oldu.

Ve zaten özel eğitimlerle ilgili devasa sorunlar var, onlara da girsek... Yani Sayın Bakan bunu çok daha iyi biliyor. 1999'da bir okul açmak için teminat vermek lazımdı, kaldırıldı 2007'de ve -sabahleyin de arkadaşım söyledi- sokak ortasında okul açılmaya başlandı. İki katlı binalara okul yapılmaya başlandı. Herkes şimdi kapatıyor, iflas ediyor, teminat yok, hiçbir güvence yok, öğretmenler perişan,

öğrenciler perişan, size dilekçeler geliyor, bize dilekçeler geliyor ve çözüm bulunmaya çalışılıyor. Ya, bir taraftan zaten kurumlar batarken peki o öğrenciler ne olacak? Hiç kimse bunu düşünmüyor. Siz bunun önlemini almadığınızda, sadece veliler üzerinde bir özendirme yarattığınızda hiçbir amacına ulaşmamış oluyor.

Arkadaşlarımız az önce de söyledi, öğretmenlerle ilgili bir düzenleme yapılması lazım, siz bunu yapmadığınız zaman olmaz. Aynı okulda çalışıyorsunuz, aynı işi yapıyorsunuz, aynı branştasınız, biriniz uzman, biriniz kadrolu, biriniz sözleşmeli, biriniz geçici sözleşmeli, biriniz geçici. Ya, bunun bir izahı yok. Aynı okulu bitirmişsiniz, aynı kurumda çalışıyorsunuz, aynı derse giriyorsunuz. Siz bunu düzenlemediğiniz sürece eğitimde başarıya ulaşamazsınız. Çalışma ortamını bozuyorsunuz, çalışma ortamındaki barışı bozmuş oluyorsunuz. Bir an önce bunlara el atmak lazım ama bunun arkasında sadece siz değil, sadece Milli Eğitim değil, kısmi esnek çalışmayı bütün Türkiye'ye bu Hükümet, iktidar yaymak istiyor, her yerde bunu yaymak istiyor ve şimdi Genel Kurulda görüşülüyor, tekrar birçoğu esnek çalışmayla ilgili. Bunu yapmadığınız zaman, eğitimde, sağlıkta bunu yaparsanız, temel şeylerde çok geriye gitmiş olursunuz.

Türkiye İstatistik Kurumu çalışma yapıyor, soruyor, “Çocuklarınızın eğitim durumundaki en büyük problemler nedir?” anket yapıyor, işte, ulaşımında, beslenmesinde, gidiş gelişinde çok ciddi problemler var; hiçbirisine bir çözüm bulunmuyor. Görüyoruz ki yoksullar, dezavantajlı kesimler hep daha dezavantajlı.

Bu EBA'yla ilgili arkadaşlarımız çok dile getirdiler. Sayın Bakanım, biz Plan ve Bütçe Komisyonunda, birçok yerde birçok kuruma vergi muafiyeti getirdik. Euro bugün 10 lira olmuş. Hükümet, iktidar insanlara “3 çocuk doğurun.” dedi. 3 çocuğu var ve evde bilgisayar yok. Öğretmenin bilgisayarı yok. Sanki herkeste mobil telefon var. Hiç kimsede mobil telefon da yok. Velhasıl diyelim ki var... Mardin'in, Batman'ın köyünde hâlâ elektrikler gidiyor, internete erişim çok zayıf. Bunu sizin araştırmalarınızdan ben okudum. Yani Marmara Bölgesi'nin Güney Doğu Anadolu Bölgesi'yle ciddi bir internet farkı var. Burada EBA'yı nasıl uygulayacaksınız? Hele ana dil meselesine hiç girmiyorum. Ana dil meselesinde bu uzaktan eğitim sürecinde geçmişte öğretmenle öğrenciler, veliler bir diyalog geliştiriyorlardı -o zaten en temel hak- bununla ilgili hiçbir şey yok. Covid tümüyle bu işi daha da dezavantajlı konuma soktu. Neden dezavantajlı konuma soktu? Avrupa Birliği ülkelerinde Türkiye'yle kıyaslama yapılmış, yoksullukta eğitime erişim oranında Türkiye yüzde 48 oranında daha başarısız. Giderek bu Covidle beraber... İşte, deprem de başladı. Siz olağanüstü süreçler için, salgın, deprem gibi süreçler için bir şeyi düşünmezseniz gerçekten geleceğimiz felakete ilerler. Onun için, ciddi planlamalar yapılması lazım. Temizliğinden eğitime kadar sosyal, psikolojik desteğine kadar her ortamının düşünülmesi lazım.

Sayın YÖK Başkanım burada, dönem dönem görüştük ve ben kendisini sayarım. 1923'ten iktidarın geldiği on sekiz yıla kadar 77 üniversite açılmış, maşallah, her kente bir üniversite açılmış. Sonra da diyoruz ki: “Niye ilk 500'te üniversitemiz yok?” Sonra da “A” üniversitesinde on dört yıldır veterinerlik fakültesi var, 1 tane öğrenci alınmamış. “A” üniversitesinde bir fakülteye yedi yıldır öğrenci alınmamış. Hayalet üniversiteler, hayalet fakülteler... Böyle bir izah olmaz. Peki, ne olmuş? Sizin yanınızda ÖSYM var, ölçmesi lazım, değerlendirmesi lazım, geçen yıldan hangi branşlara, neye ihtiyaç var, ona göre önlem alması lazım. Ki Sayın Bakan bunu çok iyi biliyor, velilerle çalışmak lazım, ona göre çalışmak lazım. Ya, hâlâ öğretmen olmak isteyenler var, hâlâ yüz binlerle izah edemediğimiz atanamayan öğretmenler var.

Şimdi, Sayın Çelebi dedi “Kürtçeyle ilgili kaset...” falan... Ya, geçen yıl -bu öğretmenlerden söz etmişim- 20 bin tane atama yaptınız.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın İpekyüz, lütfen toparlayabilir miyiz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Tamam, toparlıyorum Sayın Başkan.

20 bin öğretmenden sadece 1 tane Kürtçe bilen öğretmen atadınız; Yirmi binde 1. Ya, bunun izahı olmaz. Bir taraftan siz bölüm açıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Özgürlük var, yasak yok.” Yirmi binde 1. Bunun adı ayrımcılıktır. Niçin ayrımcılıktır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Bağlıyorum Sayın Başkan.

Kitaplarda 2019’da “İslamiyet bu topraklara geldiğinde Türkler, Araplar, Berberiler ve Kürtler için beraber kabul ettikleri...” 2020’de bu çıkarılıyor. Bunu nasıl izah edeceksiniz? Giderek her şeyi kısıtlama ve inkâra mı götüreceksiniz? Tam tersine özgürlükleri artırmanız lazım, siz bunu yapmadığınızda olmaz. Zaten YÖK’e değinmeye gerek yok, YÖK’le ilgili.

Benim asıl değinmek istediğim konulardan birisi de... Kanun hükmünde kararnameyle ilgili binlerce mağdur öğretmen var, sizin onlarla ilgili düzenleme yapmanız lazım. Her seçim döneminde 3600’le ilgili bir beklenti var, düzenleme yapmak lazım.

Birçok arkadaşımız dile getirdi, barış akademisyenleriyle ilgili... YÖK Başkanı da burada, üniversite gerçek değerine kavuşmak istiyorsa üniversitenin özerk ve özgür olması lazım, olmadığı zaman depremi de olur, salgını da olur, perişanlığı da olur, yoksulluğu da olur, geri kalmışlığı da olur, ayrımcılığı da olur.

Bütçenin artması lazım eşit, özgür herkesin nitelikli eğitime ücretsiz şekilde ulaşması için.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum Sayın İpekyüz.

Sayın Turan Aydoğan, buyurun.

Süreniz beş dakika.

İlave süre vermiyorum, ona göre kendinizi ayarlarsanız...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, kıymetli hazırun; hoş geldiniz.

Sayın Bakanım, şu andaki tablonuzda göreve geldiğiniz tarihlerdeki kamuoyunun size bakış açısını bir karşılaştırırsanız aslında yapmış olduğunuz faaliyetin hangi safhada olduğunu siz bizden daha iyi anlayacaksınız. Göreve başladığınız zaman sizden objektif bir hizmet beklenebileceği konusunda kamuoyunda olağanüstü bir algı vardı. Ama gelin görün ki devletin resmî kurumu Sayıştayın kendi raporlarında, yaptığınız işlemlerin liyakatsiz kadrolar tarafından yapıldığı ortaya çıktı. Sayıştayın ortaya koymuş olduğu rakamlarda neredeyse yapmış olduğunuz işlemlerde yüzde 30, yüzde 40 civarında liyakatsiz kadro kullandığınız tescil edilmiş vaziyette. Bir ilçe millî eğitim müdürlüğü bünyesinde 127 personelin 38’inin liyakate uygun olmadığı bu raporlarda belirlenmiş vaziyette. Liyakatsizlik demek Sayın Bakan, adaletsizlik demektir. Eğitimde adaletsizliği çocuklarımız zaten yaşıyorlar. Eşit koşullar altında eğitim verilmeyen bir ülkede yaşadığımızı artık hepimiz görüyoruz ama özellikle kadrolarda partizanlıkla ve liyakatsizlikle eğer bir tablo ortaya çıkarıyorsanız ita amiri olarak bire bir sorumlu olduğunuzu da kabul etmeniz gerekir Sayın Bakanım.

Eğitimde ikinci adaletsizlik safhasını açıkladık: Özel okullardaki derslik, öğretmen ve kamu okullarındaki derslik ve öğretmen farkı olarak ortaya çıkıyor. Kamu okullarında ortalama 26 öğrenci 1 dersliğe düşerken özel okullarda ortalama 10 öğrencinin düştüğü açık, net. Üstelik kamu okullarında olağanüstü adaletsizlik var. Mesela benim seçim bölgesi, İstanbul 3'üncü bölgede bazı okullarda 70-80 öğrenci eğitim alıyor. Şimdi, Covid koşullarında da bunu çezeceğiniz iddiasıyla yola çıktınız yani bu 70-80 öğrencinin bir derslikte bulunmasının ötesinde çok daha az sayıda öğrencinin ders alabileceği bir sistem arayışı içine girdiniz ve uzaktan eğitimle alakalı da bir çalışma yaptınız. Sayın Bakanım, 21'inci yüzyıldayız ve Türkiye bu anlamda da sınıfta kalmış vaziyette. Sakın ola burada birtakım rakamlarla beraber kafa karıştırmaya kalkmayınız. İşin gerçeği şu: Eğitim yılının başında açıkladık, 3 milyon 17 bin 718 öğrencinin evinde internet yok. Bunun canlı örneği yine benim seçim bölgemde yaşandı. Benim seçim bölgemde, Esenyurt'ta babası komşusundan internet hattı çekmek için çatıya çıkınca babasının peşinden çıkan gıcnasız bir çocuk, Çınar Mert hayatını kaybetti. Bu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin aslında bu dönemle alakalı en büyük eleştirisidir. Bu, Türkiye Cumhuriyeti devletiyle beraber Parlatentonun bugüne kadar eğitimi yazboz tahtasına çeviren, her Bakan geldiğinde "Bu eğitim olmaz kardeşim, bu nedir?" deyip yeni bir modeli on sekiz yıllık iktidarınız döneminde başımızda deneyen modelin aynı zamanda tezahürüdür ve sorumlusu Parlatentoyla birlikte iktidarınızdır. 750 bin öğrencinin evinde televizyon yok. Dersliklere baktığımız zaman Türkiye'de pandemi koşullarında eğitim yapabilmemiz için 57 bin dersliğe ihtiyaç var. Yine pandemi koşullarında eğitim verebilmemiz için 92 bin öğretmene ihtiyaç var, 60 bin yardımcı personele ihtiyaç var. Sayın Bakan, bunlar hiç yokmuş gibi uzunca bir süre Hükümetinizin başka işlerle uğraşıp eğitim dönemi başında öğrencilerimizi bu olumsuz koşullara mahkûm etmesini hangi gerekçeyle açıklayacaksınız? Millî Eğitim Bakanlığına harcanması gereken paraların iktidarınızın bu topraklardaki ölçsüz kabadayılıklarıyla savunma harcamalarına ayrılması zorunluluğuyla mı açıklayacaksınız? Çocuklarımızın geleceğini kendi kendinize yarattığınız birtakım sorunlarla harcadığınız paralar karşılığında yok etmekle mi açıklayacaksınız? Türkiye'nin bağımsızlığı 5 başlık altında tehdit altındadır. Dış politika da dâhil olmak üzere ekonomisi, adaleti vesaire bütün bunları saydığımız zaman kötü yönetim ama en büyük tehdit, şu anda Türkiye'de en büyük tehdit, eğitimle alakalıdır. Sayın Cumhurbaşkanına bile kendinizi beğendiremiyorsunuz. On sekiz yıldır ülkeyi yönetiyor, o da "Eğitim politikaları başarısız." dedi.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, lütfen tamamlayalım efendim. Son sözlerinizi alalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bize göre çok başarısızınız. Zaten rakamlar bunu ele veriyor. PISA'da 72 ülke içerisinde; matematikte 52'nci, okumada 50'nci ve diğer konularda 49'uncu sıradasınız. Şimdi burada bize öyle bir hikâye anlatmanız gerekiyor ki, bu önümüze koyduğunuz bütçeyle değil, biz size inanalım. Yoksa Sayın Bakanım, sizin eğitim politikalarınıza bizim bir inancımız kalmadı, daha fazla yıkım yaratmak yerine hiçbir şey yapmayın daha doğru olacak diye düşünüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum efendim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Özdemir, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında sabahdan itibaren dinlediğimiz zaman, temel sorunlarımız ve birikmiş sorunlar. Sayın Bakan, neticede, en son değişen Millî Eğitim Bakanı ve yeni sistemin de Millî Eğitim Bakanı. Geçen yılki sunumunda da önemli bir vizyon ortaya koymuştu ve o zaman da kendisine şunu söylemiştim: Bunlar çok önemli eğitim sistemimiz açısından ama uzun vadeli sonuçlar doğuracak politikalar, stratejiler, vizyonlar. Tabii, bir Covid dönemi yaşandı ve Sayın Bakan bu dönemki sunuşunu da ağırlıklı olarak Covid sürecindeki çalışmalarına ayırmıştı. Tabii, uzmanlık alanım Avrupa Birliği olduğu için,

Avrupa Birliği raporlarında eğitimle ilgili bakış açısını değerlendirdiğimde Sayın Bakan, eğitimle ilgili değerlendirmemiz -biraz sonra söyleyeceğim rapora yansıyan değerlendirmeleri- “Ekonomi” başlığı altında ele alınıyor ve siz de sunumunuza -1 veya 3’üncü sayfasında- ekonomi ve eğitim ilişkisiyle başlıyorsunuz. Bu da gerçekten değerli ve önemli ama bunun yansımaları gerçeklikte yok. İşte, bahsedildi, kamusal politikalarla olması gereken, gelir adaletsizliğinin en çok etkilediği, fırsat eşitsizliğinin yaratıldığı, uzun vadeli, gerçekten nitelikli bir insan kaynağını, bunun ekonomiye ve kalkınmaya etkisini yaratacak politikanın, stratejinin şekillendiği temel politikamız, eğitim politikası. Ama geldiğimiz on sekiz yıl neticesinde de gerçekten bu temel perspektifin çok uzağında, bir sorun yumağına dönen, deneme yanılma noktasına geçen, her bakanla, her yöneticiyle farklı bir noktaya evrilen, nicelik sorunlarında kısmen, evet, hep sayısal bir... İşte, en çok bütçe, en çok okul, derslik... Belki sayısal sorunlar da çözüldü. İdeolojik bir bakış açısının yansıdığı noktalar oldu, genel bir stratejisizlik ve politikasızlık oluştu. Liyakat sorunu gerçekten temel sorundu. Sizin çizdiğiniz o tabloyu gerçekleştirecek liyakat sahibi, nitelikli kadrolar yok maalesef, böyle atamaların olmadığını da gördük. Kriz ortamları da oldu zaman zaman ve şu an itibarıyla en temel sorunumuz da gerçekten nitelikli bir insan kaynağı yaratacak, ana sınıftan yükseköğretime gelene kadar, o aralıktaki temel, nitelikli eğitim sorunumuz ortada duruyor. Açıkçası, bu dönemde en çok can yakıcı nokta da eğitim ve istihdam ilişkisi. Bütün konuşmacılar da söyledi; gerçekten, çok ilginç bir şekilde, eğitim düzeyi arttıkça işsizliğin arttığı, her 4 gençten 1’inin işsiz olduğu, üniversite mezunu bir işsizlik ordusuyla karşı karşıyayız. Ne eğitimde ne de istihdamda olması gereken ve hızla artan bir nüfusla karşı karşıyayız. Gerçekten bu temel, ciddi bir sorun. Bu sorunun bizim temel eğitim politikamızı şekillendiren bir nokta olarak ortaya çıkması gerekiyor.

Temel bir nokta var gerçekten, yöneticisiyle, eğitmeniyle nitelikli, liyakatli bir eğitim kadrosuna ihtiyaç var ve gerçekten, modern, çağdaş, bilimsel, evrensel bir müfredata ihtiyacımız var. Ama biz bunların dışında, tamamen farklı bir tartışma noktası içindeyiz eğitimde. Buna çok odaklanmamız gerektiğini düşünüyorum. Ekonomik kalkınma ve eğitim noktasında kaybettiğimiz bütün zamanı telafi edecek bir sürece evrilmemiz gerekiyor. Elbette Covid süreci var, EBA’nın yarattığı sorunlar tartışılıyor. Açıkçası, burada siz Bakanlık olarak veriye dayalı bir süreç işlettiniz mi? Ne oluyor? Marttan itibaren, şu noktaya kadar erişimde, EBA’da, motivasyonda... Siz “İzleniyor çocuklar akademik olarak, kişisel olarak.” diyorsunuz ama gerçeklikte böyle bir durum yok. Gözlemlerimden söylüyorum, özel öğretim kurumlarına giden çocuklar farklı bir eğitim modeli içindeyken devlet okullarına giden çocuklar tamamen eğitimden kopmuş durumdalar şu an. Ne bir ödev sistemi ne bir motivasyon ne takip var. Bununla ilgili nasıl bir değerlendirme yapıyorsunuz? Özel öğretim kurumlarının sayısı ve öğrencisi hızla artıyor, kontrolsüz bir yapı ortaya çıktı. Türkiye’de gelir dağılımı adaletsizliğinin yansıması doğal olarak da eğitimdeki sonuçlar olarak ortaya çıkıyor, buna dikkat etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Özdemir, lütfen, tamamlar mısınız.

Son sözlerinizi alalım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – YÖK’le ilgili söyleyeceğim çok önemli, değerli şeyler vardı, sürem çok azaldı. YÖK Başkanımız sunuşunda da belirtti ve ben bunların kanuni süreçlerine bizzat şahit oldum. Önemli düzenlemeler oluyor, kaliteyle ilgili, üniversitelerin ihtisaslaşmasıyla ilgili, üniversitelerin temel, kronik sorunlarıyla ilgili önemli adımlar atıldı; bunlar çok değerli. En önemlisi, izleme ve değerlendirme raporları açıklandı ve üniversitelerin fotoğrafı ortaya çıktı. Yani biz artık bazı gerçeklikleri ortaya koymalıyız ve bununla ilgili de yasal düzenlemeler ortaya koymalıyız.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Çok teşekkür ediyorum efendim, çok sağ olun.

Çok sayıda arkadaşımız olduğu için bugün böyle bir uygulama yapıyoruz, kusura bakmayın.

Bunun dışında, depremlerle ilgili, Aydın’da bulunan depreme dayanıksız 160 tane okulun hangi okullar olduğu...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bülbül, lütfen...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bitiriyorum efendim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – ...ve bu konuda ne gibi çalışmalar yapıldığı konusunda verilen cevaplar yetersiz, “Programa aldık, çalışmalar devam ediyor.” oldu.

Bunun dışında, hukuk fakülteleri konusunda veteriner, ilahiyatçı ve iktisatçı dekan atamaları yapıldı ve şu anda 29 dekanın 17’si hukukçu bile değil Sayın Bakan. Gelinek noktadan memnun musunuz? Sorum bu size.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Bülbül.

Sayın Ahmet Kaya, buyurun lütfen.

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi ve bürokrat arkadaşlar, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesi tartışılırken, hazır Bakan Bey ve yetkililer buradayken Trabzon’un bazı mahallelerindeki okul sorunlarını ve ihtiyaçlarını sizlere aktarmayı bir görev sayıyorum ve bu sorunların çözülmesi konusunda da hassasiyetinizi rica ediyorum.

Trabzon’un Ortahisar ilçesine bağlı Üniversite ve 1 ve 2 no.lu Bostancı Mahallelerimizde ilköğretim okulu bulunmamaktadır. Bu 3 mahallenin çocukları, Kalkınma Mahallemizde bulunan Ticaret İlkokuluna gitmektedirler. Bu nedenle, bu okulumuzun kapasitesi 650 iken 1.030 olmuştur yani sınıf mevcutları 45 kişidir. Bu şartlarda sağlıklı eğitim yapılabilme şansı çok zayıftır. Okul, talebi karşılayabilmek için spor salonlarını dahi sınıfa çevirmiştir fakat bu, yine de yeterli olmamıştır. 4 mahalleye 1 okul, bu çağda, bu zamanda çok doğru değildir. Üniversite Mahallesi, 1 ve 2 no.lu Bostancı Mahallesi sakinleri isyan etme noktasındadırlar ve mahallelerine ilköğretim okulu istiyorlar. Bu mahallelerimizde Millî Eğitim Bakanlığına tahsisli araziler de vardır aslında, çözüm istenirse kolaylıkla üretilebilir. Bu konuya hassasiyet göstermenizi ve bu sorunu ivedilikle çözme konusunda katkılarınızı bekliyoruz Sayın Bakan.

Onun yanında, 2015 yılında, yine, Trabzon Ortahisar ilçemizin en kalabalık mahallesi olan 30 bin nüfuslu Çukurçayır Mahallemizde 29 derslikli bir ilkokul, 12 derslikli bir ortaokul ve 23 derslikli bir imam-hatip ortaokulu bulunmaktadır. Bu okullar, mevcut hâllerıyla Çukurçayır Mahallemizin okul ihtiyacını karşılamaktan çok uzaktır, çok yetersizdir. Hatta ortaokul derslik kapasitesinin yetersizliği nedeniyle, ilkokulu bitiren öğrenciler arasında noter huzurunda kura çekilerek ortaokul kaydı yapılmaktadır. 2015 yılında mahalleye 23 derslikli bir okul yapılmış, bu okulun önce lise olacağı söylenmiş, sonrasında imam-hatip ortaokulu olarak kullanılmış ve mahallenin ortaokul ve lise ihtiyacı görmezden gelinmiştir. Çukurçayır Mahallemizin okul sorununa ilişkin bir soru önergesi vermiştik fakat soru önergemize verilen cevapların, maalesef, sorduğumuz soruyla hiç ilgisi yoktur ve verilen cevaplar doyurucu değildir. Buradan tekrar soruyoruz: Çukurçayır Mahallemizin okul ihtiyacı, lise ihtiyacı ne zaman karşılanacaktır?

Sayın YÖK Başkanına sormak istiyorum, söylemek istiyorum. Son olarak da Karadeniz Teknik Üniversitesi bünyesinde Of ve Çaykara Meslek Yüksekokullarımız kurulmuştu; bu okullara değinmek istiyorum. Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörlüğünün talebiyle 12/11/2015 tarihli Yükseköğretim Kurulu kararıyla Çaykara ve Of ilçelerimize meslek yüksekokulları kurulmuştu. Ancak kurulduğundan bugüne, bu okullarımızın hiç öğrencisi olmadı. Bu okullarımız beş yıldır atıl vaziyettedir. Türkiye'nin en köklü eğitim kurumlarından biri olan Karadeniz Teknik Üniversitesinin akademik birimlerinden Çaykara ve Of Meslek Yüksekokullarımızın öğrencisinin olmaması, bu birimlerde eğitim faaliyetlerinin yürütülmediği Sayıştay raporlarına da konu edilmiştir. Edindiğimiz bilgilere göre, Of Meslek Yüksekokulunun herhangi bir binası dahi yoktur; Karadeniz Teknik Üniversitesi Of Teknoloji Fakültesinin içinde oluşturulacak ve eğitim orada görülecektir. Çaykara Meslek Yüksekokulunun da bir binası yok ama Çaykara Halk Eğitim Merkezi binası içerisinde meslek yüksekokulunu temsilen bir memur duruyor ve burada Halk Eğitim binasının girişinde de bir tabela asılıyor. Dışarıda yüksekokul olduğunu gösteren bir tabela var fakat hiçbir faaliyet yok. 2 yüksekokulumuzun da müdürleri atanmış ancak görev yapamıyorlar. “Binalar proje yapım aşamasında.” deniliyor, beş yıldır bitmeyen bir proje yapım aşaması konuşuluyor. Ortada bina yok, öğrenci yok “Meslek yüksekokulları açıyoruz.” diye müjde verenler bu sözlerini neden tutmuyorlar? Çaykara ve Of ilçelerimizde bu meslek yüksekokulları açılmış olsaydı, öğrenci alınmış olsaydı, o ilçelerimizin ekonomisine yapacağı katkı hepinizin takdiridir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Kaya.

AHMET KAYA (Trabzon) – Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben buradan yüksekokullarımıza gereken hassasiyeti de göstermenizi rica ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkürler.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eğitimin hâli gerçekten kötü, gençlerimiz işsiz, okulları bitiriyorlar ama hâlen işsizler. Bu ortamda da pandemi nedeniyle -zaten internete erişimde 70'inci sırada olunan bir ülke olarak- son derece kötü bir EBA yönetimi sergileniyor. Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK'ün bütçesinin yüzde 75-80'inin personel giderlerine ayrıldığı bir yerde durumun iyi olduğunu düşünemiyorum, eğitime yeterli zamanın ayrıldığını düşünemiyorum.

Yine, atanamayan öğretmenler konusu, evet gerçekten çok önemli. Yarım milyona yakın atanması gereken öğretmen var, 700 bine çıkmış ve 117 bin de öğretmen açığı var ama 60 bin öğretmenin atanması yapılmıyor. Bu, olacak bir iş değil ama ücretli öğretmen olarak 80 bine yakın öğretmen böyle taşeron bir şekilde kullanılıyor. Bu hiç yakışmıyor, ne iktidara ne devlete. Kürtçe öğretmenliği, sosyal bilgiler, felsefe, Türk dili, edebiyat, coğrafya, tarih, fizik, kimya, biyoloji, teknoloji tasarımı alanında kadro açılmıyor, çok az, yetersiz; atamalar yetersiz oluyor.

Yine, KHK'li öğretmenler büyük bir çile çekiyor, 35 bin KHK'li öğretmen, 20 bin çalışma izni iptal edilmiş öğretmen çaresizliğe bırakılmış durumda. Bu konuda sizinle de görüşmüştük makamınızda ama hiçbir ilerleme olmadı. Çalışma izni iptal edilmiş öğretmenler konusu İçişleri Bakanlığına havale edildi ve öğretmenler, bir valilik bir millî eğitim müdürlüğü arasında koşturup duruyor, hiçbir işleri de halledilmiyor. KHK'li öğretmenler zaten zulme ve haksızlığa uğramışlar, bir de KHK'li doktorlar özel hastanelerde çalışabilirken özel okullarda çalışma şansları da yok ve açlığa susuzluğa teslim edilmiş durumdalar.

KYK bursları konusu hâlen belirsiz, bir çözüm bulunmalı. Öğretmen maaşları konusunda burada tartışmalar yaşandı; ister dolara, altına isterse ekmeğe bağlayın, neye bağlarsanız bağlayın, öğretmen maaşlarının eridiği apaçık ortada yani burada mugalata yapmaya gerek yok. Tüm öğretmenlere gidip sorduğunuz zaman durumun ne olduğunu herkes söyleyecek. Vergi dilimi mağduriyetinin de giderilmesi gerekiyor.

Yine, YÖK Başkanına söylüyorum, eski üniversite ve yeni üniversite ödenekleri bir değil, bunların da halledilmesi lazım. İşte, deprem gerçeği apaçık karşımızda ama okullar, depreme hazırlıksız durumda.

PISA sınavlarındaki performansımız hiç iyi değil, bundan sonra PISA nasıl olacak, bu konuda bir açıklama lazım.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı güvenlik görevlilerinin üç ay çalışma kuralı ne zaman genişletilecek?

Yine, özel okullar ve kurslarda çalışan öğretmen arkadaşlarımız gerçekten çok şikâyetçi, maaşları geç ödeniyor, kısa çalışma ödeneğinin üstü elden veriliyor, sigortaları yatırılmıyor, bunu denetleyen bakanlık yok mu?

Engelli KPSS sınavları konusu; zaten iki yılda bir yapılıyor, pandemi dolayısıyla ertelendi, engelliler büyük mağduriyet yaşadı, bu konuda bir açıklama gerekiyor.

Mülakatlarda haksızlıklar devam ediyor, 3-4 kez mülakata giren öğretmenler maalesef büyük haksızlığa uğrayabiliyorlar.

Barış akademisyenleri, Anayasa Mahkemesinin bir ifade özgürlüğü olduğunu söylemesine rağmen hâlâ bekliyorlar. Binlerce bilim insanından mahrum bir Türkiye’deyiz ve beyin göçü yaşanıyor ülkenin dışına doğru.

3600 ek gösterge konusunda büyük vaatlerde bulunmuş bir iktidarla karşı karşıyayız ama maalesef bu konuda da hiçbir adım atılmadı, biz bu konuda yasa teklifi de verdik, iktidara da buradan hodri meydan diyoruz, buyurun, samimilerse 3600 ek gösterge konusunda yasa teklifimize “Evet.” desinler.

Yine, YÖK Başkanına sorarım. Kapatılan üniversitelerdeki öğrencilere çözüm buldunuz ama akademisyenler ne yapacak? Onlar çaresiz bir şekilde bekliyorlar, hiçbir yerde bir işe giremiyorlar.

Kaybolmaya başlamış diller konusunda çalışmalar ne durumda? Yine, rehabilitasyon öğretmenleri bize çok başvuruyor, çok perişan durumdalar, gerçekten bu konuda bir çözüm olmalı, çok istismara uğruyorlar. Kürtçe tezin yasaklandığı, Kürtçe eğitimin tamamen bitmişliğe, tükenmişliğe terk edildiği bir zaman diliminde Kürtçe eğitim konusunda nasıl bir açıklama yapacaksınız?

Ve dediğim gibi EBA eğitimi şu anda aksıyor, çocuklar okula gidecek mi? Üniversiteler ne zaman açılacak? Bu konuda, herkes büyük bir muamma içinde. Üniversitelerle ilgili bir beklentisi olan esnaf da çok büyük bir beklenti içinde, belirsizlik içinde öğrenciler, esnaf... Gerçekten bu konuda net bir açıklama yapılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Gergerlioğlu, lütfen sözlerinizi tamamlar mısınız?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Toparlıyorum efendim.

Bütün bu konularda net açıklamaların yapılması gerekiyor. Yüz binlerce, milyonlarca insan gerçekten büyük bir çaresizlik içinde bekliyor.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Ali Keven, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Bakanlığımızın sayın bürokratları, saygıdeğer milletvekilleri ve saygıdeğer basın emekçileri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, İzmir depreminde kaybettiğimiz yurttaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyor, yakınlarına başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Sayın Başkan, konuşmama başlamadan önce başöğretmenimiz Mustafa Kemal Atatürk’ü, meslek büyüklerimiz örgütlü öğretmen hareketinin öncüleri Sevgili Fakir Baykurt’u ve Gültekin Gazioğlu’nu, Türkiye Öğretmenler Sendikası ve TÖB-DER’in kurucularını saygıyla rahmetle anıyorum.

12 Eylül darbecilerince kapatılan TÖB-DER’in mal varlığının iade edilmesinin demokratik hukuk düzeninin acil zorunluluğu olduğunu ifade ediyor, bu hukuk mücadelesini yılmadan sürdüren, saçları ağırılmış İsmet Yalçinkaya, Seyfettin Bircan, Tahsin Doğan’a buradan saygıyla sevgiyle selamlar iletiyorum.

Sayın Bakan, bu ülkede bilim insanlarının, akademisyenlerin yoksulluğa terk edildiğinden bahsedeceğim. Bununla beraber binlerce eğitim ve bilim emekçisinin yargı kararlarına rağmen kamudan ihraç edilmesinden bahsedeceğim. Bunlar maalesef bizim ülkemizin acı gerçekleri. Bütçenin ötesinde milyonlarca insanın demokratik hukuk düzenine duyduğu özlemin ifadesidir. Sayın Bakanım, Çankaya’da görev yaptığı okulundan Mamak’ta bir okula sürgün edilen EĞİTİM-İŞ sendikası üyesi, sorumlusu Olcay Kete Hocadan bahsedeceğim. Meslektaşlarımız özgür haklarına sahip çıktığı için neden sürgün ediliyorlar bunu anlayamıyorum. Bu hukuksuzluğa lütfen “Dur!” deyin, Sayın Bakanım.

Sayın Bakan, bütçe büyüklüklerine gelirsek Milli Eğitim Bakanlığının 2021 bütçe teklifi 146 milyar 920 milyon liradır. Peki, faize ayrılan bütçe nedir? 179 milyar 542 milyon lira. Geçen yıla göre faiz yüzde kaç artmış? Yüzde 30 artmış. Peki, Bakanlığımızın bütçesi yüzde kaç artmış? Yüzde 17. Milli Eğitim bütçesi maalesef faize yenik düşmüştür Sayın Bakanım. Eğitim sektörüne ayrılan toplam bütçe ise 211 milyar lira olup, bütçedeki oranı 2020 yılı için yüzde 16,1 iken 2021 yılı için bu oran yüzde 15,7’ye gerilemiştir. Yani eğitime ayrılan oranda, 2016’dan beri süren düşüş devam etmektedir. Her yıl öğrenci sayısı artarken bütçeden ayrılan pay devamlı azalmaktadır.

Özel okullarda denetimsiz bir büyüme var Sayın Bakanım. Özel okullara teşvikler yapılırsa eğitimde fırsat eşitliğini nasıl sağlayacaksınız merak ediyorum.

Diğer yandan, Milli Eğitim Bakanlığına bütçeden ayrılan pay düşüyor. Bakanlığınıza 2020 bütçesinin yüzde 11,4’ü ayrılırken 2021 bütçesinin yüzde 10,9’u ayrıldı. Sayın Bakanım, siz bir konuşmanızda bütçenizin yetersizliğinden yakınıyordunuz. Bakınız, bu bütçede özel okullara teşvik için 891 milyon lira ayırıyorsunuz, geçen sene de 2020 bütçesinde 804 milyon lira ayırdınız. Eğitim yatırımlarına kaynak bulamıyorsanız gelin, bu özel kolejlere teşvik uygulamasına son verin.

Sayın Bakanım, Covid-19 salgınında okullarımızın temizlik malzemelerine ilave ödenek ayrılmalıdır. El dezenfektanının dahi eksik olduğu yönünde sürekli okullardan şikâyetler geliyor. Salgın koşullarında köy okullarının değeri bir kez daha anlaşılmakta olup, Sayın Bakanım, köy okullarının açılması yönünde bir araştırma ve düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

Sayın Bakanım, işiniz zor, Covid döneminde biraz daha zorlaştı. Ataması yapılmayan öğretmenler atama bekliyor, 3600 ek göstergiyi bekliyor öğretmenler; maalesef öğretmenlerimiz çok acil meslek kanunlarını bekliyorlar, bunun bir an önce çıkarılmasını istiyorlar; öğretmenler, mesleğe kabullerinde sözlü mülakatın kaldırılmasını istiyorlar Sayın Bakanım. Unutmayın, öğretmenini mutlu edemeyen bir eğitim sisteminin başarılı olması mümkün değildir.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Keven, lütfen tamamlar mısınız sözünü.

ALİ KEVEN (Yozgat) - Bütçenizin hayırlı olmasını diliyor, başarılar diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Keven.

Sayın Baki Ersoy, buyurun lütfen.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, muhterem milletvekilleri, değerli bürokratlar, basınımızın güzide mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz için teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

Dünya, varoluş tarihinin en büyük sınavlarından birini verirken güzel ülkemiz Türkiye'mizin sınavı maalesef ki çok ağır olmaktadır. Bir yandan virüs salgını, bir yandan Elâzığ depremi, diğer yandan kallesçe yapılan orman yangınları, şimdi ise İzmir depremi bizi derinden yaralamış bulunmaktadır. Bu vesileyle, tüm bu felaketlerden etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini sunuyor, kayıplarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın Bakanım, bu süreçte birçok ülkenin aksine eğitimi bir kenara atmadan, bir eğitmeni olarak hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin penceresinden olaylara bakışınız ve çözüm üretme çabalarınız bize göre gerçekten takdire şayandır. Bakın, geçen sene bu zamanlar okullarımız açık, sınıflarımız tam kapasite ve öğrencilerimiz okuldaydı, yaklaşık dokuz ayda gelinen duruma baktığımızda bunların öngörülmesi imkânsızdı. Buna rağmen geliştirilen teknolojiler, alternatif uygulamalar, AR-GE çalışmaları bu kadar ağır eleştirileri hak etmemektedir.

Çok eleştirilen EBA sistemiyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum: Şu anda cumhuriyet tarihinde ve aynı zamanda bugünkü dünyada dijital beceri eğitim ve mesleki eğitim konusunda en çok öğretmen eğitimi yapan ülke olduk, bunu da uluslararası kuruluşlar söylüyor. Geçtiğimiz hafta EBA, eğitim alanında dünyadaki bütün siteler içerisinde 1'inci sıraya yükseldi, bunlar güzel haberler. Fakat Sayın Bakanım, bizlere tablet, cep telefonu, bilgisayar imkânı olmayan ya da bulunduğu yerde internet altyapısı bulunmayan yahut maddi imkânsızlıklar sebebiyle internet hizmeti alamayan çok sayıda vatandaş müracaat etmektedir, bu konudaki hassasiyetinizi de biliyoruz. Bakanlığınızca tablet, bilgisayar ve internet erişimi bulunmayan öğrencilere yönelik EBA destek noktaları ve ayrıca kırsal kesimde yaşayan, bilgisayar, internet erişimi olmayan ve ulaşım sorunu bulunan öğrenciler için de gezici EBA destek noktaları oluşturduğunuz da biliyorum. Fakat bu hizmetten haberdar olmayan ya da farklı sebeplerle EBA destek noktalarından faydalanamayacağı tespit edilen öğrenciler ve hatta öğretmenler için de gerekli çalışmaların bir an evvel yapılmasını eğitimde fırsat eşitliği açısından oldukça önemsiyoruz.

Bu sürecin kahramanlarından olan elleri öpülesi öğretmenlerimize de buradan teşekkürlerimi sunuyorum. Görevleri başındaki öğretmenlerimiz, çok zor şartlar altında, fedakârlık göstererek, yüz yüze eğitimden daha çok zor bir şekilde, onlarca öğrenciyi bırakın sınıf ortamında, bilgisayar başında tutmayı başaran gizli kahramanlar olarak tarihe yazılacaktır.

Sayın Bakanım, Öğretmenler Günü yaklaşmaktadır. Buradan bu vesileyle, başta siz olmak üzere tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü de kutluyorum.

Bugün, burada Millî Eğitim Bakanlığımızın 2021 bütçesini görüşüyoruz. Öğretmenlerimiz umutla bekliyor; atama bekleyen öğretmenlerimiz kadro bekliyor, yine sözleşmeli öğretmenlerimiz kadro bekliyor. Artık bu sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına yeniden son vermeliyiz ve yeni öğretmenlerimiz 3600 ek göstergeyi bekliyor. Bu konudaki düzenlemeyi de bir an önce yapmamız gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Bakanım, değinmek istediğim bir diğer konuya seçim bölgesinde bulunan devlet yatırımlarıyla ilgili. Devlet yatırımlarımız yapılıyor doğru ancak diğer illere baktığımızda hayırseverlerimizin devlet yatırımından daha fazla katkıda bulunduğunu Kayseri için söylememiz mümkün. Bizim talebimiz, devlet yatırımlarından mahrum kalmamak ve çocuklarımızı mağdur etmemektir.

Bahsetmek istediğim diğer bir konuya; Millî Eğitim Bakanlığı 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'na tabi olarak açılmış ve faaliyet gösteren iş makineleri operatörlük kurslarının, operatörlerimizin sizden bir talepleri var. 2018 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun ilgili maddesine eklenen hükümle "Bu kanun kapsamında faaliyet gösteren kurumlarda Bakanlıkça belirlenen programları başarıyla tamamlayanlar aldıkları kurs bitirme belgeleriyle tamamladıkları programlara ilişkin iş yerlerinde çalışabilir ve iş yeri açabilir." ibaresi bulunmaktaydı. Böylece bu durumda olan kişiler için başka bir meslek belgesi aranmamaktaydı fakat Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanunu'na ek tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup kurumca standardı yayımlanan ve Bakanlıkça çıkarılacak tebliğlerde belirtilen mesleklerde tebliğin yayım tarihinden itibaren on iki ay sonra bu kanunda düzenlenen esaslara göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmayacaktır. Yani bu hükümle Millî Eğitim Bakanlığınca Özel Öğretim Kurumları Kanunu çerçevesinde faaliyet gösteren hiçbir kurs belgesi kabul edilmeyecek ve Mesleki Yeterlilik Kurumundan belge almadan belirlenen işlerde personel çalıştırılmayacaktır. Böylece Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü tarafından verilen ve Talim ve Terbiye Kurulundan çıkmış binlerce sertifika sahibinin sertifikaları karşılıksız kalacak, yaklaşık yüz bine yakın kurum kapanacak ve beş yüz bine yakın çalışansa işsiz kalacaktır. Bu konuda gerekli düzenlemelerin yapılmasını ve kurumlarımızın mağduriyetlerin giderilmesini sizlerden talep ediyoruz.

Sayın Bakanım, bir Kayseri Milletvekili olarak şehrimizde en çok şikâyet aldığımız konulardan bir tanesini dile getirmek istiyorum: Okul müdürlerinin, şube müdürlerinin, ilçe millî eğitim müdürlerinin seçimi konusunda kurumsal bir yapı var mıdır? Bizler son yıllarda mülakatların azaldığını biliyoruz, bunu memnuniyetle karşılıyoruz ancak bu konuda kurumsal daha köklü bir çalışma yapılacaktır mıdır? Zira seçim bölgesi olan Kayseri iliyle ilgili rakamlara baktığımız zaman sadece örnek olsun diye ilimiz genelindeki proje okullarında görevlendirilen eğitimcilerin neredeyse hepsinin aynı sendikaya mensup olduğunu görmekteyiz. Oysa bizler biliyoruz ki yönetici kadromuz ehil değilse başarı mümkün değildir. Yapılacak olan bellidir. Eğitim yönetimi sendika, vakıf, cemiyet görünümüne yapıların tahakkümünden kurtararak ve yönetim süreci sadece liyakatin esas alındığı bir anlayışla yürütüldüğünde başarı sağlanacaktır. Sizin de bu konudaki hassasiyetinizi bildiğim için yorum ve takdiri sizlere bırakıyorum.

Ayrıca, Sayın Bakanım, biz burada çalışmalarımıza devam ederken gelen milletvekillerimizle sosyal medyaya bir fotoğraf attığımızda altına yüzlerce yorum geliyor ve şöyle -zannediyorum buradaki bütün milletvekillerimize geliyordur- “60 bin öğretmen atama bekliyor.” “60 bin öğretmen müjde bekliyor, güzel haberler bekliyor.” diye bu konuyu da sizin takdirlerinize bırakıyorum.

Sözlerime son verirken Bakanlık bütçemizin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum. Sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Sayın Ahmet Kılıç, buyurun lütfen.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz hepimizi saygıyla selamlıyor. Millî Eğitim Bakanlığı bütçe görüşmelerinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Öncelikle Sayın Bakanım, bu zor süreçte çok zor bir görevi büyük bir fedakârlıkla yerine getirdiniz. Şahsınıza ve tüm eğitim camiasına şükranlarımı arz ederim.

Masa başından fabrikasyon metinlerle eğitimi eleştirenlerin, eğitimde yaşanan dönüşümden bihaber olmalarını da üzüntüyle karşıladığımı ifade etmek istiyorum.

Ülkelerin gelişimlerinde en büyük söz sahibi olan şüphesiz millî eğitim projeleridir. AK PARTİ hükûmetleri döneminde, millî eğitime ayrılan bütçe, her yıl artırılmıştır. Bu sene de bakıldığında, yine bu bütçeden en büyük pay alan bakanlığın Millî Eğitim Bakanlığı olduğu görülecektir. Tabii, Bakanlığımızın yükü gerçekten çok ağır. Bugün sayılara baktığımızda, 18 milyonu aşan öğrenci sayımız ve 1 milyona yaklaşan öğretmen sayımızla birçok ülkenin nüfusundan daha geniş bir millî eğitim camiamız olduğu görülmektedir.

Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak adına AK PARTİ hükûmetleri döneminde ülkemiz gerçekten önemli mesafeler katetmiştir. Eğitim alanında beşerî ve fiziki altyapı iyileştirilmiş, okullaşma oranlarında artış sağlanmış ve derslik başına düşen öğrenci sayısı önemli ölçüde azaltılmıştır. Nitelikli eğitime erişim, önceki dönemlere kıyasla artmıştır.

Yine, son yıllarda yükseköğretimin uluslararasılaşması son derece güzel bir noktaya gelmiştir. Ülkemizde son dönemde üniversite sayısında, araştırma merkezi sayısında, akademisyen sayısında ve uluslararasılaşma boyutlarıyla birlikte yükseköğretim alanında büyük bir değişim yaşanmaktadır. Son on yılda, yükseköğretim kurumlarımızda okuyan uluslararası öğrenci sayısında yüzde 75 oranında bir artış kaydedilmiştir. Güncel rakamlara göre 150 bini aşkın uluslararası öğrencisiyle, bu alanda, dünyanın en fazla uluslararası öğrenci ağırlayan ülkelerinden biri hâline gelmişizdir. Bu noktada tüm üniversitelerimizi ve yöneticilerini kutluyorum.

Yine, mesleki ve teknik eğitimi özendirme programı çerçevesinde, özel sektörle iş birliği kapsamında protokoller yapılmakta ve sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda yetenekli genç kardeşlerimiz eğitilmektedir. Bakanlığımızın, özellikle meslek liseleri konusunda yıllara sâri problemleri çözme noktasındaki gayreti son derece önemlidir. Bu minvalde, Türk millî eğitiminin yanında duran özel sektörümüze de ayrıyeten teşekkür etmek isterim.

Sayın Bakanım, Bursa’mız özelinde, öğrenci sayımız 2002 yılından bugüne 430 binlerden 590 binlere, derslik sayımız ise 9.488’den 27.937’ye yükselmiştir. Bursa ilimize, 2002 yılından bugüne kadar eğitim alanında yapılan harcamanın tutarı ise 2 milyar TL’yi aşmıştır. İktidarlarımızdan önce Bursa’da derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 44, ortaöğretimde 39 iken bugün ilköğretimde 27, ortaöğretimde 19 seviyesindedir. Bu, hepimizin başarısıdır.

Sayın Bakanım, İzmir’de geçtiğimiz günlerde bir deprem yaşadık. Depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Bursa’ımızda da 36 okulumuz deprem tetkikleri sonucunda yıkıldı. Bu noktada yıkılan 9 okulumuzun yapımı şu an itibarıyla başladı. Okullarımızın 2 tanesinin yapımını hayırsever vatandaşlarımız gerçekleştiriyor; geri kalan 27 okulumuzun da ivedilikle yapımlarının gerçekleştirilmesini rica ediyor, tekrar, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

OTURUM BAŞKAN ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Kılıç.

Sayın Suat Özcan, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; 2021 Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi 146 milyar 920 milyon olarak öngörülmüş. Hükûmetinizin iktidara geldiği 2002 yılından bu yana Millî Eğitim Bakanlığı yatırımlarına ayrılan pay yüzde 17,18 iken 2020 yılı itibarıyla bu oran 4,65’e gerilemiş, 2021 yılında ise 7,69 olması öngörülmüştür. 2019 yılına göre kısmi bir artış söz konusu olsa da içinde bulunduğumuz Covid-19 salgınının yaşandığı bu dönemde yatırım bütçesindeki artışın çok anlamlı olmadığı görülmüştür.

İlkokul 1’inci sınıfa giden çocuklarımız, 21 Eylülde, haftada iki gün eğitim öğretime başladılar. Zorunlu eğitim kapsamındaki 2, 3, 4, 8 ve 12’nci sınıf öğrencilerimiz de okullarına haftada iki gün şeklinde, 5 ve 9’uncu sınıflar ise 2 Kasımda eğitim öğretimlerine başladılar. Ülke genelinde örgün eğitim kapsamında 68.589 resmî ve özel okulda 18 milyon 241 bin öğrenci eğitim öğretime başladı. Covid-19 sürecinde millî eğitim camiası içerisinde öğrenci ve öğretmenlerin internet ihtiyacı -ücretsiz olması- yine öğrencilerin tablet, bilgisayar, televizyon ihtiyaçları, öğretmenlerin dizüstü bilgisayar ya da bilgisayar ihtiyaçları, okullarda kadrolu temizlik görevlisi ve sağlık personeli ataması ihtiyacı, okulların ihtiyaç duydukları temizlik malzemeleri ve 57 bin dersliğe ve 92 bin öğretmene de ihtiyaç olduğunu söylüyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin yaklaşık yüzde 81’ini personel giderleri ile SGK primi giderleri oluşturmaktadır. İkili eğitimin sonlandırılması, okullaşma oranının artırılması ve eğitim niteliğinin geliştirilmesi gibi politika ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için daha fazla kaynak ayrılması en azından orta vadede yatırım maliyetlerinin karşılanması açısından bir zorunluluk olarak görülmektedir ancak Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden 2021 yılında yatırıma ayrılan pay kısmen artsa da hedefleri gerçekleştirmek için yeterli değildir. 2019-2020 eğitim öğretim yılında ortaöğretim düzeyinde net okullaşma oranı yüzde 85,01’dir. Ortaöğretim kurumlarında 5 milyon 630 bin 652 öğrenci bulunmaktadır. Ortaöğretim net okullaşma oranı üzerinden hesaplandığında, tahmini 992.865 çocuğun eğitim öğretim dışında kaldığı görülmektedir. 992.865 çocuğumuz eğitim öğretim dışında kalmıştır. Bu sayı ilkökul düzeyinde eğitim öğretim dışında kalan çocuk sayısının yaklaşık 3 katıdır. Eğitimin on iki yıl olması, zorunlu olması dolayısıyla tek bir çocuğun bile okul dışında olmaması beklenirken ortaöğretim düzeyinde yaklaşık 992 bin çocuğun okul dışında olması ortaöğretime erişimde ciddi sorunlar olduğunu göstermektedir.

Mevcut Hükûmet, başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere birçok bakanlıkta dinî vakıf ve cemaatlerle yaptığı iş birliklerle alternatif yapılanmaların önünü devlet desteğiyle açıyor, okullaşmayı imam-hatipler üzerinden yürüten Bakanlık, Ensar Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti ve Nur cemaati gibi oluşumlarla çok sayıda protokol imzalamıştır. Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ve İlim Yayma Cemiyeti arasında imzalanan protokolle Cemiyet ile Bakanlık ortaklığında

“eğitim” adı altında projeler düzenlemesinin öñü açılmıştır, Nur cemaatinin Nakşibendi koluna bağılı Hayrat Vakfına Osmanlıca dersi bahanesiyle okulların kapısını açan Bakanlığınız “değerler eğitimi” adı altında vakfa yeni izinler verdi. Vakfın Ortaöğretim Genel Müdürlüğüyle imzaladığı protokolle okullarda yönetici, öğretmen ve öğrencilere yönelik seminer, panel, konferans ve tanıtım faaliyetleri gerçekleşmesine olanak sağlandı. Bakanlık Ensarla 2017’den itibaren beş yıl geçerli olmak üzere çeşitli eğitim, seminer ve sosyal etkinlikler düzenlenmesine dair iş birliği yaptı. TÜRGEV’e de eğitim alanında sonsuz hareket alanı sağlandı, Bakanlık ile TÜRGEV’in 2016’da imzaladığı protokol, vakfa sağlanan ayrıcalığı gözler önüne serdi.

Zamanın darlığı nedeniyle... Seçim bölgem Muğla ili Milas ilçesinde depremin gündemde olduğu bir süreçte Fatih İlkokulu ve Ortaokulunun binasının bir kısmı “Depreme dayanıksızdır.” raporu almıştır iki yıl önce. İki yıldan bu yana yeni bir okulun inşasıyla ilgili herhangi bir adım atılmamıştır. Bu yıl eğitim öğretime başlandığında da öğrencilerimizin en yakın okula nakilleri de henüz yapılmamıştır. Bu konuda çalışmalar vardır. Bir an önce bürokratik işlemlerin hızlıca bitirilerek o okula öğrencilerimizin ve öğretmenlerimizin naklinin sağlanmasını beklemekteyim.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Özcan.

Sayın Gaytancıoğlu, buyurun lütfen.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem gerçeğı, okulların güçlendirilmesini açıkça göstermiştir. Yatırım bütçesini artırmışsınız, iyi, güzel ama yine de yetersiz. Yetersiz ki “Depremde zarar görebilir.” diye yıkım kararı alınan Edirne’deki Gazi İlkokulunu onun için güçlendirmekten vazgeçtiniz. Neden yıkıp Gazi İlkokulunu bulunduğu yere yeniden yapmıyorsunuz ya da yerinde güçlendirmiyorsunuz da “Başka bir yere taşıyacağız, ismini vereceğiz.” diyorsunuz. Burada bir rant var. Neden 18 bin köy okulunu kapattınız? Taşınalı eğitim sistemine geçildi, köyler boşaldı. Şimdi övünüyorsunuz, diyorsunuz ki: “Pandemide köy okullarını açtık.” Köy okullarını kapatmanın doğal etkilerini tarımda görüyoruz, net ihracatçı bir ülke iken net ithalatçı bir ülke olmaya başladı. Yeniden köy okullarını açmalısınız, köyler yeniden yeşermeli. Taşınalı sistemden kimse memnun değil, ne taşıyanlar memnun, paralarını doğru dürüst alamıyorlar ne taşınanlar memnun. Hâlbuki köy okulları şimdi açık olsaydı en azından taşıdığınız çocuklar köylerde eğitim görecekti, yani eğitime katılan öğrenci sayısı artacaktı.

Okullara pandemi döneminde bile yetersiz ödenek gönderiyorsunuz, hatta göndermiyorsunuz. Bu süreçte neredeyse tüm okul yöneticileri dezenfektan için sponsor arıyorlar. Uzaktan eğitime maddi olanaksızlıklardan dolayı ulaşamayan dezavantajlı bölgelerdeki çocuklarımız var. Bu sorunları çözmek için teknik altyapı, ücretsiz tablet dağıtımı gibi zorunlu çalışmalar gerçekleştirilecek mi, bu yönde bir çalışmanız var mı?

Yeterince ihtiyaç ve talep olmamasına rağmen neden hâlâ öğrencileri imamhatiplere yönlendirme gayreti içindesiniz? Örneğin Edirne’de 1 tanesi kız, 3 tane imamhatip lisesinin olmasını nasıl açıklıyorsunuz?

Öğretmenlerin ister görevde olsun ister emekli olsun en çok dinlendikleri, anılarını, mesleki sohbetlerini yaptıkları ve gittikleri yerde konakladıkları ortamlar olan öğretmenevlerinin yapımına neden ağırlık vermiyorsunuz? Örneğin Edirne Öğretmenevini “Depreme dayanaksız, yenisini yapacağız.” diyerek yıktınız, neredeyse beş yıl oldu, hâlen bir öğretmenevimiz yok Sayın Bakan.

Öğrencilerimizi okullara taşıyan okul servisi esnaflarımız da çok mağdurlar. Onlara bir destek düşünülüyor mu? Şimdi “Ne ilgisi var diyeceksiniz?” ama onlar da bir yerde eğitimin bir parçası. Ayrıca okul servisi aracı yaş sınırının yükseltilmesi talebi çok fazla, servis araçları yaş sınırının 19’a yükseltilmesi talep ediliyor.

Ayrıca çok önemli bir konu; Danıştay kararı gereği “Andımız tekrar okunabilir.” dendi. Neden Andımız’ı yeniden okullarda okutmuyorsunuz? “Türk’üm, doğruyum, çalışkanım, ilkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak...” neden söylenmesin istiyorsunuz? Neden ülke sevgisinin en önde gelen bir sevgi olduğunu çocuklarımız söylemesin? Bunu merak ediyorum.

Atanamayan 700 bin öğretmen var, kaldı ki Sayıştay raporları 138 bin öğretmen açığı olduğunu söylüyor, emekliliği çok yaklaşıp 60 bin öğretmenimiz var ki hepsi 3600’ü bekliyor, emekli olmuyor. 3600 ek göstergesi bekliyorlar, seçimlerde her yerde 3600 için vaatlerde bulundunuz, bu seçimlerde bunun vaadini verdiniz, tüm seçimlerde verdiniz. Bu öğretmenler emekli olsa herhâlde atanamayanlarla birlikte 200-250 bin öğretmen açığı ortaya çıkar. Bu kadar üniversite mezunu işsiz varken bunlara bir atama düşünüyor musunuz? Öyle 20 bin öğretmen atamasıyla bu işler olmuyor. Demek ki öğretmen açığı istenirse kapanabilir, bu bir tercihtir. Bu tercihi kullanmak için bir çabanız var mıdır?

Hem konuşma yaptım, hem sorular da var, sordum. Bu sorulara da çok açık ve net bir cevap bekliyorum. Öğretmenler son derece önemli, okullarımız son derece önemli, yükseköğrenim de son derece önemli, yükseköğrenimde de sorunlarımız var. Yeterli düzeyde öğretim elemanımız olsa bile okulların, üniversitelerin, yüksekokulların yeterli altyapıya sahip olmadıklarını düşünüyorum ve bunlarla ilgili iyileştirme olmasını diliyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını da diliyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Gaytancıoğlu.

Sayın Şahin, buyurun lütfen.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Sayın YÖK Başkanım ve değerli bürokratlar, milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin de ülkem için hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.

Sayın Bakanım, 7 Kasım 2018 ve 15 Kasım 2019 tarihlerindeki Plan ve Bütçe Komisyonunda bulunan bir milletvekili olarak şunu ifade etmek istiyorum ki: Bu üçüncü görüşmemiz ve her görüşmemizde sizin biraz daha enerjinizin düştüğünü, artık heyecanınızın kaybolduğunu görmüş olmaktan büyük bir üzüntü duyuyorum. 2018 yılında Bakanlığa atandığınız zaman “2023 Eğitim Vizyonu” belgesini yayınlamıştınız. “Güçlü Yarınlar İçin 2023 Eğitim Vizyonu” ismini koydunuz, o yarınların bir kısmı bugün geldi ama bakın, sorunlar giderek, katlanarak artıyor.

Tüm muhalefet partileri olarak hatırlarsanız size büyük bir destek vermiştik o zaman, hepimiz sizden büyük bir umutla on altı yıllık eğitimde bir enkaz aldığımızı ve bunu düzeltmek için de her türlü desteği vereceğimizi söylemiştik. O on altı yıllık enkaz büyüyerek şu anda on sekiz yıllık bir enkaz hâline geldi. Hatta bakın, ben bir hekim olarak şöyle demiştim size, hatırlarsanız: Tıp eğitiminde 2 tane ana unsur vardır: Bir, teorik kısım; bir, pratik kısım. Sizin teoriğiniz çok iyi, eğer pratiğinizle de örtüştürürseniz Türkiye’nin tarihine geçebilecek bir bakan olacağınızı söylemişim ama üzülerken şunu tespit etmek istiyorum ki: Pratiğiniz çok kötüymüş, hasta masada kaldı ve eğitim sistemi can çekiyor. Şunu ifade etmek istiyorum: İnanın, başarılı değilsiniz ve istifa etmeyi düşünüyor musunuz? Bence bu noktadan sonra artık, düşünün. Hatta o zaman 2018 yılında şunu sordum: Bir bakanın her şeyden önce eğitimde fırsat eşitliği sağlaması gerektiğine inanıyorum ve bunu da 2018’de söylemişim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bak, geçen sene de aynı şeyi yaptın buraya gelip!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, lütfen, müdahale etmelerine...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Doğru değil yani!

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOJER – Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – 2018’de...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Doğru değil yani!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Vekilim, şimdi ben de bağırarak durumunda kalacağım. Süremden gidiyor, lütfen, müsaade edin.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, lütfen müdahale etmeyin.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – 2018 yılında...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakanla nasıl konuşuyorsun, geçen sene de aynı şeyi yaptın!

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ekrem Vekilim, saygı duyuyorum. Bakın, biliyorsunuz, seviyorum sizi. Yapmayın lütfen böyle, bakın, ben rica edeceğim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Şahin...

Sayın Şahin, şimdi, tabii ki dilimiz çok önemli. Burada bütçe görüşmeleri yapılıyor.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tabii, tabii, tabii.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bütçe görüşmeleri yapılırken lütfen, temiz dille ifade edelim. İfadelerimizi...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Efendim, burada, kesinlikle gayet temiz olarak konuşuyorum yani Bakanımıza da gayet saygılı bir şekilde hitap ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, buyurun, devam edin.

FİKRET ŞAHİN (BALIKESİR) – Efendim, ek süre isteyeceğim.

Millî Eğitim Bakanının her şeyden önce, eğitimde fırsat eşitliğini sağlaması gerektiğine inandığını 2018 yılı görüşmelerinde –tutanaklar yanımda– söylemişim. Bana, o zaman, özel eğitimdeki oranın yüzde 17,8 olduğunu söylemiş ve şöyle demişsiniz: “Kademeli olarak özel eğitim kurumlarının desteklemesini azaltacağız ve eğitimde fırsat eşitliğini artırmayı düşünüyoruz.” Bugünkü sunumunuzda, Sayın Bakanım, bakın, özel eğitim kurumlarının oranı yüzde 20,2’ye çıkmış; siz söylediniz, 20,2; öğrenci sayısı olarak da “Yüzde 8,8.” dediniz. Ben de yaşayan bir veliyim, benim de çocuklarım var. Kesinlikle eğitimde fırsat eşitliği yok şu anda Türkiye’de; ne kadar paranız varsa o kadar eğitim alabiliyorsunuz. İnanın, köydeki kırsaldaki çok zeki çocuklar harap oluyor. Bunların elinden tutun Sayın Bakanım. Çocuklar perişan oluyor.

Bakın, ben bir mahalle okulunda yetişmiş, okuryazar olmayan bir annenin evladı olarak, bugün milletvekili olarak karşınızda konuşuyorsam, karşınızdaysam bu, millî eğitimin bana verdiği fırsat eşitliğini değerlendirerek gelmem sayesinde ama şu anda, sizin Bakanlığınız döneminde eğer ben öğrenci olsaydım inanın, hiçbir şey olamazdım. Lütfen bunu değerlendirin.

Kötü şeyler söylemiyoruz yani ülkemiz iyi olsun diye bunları söylüyoruz.

Efendim, yine, 2018’de bakın, FATİH Projesi’ni size sormuşuz Sayın Bakanım. O zaman demişsiniz ki: “Tabletin çok önemli olduğunu düşünmüyorum.” Bakın, bu da Bakanlığın vizyonu ve sizin vizyonunuzun da hangi noktada olduğunu bir göstergesidir. Tabletin ve bilgisayarın ne kadar önemli olduğunu şimdi, bakın, bu koronavirüs salgınında görüyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Şahin, lütfen tamamlar mısınız?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, çok fazla müdahale edildi. Biraz ek süre isteyeceğim, lütfen.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Ek süre veremeyeceğim, lütfen, tamamlayın.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ek süre isteyeceğim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Veremeyeceğim ek süre.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Efendim ama müdahaleye siz müdahale etmediniz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Efendim, tamamlar mısınız? Ek süre veremeyeceğim.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tamamlayacağım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Bakın, şimdiye bitirirdiniz, şimdiye bitirirdiniz siz sözünüzü.

Buyurun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – EBA televizyonundaki kin ve nefretle ilgili görüntülerde dediniz ki: “Güvenip denetleme ihtiyacı duymadım. Ekibin hazırladığı görüntüleri onaylamıyorum.” Merak ediyorum, o ekiple hâlâ çalışıyor musunuz? Bakın, birtakım olumsuzlukları siz kendiniz de ifade ediyorsunuz.

Efendim, Maarif Vakfıyla ilgili konuştunuz. Yurt dışında FETÖ okulları hâlen çok aktif şekilde.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Şahin.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, çok önemli noktalara temas ettim. Bir saniye lütfen.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Tamam, otuz saniye ek sürenizi kullandınız, daha fazla ek süre veremeyeceğim.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Bakın, FETÖ okulları çok aktif şekilde devam ediyor. Maarif Vakfı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, lütfen adil bir şekilde yönetim sergileyin. Burada müdahale ediyorlar. Ben de müdahale edeyim mi şimdi?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Bakan, öncelikli olarak seçim bölgemle ilgili bir sıkıntı var. Bunu özellikle bugün burada olacağımı bildikleri için söylememi istediler. Çay ilçemizde bulunan Çay Lisesi var, tarihi ve köklü bir bina. Bu okulu kapatmak istiyorlar. Çay Şehit Kamil Tuna Anadolu Lisesinin binası çürük olduğu için Çay Lisesinin binasına taşınıyor ama Çay Lisesinin öğrencileri de bu durumda mağdur oluyor. Öğrenciler, öğretmenler, mezunlar, veliler bu karar tepkili, istemiyorlar. Her şeyden önce Çay Lisesi tarihi ve köklü bir okul olduğu için bir kültürel miras aynı zamanda, sahip çıkılması gerekiyor. Orada başka okullar varken yani Anadolu Lisesinin muadilindeki okullar varken neden böyle tarihi ve köklü bir okulun binasına göz dikiliyor. İnsanlara daha önce söz verilmişti “Bu okul kapatılmayacak, bu bina kullanılmayacak.” diye ama şimdi söz veren siyasiler, söz veren AKP milletvekilleri bu sözü unutmuş durumdalar. Özellikle velilerin ve orada yaşayanların bu konuda bir talebi var, “Bunu Bakana iletirseniz, yanlış bilgilendiriliyor. Bu konuda lütfen okulumuza sahip çıkılsın.” dediler

Şimdi, taşımali eğitimle ilgili burada bazı görüşler beyan edildi ama ben bir öğretmen çocuğu olarak şunu söylemek istiyorum: Taşımali eğitim çocukların zamanını çalan, öğrenciyi yoran, maliyeti artıran, öğretmen ve idareciyi zora sokan bir uygulama. Biliyoruz ki 17 bin köy okulu kapatıldı. Şimdi, bu kapatılan 17 bin köy okulu yeniden açılrsa ve bu okullara atama bekleyen yüz binlerce öğretmenin içerisinde atama yapılırsa biz inanıyoruz ki “taşımali eğitim sorunu” diye bir şey de kalmayacak ama bu neden yapılmıyor gerçekten merak ediyoruz. Hem öğretmenlerin ataması gerçekleşecek yani onlar öğrencilerine kavuşacak hem de çocuklar rahat bir şekilde okula gidecekler. Bakın, birçok çocuk taşımali eğitim yüzünden sabahın köründe uyanıp okula gitmek zorunda kalıyor yarı uykulu bir şekilde. Ayrıca öğretmen ile veli arasındaki diyalog da çok sıkı bir şekilde olmuyor. Çoğunlukla taşımali eğitimdeki veli sadece veli toplantısı olduğunda okula gidiyor, bazen o zaman bile gitmiyor. Öğrenci velisi ile öğretmen arasındaki diyalog da kopuk oluyor. En doğrusunun o köy okullarının yeniden açılması diye düşünüyoruz.

Şimdi, 138 bin öğretmen açığı var ama buna ilişkin olarak Bakanlığınızca bir atama takvimi var mı? Yani her şeyden önce atama bekleyen yüz binlerce öğretmen bunun haberini bekliyor bugün buradan, onu biliyorum.

Engelli öğretmenlerle ilgili sizinle daha önce hatırlarsanız görüşmüştük. Şu an 360 engelli öğretmen var ve biliyoruz ki Anayasa’ya göre engelli çalıştırma zorunluluğu var. Bakanlığınızda engelli öğretmen açığı da olduğunu biliyoruz. Şu an 360 öğretmen, peyderpey değil, tamamının atanması bekleniyor. Bu konuda bir çalışma var mı?

Yine 3800 PİKTES’li öğretmen var. Yaklaşık 1 milyon mülteci çocuğa eğitim öğretim veriyorlar. Bunların gelecek güvenceleri yok. Bunlarla ilgili bir kadro verilecek mi? Kadro bekliyorlar, bunu merak ediyoruz.

Öğretmenlik, insanın son nefesine kadar devam eden bir meslek yani öğretmenin emeklisi, çalışanı, şunu, bunu olmaz. Bu meslek sizinle mezara kadar giden bir meslek ama bugün geldiğimiz noktada öğretmenler kadrolu, sözleşmeli ve ücretli diye ayrıştırılıyor. Buna ne zaman son verilecek? Özellikle ücretli ve sözleşmeli öğretmenler bugün bu ülkede açlık sınırında yaşıyorlar. Bunların maaşlarında ne zaman iyileştirme olacak ve ne zaman öğretmenler arasındaki bu ayrıştırma ortadan kalkacak?

Ve öğretmenler şunu söylüyorlar...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Köksal, lütfen tamamlar mısınız.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – “Sadece 24 Kasım’da hatırlanmak istemiyoruz.” diyorlar. Öğretmenlik meslek kanunu ne zaman çıkarılacak, 3600 ek gösterge sözü ne zaman tutulacak, bunu merak ediyorlar.

Yine, bakın, 57 bin dersliğe ihtiyaç var. Bugün fen ve Anadolu liselerinin büyük bölümü ikili eğitim veriyor. Böyle giderse, yeni derslik ve okul yapılmazsa üçlü eğitime geçecekler. 40 kişilik, 50 kişilik, 60 kişilik sınıflarda eğitim verilmesi ne kadar acı. Buna ne zaman çözüm bulunacak?

Sayın Bakan, son olarak şunu merak ediyorum. Eğitime ayrılan bu bütçeyle okul, derslik sorunu, ikili öğretim, taşımali öğretim ve öğretmen açığının kapatılacağını gerçekten düşünüyor musunuz?

Bir de bu pandemi döneminde bilgisayar ve bilgisayarla ilgili çok ciddi talepler var. Buna ilişkin bir çalışmanız var mı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Bir de okul kantincileri gerçekten zordalar, onlara ilişkin de bir şey yapılacak mı, yani ödemelerinin ertelenmesiyle ilgili bir çalışmanız var mı?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Salih Cora, buyurun lütfen.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım ve çok kıymetli heyeti, Değerli Başkanım, kıymetli Komisyon üyeleri; Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Bugün 3 Kasım. 3 Kasım, bize bugün özellikle İzmir’de depremde 92 saatin ardından enkazdan sağ olarak kurtulan “Ayda bebek” umudu hatırlatmıştır. Bugün yine, 3 Kasım AK PARTİ’nin on sekiz yıl önce iktidara geldiği ve milletin umudu olduğu bir günün adıdır, tarihidir. Bu manada AK PARTİ, milletimizin çizdiği istikamet doğrultusunda Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye’de büyük bir değişim ve dönüşümü gerçekleştirmiştir, her alanda büyük reformlara imza attık, “ilk”leri ve “en”leri gerçekleştirdik. Bunlardan birisi de kuşkusuz ki millî eğitim alanında yaptıklarımızdır. Her şeyden evvel eğitimde fırsat eşitliğini sağladık. Bizden önceki Türkiye’de eğitim ne hâllerde olduğunu çok iyi biliyoruz. Üniversite kapılarında hatta her alanda başörtülü öğrencilerin eğitim haklarının ellerinden nasıl alındığını ve engellendiğini bu millet unutmamıştır. Aynı şekilde katsayı engeliyle beraber yine eğitimde birçok gencin hayatının söndüğünü hiçbir şekilde unutamayız. Ben lise öğrencisiyken sayısal bir sınıfta okudum ve sözelden tercih yapıp o dönem hukuk fakültesini kazanmıştım. Eğer o yıl kazanamamış olsaydım katsayı engelinden dolayı belki de üniversiteli bir öğrenci olamayacaktım.

AK PARTİ döneminde çok şükür birçok ezber bozulmuştur. Üniversite harçlarını kaldırdık, hatırlıyorsanız, öğrenci eylemlerinin vazgeçilmez konusu olan üniversite harçları AK PARTİ döneminde kaldırılmıştır. Bir diğer yenilik de -bunu da unutuyoruz zaman zaman- artık fakiri, zengini hiç fark etmeksizin bütün öğrencilerin ders kitaplarını sıralarının üzerine koyuyoruz; bu tarihî bir reformdur. Ücretsiz ders kitabı dağıtılması AK PARTİ döneminde gerçekleşmiştir. 4+4+4 sistemiyle zihinlerde oluşturulmak istenen engelleri biz kaldırdık. Her ilde üniversite açtık. Tabii buradan daha önce 76 olan üniversite sayısını vakıf üniversiteleriyle beraber 208’e çıkardık. Tabii diyeceksiniz ki “Üniversitelerde kalite vesaire, öğretim üyesi, akademisyen sorunu.” falan.

CAVİT ARI (Antalya) – Yine diyoruz!

SALİH CORA (Trabzon) – Ama şunu bilin ki o üniversiteler zamanla o yeterlilik düzeyini yükselteceklerdir ve Hakkârî’deki bir öğrenci İstanbul’a gidemiyorum, Ankara’ya gidemiyorum diye eğitim hakkı elinden alınmamış olacak, Hakkârî’de de üniversiteli bir öğrenci olmasına bir imkân tanınmıştır. Biz bu bakış açısıyla olaya yaklaştık, her yerde okul sayısını artırdık, derslik sayısını artırdık, derslik başına düşen öğrenci sayısı 40’lardan 24’lere inmiştir. 45 kişilik bir sınıfta okuyan bir öğrenci olarak AK PARTİ öncesi bir dönemde 45 kişilik sınıflarda okuyan bir öğrenciydim, şimdi 24 kişilik sınıflarda eğitim verilmektedir. Okullaşma oranını yükselttik, hem ortaokulda hem lisede hem de üniversitelerdeki okullaşma oranını yükselttik. Okullarda spor salonu sayısını, laboratuvar sayısını, kütüphane sayısını 4 kat artırdık. Yine, akıllı tahtalar, internet erişimiyle teknolojik imkânları yurdun her bir tarafına ulaştırmış olduk. Rekor düzeyde öğretmen ataması yapıldı. Yaklaşık olarak sadece AK PARTİ döneminde 1 milyon civarında öğretmen ataması yapılmıştır. Öğretmenlerimizin özlük haklarını iyileştirdik.

Değerli Bakanım, burada konuşmalarda 2015 yılından beri biliyoruz, 2015 yılından beri ben Plan ve Bütçe Komisyonu üyesiyim, 2015 yılından beri sürekli PISA uygulamalarından bahsedilmekteydi. Orada çok düşük olduğumuzu, “Tamam, madem iyisiniz, orada niye kötüyüz?” şeklinde eleştiriler vardı. Bu yıl, 2020 yılına geldiğimizde PISA uygulamalarında çok muazzam bir yükseliş ortaya koyduk, tabii bundan hiç kimse bahsetmiyor. İyi olanlara hiçbir şekilde değinilmiyor, nerede onlarca konu arasında, belki binlerce mevzu arasında bir iki tane olumsuz şey varsa yakalanıp onun üzerinden yola çıkılıyor. Şunu ifade etmek istiyorum ki Millî Eğitim Bakanımızı istifaya davet etmek hadsiz bir yaklaşımdır, bunu

kabul etmiyoruz. Millî Eğitim Bakanımızı biz yakından tanıyoruz, kendisi on yıl Millî Eğitim Bakanlığı yapsın, bir öğrenci teslim edilsin, on yılda nasıl bir Türk vatandaşı, nasıl millette, memleketine faydalı bir vatandaş olması isteniyorsa o düşüncede, o tarzda bir öğrenci yetiştirebilecek bilgi, birikim ve donanımına sahiptir ve mesleğin içerisinde gelmesinin avantajlarıyla birlikte meslektaşları tarafından sevilen, sayılan bir öğretmen, bir bakan değil, “Ziya Öğretmen” namıyla anılan bir kişi olmuştur; bu, ona yeter. Sizin bu şekilde kendisini istifaya davet etmenizi doğrusu abesle iştigal olarak görüyorum ve yadırgıyorum ve Fikret Bey size de hiç yakıştıramadığımı özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, yine, bir milletvekili Trabzon’daki okullarla alakalı, Çukurçayır’da okul olmadığından bahsetmiştir. Son zamanlarda seçim bölgesini çok fazla ziyaret etmediği için takip edememiş olabilir. Çukurçayır’da 24 derslikli bir ortaokulun Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 2021 yılının başında, belki bu yılın sonunda ihalesi gerçekleşecek, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yatırım programına alınmıştır.

Trabzon ilimizde küçük bir problemimiz var Değerli Bakanım. Yomra ilçesi Kaşüstü Mahallesi’nde mülkiyeti belediyeye ait olan, imar planında ilköğretim okul alanı olarak ayrılan bir alanın hazineye devri yapılmıştır, Millî Eğitim Müdürlüğüne tahsis işlemi gerçekleştirilmiştir. Kaşüstü 15 bin nüfuslu bir mahalledir. Buraya bizim 24 derslikli bir okul ihtiyacımız bulunmaktadır. Bunu önümüzdeki 2021 yılı içerisinde bir planlamaya, programa alırsanız çok memnun olurum.

Yine, kendi ilçem olan Trabzon’un Tonya ilçesi İskenderli Mahallesi’nde Şehit Soner Yıldırım Lisesinin kapalı spor salonu ihtiyacı bulunmaktadır. Küçük etapta bir kapalı spor salonu ihtiyacı karşılayacaktır.

Ayrıca, son olarak da Değerli YÖK Başkanımıza çok teşekkür ediyoruz, her alanda yükseköğretimde kalitenin artırılması noktasında büyük bir emek ve gayret ortaya koymaktadır, kendisine yükseköğretimle ilgili olarak hangi talebimiz iletilmişse hepsine olumlu yaklaşımlar ortaya koymaktadır.

Trabzon’da daha önce açılan Of ve Çaykara Meslek Yüksekokulları için yeni kararlar alınmıştır, fiziki koşulları oluşmadığı için henüz eğitime başlamamışlardır. Bu süreci biz takip ediyoruz. Aynı şekilde, fiziki koşulları olan Çarşıbaşı ve Düzköy ilçelerimizin de meslek yüksekokulu beklentileri vardır, senato kararları alınmıştır, YÖK’ten, ilgili kurullardan karar beklenmektedir. Bu konuda da desteklerinizi bekliyoruz.

Teşekkür ediyoruz.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyoruz.

AK PARTİ’nin en önemli farkı, AK PARTİ döneminde yapılan bütçelerin en belirgin özelliği eğitime en fazla payı ayıran bir Hükûmet olmasıdır, bir iktidar olmasıdır. Bundan sonra da öyle olmaya devam edeceğiz. İnşallah, çok daha önemli yatırımları ülkemize, milletimize kazandıracağız.

Ben, bu vesileyle bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Cora.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, ismini zikrederek Sayın Hatip... Söz hakkımı kullanmak istiyorum. Çok kısaca bana söz verirsiniz...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Söz hakkı yok, söz veremiyorum.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Ama satışma var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Satışma yoktur, siz söz söylediniz, Sayın Cora da söz söyledi.

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – İsmi zikretti, cevap versin.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Fikret Hocam, Güzel Hocam, bizim burada öyle bir yöntem yok.

Değerli Bakanım, ben de şahsınızda bütün heyete saygı sunuyorum.

Arkadaşlar, bugün 3 Kasım, bizim için, Türk milleti için hakikaten tarihe çok özel bir sayfanın açıldığı tarih. Nedir o? Ak iktidarın vesayet rejimlerine son verdiği ve “Vira bismillah.” dediği tarihin adıdır. Dolayısıyla bu tarihi millet adına kutluyorum, hayırlı, mübarek olsun. Allah’ın izniyle çok daha on sekiz yıllar geçireceğiz inşallah. Ezbere geçmedi bu zaman dilimi, çok velut, çok üretken geçti. Bir vurgumuz var bizim: Atalarla övünmüyoruz, efendim, hakikaten mezar taşlarını taşı etme, onore etme gibi bir yaklaşımımız yok. Ancak büyüklerimiz, yerin altındakiler bize çok özel izler bırakmışlar. O izleri takip ettiğimiz zaman ufkumuz açılıyor, güzel noktalara varabiliyoruz. Bunlardan bir tanesi Fuzuli. Bunu özellikle Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi görüşüldüğü için kayda geçeceğim, sonra birkaç tane not düşeceğim. Kamil Hocamın burada olması çok iyi oldu. Fuzuli şöyle bir kayıt düşünüyor, diyor ki:

Derdime vâkıf değil canan beni handan bilir.

Hakkı vardır şad olanlar herkesi şadan bilir.

Söylesem tesiri yok sussam gönül razı değil

Çektiğim alamı bir ben bir de Allah’ım bilir.

Evet, yani söylesek tesiri olmuyor, görüyorum ben yıllardır. Ha bire vurgu yapıyoruz ama görüyorum ki bir tesir peyda olmuyor. Ardı ardına her gün biteviye hakikatlerin ters yüz edilip ifade edildiğine şahit oluyoruz. Salih Bey güzel şeyler anlattı, aslında bu manaya havi şeylerdi. Ama ben özellikle isim açarak söyleyeceğim, sabahleyin Sayın Bekaroğlu bir konuşma yaptı. Bilgi almadan, bir belgeye dayanmadan ki bilgi hemen burada ulaşılabilecek kadar yakında olmasına rağmen sırf kafaları karıştırma adına hakikatleri ters yüz etme adına burada dillendirildi. Neydi o? Efendim, Millî Eğitim Bakanlığı tablet dağıtıyor, böyle bir gayreti var ama belediyeler buna katkı sunmak istiyor, belediyeler de öğrencilere tablet vermek istiyor, buna mâni olunuyor. Hiç alakası yok. Hangi belediye istemiş de Millî Eğitim mâni olmuş? Millî Eğitim Bakanlığımız milleti ifade eden esaslı millî bir kurum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Genel Başkanımızın ağzından dinlediniz, Genel Başkanımızın ağzından.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar... Arkadaşlar...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Aydoğan Bey, burada böyle bir usul yok. Aydoğan Bey, burada bu işle ilgili genel müdür var, ulaşırsınız, size bilgiyi verir. Benim söylediğim doğrudur, ben bilgi alarak konuşuyorum. Ezbere burada konuşmam.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Hatibin konuşmasına müdahale etmeyin lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunları konuşmayın, Kamil Hocam “öğretim” ifadesine katılmadığını söyledi. öğretimin hakiki bir tarafının olmadığını söyledi, “Eğitim olması gerekir.” dedi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Öğretim değil, öğrenimdir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öğretim, öğrenim çok fazla bir şey ifade etmiyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Öğretim” diyor, çok şey ifade ediyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Öğretmen” kavramı çok mübarek bir kavram. Öğreten tarzı hayata geçirmek de çok özeldir, çok önemlidir. AK PARTİ özellikle...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Sayın Sındır, lütfen müdahale etmeyin. Yani bir tespit yapıyor, katılırsınız, katılmazsınız ama niye müdahale ediyorsunuz anlamıyorum ben?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Başkanım, demediğim şeyi söylüyor.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Efendim, daha sonra düzeltirsiniz istiyorsanız.

Sayın Aydemir, devam edin lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli arkadaşım, bir noktaya gelmek istiyorum. Kamil Bey, o zaman senden varestesini söylüyorum. Bir noktaya gelmek istiyorum, ya böyle çok abartmaya gerek yok. Benim söyleyeceklerimi ardından siz tamamlayın eğer varsa noksanı.

Biz öğretmeni eğitimin yani millî eğitimin esaslı öznesi olarak görüyoruz öğrencilerle beraber. Öğretmeni üç ordu tarifinin içerisinde çok esaslı bir yere koyuyoruz. Şanlı ordumuzun yanında bir de muallimlerden oluşan ordumuz var diyoruz. Öyle değil mi? Şehitlerimizden oluşan bir üçüncü ordumuz var diye hep altını çizip söylüyoruz. O derece mübarektir öğretmenler, öğrenenler çünkü. Öğreten, o kıvam çok çok mühimdir ve dolayısıyla biz millî eğitimi, bu Bakanlığın çok daha özel noktalara koymuşuz ve ona göre bir işleyiş tarzımız var.

Değerli Başkanım, yaklaşık üç dakikalık zaman bu arada gitti yani müdahalelerden kaynaklı. Ama canları sağ olsun, hiç mühim değil.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER - Sayın Aydemir siz de konuşmanızı kısa tutun, bir an önce tamamlayın lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Eyvallah, tamam. Kamil Hocam öğretmenlerin dolar bazında aldıkları maaşa vurgu yaptı. Öğretmenler dışarıda işte şu kadar dolarla maaş alırken Türkiye’deki aldıkları çok düşük mikyasta kalıyor gibi bir şey söyledi.

Arkadaşlar, ara ara tefekkür etmek, ara ara tezekkürde bulunmak çok lezzetli oluyor. Hakikaten yürürken hem ufkumuzu açıyor hem yolumuzu aydınlatıyor. Bakın, burada biraz önce bir Muğla Milletvekilimiz konuşma yaptı. Özellikle turizm bölgelerinde yaşayan çok sayıda ecnebi, Avrupa ülkelerinden gelen yabancı menşeli insanlar var ve bunların kahir ekseriyeti de emekli. Niye bunlar geliyor, burayı niye tercih ediyorlar? Çünkü emekli olduktan sonra aldıkları maaşlar oralarda kifayet etmiyor. Dolarla aldığı maaşı siz söylüyorsunuz, asgari ücret dolar bazında şu kadar diyorsunuz; oradaki domates fiyatından hiç bahsetmiyorsunuz, oradaki ev kiralardan hiç bahsetmiyorsunuz, kaç dolar olduğunu söylemiyorsunuz değil mi? Bir de o tarafına bakacaksınız. Tek tarafına bakıp oradaki olumsuzluğu AK PARTİ’ye teşmil etmeniz bir büyük haksızlıktır. İşte, ben bunu söylüyorum ki arkadaşlar hakşinas olalım, hakkı üstün tutalım, doğruları söyleyelim. Bunu yapmadığınız sürece millet zihninde yer bulamıyorsunuz Sayın Tiryaki. Hakikat neyse onu... İki tarafı konuşacağız. Bakın, ne söylüyorum ben? Evet, dolar bazında aldığı maaşı söyle ama oradaki harcama kalemlerinin de ne tuttuğunu -eğer varsa, ehlividansak- burada söyleyeceğiz.

Arkadaşlar, biz geldiğimiz noktada, hakikaten, eğitim kadrosuna neleri aktardığımızı, hangi noktadan alıp nerelere taşıdığımızı biliyoruz, bunları öğretmenlerimiz de biliyorlar ve hakkı teslim de ediyorlar, eğer ideolojik bir saplantısı yoksa; özellikle parantez açıyorum.

Burada bir başkası “Çok sayıda imam-hatip açıldı ama oradan yetişen öğrencilerin niteliğinde düşüklük var.” gibi, böyle, hüküm ifade eden cümleler kurdu. Tam tersi arkadaşlar, ben imam-hatip mezunu değilim ama imam-hatiplerden mezun olan -özellikle şu son jenerasyon, genç jenerasyon- çok parlak zekâlı, ülkemize, vatanımıza katkı sunan gençleri görüyorum ben, iftihar ediyorum. İmam-hatiplerin eğitim müfredatı da değme fen lisesine, Anadolu lisesine taş çıkartacak kadar nitelik ifade ediyor. Dolayısıyla, buna da bir vurgu yapıyorum, altını çiziyorum.

Bir başkası, burada bir arkadaşımız, engelli öğretmenlerle ilgili... Aslında bunlar siyaseten, tribünlere oynama maksatlı yapılan şeyler. Arkadaşlar, galiba Arzu Hanım söyledi, 3 binden 300'lere kadar düşürmüştüz engelli öğretmen açığını, böylesine bir kadro açmışız bu insanlarımıza. Biz sadece engellilere değil, hayatın hangi numunesine gitseniz insanı orijin noktasına koyuyoruz ve hizmet götürüyoruz; siyasi üslubumuz ve tarzımız da budur.

Noksanlarımız yok mu? Elbette var arkadaşlar. Hayat her gün önümüze başka sayfalar açıyor. Biz okullaşma oranlarını çok artırdık ama yetmiyor, kifayet etmiyor, bugün yine ihtiyaç var. Bakın, mesela, ben Erzurum bağlamında söyleyeyim: Erzurum'da şu anda -arkadaşlar, bunu özellikle söyleyeceğim- Hınıs'ta, Tekman'da, Palandöken'de, Yakutiye'de, Aziziye'de, Köprüköy ilçelerimizde okullara ihtiyaç var. Bunu söyleyeceğiz, konuşacağız, siz de söylüyorsunuz. Yani her şey müttekâmil demek doğru değil, elbette ki kâmil hâle getirmeye çalışıyoruz. Kamil Hocam da çıktı buradan.

Değerli Bakanım, Erzurum'da mekânlar, adresler bir hususiyet ifade ediyor. Erzurum da tarım ve hayvancılığın zirve bulduğu bir il. Burada bir okula ihtiyacımız var, okulun adı “Tarım ve Hayvancılık Meslek Lisesi.” Bunun yeri de var, şu anda Aziziye ilçemizde yatılı okul var, orada çok az sayıda öğrencimiz var, onlar bir başka yere plase edilerek, yönlendirilerek burası pekâlâ bu mevzuda eğitime açılabilir. Böyle bir ihtiyacımız var, hususen talep ediyorum.

Burada YÖK Başkanımız var. Arkadaşlar, Atatürk Üniversitemizin yaklaşık yetmiş yıla varan bir serencamı var, bir yüz akı eğitim kurumudur, bütün Türkiye için böyledir, bütün üniversitemiz öyledir. Elhamdülillah, 200 küsurun üzerine çıktık, hepsi de nitelik ifade ediyor, hepsinde de bir özel gayret var, hepsi de milletin gönlünde, yüreğinde özel yer etti. Ama Atatürk Üniversitesinin ismi de özeldir, eğitim zemini de çok özeldir. Dolayısıyla, birtakım projelerimiz var, geliştiriyoruz, yapıyoruz. Bir çoklu otopark projemiz var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Aydemir, lütfen, tamamlar mısınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok az bir müsaade istiyorum, şunu tamamlıyorum.

Kazım Karabekir Eğitim Fakültemiz var. Değerli Başkanım, siz Erzurum'a geldiniz, biliyorsunuz, kampüsün dışında; kampüsün içerisinde yeni bir bina lazım. Böyle bir projemiz var, özellikle müzahir olmanızı istirham ediyorum ben. Gene, Açıköğretim Fakültesi, kendi parasıyla yapacak; bir idari bina ve depo yapımı var, onda bir talebimiz yok. Bunlar tabii, size söylerken Maliye Bakanlığına yönlendirme adına ben bunları özellikle söylüyorum ve o bütçelerde de konuşacağız. Batı Kampüsü'müz var, büyüdü üniversitemiz orada yemekhane ihtiyacımız var, ona dönük bir not düşünüyorum, gene kütüphane ihtiyacımız var.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hemen bitiriyorum.

Arkadaşlar, Teknik Üniversite; Erzurum'da, Doğu Anadolu Bölgesi'nde çok özel bir anlam ifade ediyor ve epeyce de bir mesafe aldık, şimdi dijital eğitime dönük bir gayretleri var. Bir proje gelmesi durumunda Değerli Başkanım, hususi bir sahiplenme üzere olursak çok memnun olurum.

Bütçe hayır uğur getirecek, ben biliyorum; bereketli olsun.

Hepinize saygı sunuyorum, var olun.

OTURUM BAŞKAN ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Hasan Çilez, buyurun lütfen...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkanım, cevap verebiliyor muyuz?

OTURUM BAŞKAN ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, hatibe söz verdim, lütfen.

Sayın Tiryaki, lütfen...

Buyurun Sayın Çilez.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, görüşmekte olduğumuz bütçenin vatanımıza, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

İzmir’de yaşanan depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Asil milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkanım, Millî Eğitim Komisyonu üyesi olmam hasebiyle burada biraz önceki bir konuya kısaca değinmek istedim iki dakika, söz verdiğiniz için de çok teşekkür ediyorum. Daha önce Mecliste yaptığım konuşmalarda da Komisyonda da sürekli söyledim, hep söyledik: AK PARTİ iktidarıyla birlikte, bütçenin çoğu ayrıldı. Tatmin etmiyor maalesef birilerini, bütçe de tatmin etmiyor, yatırımlar tatmin etmiyor. Öğretmen sayımız 90’lı yıllarda 270 binlerdeyken 1 milyon 100 binleri buldu. Ki öğrenci başına düşen öğretmen sayımızda muazzam gelişmeler oldu, bunlar yetmiyor. Dersliklerde aynı rakamlara ulaştık, çok büyük rakamlara ulaştık, bunlar da yetmiyor. Bu rakamları ayrı ayrı vermenin de çok anlamlı olduğunu artık düşünmüyorum, ne söylerseniz söyleyin sonuçta birilerinin de söyleyecek bir şeyleri var.

Burada, yükseköğrenimle alakalı bir konuyu kısaca arz edeceğim. Eğitimde fırsat eşitliği diye bir tabir vardı, bu her zaman en çok duyduğumuz şeydi. Siyasete başlamadan önce de sürekli herkes söylerdi. “Eğitimde fırsat eşitliği.” İşte, her ile açılan üniversite, yükseköğrenimde de fırsat eşitliğini sağlamıştır. Bunun sürekli eleştirilmesi, bazı üniversitelerimizdeki eğitim kalitesinin düşüklüğünden bahsedilerek küçük illerimizin özellikle rencide edilmesini ben buradan kınıyorum. Buralarda tabii ki elli, altmış, yetmiş yıllık köklü üniversitelerimiz gibi on yıl, on beş yıl önce kurulan üniversitelerimizin de akademik kadrolarını onların ölçüşünde oluşturmaları mümkün değil. Onlar da bu çalışmaların, bu gayretin içerisinde. Aslolan “Biz buraya siyaset kurumu olarak nasıl destek veririz? Bu üniversitelerimizi nasıl destekleriz, buralardaki eğitim kalitesinin artması için neler yapabiliriz?” olması gerekirken, bunları konuşmamız gerekirken, her ile üniversite açma başarısını göstermiş bir iktidarı sürekli buradan vurmanın da çok doğru olmadığını, bunun bir haksızlık olduğunu düşünüyorum. Çünkü ilimin bazı ilçelerinde öyle lokal noktalar var ki 400-500 öğrenci çevre ilçelerden geliyor, o küçük ilçemizdeki yüksekokulda okuyor. Benden en büyük talepleri ne biliyor musunuz? Oraya bir tane yurt yapılması. Allah nasip ederse bu yıl Millî Eğitim Bakanlığında Sayın Bakanım inşallah o noktayı Bakan Yardımcımız da koydu, o yurdu vereceğiz. Amasya Taşova ilçesi çevre ilçeler Tokat’ın ve Ordu’nun bazı ilçelerinden gelen bir jenerasyon var; oraya geliyor, orada eğitim alıyor. Oradaki öğrenciler yurt olmadığı için kayıt yaptıramıyorlar ve yükseköğrenime gitmiyorlar. Bırakın, müsaade edin de küçük ilçelerde de gerektiğinde küçük yerlerde de akademik bir eğitim olsun. İki kelime fazla okuyarak, iki kelimeden fazla öğrenerek insanlarımız hayatta yerlerini alsın. Biz herkesten çok üst düzey bir akademik başarı beklemiyoruz. Açık olalım, bundan otuz kırk sene önce de Türkiye’de 5 tane üniversite vardı değerli arkadaşlar, 6’ncısından kimse bahsetmiyordu. Herkes o üniversiteye evladını göndermek için mücadele ediyordu. Cavit Bey, öyle değil mi?

CAVİT ARI (Antalya) – Kalite vardı, kalite...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O 5 tane üniversite bütün hepimizin amacı, çocuklarımız oraya gitsin. Hepimiz burada, hangimiz falanca üniversite... İsmi veremeyeyim, burada polemi olur, filanca üniversiteden mezun olan arkadaşlarımız onu büyük bir gururla söylüyor: “Ben şura mezunuyum.” diyor, onu bir fark olarak ortaya koyuyor. Ben o 5 üniversitenin birinden mezun olmadığım için o havayı atamıyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından gülüşmeler)

Gülecek bir şey yok bunda sayın vekil, şey oynamıyor.

Biz yükseköğrenimi yaygınlaştıralım, insanlarımız yükseköğrenimini de belli branşlarda alsınlar, iktisadi hayatın içerisine, kamu hayatının içerisine bilgiyle beceriyle donanmış olarak gitsinler. Eğitimin oradaki kalitesini yükseltmekten birlikte bahsedelim, onu kabul ediyorum ama “Siz böyle bir başarı elde ettiniz, ben bunu sulandıracağım.” diye söylemek maalesef, eğitim adına en son konuşulacak bile değil, konuşulmayacak şey.

Ben bütçemizin hayırlı olmasını tekrar temenni ediyor, herkese saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Çilez.

Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Kıymetli Bakanım, değerli YÖK Başkanım, çok kıymetli Bakan Yardımcımız, kıymetli bürokratlar, değerli vekillerimiz; ben de hepimizi sevgiyle saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, ruh dünyamızın mimarları olan, bizi manen şekillendiren, yardım ve rehberlikleriyle topluma yararlı bireyler olarak yetiştiren, anne ve babalarımızdan sonra üzerimizde en çok emeği olan, özellikle teröre kurban verdiğimiz öğretmenlerimiz başta olmak üzere, ebediyete irtihal etmiş tüm öğretmen eğitimcilerimizi rahmetle yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemize ve milletimize hizmet etmek amacıyla teşekkül ettirilmiş tüm kurumlarımız çok önemlidir ancak Millî Eğitim Bakanlığımız nesilleri yetiştirme ve medeniyetimizi inşa etme görevini üstlenmiş olması sebebiyle ayrı bir önemi haizdir. Millî Eğitim Bakanlığımız, geleceğimiz ve ülkemizin gerçek sahipleri genç ve gelecek nesillerimizin beden ve ruh sağlığı düzgün, iletişim becerileri yüksek, sorgulayan, düşünen, eleştiren, girişimci ve üretken bireyler olarak yetişmesi gayretiyle çalışmalarını yürütmektedir.

AK PARTİ Hükümetleriyle 2002’den bu yana eğitim alanındaki yatırım ve çalışmaların olumlu sonuçlarının uluslararası raporlara da yansıdığını görüyoruz. “Neler olumlu, olumlu bir şey var mı?” diye soran arkadaşlarımıza söylüyorum bunları. Birleşmiş Milletler İnsani Gelişme Raporu’na göre ülkemiz insani gelişmişlik seviyesi, gelir, eğitim ve sağlık göstergelerini içeren insani gelişme endeksinde 189 ülke arasında 59’uncu sıraya yükseldi ve ilk defa en yüksek gelişmişlik kategorisinde yer almıştır. İşte biz de bunun için haklı olarak diyoruz ki: “Nereden nereye!”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizin malumu olduğu üzere hükümetlerimiz 2002’den bu yana Millî Eğitim Bakanlığımıza bütçeden en çok payı ayırdı ve ayırmaya da devam ediyor. Ülkemiz Millî Eğitime yaptığı yatırımların geri dönüşlerini almaya başladığını da hep birlikte görüyoruz. Bakanlığımız AK PARTİ’nin iktidara geldiği 2002 yılından bugüne okullaşmaya, okullarımız arasındaki nitelik farklarının giderilmesine, fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanmasına ve okullarımızın sahip olduğu fiziki koşulların iyileştirilmesine azami gayret göstermiştir. Yani baktığımızda, 2002 yılında kaç bin derslik varmış, 2002’den sonra iktidarımız kaç bin derslik yapmış? 2002’ye kadar 343 bin derslik varmış değerli arkadaşlar, biz gelmişiz, 2002’den bu yana 384.254 tane daha derslik ilave etmişiz. Nereden nereye!

CAVİT ARI (Antalya) – Hayırseverler...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayırsever de bu ülkenin vatandaşı, onlar da vergi veriyorlar.

Bir diğeri de öğretmen atamaları. Arkadaşlarımız atanamayan öğretmenlerimizden çok bahsediyorlar. Atanamayan öğretmenler bizimle beraber başlamadı değerli arkadaşlar. Rakamları veriyorum: Şimdi, değerli arkadaşlar, baktığımızda, AK PARTİ iktidarları döneminde 651.664 öğretmen atamışız.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Kaç bin öğretmen atandı?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, bizden önce ne kadar varmış? 294 bin öğretmen varmış.

Değerli hocamız, değerli arkadaşımız dedi ki: “Siz bunları veriyorsunuz ama, öğretmen atadınız ama sayılara baktığımız zaman öğretmenlerin öğrencileri ne kadar arttı? Onları da bir orantılayın.” Evet, ben söylüyorum şimdi: Değerli arkadaşlar, son on yedi yılda örgün eğitimin tüm kademelerinde öğrenci sayısı yükselmesine rağmen -sizin söylediğiniz, evet- ilköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 28’den 16’ya düşmüş yani bilgi sahibi olun diye söylüyorum, ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ise 18’den 11’e düşmüş hocam. Öğrenci sayısı artmış ama öğretmen sayısı da o kadar çok artmış ki öğrenci sayılarımız azalmış.

Evet, değerli arkadaşlar, arkadaşlarımız istatistiksel bilgileri verdiler; işte, okullaşma oranında yaptıklarımız, laboratuvarlar, laboratuvar sayısında, ücretsiz ders kitaplarında, eğitimde fırsat eşitliğinde nereden nereye geldiğimizi arkadaşlarımız anlattı. Önceden fırsat eşitliği var mıydı?

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Vardı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Az önce Salih kardeşim söyledi; başı kapalı, türbanlı kardeşlerimizin eğitime, okullara alınmadığı, öğretmenlerimizin ders veremediği, okullara giremediği dönemleri de hep birlikte gördük.

Diğer bir arkadaşımız da şunu söyledi, AK PARTİ’yi Batı karşıtı olmakla suçladı bir vekilimiz de. (Uğultular)

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, biz hiç kimsenin karşıtı değiliz arkadaşlar. Ne Batı’nın karşıtıyız ne Doğu’nun karşıtıyız ne güneyin ne kuzeyin. Bizde bölgeselleşme veya kutuplaşma kesinlikle yok. Biz herkesi seviyoruz, yaratılanı Yaradan’dan ötürü seviyoruz ama değerli arkadaşlar, biz yapılanlara karşıyız, Batı’nın yaptıklarına karşıyız. İzzetbegoviç’ten -Allah rahmet eylesin, gani gani rahmet eylesin- örnekler verdiniz, bir yerden buldunuz, okudunuz. Ben de size bir şey söyleyeyim şimdi çok rahmetli İzzetbegoviç’ten: “Bunu hiç unutma evlat, Batı hiçbir zaman uygar olmamıştır ve bugünkü refahı, devam edegelen sömürgeciliği, döktüğü kan, akıttığı gözyaşı ve çektiği acılar üzerine kuruldu.” Evet, İzzetbegoviç bunları da söylüyor değerli vekilim.

“Aslına bakarsanız, içinde yaşadığımız mekân ve çağdan dolayı bir katliam beklemiyorduk. Yaşadığımız mekân, Avrupa. İçinde bulunduğumuz çağ, 20’nci yüzyılın sonuydu. Avrupa’nın göbeğinde katliam yaptı Batı.”

Evet “Bize saldıranlar Hazreti İsa’nın bütün sözlerini çiğnemişlerdir.” diyor değerli İzzetbegoviç. “Benim hoşgörüm Avrupa kaynaklı değil, benim hoşgörüm İslam kaynaklıdır.” diyor. Evet “Bizi katlettiler, kadınlarımız ve çocuklarımız da öldürüldü, camilerimiz yakıldı ama biz kadınları ve çocukları öldürmeyeceğiz, kiliseleri yakmayacağız çünkü iman ettiğimiz kitap bunu bize yasaklıyor.” Biz kimseye karşı değiliz ama değerli vekilim, Batı’nın yaptıklarına, nerede bir zulüm varsa o zulümlere biz karşıyız; bunu böyle bilmek lazım.

Diğer bir konu, yine bir hatibimiz şöyle söyledi: “İmam-hatipler açtınız da ne oldu? O okuldan çıkanlar ne olacak?” Bakınız, koalisyon hükûmeti değil, tek başına iktidar var on sekiz yıldan beri. Fen lisesi de bizim, sağlık meslek lisesi de bizim, Anadolu lisesi de bizim, ticaret lisesi de bizim, imam-hatip lisesi de bizim; biz okulları ayırt etmiyoruz ama bir ihtiyaç varsa, açık varsa ihtiyacı tamamlamaya çalışıyoruz.

İmam-hatiplerin başarısının nereden nereye geldiğini öğrenmek istiyorsak -çok değerli genel müdürlerimiz burada ve o rakamlara girip de vaktimi kaybetmek istemiyorum- bunlar da öğrenilebilir. Dolayısıyla imam-hatip karışıklığı yapmanın bir manası yok, imam-hatip de bizim, fen lisesi de bizim, spor lisesi de bizim, sanat liseleri de bizim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Üniversitelere giriş oranı yüzde 16.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – 4+4+4’le nereye geldik? Değerli arkadaşlar, bakınız, bir yandan diyoruz ki eğitim... Üniversite mezunu arkadaşlarımız işsiz kalıyor, evet, doğru; liseyi bitirenler de işsiz kalıyor, evet, doğru; iş bulamıyorlar, niye?

Değerli arkadaşlar, eğitimdeki 4+4+4 gelene kadar liseyi, 12’nci sınıfı bitiren çocuklarımız anahtarı tutmasını bilmiyorlardı, meslek liselerine gönderemiyorduk; değerli kardeşlerim, çocuklar eğitimde, daha doğrusu pratikte istediğimiz düzeye gelemiyorlardı. 4+4+4’le inşallah bu açığı kapatacağız ve organize sanayi bölgelerinde mesleki teknik liseler açmakla beraber çocuklarımızın eğitim, istihdam ve üretim buluşmasını inşallah yaparak bu açığımızı da gidermeyi düşünüyoruz.

Evet, diğer bir konu, değerli arkadaşlar, “Çocuklarımızın geleceğini, bölgedeki kabadayılığınızla savunma sanayisine para ayırıyorsunuz, eğitime para ayırmıyorsunuz.” diyorsunuz. Evet, değerli arkadaşlar, biz kabadayılık yapmıyoruz, öyle bir niyetimiz de yok, Türkiye kabadayılık yapmıyor. Türkiye hakkını yedirmek istemiyor çünkü Türkiye’ye diz çöktürmek isteyenlere Türkiye haddini bildiriyor, Türkiye, artık “Otur.” denildiğinde oturan değil, “Gel.” denildiğinde gelen değil; Türkiye, artık hakkını her yerde, her platformda, hem masada hem sahada koruyan bir ülke. Buna rağmen, bakınız, savunma sanayisine tabii ki bütçede pay ayırıyoruz ama eğitimi kesinlikle ne yapıyoruz? Eğitimden bir para alıp da savunma sanayisine ayırmıyoruz. Yine, bütçemizde -2002 yılında olduğu gibi- bugüne kadar eğitimdeki en büyük payı millî eğitime, bütçedeki en büyük payı millî eğitime ayırmaya devam ediyoruz.

“Efendim, liyakatli kadrolar yok.” Kime göre liyakatli, kime göre liyakatli, çok merak ediyorum. Kime göre liyakatli?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayıştay...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, değerli arkadaşlar, bakınız, liyakat dediğiniz zaman, teşekkür ettiğiniz, teşekkür ettiğimiz, takdir ettiğimiz Millî Eğitim Bakanımız var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayıştaya teşekkür et, Sayıştaya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bırakın, bırakın işini yapsın Sayın Bakanımız, liyakatli kadroları atсын ve sonuçlarını hep birlikte, inşallah hep beraber görelim diyorum. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, sakın olun arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bazı arkadaşlarımız şunu söylediler: “2002’ye keşke geri dönsək.” Valla, ben sizin yerinizde olsam, bunu burada söylediniz ya, halkın, seçmenin karşısında da “Biz iktidar olursak Türkiye’yi 2002’ye geri götüreceğiz.” deyin, biz de teşekkür edelim. Buradan ben teşekkür ediyorum size, bu söylemlerinize devam edin, biz ancak bunlara teşekkür ederiz değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, şimdi, Sayın Bakanım, öğretmen atamalarında, KPSS sınavına girdi, belli bir puanı aldı, daha sonra... Burada defaatle arkadaşlarımız söylüyorlar, ben de öğrenme bakımından sizden bilgi sahibi olmak istiyorum. “Dayısı olan, ağası olan, ağabeyi olan öğretmen oluyor, 50 puan alan öğretmen oluyor, 90 puan alan öğretmen olmuyor.” diye, arkadaşlarımız bizleri burada itham altında bıraktılar, ben de bir Millî Eğitim Bakanı olarak sizden öğretmenlerin nasıl atandığı konusunda bilgi sahibi olmak istiyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, biz, hiçbir eğitim kurumumuzu, hiçbir okulumuzu siyasetin arka bahçesi olarak görmedik, bundan sonra da görmeyeceğiz. Değerli arkadaşlar, evet, biz nesillerimizi geleceğimiz için yetiştirmeye çalışıyoruz, geleceğimiz teminat altında olsun diye söylüyoruz. Biz böyle siyaset yapıyoruz, böyle iktidarız. Evet, biz seçimler için değil, nesiller için siyaset yapıyoruz, bunu böyle bilin.

Evet, değerli arkadaşlar, ben, Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum. 2021 yılı Millî Eğitim Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını Cenab-ı Allah’tan temenni ediyorum. Rabb’im her kuruşunu bereketlendirsın inşallah. Daha nice bütçelere... Arkadaşımızın biri “Yüz seksen yıl daha kalsanız.” dedi. Ya, yüz seksen yıl biz göremeyiz ama daha uzun süre kalacağız gibi düşünüyoruz.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun. Hayırlı olsun.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Lütfi Elvan’ın, her gün 17.00-19.00 saatleri arasında Komisyon üyesi olmayan milletvekillerine söz verilmesi konusunda tüm parti grupları olarak karar aldıklarına, grup sözcülerinin Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin konuşma taleplerini toplantı başladıktan sonra iki saat içerisinde Başkanlığa ulaştırmaları gerektiğine ve yemek saatlerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Değerli arkadaşlar, şimdi tabii, bazı hususlara açıklık getirmek istiyorum, müsaade ederseniz arkadaşlar.

Şimdi, özellikle, burada Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızın tabii bazı sıkıntıları var, yaşadıkları sıkıntıları ben de biliyorum. Nedir bu sıkıntı? Gelip burada konuşmak istiyorlar doğal olarak ama ne zaman konuşacaklarını bilmiyorlar. Dolayısıyla, onları da rahatlatma adına, zamanlarını çok daha verimli kullanma adına şöyle bir karar aldık tüm parti grupları olarak: Saat 17.00 ile 19.00 arası, her gün, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımıza söz vereceğiz ki onlar da rahatlasınlar çünkü ne zaman gelip zamanı daha iyi değerlendirebilirler. Dolayısıyla, geldikleri zaman beklemeyecekler saatlerce ama isteyen Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımız elbette sabah gelip dinleyebilirler, kendi notlarını alabilirler ama 17.00 ile 19.00 arası Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızı konuşturacağız ve o saatler arası da Komisyon üyesi hiçbir arkadaşımızı da konuşturmayacağız, aksi -yani sıra dışı- bir durum olmadıkça. Bu açıdan, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızın biraz daha zaman planlamasını iyi yapmaları açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

İkinci bir husus, yine Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızın, toplantı başladıktan sonra -yani genellikle 10.00’da başlıyoruz, 12.00’ye kadar- iki saat içerisinde, grup sözcülerinin, konuşacak olan yani Komisyon üyesi olmayıp da konuşmak isteyen arkadaşların listesini bize ulaştırmaları gerekiyor. Neden bu gerekiyor? Çünkü biz bir planlama yapmak zorundayız yani o sürede kaç arkadaşımız konuşacak, ne kadarlık bir süre vereceğiz, tamamıyla konuşmak isteyen arkadaşlarımızın açıkçası hakkını, hukukunu koruma adına da bunları yapıyoruz. Bu açıdan da ilk iki saat içerisinde bu isimlerin mutlaka bizlere ulaştırılması gerekiyor ve bu çerçevede o iki saat içerisinde gelen isimler arasından yine dengeli bir şekilde tüm arkadaşlarımıza söz vermeye çalışacağız.

Bir diğ er husus, özellikle akş am saatlerinde, genellikte 21.00 gibi bitiriyoruz programımızı, o saatte yemek için bazı arkadaşlarımız geç olduğunu yani 21.00'den sonra yemek yiyemeyeceğini ifade ettiler, bazı arkadaşlarımız, “Evde bekâ rım, kimse yok, dolayısıyla yemekle ilgili sıkıntı yaşıyorum.” şeklinde ifadeler kullandılar. Ş öyle bir yöntem belirledik: Her gün, -arkadaş lar, dinlerseniz- saat 18.30 ile saat 20.00 arası aşağıda yemek hazır olacak, ara vermeyeceğ iz, isteyen arkadaşımız 18.30’la 20.00 arası aşağı inecek, yemeğini yiyecek, dolayısıyla böyle yemekle ilgili bir problemimiz de kalmayacak.

Bir diğ er husus, eğ er programı saat 10.00 ‘da baş latırsak, saat 13.30’da yemek arası vereceğ iz; programı 11.00’de baş latırsak saat 14.30’da yemek arası vereceğ iz ama isteyen, Komisyon üyesi olan, olmayan, efendim, bürokrat arkadaş lar, burada bulunan basın mensuplarımız, herkes yani bu salonda bulunan herkes istediğ i anda 1830’la 20.00 arası aşağı inip yemeğini yiyebilecek.

Ş imdilik söyleyeceklerim bu kadar, yarın yine bazı ş eyleri paylaşacağ ım ama ş u anda söyleyeceklerim bu kadar.

V.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞ ER İŞ LER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/281) ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Teklifi (1/280) ve Sayıştay tezkereleri (Devam)

a)Millî Eğ itim Bakanlığı (Devam)

b)Yükseköğretim Kurulu (Devam)

c)Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (Devam)

ç)Yükseköğretim Kalite Kurulu (Devam)

d)Üniversiteler (Devam)

BAŞ KAN LÜTFİ ELVAN – Soru-cevap bölümüne geçiyorum değerli arkadaş lar.

Soru sormak isteyen arkadaş lara söz vereceğ im.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Benim konuşmam vardı.

BAŞ KAN LÜTFİ ELVAN – “Bitti.” dedi arkadaş lar, onun için.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bitti.

UĞ UR AYDEMİR (Manisa) – Bitti, son konuşmacı bendim.

BAŞ KAN LÜTFİ ELVAN – Bitti mi?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Benim de vardı.

BAŞ KAN LÜTFİ ELVAN – Garo Bey, bugün artık ş ey yapalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, ben konuşmamı yapmadım.

UĞ UR AYDEMİR (Manisa) – Son konuşmacı bendim, bana da iş te rica minnet söz verdi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, adım yazıldı zaten.

UĞ UR AYDEMİR (Manisa) – Yoktun burada.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Vardım.

UĞ UR AYDEMİR (Manisa) – Yoktunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Allah Allah! Aynı ş eyiniz, ş u anda geldiniz...

UĞ UR AYDEMİR (Manisa) – Bitti, bitti, konuşmalar bitti.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şöyle yapalım: Şimdi, soru-cevap bölümüne geçeceğimizi de ifade etmiş Sayın Nejat Bey, dolayısıyla inşallah yarın telafi ederiz sizin durumunuzu, olur mu efendim? Soru-cevap bölümünde size fazla süre vereceğim, bu şekilde yapalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yarın Millî Eğitim olmayacak.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hızla sorularımızı sorarsak efendim. Komisyon üyelerimiz için toplam on dakika, Komisyon üyesi olmayan üyelerimiz için on beş dakika.

Sayın Karabıyık, buyurun, sizden başlayalım.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Ben sorularımı sıralamak istiyorum: Sayın Bakan, Bakanlık bütçesinden protokol yapılan vakıflara aktarılan kaynak miktarı nedir? Hangi vakfa ne kadar ücret aktarılmıştır? Danıştayın çeşitli kararları doğrultusunda kimi vakıf ve derneklere yapılan protokoller iptal edilecek midir?

Yine, 2/9/2020 ve 7/9/2020’de 2 soru önergem var Sayın Bakan, onun yanıtını bekliyorum, bir an önce gelirse mutlu olacağım.

Öğretmenlerin özlük hakları konusunda yapılması gereken şeyler var -3600 ek gösterge- bunlarla ilgili neler yapılacaktır?

Derslik ihtiyacı için sadece bağışlar mı kullanılacak? Yani bağış yapmak çok doğal, bağış alınır Millî Eğitim Bakanlığında ama bu kadar da her şeyi bağışlara yüklemek ve bütçesiz olarak götürmek ne kadar doğrudur? Bunu, tabii, ben aslında Sayın Bakana da ifade etmişim, daha önce de çok yerde basın açıklamasında da kullandık ama değerli milletvekilleri, 4+4+4 sisteminin mezunları bu sene zaten, 200 binden daha fazla yani 200 bin fazla mezun verildi, derslik ihtiyacı zaten oradan da doğdu. Onun dışında, 57 bin derslik ihtiyacı vardı, bir de Covid sebebiyle olanlar var...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Bir iki dakika daha verir misiniz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ama iki dakika veremem, toplam hepinizin 5 dakika süresi var. Dolayısıyla diğer arkadaşların hakkını gasbetmiş oluruz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Peki.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum. Süremiz kalırsa yine size söz vereceğim Karabıyık,

Sayın Yılmaz...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Bakanım, vatandaşlarımızdan gelen soruları aktarıyorum size.

Özellikle 2019 yılı KPSS’ye giren öğretmen adayları bu puanlarının geçerli olmasını istiyorlar, bu konuda sizden duyarlılık talep ediyorlar, bu konuda bir açıklama yapmanızı istiyorlar.

İkinci bir husus, daha önce vatandaşlarımızın kamuya olan borçlarının ertelenmesiyle ilgili bir yasa düzenlenirken gündeme getirmiştim, tekrar ediyorum, bu konuda da çok talep var. 1416 sayılı Yasa uyarınca yurt dışına master ve doktora öğrenimi için gönderilmiş ama orada bir sebeple, sağlık vesaire nedeniyle başarılı olamamış öğrenciler var. 2019 sonu itibarıyla bunların sayısı, 137’si davalık olmak üzere toplam 654, bugün belki de bu bin kişiye çıktı bilmiyorum. Bir uç örnek olarak -bu konuda “mağdur” kelimesini kullanmıyorum- özel hukuka göre sizinle sözleşme yapmışlar, taahhüt etmişler, yurt dışına gitmişler ve ulusun, milletin parasını kullanmışlar. Şu anda 2 milyon 950 bin TL’ye varan tazminatla karşı karşıya kalmışlar, özellikle son dönemdeki bu kur artışları vesaire dikkate alındığında “Gerçekten perişan olduk.” diyorlar. İkişer tane, üçer tane, beşer tane, yerine göre, kefilleri varmış,

kendileri zaten bunun yükümlülüğünde. Dolayısıyla, bu konuda bir düzenleme istiyorlar. Ben şahsen onların çok yapılmasına taraf değilim ama bu konuda bir çalışma yapılır da yani bu insanların özellikle faizleri veya da kurları vesaireleri giderilebilir mi bunlara bir çıkış yolu gösterilebilir mi bilemiyorum. Yani bu konuda ben bu belgeyi size vereyim, sizde bundan mutlaka vardır, Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğünde. Dolayısıyla, bu konuda sizden bir çalışma talep ediyorlar.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Bu konu bize de geldi Sayın Yılmaz. Sayın Bakanım yani bu konu üzerinde çalışılması gerekir diye düşünüyorum, önemli bir konu olduğunu düşünüyorum.

Sayın Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Eğitimde yapılacak olan reform çalışmalarının en önemli unsuru öğretmenlerdir. Sayıştay raporlarında yer alan öğretmen ve derslik ihtiyacı göz önüne alındığında 60 bin öğretmenin ataması ne zaman yapılacaktır? Millî Eğitim Bakanlığında kadrolu, sözleşmeli, ücretli olarak çalışan öğretmenlerin yaşamları ve güvenceleri arasında âdeta bir uçurum var. Maaş ve özlük haklarındaki adaletsizliği gidermek için bir çalışmanız var mıdır? 3600 ek gösterge için bir çalışmanız var mıdır? Özel okula giden öğrencilere 4.600 TL devlet desteği veriyorsunuz. Maddi imkânsızlardan dolayı devlet okullarına devam eden öğrencilere aynı miktarda devlet desteği vermeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet teşekkür ediyorum.

Sayın İpekyüz...

NECDET İPEKYÜZ (Batman) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bu üniversite sınavlarıyla ilgili değil, bütün sınavlarda, aslında ÖSYM Türkiye’deki illere göre sıralama yapabilir mi? En başarılı ve en başarısız iller hangileridir? Son beş yılda böyle bir istatistik var mı yok mu?

Artı, bu internet ve EBA konusu çok konuşuldu. Hâlâ televizyonu olmayan veya tüplü televizyonu olup bundan yararlanamayanlar var. Bir taraftan da bilgisayar diyoruz. Bu öğretmen ve öğrencilere bir bilgisayar çalışması yürütülüyor mu vergiden muafiyet veya bir kolaylık verilmesi amacıyla?

Bir diğeri, Kürtçeyle ilgili bir çalışma var mı yok mu? Özellikle geçen yıl çıkartılan, müfredattan çıkartılan ve kitaplardan çıkartılanın gerekçesi nedir? Bir açıklansa yararlı olur.

Barış akademisyenleriyle ilgili bir çalışma var mı yok mu?

YÖK’ten de şöyle bir şey, Türkiye’de üniversite sınavlarında 700 bininci, 800 bininci olup yurt dışına gidip tıp fakültesine, diş hekimliğini kayıt yaptırıp Türkiye’deki özel üniversitelere geçenler var. Burada 700 bininci, 800 bininci olmuş, gelip burada devam ediyor ve gerekçesini “pandemi” diye açıkladılar. Ya, Hakkâri’de pandemi nedeniyle okuyan, Rize’de okuyan, Antalya’da okuyan, bunun farkı nedir? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum Sayın İpekyüz.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, biliyorsunuz bir taşımali eğitim sistemimiz var. Bunun herhangi bir analizini yaptınız mı? Onun değerlendirmesi yapıldı mı; olumlu yanları, olumsuz yanları çünkü bununla ilgili ciddi şikâyetler geliyor? Bir yandan köyler boşalıyor, öğrencilerimiz mağdur oluyor, bir maliyeti var ama bir öğretmen sıkıntısı var, dolayısıyla buna ilişkin bir değerlendirme yaparsanız sevinirim.

Bir de 4+4+4 sistemine geçildi. Bunun son 4 kısmı için değil, ilk iki kısmı için; biliyorsunuz 5+3'tü, 4+4 oldu. Biz de o zaman "planlama" dedik, bununla ilgili ciddi çalışmalar yapıldı. Buna ilişkin düşünceleriniz nedir? Burada da yine bir analiz yapıldı mı? Yani, bu sistemi sürdürülmesi gereken bir sistem olarak görüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Benim YÖK'le ilgili sorularım olacak. Birincisi, Cumhurbaşkanlığı sisteminin yürürlüğe girmesinden itibaren görevden alınan rektörlerin kaç YÖK tarafından, kaç Cumhurbaşkanlığı tarafından görevden alınmıştır? Hangi rektör, hangi sebeple görevden alınmıştır.

İkincisi, üniversitelerin akademik kadro talebiyle verdiği kişiye özel ilanlardan dolayı açılan soruşturma sayısı kaçtır?

Bir de YÖK'ün Sayıştay raporunda, başlangıç ödeneği ile harcamalar arasında büyük bir fark olduğu belirtiliyor. Başlangıç ödeneği 86 milyon 987 bin fakat 261 milyon 96 bin 915 TL bütçe gideri yapılmış.

Bir de faaliyet raporunda bir 287 milyonluk zarardan bahsediliyor ama sizin bir bilgi notunuz elimize ulaştı bu konuyla ilgili, burada bir açıklamanız var, bunun kesinlikle zarar olmadığı şeklinde. Haklı olabilirsiniz ama ben şunu sormak istiyorum: Şimdi son beş yıl YÖK'ün ödenek ve harcama listelerine baktığımızda, her yıl ödenek ve harcama arasında ciddi farklar olduğu görülüyor. Örneğin -küsurları atarak söyleyeceğim- 2015'te 40 milyar ödenek, harcama 146 milyar; 2016'da 46 milyar ödenek, harcama 105 milyar olmuş; 2017-2018 aynı şekilde; 2019-2020'de Hazirana kadar ödenek 95 milyar, harcama 155 milyar. Sorum şu: Bunun sebebi nedir? Bu fark neden oluşuyor o zaman? Bu kadar harcamıyorsa neden ödenek yükseltilmiyor?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben konuşmadım ama sorularımda bari kendimi ifade edeyim. "Ana dili temelli çok dilli eğitim" konusunda ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan? "Ana dili temelli çok dilli eğitim"e geçmenin toplumsal barışımıza ve çocuğun yüksek haklarına sağlayacağı yararlar konusunda ne düşünüyorsunuz, Bakanlığınızın buna geçme konusunda bir planı var mı?

Azınlık okulları... Hepimiz vergi veriyoruz Sayın Bakan. Bu bütçede, azınlık okullarına ayrılan bir pay yok. Biz azınlık okullarında kamu hizmeti veriyoruz, ücretsiz eğitim veriyoruz. Hepimiz vergi veriyorsak niye bu bütçeden azınlık okullarına pay ayırmıyorsunuz?

Sayın Bakan, hâlâ ders kitaplarında ayrımcı ifadeler var. Pek çok konuda adım atılmasına rağmen hâlâ ayrımcı ifadeler var; bunların giderilmesi için bir çalışma yapıyor musunuz? Bir ayrımcılık dersi -Nimet Çubukçu döneminde yapılmıştı- düşünüyor musunuz Sayın Bakan? Ayrımcılık dersinin, insan

hakları dersinin daha etkin ve zorunlu; her sınıfta, her kademede -dış ülkelerde olduğu gibi okul öncesinde dahi- olması konusunda bir adım atmayı düşünüyor musunuz? Ayrımcılık ve insan hakları dersinin anaokuluna kadar taşınması ve bütün kademelerde olması konusundaki düşünceleriniz nedir?

Bu bütçede öğretmen ataması var mı Sayın Bakanım? Ben olmadığını görüyorum. Öğretmen atayamayacaksınız; yüz binlerce öğretmen atama bekliyor.

Bu bütçede okulları depreme güvenli hâle getirmek için kaç paranız var?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Hepsini var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben fazla bir rakam görmüyorum, bunun artırılmasını öneriyoruz; siz bu konuda ne düşünüyorsunuz? Bu soruları cevaplırsanız teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİTARI (Antalya) – Sayın Bakan, önceki yılki Sayıştay raporunda, fiilen ders görevi bulunmayan öğretmenlere çeşitli gerekçelerle ek ders ücreti ödendiğine dair bir ifade vardı. Bu öğretmenlerin kim olduğu, derse girmediği hâlde niye ödeme yapıldığı ve bu öğretmenler hakkında, bu aşamada rücu işlemi yapıldı mı yapılmadı mı? Bir de bu öğretmenler hangi sendikaya bağlı öğretmenlerdi?

Yine, örneğin, Antalya’da proje okul olarak ilk 10’a giren okulların mahalle okulu hâline dönüştürüldüğü; 400-500 puan seviyesindeki öğrenciler alınırken, 250-350 puan seviyesindeki ve üstelik bir anda 500-600 sayıya çıkan öğrencilerin alındığı bu okullarda geline aşama nedir, bu aşamadan memnun musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Danıştay 8. Dairesi, 11 Haziran 2020 gün ve 2019/5086 sayılı Kararı’yla, Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile TUGVA arasında imzalanan protokol doğrultusunda, ortaokul ve liselerde medeniyet ve düşünce kulübünün kurulması ve danışman hoca atanmasına ilişkin 26 Mart 2019 gün ve sayılı işlemi ile bu işlemin dayanağı olan MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile TUGVA arasında imzalanan protokol ile bu protokol kapsamındaki faaliyetler için, MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün 18 Ocak 2018 gün ve sayılı işlemiyle öngörülen resmî, özel temel eğitim ve ortaöğretim kurumları değerler eğitimi ve sosyal etkinlikler usul ve uygulama esaslarının imam hatip liseleri dışındaki tüm eğitim kurumlarında yürütmesini durdurdu... Bu yürütme durdurma kararı yerine getirildi mi?

Ensar Vakfı Antalya şubesi ile Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında imzalanan 1 Ekim 2018 tarihli Değerler Eğitimi Faaliyetleri Protokolü’nün iptali istemiyle açılan davada, Antalya 4. İdare Mahkemesi 4 Haziran 2020 günü aldığı kararla söz konusu protokolün iptaline karar verdi. Anılan kararda, bir kamu hizmeti olan eğitim öğretim hizmetinin devletin hizmet alanı içerisinde ancak genel idare esaslarına göre memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği belirtilmiştir. Bu emsal karara göre, diğer, benzeri protokoller var mıdır, varsa bunların da iptali yapılmış mıdır?

Bir iki sorum daha var, kısa sorularım. Öğretmenler için 3600 ek gösterge düşünüyor musunuz? Sayıştay raporunda ihtiyaç duyulan öğretmen sayısı olarak tanımlanan 138.393 öğretmenin yerine atama yapacak mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaya...

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Bakan, öncelikle Dr. Kemal Naci Ekşi Anadolu Lisesi mahkeme kararı var. Danıştay verdi, daha sonra da üst mahkemeye gitti. Mahkeme kararı uygulanacak mı? Aynı karar, İsmail Tarman Ortaokuluyla ilgili var. Bu sorunu nasıl çözmeyi düşünüyorsunuz?

Kırsal alana tablet dağıtımında bir öncelik vermeyi düşünüyor musunuz?

Bir de şunu öğrenmek istiyorum: “Köy okulları açıldı.” dediniz. Önceden kapatılmış olan köy okulları mı açıldı, yoksa zaten eğitim öğretime devam eden ama bugün tamamı açılan köy okulları mı var? Bu konuyu merak ediyorum.

Bir tek soru daha sormak istiyorum: Türkiye genelinde on altı ay önce teslim edilmesi gereken ama teslim edilmeyen okul sayısı kaçtır?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şahin...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

YÖK Başkanımız Yekta Hocaya seslenmek istiyorum. Sunumunda üniversitelerdeki büyümenin dikey olacağını, kaliteyi artıracaklarını söylemişti. Çok olumlu olduğunu ifade etmek istiyorum. İnşallah, önümüzdeki süreçte bu söylediklerini gerçekleştirmek imkânı olur.

Bu bağlamda, tıp eğitiminin giderek kalitesinin düştüğünü belirtmek istiyorum. Özellikle Türkiye’deki tıbbın bel kemiğini oluşturan üniversite tıp fakültesi hastaneleri borçları sebebiyle yeterli kadar hizmet verememektedirler. Bu borçlarından bir an önce kurtulmaları ülkemizin geleceği açısından çok çok önemli. Bu konuda ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz? Bunun çok hayati önemini olduğunu ifade etmek istiyorum.

Bir de Sevgili Hocam, beyin göçü her geçen gün giderek artıyor. Lütfen buna da bir çözüm bulalım. Ülkemizin değerli beyinlerini yetiştiriyoruz, devamlı ihraç ediyoruz dışarıya. Bu konuda da ne gibi çalışmalar yapacaksınız, bunu öğrenmek istiyorum?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tiryaki...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Dijital eğitim platformu EBA’nın verimli kullanılıp kullanılmadığına ilişkin Bakanlığınızca yapılan çalışmaların daha ayrıntılı ve kamuoyuna açık biçimde paylaşılması konusunda bir çalışmanız olacak mı Sayın Bakan?

Covid-19 salgınıyla başlatılan on-line eğitime hiç katılamayan öğrenci sayılarının okul tür ve düzeyleri, cinsiyete ve bölgelere dağılımı nasıl, bunu paylaşacak mısınız?

24 Haziran seçimleri öncesinde seçim vaatleri arasında yer alan 3600 ek gösterge verilmesi konusundaki sözünüzü ne zaman yerine getireceksiniz?

Son olarak: Ana dili eksikli çok dilli eğitimin kamusal alanda yaygın kullanımını sağlamak amacıyla yürüttüğünüz herhangi bir çalışma var mıdır?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Bülbül...

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, bir Millî Eğitim Komisyonu toplantısında okullarda müziği geliştirmek amacıyla yeni bir müzik aleti geliştirileceğini ve yakın zamanda okullara dağıtılacağını söylediniz. Bu konuda ne gelişme oldu?

Diğer sorularımı daha önce sormuştum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Coşkun...

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, OHAL döneminde kanun hükmünde kararnameyle ihraç edilen öğretmenler özel eğitim kurumlarında ne zaman çalışmaya başlayacak? Yargı kararıyla masum oldukları ortaya çıkan bu insanları, masum çıktıkları hâlde ölüme kadar açlığa mı mahkûm edeceksiniz?

Teşekkürler.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Kılıç Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; eğitim emekçilerine 3600 ek göstergeyi ne zaman vereceksiniz? Ders kitaplarında toplumsal cinsiyet rollerini pekiştiren görselleri koymaktan ne zaman vazgeçeceksiniz? Atanamayan öğretmenleri ne zaman atamayı düşünüyorsunuz? Zorunlu din derslerini ne zaman kaldıracaksınız? Bakanlığın bürokrasi kadrolarında kadınların daha fazla olması için bir çalışma yapacak mısınız? Yükseköğretimde yurt sorununu ne zaman çözeceksiniz? Yeni derslik ihtiyacını karşılayıp tam gün eğitime ne zaman geçeceksiniz? YÖK’ü neden hâlâ kaldırmıyorsunuz? Özel okulları desteklemekten ne zaman vazgeçecek, kamusal, nitelikli, bilimsel ana dilde eğitime ne zaman geçeceksiniz? Barış akademisyenlerinin ve KHK’li eğitim emekçilerinin haklarını ne zaman iade edeceksiniz?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Değerli Başkan; Maarif Vakfıyla ilgili soru sormak istiyorum: Hangi kurum ve kuruluşlardan kaynak aktarımı oluyor Maarif Vakfına ve ne kadar bir kaynak aktarıldı? Ve yıllara göre vakfa aktarılan bütçe gerçekten Millî Eğitim Bakanlığındaki artıştan daha fazla, bunun gerekçesi nedir? Personel sayısı ile ilgili bilgi verebilir misiniz, ne kadar istihdam yapılıyor? Özellikle mütevellî heyeti üyesine ödenen maaş ve huzur hakları nedir?

Sevgili YÖK Başkanım, YÖK Vakıf Üniversiteleri İzleme ve Değerlendirme Raporu, bunun neticesinde bir denetleme yapıldı mı? Bir iyileşme var mı? Bir de siz sunumuzda ve uygulamalarınızda “Şeffaflık, liyakat, ehliyet, hesap verilebilirlik” dediniz, liyakate önemli bir atıfta bulundunuz ama baktığımız zaman giderek merkezîleşen ve Cumhurbaşkanının atadığı partili rektörler var üniversitelerin başında. Bu, sizin uygulamanıza bir tezatlık teşkil etmiyor mu?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Gaytancıoğlu.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2000 yılından bu yana kaç köy okulu kapatılmıştır? FATİH Projesi kapsamında 2010 yılından bu yana toplam kaç lira harcama yapılmıştır? Cumhurbaşkanı, 2015 yılında 10 milyon 600 bin tablet dağıtımını yapacağını söylemişti. Bu tabletlerin dağıtımı neden yapılmamıştır? 14-17 yaş grubundaki

öğrencilerin yaklaşık yüzde 5'i açık öğretime kayıtlıdır. Örgün eğitim kapsamında olmasına rağmen bu öğrencilerin açık liseyi tercih etmesinin sebepleri nedir? Edirne Öğretmenevini “Yeniden yapacağız.” diye yıkmıştınız, ne zaman Edirne Öğretmenevini yapacaksınız?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Aydoğan...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, FATİH Projesi çöpe atıldı, kamu zararı nedir? Bununla ilgili yürüyeceğiniz yol nedir?

Evrensel Hizmet Kanunu’nun 3’üncü maddesinde, pozitif ayrımcılığa uğratılması gereken düşük gelirli, engelliler ve sosyal desteğe ihtiyacı olanlarla ilgili internet dâhil teknolojik hizmetin ayaklarına getirilmesi tarifi söz konusudur. “Evrensel hizmetin geliri de Bakanlık merkez bütçesi kanalıyla tutulur.” şeklinde kanunun 6’ncı maddesi söz konusu. “Evrensel hizmetin geliri” başlığı altındaki paralar ne olmuştur? İddia odur ki GESTAŞ firmasının zararına yönelik ve Ankara-İstanbul demir yolunda kullanılmıştır. Çocuklarımızın teknolojiyle donanması için kullanılacak mıdır? Ne kadar para mevcuttur? Bu konuya ilişkin bilgi istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kaya...

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ederim.

Sayın YÖK Başkanı, biraz önce yaptığım konuşmada Of ve Çaykara ilçelerimizde meslek yüksekokulları kurulduğunu fakat binaların olmadığını söylemiştim. Benzer bir durum, yine Çarşıbaşı ve Düzköy ilçelerimizde var, burayı da ilave etmek istiyorum. Burada yüksekokullarımız kurulmamış fakat yüksekokullara tahsisli binalar var. Dolayısıyla, bu dört ilçemiz için yüksekokul sorunu ne zaman giderilecektir?

Ayrıca, Sayın AK PARTİ Trabzon Milletvekili arkadaşım benimle ilgili bir konu söylemiş...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Arkadaşım, buna gerek yok, soru sadece.

Hayır, teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

YÖK Başkanına soruyorum: Kişiye özel kadrolar tahsis edilmesinden ne zaman vazgeçilecektir? İade edilen kimi akademisyenler, doçent iken profesör olamıyor, bekletiliyor, mağdur ediliyor iade edildiği hâlde. Bu ne zaman giderilecektir? İade edilen akademisyenler niye eski üniversitelerine dönemiyor? OHAL Komisyonu ile iade edilenler dönemiyor, KHK’yle iade edilenler dönebiliyor. Bu ayırım neden var?

Sayın Bakan, yine, takipsizlik ve beraat alan öğretmenler ne zaman iade edilecek? Böyle binlerce öğretmenimiz mağdur durumda.

Bir de Sayın Bakan, bireyin kendisini tanıması ve duygularını yönetmesi anlamında, sizin de branşınıza giren bir husus...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kasap...

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, size bir yıl önce sunmuştum bir dosya. Evine, lojmanına okul aile birliğinin paralarıyla çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, televizyon vesaire monte ettiren... Montaj formu da dâhil size sunmuştum. O dilekçeyi neden işleme koymadınız? Sendikalar mı çekiniyorsunuz, bir.

İki: KHK'li öğretmenler çalışmıyor ve doktorlar çalışıyor. Ben de bir hekimim. Buradaki adaletsizliği ne zaman gidereceksiniz? KHK'li ama hüküm giymemiş arkadaşlar ne zaman çalışacak?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Özellikle, ilahiyat fakültesinde eşinin mülakatına giren, eşini şu anda öğretim üyesi yanında yüksek lisans öğrencisi olarak devam ettiren...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Yavuzılmaz...

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – “Süre vereceğim.” demiştiniz Sayın Başkanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Hayır efendim.

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Öğretim üyesi, kendi eşinin yüksek lisans hocası ve mülakatına giriyor. 3 örnek var, siz de biliyorsunuz. Bu konuda ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Bir de “Balık baştan kokar.” atasözü hâlâ Millî Eğitim Bakanlığınca derslerde işletiliyor mu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Sayın Bakan, ben Zonguldak Milletvekiliyim. Annem ve babam emekli öğretmen. O nedenle eğitim sisteminin içinde büyümüş bir çocuğum.

Zonguldak'la ilgili çarpıcı bir problemi sizinle paylaşmak istiyorum. Özellikle gençlerimizin alkol, sigara ve sanal kumar batağına batmaması için yeteneklerini ortaya çıkaracak bir eğitim sistemine ihtiyaç var. Ancak Zonguldak'ta Zonguldak Atatürk Anadolu Lisesi, Fen Lisesi ve Başöğretmen Atatürk Anadolu Lisesinin bulunduğu, komşu oldukları okullar bölgesinde kapalı, çok amaçlı bir salon yok. Bu nedenle, ben, buraya 700 metre karelik bir salonun projesini çizdirdim, keşfini çıkardım ve yer gezilerini yaptırdık. Hazineye ait, yine kendi alanlarının içinde bir bölge. Ancak iki buçuk yılın içinde 3 vali değişti ve bu konuyla ilgili bir çözüm üretilmedi. Kaynağını da bulduk, kaynağı da Millî Piyango İdaresi, Genel Müdürüyle de görüştük, her şey hazır. Ancak konu çözülüyor; gençlerimiz ise alkolün, sigaranın ve sanal kumarın kucağına itiliyor. Bu konuyla ilgili 2 bin öğrenci, velileri ve sirkülasyonu birlikte bu üç yıl içinde yaklaşık 5 bin öğrencinin sesi olmak için, size, burada, bu ihtiyaca çözüm getirmeniz için dillendirmek istiyorum.

Maalesef, ülkemizde uzun yıllardır yeteneklerini ortaya çıkaracak veya yetenekli olmadığı yanlarını ortaya çıkaracak öğrencilere bir sistem uygulanmıyor. O nedenle herkes sanki birbirinin mesleğini yapıyor gibi. Yani aslında dünyaca ünlü bir fizik profesörü olması gereken kişi bir doktor oluyor, doktor olması gereken kişi tarih öğretmeni, tarih öğretmeni olması gereken kişi bir taksi şoförü, dünyanın en iyi Formula 1 pilotu olacak kişi daha hayatında araba kullanmamış oluyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Yavuzılmaz, sorunuzu alalım, bitiriniz lütfen.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Dolayısıyla bu tespiti özellikle size vurgulamak istiyorum.

Bir sorum şu, net bir soru: Köy Enstitüleriyle ilgili ne düşünüyorsunuz ve bunun bugüne adaptasyonu ile ilgili bir çalışmanız var mı?

Diğer taraftan, 2017, 2018, 2019 yılları Sayıştay raporları incelendiğinde -tek bir cümleyle, özetleyerek söyleyeceğim- İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü kadrolarına meri mevzuatın liyakat ve kariyer ilkeleri doğrultusunda öngördüğü şartları taşımayan kişilerin atandığı ve bu yapılan atamaların yüzde 70'inin böyle olduğu yönünde bir ifade var. Bu konuyla ilgili atacağınız adımların ne olduğunu da bizimle paylaşmanızı istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, biz 1071 tarihine ortak olmak istiyoruz Ağrı ili olarak. 1071'de, biliyorsunuz -zatiilileriniz benden çok çok daha iyi bilir- Anadolu'yu ilk fetheden Sultan Alp Arslan'dı. Ancak o tarihte Ağrı'da, Patnos'ta herhangi bir yerleşim merkezi olmadığı için 1071'e biz ortak olamadık ama 1071'in yüzde 80'i Patnos civarından geçti. Dolayısıyla, biz bu tarihe ortak olmak istiyoruz. Sizlerden istihdamımız, bunu Millî Eğitim Bakanlığı olarak müfredata nakşetmeniz. Ağrı ili bu tarihe ortak olmak istiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Karabıyık, size 2 soru sorma hakkı vereceğim, hemen süratle sorarsanız.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, eğitim sisteminde tüm sınavlarda başarı ortalaması tüm okul türlerinde düştü, fen liseleri de buna dâhil ama en çok da imam-hatip ortaokul ve liselerinde düştü. Özellikle de YÖK şu an “kalite” diyor, kalite çalışmaları yapıyor, hedefler koymuş. Peki, bunlar üniversiteye gidecekler, bu konuda ne düşünüyorsunuz? Neden düştü?

Son olarak da şunu söyleyeyim: Biz, daha önce, ilgili yazımızda ihtiyaçların karşılanması konusunda sizden adresleri istemiştik ama bir ihtiyaç olmadığı şeklinde bir cevap gelmişti fakat hâlen ihtiyaçlar olduğunu görüyoruz. Bu talebimiz geçerlidir. Bunu da burada ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, soruları aldık.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkanım, benim de bir sorum vardı.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Siz sormadınız mı sorunuzu?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hayır Başkanım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Daha önce söz vermedim mi size?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hayır.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Vermedim mi hiç? Bir saniye efendim.

Buyurun, buyurun efendim. Kusura bakmayın.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Bakanım, Türkiye’de depreme dayanıksız olduğu tespit edilen kaç tane okul vardır? Hakkında yıkım kararı verilen kaç okul vardır? Bu okulların illere göre dağılımı nedir? Yıkım kararı verilen okullar yerine inşa edilecek okullar hakkında nasıl bir planlama yapılmıştır? Aydın’da depreme dayanıksız olduğu tespit edilen 160 okul hangileridir? Güçlendirme çalışması yapılması kararı verilen kaç okulda bir çalışma başlatılmıştır? Öğretmenlerin 3600 ek

gösterge konusunda bir çalışmanız var mıdır? KHK'lilerin mağduriyetinin çözümü için bir çalışmanız var mıdır? Okulların hijyen kurallarına uygun olarak açılması ve hijyenin sürekliliği açısından kadrolu hizmet personeli açığı olduğu bilinmektedir. Bu kapsamda yeni personel istihdamı yapılacak mıdır? Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması sonuçlarına göre, Aydın Adnan Menderes Üniversitesinin tüm üniversiteler arasında genel memnuniyet kriteri içinde 2018 yılında 60, 2019 yılında 78, 2020 yılında 94'üncü sırada olduğu tespit edilmiştir. Adnan Menderes Üniversitesinin memnuniyet kriterinin hızla düşmesinin nedeni konusunda bir araştırmanız var mıdır?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, özellikle sizden istirhamım şu: Burada sorulan sorulara doğrudan cevap vererek başlarsak çok memnun olurum çünkü arkadaşlarımızın da özellikle beklentisi bu sorulara cevap verilmesi. Tabii ki şu an cevap veremeyeceğiniz birtakım sorular varsa da onları bir hafta içerisinde bize göndermenizi isteyeceğiz, yazılı olarak da size bunu bildireceğiz.

Buyurun Sayın Bakanım, söz sizde.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - Sayın Başkan, çok değerli milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Süre konusunda bir şey var mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şöyle: Aşağı yukarı bir saatlik bir süremiz var. Bu arada şunu da söyleyeyim, tabii, YÖK Başkanımıza da söz vereceğim. Yani siz kırk beş, elli dakikada neticelendirirseniz kalan on, on beş dakikayı da YÖK Başkanımıza veririz diye düşünüyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - Peki, teşekkür ederim.

Tabii, burada 14-15 sayfa tek satır hâlinde soru var. Yani benim en az altı saat konuşmam lazım herhâlde ama yettiği kadarını şimdi...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Şöyle yapalım, yettiği kadar cevaplandırılalım, kalan kısmını yazılı olarak alalım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - Tabii, tabii.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Siz önemsedığınız konuları öncelikli olarak ifade edebilirsiniz, kalan kısmını yazılı olarak alınız.

Bu arada şunu da ifade edeyim: Değerli arkadaşlar, özellikle, ben şunu arzu ediyorum. Tabii, burada, sürekli on üç, on dört saat çalışan Komisyon üyelerimiz var her gün. Dolayısıyla, eğer bir Komisyon üyemiz gelip de yerine başka bir milletvekili arkadaşımız oturmuşsa, lütfen Komisyon üyesi arkadaşımıza yerini verelim. Burada zaman zaman milletvekillerimiz sıkıntı yaşıyor çünkü dokümanları orada, evrakları orada, sürekli çalışmalarını yapıyorlar. Boş olan yerlere Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımız, milletvekillerimiz otursun ama Komisyon üyesi olan arkadaşlarımızın yeri tabii boşken kullanılabilir ama geldiği anda kalkıp ilgili Komisyon üyesi arkadaşımıza o yeri verelim lütfen.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Evet, çok teşekkür ederim.

Çok sıklıkla sorulan sorular var, tabii onları da öncelikle ele almaya çalıştım. Örneğin, köy okullarının açık kalması hususu. Köy okullarının hem tarihsel olarak işlevi hem de son dönemde salgınla beraber içinde bulunduğu durum söz konusu olduğunda, bizim ilgili mevzuatı değiştirmemiz ve bu değişiklik sonucunda da isterse 3 öğrenci olsun 5 öğrenci olsun fark etmez, tüm köy okulları yani hâlihazırda açılma izni olan okullar değil, tüm köy okullarının açılabilmesi için şu anda fırsat var

ve binlerce okul da şu anda açılıyor. Bunu, şunun için özellikle söylüyorum: Eğitim öğretim yılı yeni başladı ve 23 Marttan sonra bütün dünyada salgın dönemine ilişkin birtakım tedbirler alındı, onunla ilgili zaten açıklama yapacağım ama köy okulları o dönemde belirli erişim sorunları yaşadı ve bunlarla ilgili açıklamayı zaten bizzat yaptım. Ama yeni eğitim öğretim yılında köy okullarının tamamının açılması, ilave olarak açık olmayan, öğrenci sayısı yetersiz olduğu için açılmayan okulların tamamının açılması için, salgın dönemine has olarak değil, bundan sonra, salgından sonra da açık olarak kalabilmesinin mevzuat altyapısı tamamlandı ve bununla ilgili de binlerce talep var ve hepsini sayın valilerimizin onayıyla hayata geçiriyoruz.

Bir başka konu, biraz önce, sözleşmeli öğretmenlerin aylık sınırında maaş aldıklarından söz edildi. Kadrolu öğretmen maaşı 9/1 derece ve kademede net maaşı 4.369 lira. Sözleşmeli öğretmenin bir-dört yıl aralığında yani yeni başlayan bekâr öğretmenin 4.466 lira başlangıç maaşı. Dolayısıyla, bir aylık sınırından, kadrolu öğretmene göre bir farkından söz etmiyoruz, bunu da ifade etmek isterim.

Uluslararası sınavları çok önemsiyoruz. PISA ve TIMMS sınavları, PIRLS sınavı bunların başında geliyor. PISA çok önemli ve ülkemizde çok sık olarak tartışılan ve dile getirilen bir konu. Sadece şunu söylemek isterim: 2015 yılına göre 2018 yılında, PISA’da matematik sınavında ülke olarak 50’nci sıradan 42’nci sıraya yükseldik, fen sınavında 54’üncü sıradan 39’uncu sıraya yükseldik, okuma becerilerinde 50’nci sıradan 40’inci sıraya yükseldik ve bu yükselme ilk kez oldu. Yani daha önce hep aşağıya düşerken ilk kez bir yükselme oldu, bunun altını çizmek isterim.

İkinci olarak, aralık ayında TIMMS sınavının sonuçları gelecek ve açıklanacak, o sınavda da Türkiye ortalama 9-10 ülke yukarı çıkıyor. Yani, eğer uluslararası göstergeler önemliyse -ki bizim için önemli, bu sıralamalarda yükselmek artık bizim için olmazsa olmaz- bir sonraki sınavda yine yükselecek, bunu temin edebilirim çünkü simülasyonlar bunu gösteriyor. Bunu da özellikle belirtmek isterim.

Bir başka husus “Özel okul açılışlarında teminat şartı kaldırılmıştır, 2 katlı, bahçesi olmayan binalara işte okullar açılıyor.” şeklinde bir ifade vardı. Sanırım, bizim Millî Eğitim Bakanlığı olarak bazı konularda bilgilendirme eksikliğimiz de var yani hatayı kendimizde de görüyoruz. Öncelikle 500 metrekareden daha az bahçesi olan herhangi bir okulun açılması söz konusu değil. Özel okullarla ilgili, hastane açılması gibi ve benzeri hususlara paralel olarak özel okulların da belli koşullarla açılabilmesi konusundaki bizim düzenlememiz, şu anda Cumhurbaşkanlığında hayata geçmek üzere sırasını bekliyor ve bu konuyla ilgili bir işlem yapılacaktır.

Bir başka konu “Eşitliği artırmakla ilgili neler yapılıyor?” sorusuyla alakalıydı. Öncelikle, biz, özel okullardaki kontenjanların yüzde 3’ünü başarılı ama ekonomik durumu iyi olmayan çocuklarımıza ayırarak bir doğrudan ve dolaylı fırsat eşitliğine hizmet etmeye çalışıyoruz. “İlkokullarda Yetiştirme Programı” dediğimiz “İYEP” diye bir program var. Bu programla, ilkokul 3’üncü sınıflarda okuma becerileri, matematikteki temel becerileri zayıf olan çocuklarımız Türkiye çapında belirlenip bireysel eğitime alınıyorlar, tamamı alınıyor. Bu anlamda yatılı bölge okullarındaki çalışmalarımız ve destekleme, yetiştirme kursları, ihtiyaç duyan her öğrencimizin ortaokul ve liselerde bu kurslara ücretsiz olarak katılabilmesi için, okul saatleri dışında, hafta sonları katılabilmesi için de her türlü imkânımız hazır.

EBA’yla ilgili oldukça yoğun sorular geldi, haklı olarak çok gündemde olan bir konu. Şimdi, EBA’nın şöyle bir avantajı var: EBA’da her şey uluslararası sayılarla yani standart sayılarla izahı mümkün olan bir içeriğe sahip. Yani biz, EBA’ya hangi gün, hangi saatte, hangi öğrencimiz kaç saniye, kaç dakika girdi, hangi öğretmenimizin nasıl bir katılımı oldu; bunu somut olarak bilebiliyoruz, anlık olarak bilebiliyoruz ve ben bunu cep telefonumdan görebiliyorum.

Şimdi, burada şunu ifade etmeye çalışayım: “EBA çöktü.” meselesi de defalarca dile getirildi. Bir defa, EBA’nın çökmesi konusu... Biz, burada milletin vekillerinin huzurundayız yani burada söylemeyeceğiz, nerede söyleyeceğiz? EBA’nın dört saatlığına “login” süresi iki saniyeden otuz saniyeye çıktı, dört saat bu sürdü ve buna “Çöktü.” denildi. Bu dört saat içerisinde neden çöktüğüyle ilgili -ki tırnak içinde- neden yavaşladığıyla ilgili yaptığımız çalışmalar şunu gösteriyor: 2 tane uluslararası siber saldırı var, bunun dışında bütün öğrencilerin hemen dönemin başında aniden sisteme girmesi “Bir siber saldırı var.” düşüncesi oluşturmuş ve bizim telekom hizmetleriyle ilgili bir sınırlama getirilmiş yani “Bir saldırı var.” hâlbuki bizim çocuklar bunlar yani saldırı falan yok, onlar derse girmeye çalışıyorlar. Sonra, bu anlaşıldığında derhâl açıldı ilgili “server” ve alt yapılar ve sonra normale döndü. Twitter gibi, WhatsApp gibi birçok uygulama zaman zaman birkaç saat yavaşlıyor ya da kapanıyor, biliyorsunuz. Yani okullar açıldığından beri bir kere olan bir şey ve dört saatlığına olan bir husus bu. Bundan sonra da olabilir mi? Belki de olabilir ama şu andaki veriler olmayacağını gösteriyor çünkü kapasitemizi çok geliştirdiğimizi düşünüyorum. Aktif kullanımına baktığımızda öğretmenler ve öğrenciler tarafından yüzde 79,4 olarak geçiyor. Yani öğrencilerin ve öğretmenlerin ne kadarı kullanmış? 16 milyon 299 bin 942 öğrenciden yaklaşık 13 milyon civarında öğrenci EBA’yı aktif olarak kullanmış. Bunların çok ayrıntılı sayıları da söz konusu.

Tabii, burada FATİH Projesi’yle ilgili de birkaç kez ifade edilen hususlar oluştu. Aslında, bu “EBA” dediğimiz şey ve bizim şu anda içerik yönetimi, öğretmen eğitimi, EBA platformu ve bu platformun akıllı tahtalarla vesaire desteklenmesi, FATİH Projesi’nin devamı bu yani “O proje bitti, kapandı ve şimdi, biz bağımsız bir EBA ürettik.” meselesi değil, bu, birbirinin üzerine inşa edilen bir konu.

Şunu da özellikle belirtmek isterim: Geçtiğimiz yılın mart ayında salgın meselesi gündeme geldiğinde bütün ülkeler okullarını kapattılar. Mesela Kanada, mesela İngiltere, mesela Portekiz, mesela İspanya. Amerika’yı zaten dile getirmiyorum çünkü orada daha da durum biraz sıkıntılıydı. Bütün bu ülkeler, sadece çocuklara, öğrencilere e-mail göndererek “Şu konulardan sorumlusunuz.” dediler, öğretim yılı sonuna kadar bunu dediler

Bakın, aynı dönemde Türkiye ne yaptı? Hemen iki hafta içinde 3 tane televizyon kanalı kurdu, hemen EBA’nın altyapısını güçlendirmek için BTK’yle, TÜRKSAT’la, TRT’yle vesaire birçok kurumla iş birliği yapıp altyapısını güçlendirdi. Şimdi, ben herhangi bir işi mukayese ederken elbette uluslararası bakmak zorundayım. Yani Türkiye ne yaptı, başka ülkeler ne yaptı? Eğer, bana “Avustralya ne yaptı, Kanada ne yaptı, İngiltere ne yaptı, efendim işte Portekiz ne yaptı, İspanya ne yaptı?” dersiniz, bakın, hiçbir şey yapmadı. Bunu çok bilerek söylüyorum, emin olarak, kanıta dayalı olarak söylüyorum. Şimdi, bu ülkeler sadece öğrencilerine e-mail gönderirken bizim 3 kanal kuruyor olmamız ki dünyada Çin’in dışında 3 tane kanal kurabilen ikinci ülke Türkiye. Bütün bunları çok net olarak ifade ediyorum ki bunları kanıtlayabileceğimiz için, elimizde veri olduğu için rahat söylüyorum. Bundan dolayı da şunun ifade edilmesi tabii bizi biraz yoruyor. Şimdi, diğer ülkeler hiçbir şey yapmadı, sadece e-mail gönderdi de biz 3 kanal ve EBA’nın altyapısını kurduk ve bu EBA’nın altyapısı da -ki birçok ülkenin EBA benzeri altyapısı var ama- dünyada 1’inci oldu. Yani eğer uluslararası standartsa, eğer uluslararası karşılaştırmaysa, ben bunu karşılaştırıyorum.

Peki, yaz tatili geldi, ülkeler ne yaptılar? Emin olun hiçbir şey yapmadılar. Peki, Türkiye ne yaptı? 3 kanalla yaz okulu açtı, A1 ve A2 seviyesinde yabancı dil eğitimi yaptı. İlkokul 1’inci sınıf öğrencilerinin yarım kalan eğitimi vardı, okuma yazmada büyük problem yaşadılar ve onlar için biz okuma yazmayı yaz boyunca baştan sona yeniden aldık ve eğlenceli oyunlarla, şarkılarla, birtakım yeni bestelerle, video kütüphanesiyle destekleyerek bunu yaptık.

Peki, bu arada, dünyada sadece Türkiye'nin yaptığı bir şey daha söyleyeyim, bu da kanıtı dayalıdır. EBA Destek Merkezi kurduk, 13 bin 500 civarında EBA Destek Merkezi kurduk. Bu merkez şu anlama geliyor: Özellikle internet sıkıntısı yaşanan, özellikle tablet, bilgisayar vesaire ihtiyacı olan, evinde bu tür altyapının çok söz konusu olmadığı çocukların bulunduğu mahallelerdeki okulları öncelikle seçtik ve dedik ki: "Biz, bu okullara asgari 10 bilgisayarlık EBA Destek Merkezi kuracağız." Ve çocuğun kendi okuluna gitmesi şartı olmasın, evine en yakın okul hangisiyse ona gitsin ve orada EBA Destek Merkezinden internet imkânından faydalansın. 13 bin 500, yaklaşık 150 kadar mobil araç yaptık çünkü mezralarda ya da yaylalarda çocuklar vardı. Bu araçlar da o çocukların hizmeti için her gün, gün boyu devam ettiler, hafta sonu dâhil. Şimdi, bütün bunları düşündüğümde yazın ne yaptık, okullar kapanana kadar ne yaptık?

Peki, okullar açılınca ne oldu? Diğer ülkelerin tamamına yakını okulları açtılar ve tam gün açtılar, tüm sınıfta açtılar, haftanın her günü açtılar. Biz şunu tercih ettik -Bilim Kuruluyla ben defalarca görüştüm, Sağlık Bakanlığının ilgilileriyle, yetkilileriyle defalarca görüştüm- dedik ki: "Bizim durumumuz nedir? Ve biz kendi ülkemize özgü bir bakış açısı sergileyelim." Yani bütün ülkeler açtılar, her gün açtılar. İngiltere'de çocuğunu okula göndermeyenler için ceza gündeme geldi. Fransa'da -bunu da çok yazılı belge olduğu için söylüyorum- öğrencilerin yüzde 8'inin internete erişimi olmadığını oranın eğitim bakanlığının verisi söylüyor. Yüzde 5 ila 8 arasında öğrencinin internete erişimi yok, herhangi bir şekilde ulaşamıyorlar. Bu diğer ülkeler için de öyle. Mesela Amerika için de bu geçerli, mesela Kanada için de bu geçerli. Yani hiçbir ülke salgına hazır olarak altyapısının tamamında, herkesin internete erişiminin mümkün olduğu bir altyapıya sahip değildi, biz de değildik. Ama onlar da değildi, Avrupa da değildi, Uzak Doğu da değildi, Amerika da değildi. Peki, biz ne yaptık farklı olarak? Bizim yaptığımız şey şu: Bizim altyapımız 40-50 bin civarında öğrenciyi anlık olarak barındırabilirken bunu asgari 1 milyona çıkardık. Zaten öğrencilerin tamamının aynı anda ders alması gibi bir şey söz konusu değil, bir grup bir ders alırken diğer grup başka bir dersi alıyor.

Televizyonda... Yaklaşık olarak bizim 750 bin civarında öğrencimizin kardeş sayısının çokluğu ya da televizyonunun eski olmasından dolayı televizyon sorunu yaşadığını fark ettik ve bütün kaymakamlıklarla, bütün il ve ilçe millî eğitim müdürlükleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla büyük bir faaliyetin içerisine girdik. Bu faaliyetin sonucunda da bu öğrencilerin tamamına yakınının -ki vardır yine, bana tek tük söyleyebilirsiniz, filanca evde yok diyebilirsiniz ya da kardeş sayısı fazla diyebilirsiniz- televizyonunu sağladık biz. Ayrıca, bilgisayar ve tablet konusunda yine, mahallî katkılarla da birtakım destekler sağladık.

Bunları şunun için ifade ediyorum değerli milletvekilleri: Bir ülkede bir şeyi eleştirirken "Ne yapıldı? Ne yapılmadı?"yı değerlendirirken başka ülkeler ne yaptı, Avrupa ülkeleri ne yaptı ve Türkiye ne yapamadı ya da ne yaptı; bunun somut karşılaştırılması bizim arzumuzdur. Yoksa 16,5 milyon öğrencinin erişimi sağlandı, 1,5 milyon öğrencinin internet erişiminde sorun olduğunu ben söyledim yani "Problemimiz var, eksiklerimiz var; bunu tamamlamak zorundayız, bunun için çalışıyoruz." dedim ve bu amaçla da hakikaten, 500 bin tablet, EBA destek merkezleri, mobil araçlar vesaire çalışıyoruz, hâlâ da çalışıyoruz. Ama 16,5 milyon öğrenci söz konusuysa bir tek öğrencinin üzerinden "Filanca öğrenci filanca tepeye çıktı da orada şunu yaptı." denildiğinde, emin olun, biz kendimizi biraz kötü hissediyoruz. Yani milyonlarca öğrencinin erişimi söz konusuysa sadece bir öğrencimizden -ki o da önemlidir, o da değerlidir bizim için- bahsedilince biraz üzülüyoruz. Elbette, vazifemizde eksik kalmışız, onunla ilgili çalışmamız lazım, ödevimiz var ve biz bunu yapacağız, emin olun. Fakat hiçbir şey yapılmamış gibi "EBA çöktü." denilirse yani aylardır, sekiz aydır dört saatliğine, bir yanlış anlamadan kaynaklanan ve

uluslararası, Hollanda ve Amerika merkezli iki tane siber saldırıdan dolayı yaşadığımız bir problemin “EBA çöktü.” diye ifade edilmesi çok sağlıklı değil diye düşünüyorum, kendi açımdan, bilimsel, teknik anlamda sağlıklı değil diye düşünüyorum.

Öteki taraftan, Sayıştay raporuyla ilgili bir konu var, yine benzer bir konu olduğu için... “Akıllı tahta bağlantısı yapılmış, ağ bağlantısı yapılmamış.” ya da “Ağ bağlantısı yapılmış, akıllı tahta olmayan...” Bakın, bizim okullarımızda şöyle bir durum var: Belki sınıfın içini bilmeyebilir Sayıştaydaki uzman, çok haklıdır; eğer bir sınıfta projeksiyon cihazı varsa -ki tamamında var, akıllı tahta olmayan sınıflarda- o ağ yapısını biz zaten kullanıyoruz, o boşa gitmiyor. Diyelim ki bir okulda akıllı tahta var ama fiber optik ağ yapısı yok; e, biz onu zaten kullanıyoruz ama fiber kablo kullanmadan internet hattı kullanıyoruz, geniş bant internet kullanıyoruz. Yani fiber optik bir kablo döşenmemiş oraya fakat akıllı tahta var ama akıllı tahta boş durmuyor, o çalışıyor. Dolayısıyla, biz bunu bir problem olarak görmüyoruz, sadece finansman takvimi konusunda, iş ve işlem takvimi konusunda, operatörlerin -ki onlar yapıyorlar bu hizmetleri- iş takvimi konusunda bazı takdim tehirler olabilir. Böyle bir problem var, doğrudur ama bu bizim için eğitsel bir sorun teşkil etmiyor, bununla ilgili de gerekeni yaparız.

Muğla Olgunlaşma Enstitüsüyle ilgili iddialar üzerine elbette müfettişlerimiz gittiler ve orada soruşturma hâlen devam ediyor ve çok yakın bir zamanda neticelenecek.

Şu anda Türkiye’de konuşulan dil ve lehçelerle ilgili bir şey var. Tabii, burada öğrenci sayıları var, onu birazdan vereceğim, kaç öğrencimiz seçmiş bu dersleri, hangi sınıf seviyesinde seçmiş, onlardan bahsedeceğim. Biliyorsunuz, bu 5,6,7,8’inci sınıflarda dil ve anlatım grubunda iki saat ders seçilebiliyor ama ayrıntısını vereceğim biraz sonra.

2018-2019 KPSS puanları; biliyorum bu size çok geliyor ve haklı olarak diyorsunuz ki: “Bu konu nedir, niye çözülüyor?” gibi bir haklı eleştiriniz var. ÖSYM yetkilimiz burada, 2018 sınavında adayların sınava girdiği alan ayrımı yapılmaksızın yani Türkçeden girmiş, matematikten girmiş, fen bilgisinden girmiş tüm adayların tek bir KPSS puanıyla sıralanması söz konusu. Ne zaman? 2018’de. Peki, 2019’da ÖSYM bir uygulama değişikliğine gidiyor ve diyor ki: “Herkesi yani 18 alanın her birini kendi içinde sıralayacağım.” Ve sıralamalar, kişiler matematikteyse matematik sıralamasını görüyor yani bir önceki gibi, 2018’deki gibi tüm adayların peş peşe branşına bağlı olmaksızın sıralanması değil de sınava girdiği 18 alana göre gruplandırılmış sıralamasına bakılıyor ve burada bir standartlaştırma puanı var.

Ben çok uzun yıllar doktorada istatistik anlattım ve çok net biliyorum, puanlarda standardizasyon diye bir düzeltme çalışması yapılır ve ÖSYM de bunu yapmış, bizim yazdığımız resmî yazıya da bu şekilde cevap verdiler. Ve bu adaylar diyorlar ki: “Ben daha önce şu sıradayken bu sınavda şu sıradayım, bir adaletsizlik var.” Ama aynı sıralama değil ki, biri branşa göre sıralama biri genel sıralama. Bir başka boyutu şu: Burada başarı sırasına göre bir işlem yapılmadığını özellikle vurgulamak lazım. Öğretmen atamaya ilişkin mülakat listesinin standartlaştırma işlemleriyle elde edilen sınav puanı üzerinden yapıldığını da söylemek isterim. ÖSYM tarafından her iki sınav için de karşılaştırmaya imkân vermek üzere, gerekli işlemlere dayalı bu standartlaştırma işlemi yapılmıştır, bunun da resmî yazısı var. Biz, bununla yetinmedik; üç tane farklı üniversiteden -Ankara’daki Hacettepe ve benzeri üniversitelerden- görüş istedik. Dedik ki: “Bakın, böyle bir işlem var. Ölçme değerlendirme uzmanları olarak siz ne diyorsunuz?” ve bu uzmanların görüşleri de aynı doğrultuda. Burada bir standartlaştırma işlemi yapılmış, dolayısıyla karşılaştırılabilir hususlar değil.

2020 Haziran ayında başvurusu alınan ve 1 Eylül 2020’de ataması gerçekleştirilen adaylardan 15 bin 835’i yani yüzde 79,5’i 2019 KPSS puanıyla... Bakın, bu çok önemli çünkü şikâyet eden grupta yani 2019 grubundakilerin yüzde 79’u ve 4.075’i de 2018 KPSS puanıyla atanmış. Şimdi, aksine şikâyet edilen gruptaki atama oranı daha yüksek, bunu da ifade etmek isterim çünkü çok sık gündeme gelen bir konu.

Samsun Tekkeköy Nedime Serap Ulusoy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin pansiyonlarının ihtiyaçları olduğu söyleniyor. Arkadaşlarımla da görüştüm, gerçekten bazı ihtiyaçları var; bunları da en kısa zamanda tamamlayacağız.

Edirne Gazi İlkokulu hakkında da Valilik tarafından bir yıkım kararı alınıyor ve okul binası boşaltılıyor. Okulun öğrencileri 370 metre mesafede olan Yusufhoca İlkokulu ve 400 metre mesafede yer alan Fevzi Paşa İlkokuluna aktarılmış. Yusufhoca İlkokulunun adı da Gazi İlkokulu olarak değiştirilecek yani velilerin “Bizim çocuklar nereye taşınacak?” 370 metre civarında bir yerden söz ediyoruz.

2020 Yılı Temel Eğitim Kurumları Yapım Programı’nda Trabzon Ortahisar ilçesinin okul ihtiyacı konusunda da 3’ü ilkokul, 3’ü ortaokul olmak üzere her biri 24 derslikli 6 adet okulun yapımı planlandı. Bu okullardan 2 adedi Çukurçayır Mahallesi’nde, 1 adedi 1 No’lu Bostancı Mahallesi’nde yapılacaktır. İmar planında 2 No’lu Bostancı Mahallesi’nde eğitim alanı bulunmamaktadır.

Afyon Çay Şehit Kamil Tuna Anadolu Lisesiyle ilgili olarak da deprem tahkiki sonucunda yıkım kararı alınmış ve yıkılmış. Öğrenciler yeni yapılmış olan 24 derslikli Çay Çok Programlı Anadolu Lisesine taşınmıştır. Çay Çok Programlı Anadolu Lisesi’ndeki meslek lisesi öğrencileri de bu okullara taşınarak sorun çözülmüştür. Bu öğrenciler için, ilçedeki öğrenci sayısına baktığımızda yeni bir derslik ihtiyacı bulunmuyor.

“2021 bütçesinde deprem güçlendirme için ayrılan parayı yeterli görüyor musunuz?” Böyle bir soru vardı. Deprem güçlendirme çalışmaları için gerek yıkılmış okulların yenilerinin yapılması için gerekse güçlendirilmesi için... Biz yıktık çünkü en son İzmir konusunda da görme imkânımız oldu, ağustos, eylül ve ekim aylarında orada 50 kadar okulumuzun yıkımını gerçekleştirdik ve bu okulları zaten boşaltmıştık. Çünkü deprem sırasında 2.600 okul içerisinden sadece 139’unun duvarlarında, sıvalarında çatlak olup da öğrencinin girmemesi gibi bir şey söz konusu olmayan bir durumla karşı karşıyayız İzmir’de. Bu arada, yeri geldiği için söyleyeyim: 2.600 okulun içerisinde -tüm İzmir için söylüyorum- Bayraklı’da tek bir okul bile 139 okulun içerisinde yer almıyor yani 139 hafif sorunu olan okul içerisinde Bayraklı’da herhangi bir okul yok. Bu 139 okulumuzla ilgili de siva, tamir vesaire; bu hafta içerisinde her türlü tedbir elbette alınacak. Bunlar için son birkaç yılda elbette ödenekler artıyor. 2021 yılında bu inşaatları tamamlayacağız. 2021’de ek bütçe sağlanması ihtimalini de göz önünde bulundurarak ilave tahkik çalışmalarını da programlayacağız.

Bu, temizlik malzemesi hususu da ziyadesiyle dile getirilen bir konuydu, onu da açıklığa kavuşturmak isterim. Bizim il müdürlerimizle daha önce yılda birkaç kez yapılan toplantılarımızı biz haftalık ya da iki haftalık bir rutine bindirdik ve emin olun, her toplantıda ifade ettiğim şey şudur: Biz meslek liseleri olarak, halk eğitim merkezleri olarak bütün temizlik malzemelerini kendimiz üretiyoruz ve Millî Eğitimin dışındaki diğer kamu kuruluşlarına ya da özel kuruluşlara veriyoruz. Bizim temizlik malzemesi ihtiyacı gibi bir ihtiyacımız asla yok. Herhangi bir okul veliden para istemişse ya da çocuklardan para istemişse emin olun bu bir yönetsel sorundur. Yani bizim bütçeyle ilgili, ek bütçeyle ilgili temizlik hususunda hiçbir problemimiz yok ve şu anda Türkiye’nin neresinde olursa

olsun, temizlik ihtiyacı olan her okulu anında ihtiyacını karşılamak üzere donandırmış vaziyetteyiz. Emin olun depolarımız dolu çünkü bizim okullarımız üretiyor artık bunu. O yüzden, bu konuyla ilgili herhangi bir talebi anında, hemen ertesi gün karşılarız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Bakın, bizim 54 bin görevlimiz var okullarda; artı, bu sene 20 bini güvenlikle ilgili olmak üzere 97 bin TYP kapsamında görevlimiz başladı. Zaten bizim 54 bin resmî görevlimiz var hizmetli olarak ve bu anlamda bazı okullarda sıkıntı olabilir. Yani bir okul “Benim daha fazla görevliye ihtiyacım var.” diyebilir. Ama “Görevli yok.” dersek bu çok makul olmaz. Bununla ilgili, dediğim gibi, 97 bin + 54 bin görevlimiz şu anda okullarımızda hazır.

Bu, PIKTES ve rehabilitasyon çalışanlarıyla ilgili bir soru oldu; defalarca tekrarlanan hususlardan birisi de buydu. PIKTES çalışanları, biliyorsunuz geçici bir projeye ilgili çalışıyorlar. Türkiye’de öğretmen olmanın yolu KPSS sınavına girip buradan belli bir puanı almak şeklinde yani bir taraftan bu sınava çalışmış, girmiş ve kazanmış insanlar öğretmen olurken diğer taraftan, bu sınava hiç girmeden “Sizler de öğretmen olun.” demekle ilgili elbette hukuksal sorunlar var. Rehabilitasyon çalışanları 657 çalışanı değildir burada ifade edildiği gibi, özel sektör çalışanıdır. Dolayısıyla, onları daha farklı bir kategoride elbette şartları iyileşsin diye bu kurumlarla görüşmelerimiz, çalışmalarımız, projelerimiz devam ediyor.

Erzurum’a bir tarım lisesinden söz edildi. Tarım lisesiyle ilgili bizim 1 prototip çalışmamız var, daha doğrusu 2 çalışmamız var. Bir, Tokat’taki üniversitenin kampüs alanı içerisinde; iki, Konya Gıda ve Tarım Üniversitesinin kampüs alanı içerisinde uluslararası bir “know-how” araştırmasının sonucunda dijital tarımı, topraksız tarımı, genetik araştırma yapılabilen liseleri ya da “DNA çalışması yapılabilecek tarım lisesini nasıl oluştururuz?”un müfredatı belirlendi ve bu okullar da açıldı yani bu sene başladılar. Biz, bu 2 okulu prototip olarak görüyoruz ve bu konuda Konya Gıda ve Tarım Üniversitesinin ve Tokat’ın büyük bir birikimi var ve biz, bu birikimi uluslararası alanda, Avrupa’da ve Avusturalya’daki bir “know-how”la da ilişkilendirerek burada yeşertmek istiyoruz. Hemen arkasından da diğer şehirlerimizde bu tür bir tarım lisesinin çoğaltılması konusunda arzumuz, projelerimiz var elbette; Erzurum’da bundan sonraki ilk proje olacak, bunu da Sayın Vekilimize burada ifade etmiş olalım efendim.

Bu 40 bin atama, 60 bin atama 130 bin atama vesaire... Bakın, biz iki senedir her sene 40 bin atama yapıyoruz zaten. Buradaki beklenti 40 bin az, 60 bin olsun; elbette 60 bin olsun, 80 bin olsun, 100 bin olsun. Biz bütçe imkânları içerisinde olabilecek atamayı... “2021 yılı içerisinde, 2021 bütçesinde bir atama görülüyor.” ifadesi de oldu hatırlarsanız; tabii ki görünüyor, tabii ki atama yapacağız yani bu bütçede öğretmen ataması tabii ki var, sayısının yüksekliği konusunda bizim gayretimiz, çabamız, girişimlerimiz var. Bunun müjdesini de inşallah olduğunda paylaşmış oluruz sizlerle.

Sayıştayın liyakat konusundaki ifadeleri, ilçe millî eğitim müdürlerimizin -elbette bizim 900 küsur ilçemiz var- önemli bir kısmının koşullara, bugünkü mevzuata uygun olarak atanmadığı konusunda bir saptaması da var. 15 Temmuz sonrasında bir ülke yani darbe yaşayan bir ülke, devletin büyük risk altında olduğu bir ülke; uluslararası bir proje söz konusu ve Türkiye kendisini savunmakla meşgul. Millî eğitimde de o dönemdeki atamalarla ilgili bazı iş ve işlemler, elbette o günkü koşullar içerisinde yapıldı ve biz, bunun normalleşmesi süreci içerisinde, sınavlı şube müdürlüğü olmayan kişilerin ilçe müdürü olmaması konusunda mevzuat değişikliğimizi zaten yaptık. Şimdi, herhangi birisi, belirli görevleri yapmadan -ki bunun içinde müdürlük var, okul müdürlüğü, sınavlı şube müdürlüğü vesaire var- ilçe müdürü olamaz şu anda ama o dönemde bazı ilçe müdürleri atanmış olabilir ki atanmış. Şu

anda müktesep haklar doğduğu için, hukuksal olarak bazı sıkıntılar çıktığı için, bu arkadaşlarımızın gayretlerini, çalışmalarını gördüğümüz için elbette bu süreci yönetiyoruz ama önümüzdeki süreç normalleşme anlamında bir süreç olmalı ve liyakat konusunda daha dikkatli olmalıyız.

Bunun somut örneğini şöyle verebilirim: Okul müdürü atamasının sınavını biz artık ÖSYM'ye yaptırıyoruz. Yani 9 bin küsur müdür aldık geçen sene. Bu sınavı eskiden Millî Eğitim kendisi yapardı, şimdi, bu sınavı ÖSYM'ye yaptırıp insanların bir dış kurum tarafından yapılmış sınava olan güvenlerini artırmak ve liyakat konusundaki duyarlılığımızı ortaya koymak için böyle bir tercihte bulunduk. Bu seneki müdür atamaları da aynı şekilde olacak. Nasıl 40 bin öğretmen atandığında bu liyakate bakıyorsa benzer şeyler elbette müdürler için de söz konusu. Şimdi, on binlerce müdürün bir ÖSYM sınavıyla atanması durumu söz konusuysa, elbette 200-300 ilçe müdürünün geçmişteki şartlar nedeniyle belirli yönetmeliklerin değiştirilmesi, iptal edilmesi neticesinde atanmış olmasının bundan sonraki süreçte liyakat temelli düzenlenmesi bizim arzumuz ve hayata geçirdiğimiz bir şey. O yüzden de şimdi bunu rahatlıkla söylüyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman itiraz yapılmıştı..

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Burada bakın şöyle bir şey var. Yönetmelikler zaman içerisinde çok değişmiş. Bu elli senedir de değişmiş, otuz senedir de değişmiş, yirmi senedir de... O dönemki yönetmelik neyse ona göre atanmış. Bu dönemki yönetmelik ne? Bunu kabul etmiyor bu dönemki yönetmelik, yani bugünkü liyakat şartı olarak şu, şu, şu görevleri yapmayanların başvurusu kabul edilmez. Buna göre onlar farklı görülüyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 2018-2019 yılında yapılmış...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Bakın...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Yani FETÖ'cüler elendiğinde bizim Millî Eğitim Bakanlığında bu İlçe Millî Eğitim Müdürlüğünde görev alacak...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, arkadaşlar lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Şimdi, o insanların görevi devam ediyor. Yani onlar bir yıllığına ilçe müdürü olmadılar, görevi devam ediyor. Dolayısıyla, tabii ki 2018'de olacak. (CHP sıralarından gürültüler).

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Şimdi standartlar yükseldi ve devam ediyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Gökten inmiş gibi değil mi?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Hangi STK'lerle iş birliği yapıyorsunuz? Türkiye'de eğitimle ilgili herhangi bir bakış açısına sahip tüm STK'lerle bizim anlaşmalarımız, iş birliklerimiz, protokollerimiz var, projelerimiz var. Mesela, ben eğitimde -o alanda olan biri olarak- SETA'yı bir eğitim kuruluşu olarak görürüm. Eğitim Reformu Girişimi İstanbul'da bir STK'dir, TEMA bir STK'dir ya da İLEM bir STK'dir -eğitimle uğraşan bir STK'dir- ya da TEDMEM, TED'in şemsiyesi altındaki bir düşünce kuruluşu eğitimle ilgili, onlar bizim ortak çalıştığımız bir STK'dir. Yani eğitimle ilgili her türlü STK ve sendikalarla elbette görüş alıyoruz. Mesela şimdi yöneticilerin atanmasıyla ilgili çok kısa zamanda, bu yılın içerisinde bir değişiklik olacak yine liyakat esaslı. Bu konuda her bir sendikanın yazılı görüşünü aldık ve bir çalıştay düzenledik onlarla beraber, yani sendika temsilcileriyle beraber çalışmalar yapıldı, onlara görüşler soruldu. O yüzden böyle bir sınırlamamız tabii ki yok.

Kantincilerden biz bu dönemde kira almadık ve onların zor durumda olduğunu biliyoruz. Yeni dönem için, yine salgın dönemi içerisinde elbette var ve yüzde 95'e kadar kiralarda indirim konusunda da bir karar aldık.

Bunun dışında, özel okullara teşvik veriliyor konusu var. Bakın, biliyorsunuz geçen sene özel okullara verilen teşvikler kaldırıldı. Ancak müktesep hakkı olan diyelim ki orta 1'de başlamış, diyelim ki 9'uncu sınıfta başlamış, şimdi biz bunu kaldırdığımızda öğrencisi 9'uncu sınıfta olan bir veli, 10'uncu sınıfa geldiğinde teşvik kaldırılırsa onun için bir müktesep hak doğuyor. Yani ben bir yıllığına vermedim ki bu okula, liseyi bitirene kadar, ortaokulu bitirene kadar benim çocuğumun hakkı korunmalı. Tabii ki velinin böyle bir talebi var ve bu talep doğrultusunda biz bunu 2022 yılına kadar sürecek şekilde kaldırdık. Nerede devam ediyor? Sadece meslek liselerinde devam ediyor. Yani biliyorsunuz organize sanayi bölgesinin içerisinde meslek liselerimiz var, özel sanayi odalarıyla vesaire yaptığımız, onların yaptığı liseler var. Sadece teknik liselerde devam ediyor, bunun dışındaki özel okullarda şu anda müktesep hak olan kısmı yani iki yıl daha devam ediyor, sonrasında onlar da kesilmiş oluyor.

Bir başka konu -biraz önce ifade edildi- Kurmançı, Zazaki dersleriyle ilgili konuydu, 5'inci sınıfta 8.353, 6'ncı sınıfta 5.996 7'nci sınıfta 4 bin küsur 8'de 2.169, toplamda 20.634 öğrenci bu dersi seçmiş ve Zazacada da benzer rakamlar var, orada da bir seçmeli ders söz konusu.

İnsan Hakları ve Demokrasi Dersi Projesi: Zaten çok uzun yıllardır devam eden ve bütün kitaplarda ayrımcılıkla ilgili her türlü içeriğin çıkartılması için çok geniş katılımlı birkaç tane büyük toplantı, çalıştay yapıldı ve ders kitaplarından bütün bunlar ayıklandı. Hatta birçok ülkeyle çalışma yapıldı, mesela Bulgaristan'la yapıldı, mesela Sırbistan'la yapıldı, mesela başka ülkelerle de yapıldı, Almanya'yla yapıldı; bunların çıkartılması konusunda büyük ölçüde mesafe de alındı yani uluslararası ayrımcılıklar konusunda da yapıldı.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama hâlâ çok var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Hâlâ olabilir ama bizim bu ayrımcılıkların ortadan kaldırılması konusunda elbette hiçbir çekincemiz olamaz..

“Okullaşma oranında düşüş var ve ilkökul okullaşma oranı net yüzde 98'den yüzde 93'e düştü.” denildi. Bu, tamamen çağ nüfusundaki kaymalardan kaynaklanıyor çünkü bir çocuk ilkökula 6 yaşında da gidebilir, 7 yaşında da gidebilir, 5 yaşında da gidebilir. Yani ay aralığında, bu “69 ay” dediğimiz aya kadar olan sınırlamayla ve bazen velinin ihmaliyle ilgili takip sonucu öngörülen çocukların kaymaları var ve bizim için elbette düşüş söz konusu değil, yaş aralığına baktığınızda yüzde 98,05 olduğunu görüyoruz net olarak. Tabii, brüt olarak daha yüksek.

“Otizm spektrum bozukluğu olan bireylere yönelik olarak neler yapıyorsunuz?” İş ve beceri uygulamaları dersi kapsamında 8 adet uygulama programı yaptık. Bunların eğitimi için 88 adet eğitim aracı geliştirildi, üretildi ve bütün okullara bu dağıtıldı, destek odalarına dağıtıldı. Uzaktan eğitim çalışmaları kapsamında özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerimize yönelik aile uygulama video kütüphanesi oluşturuldu. Bu video kütüphaneleri aynı zamanda Türkçe, matematik, hayat bilgisi gibi dersleri de içeriyor. Bu konuda 600 öğretmen özel bir eğitime alındı uluslararası kaynaklar kullanılarak. Oslo Üniversitesinden 2 akademisyenin hazırladığı, ailelere yönelik otizm spektrum bozukluğuna dair bir kitap yayımlandı. TRT-EBA televizyonu ders içeriklerinde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerimiz için destekleyici program kuşakları oluşturuldu, hâlâ devam ediyor.

Bunun dışında, bu taşınmalı eğitimle ilgili ciddi bir, tabii, konsantrasyon var haklı olarak. Köy okullarımızın açılmasını sağladıktan sonra, binlerce okul yani 10 kişiden daha az öğrencisi olan okulların izni daha önce olmadığı için taşıma ister istemez oluşuyordu. İster 2 kişi olsun, ister 3 kişi, biz

bu okulları açtık. Öğrenci taşıma yerine öğretmen taşıma noktasında bir çözüm de ürettik ve bu anlamda çok önem verdiğimiz bir konu var: Coğrafi bilgi sistemi. Bu, yapay zekâ temelli bir yazılım. Bu sistem bir öğrencinin, Türkiye’deki her bir öğrencinin evinin bulunduğu konumu, diğer öğrencilerin yani aynı servise binen öğrencilerin evinin bulunduğu konumu ve okulun bulunduğu konumu bir optimal dolaşım haritası oluşturarak o servisin güzergâhını belirliyor ve bu güzergâh bağlamında da en uygun çözümü sunuyor. Yani karşıdan karşıya geçme var mı, orada üst geçit var mı, dönüş yasağı olan bir yol var mı, bütün bunların hepsi sistemde dâhil. Herhangi bir tamirat varsa, kapanan yol varsa bunlar sisteme otomatik giriyor. Bütün bunları şunun için söylüyorum: Böyle olduğunda taşınmalı eğitimin bütçesiyle ilgili ciddi bir tasarrufun söz konusu olacağını ifade etmek lazım. Ücretsiz ders kitabıyla ilgili de aynı şekilde ciddi bir tasarruftan bu sene için söz edebiliriz. Kitap onaylarının uygun olduğu ayla ilgili yani “Hangi ayda kitap onaylanır?” konusuna ilişkin mevzuatta yapılan bir değişiklik ve alınan diğer tedbirlerle beraber 434 milyon TL bu sene tasarruf sağlanmıştır ders kitaplarında. Aynı zamanda yakacakla ilgili her okul kendi kömür ihtiyacını kendisi ihale açarak alırken bu sene Enerji Bakanlığıyla bir anlaşma yaptık ve kömürleri belirli bir kalibrinin üstünde olması şartıyla merkezî olarak satın aldık ve okullara da adres teslimi ulaştırdık. Dolayısıyla hiçbir okul ihaleyle uğraşmadı, hiçbir okulda bazı şikâyetler, ihalelerle ilgili birtakım sıkıntılar vesaire konuşulmadı, bunu Türkiye olarak merkezî biçimde düzenledik ve 155 milyon TL civarında bir tasarruf sadece kömürden bu sene sağlandı. Sayıştay raporunda şirketlerle yapılan protokollerden elde edilen gelirler ve bu gelirlerden yapılan harcamaların Bakanlık bütçesine dâhil edilmemesinden bahsediliyor. Tabii, bankalardan, promosyonlardan -Ziraat Bankası vesaire gibi anlaşma yaptığımız- söz ettik. Bunların tamamı düzenlendi ve gereken değişiklikler yapıldı. Bu sene öyle bir problemimiz olmadı.

1 milyon liralık hediye söz edildi, 1 milyon lira hediye için çok yüksek denildi. Bakın, 1 milyon lira hediye şu: Bizim çok sayıda başarılı öğrencimiz var, çok sayıda ulusal ve uluslararası çalışmalara katılmış ve başarı göstermiş çocuklarımız var, öğretmenlerimiz var. Bunların hepsine satranç takımı gibi ya da bir kalem gibi ya da akıl oyunları seti gibi bazı kitaplar gibi hediyeler veriyoruz. Yani, bu 1 milyon lira öğretmen başına 1 lira değil ki öğrenciler de var. Yani 18 milyon öğrenci artı 1 milyon öğretmenden söz ediyoruz ve bunlarla ilgili ortaya çıkan başarılarla ilgili törenlerde, ziyaretlerde, çeşitli kutlamalarda bu hediyeleri çocuklara dağıtıyoruz. Yoksa, hani, Bakanlık ya da Bakan kendisi 1 milyon liralık hediye almış da bu hediyeleri dağıtmış... Böyle bir şey söz konusu değil yani bunu özellikle bilmenizi arzu ederim.

Sayıştay raporunda bir başka konu taşınmalı eğitimde planlamanın sağlıklı yapılması. Bu artık yapay zekâyı ve coğrafi bilgi sistemine bağlı. Bu planlama konusundaki optimizasyon konusunda asla bir sorun olmaz, varsa bir teknik arıza vardır, onu da düzeltiriz.

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu’nun 6’ncı maddesinin 6’ncı fıkrasının yürürlükten kaldırılmasıyla ilgili bir konu var. Burada, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’na göre ustalık belgesi almış olan insanlarımız var, öğrencilerimiz var ve Mesleki Yeterlilik Kanunu’nun ek 1 maddesinde istisna tutulan hâller var. Türkiye artık şunu yapabilmeli: Bir çıraklık okulunda, bir mesleki eğitim merkezinde 4 sene okuyup usta ve kalfa olan birisi söz konusuysen üç aylık kursla aynı eğitimi almış gibi varsayılan bir durum söz konusu. Dolayısıyla burada orta ve uzun vadede müktesep hakların kaybolmaması şartıyla yani hâlihazırda işletmesi vardır, efendim kurumu vardır, şusu vardır, busu vardır bunun kararını Meclisimiz verir. Bizim talebimiz bu müktesep hakların korunması ve artık bu işin uluslararası... UNESCO’nun biliyorsunuz yedi basamaklı standardizasyonu var. Türkiye’nin de bu standardizasyonuna uygun olarak Mesleki Yeterlilik Kurumunun standartları doğrultusunda sıvacı

olmak, kaynakçı olmak, efendim su altı kaynakçısı olmak... Ve bunların artık standartlarla beraber yürütmesi lazım. O yüzden böyle bir şeyi Çalışma Bakanlığımız getiriyor ve bizden de görüş sordular, biz de belli sınırlılıkları ifade ederek bunu kendileriyle paylaştık.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Bu arada Sayın Bakanım müktesep hakları koruyoruz. Şu anda Meclis Genel Kurulunda bu görüşülüyor, bu madde de işin içinde. Dolayısıyla Meclis Genel Kurulundan geçmesi hâlinde müktesep haklar korunmuş olacak.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Anladım. Tabii bu yüce Meclisin kararı. Biz sadece Çalışma Bakanlığıyla görüştüğümüz muhtevadan söz ediyoruz.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kesilen idari para cezalarının Bakanlık bütçesinden ödenmesi meselesi yine Sayıştay bulgusu olarak söylendi. Bununla ilgili olarak da Bakanlığımızın 19/10/2018, 12/3/2018 tarihli ve filanca sayılı yazılarıyla bunun gereken tedbirleri alındı, bunu da paylaşmak isterim heyetinizle.

Bir başka Sayıştay raporu -çok söz edildiği için hepsine değineyim, eksik kalmasın diye özellikle konuşuyorum- eğitim yapılarının projelendirilmesinde sorunlar yaşanması. Bu, tabii, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, il özel idaresi vesaire gibi birçok kurumun birlikte karar vermesi gereken bir husus; bunu son zamanlarda oldukça hızlandırdık ve bu konudaki problemlerin azaldığını biliyorum, azalacağını düşünüyorum.

“Özel okullarda pandemi sürecinde sekiz saat elliser dakikalık dersler yapıldı.” Bu konularda belirli çocuk psikolojisine, pedagojisine uygun olmayan saatlerde ve sürelerde yapılan derslerle ilgili şikâyetleri biz de aldık. Yani, bu konu gerçek bir konu ve bununla ilgili de her türlü denetim yapılıyor. Bu şikâyetlerin nereden geldiğine bakılmaksızın özel okul temsilcileriyle, dernekleriyle toplantılar, bütün özel okullara gönderilen genelgeler, açıklamalar, duyurular vesaire bunlarla ilgili de çerçeve oluşturuluyor.

Bir başka şey, kapalı köy okullarının muhtarlık ve sağlık ocağı gibi kullanımlara verilmesi hususu. Biz bu konuda çok netiz. Eğer bizim ihtiyacımız yoksa -ki bunlar tahsistir bize biliyorsunuz Millî Emlak tarafından, biz bunların mülkiyetine sahip değiliz, tek bir tane sınıfımız yok bizim, hepsi tahsistir- ihtiyaç duyulması hâlinde Millî Eğitim Bakanlığına geri verilmesi koşuluyla biz bu kullanılmayan binaların tamamını serbest bıraktık ve Sayın valilerin denetiminde, gözetimindedir yani her il bunu rahatlıkla yapabilir. Bizim merkezî olarak bu konularla ilgili günlük takibimize ihtiyaç bile yok. Geçici kullanım söz konusudur, hiçbir engel yok.

18 bin okulun depreme dayanıklı olmadığı konusunda bir şey oluştu. Bu tabii çok abartılı bir rakam. Bizim tahkiklerimiz devam ediyor, bu rakamlarla ilgili size yazılı olarak ayrıntılı bilgi elbette arz edeceğiz Meclisimize. Bununla ilgili detayları tabii ki paylaşıyoruz.

Bu programda yer alan Millî Eğitim Bakanlığı bütçesiyle ilgili şunu ifade etmek isterim: Depremle ilgili harcamalarımız tabii ki olacak ve zaten bunların planlamasını da yaptık ama ayrıca Dünya Bankasından 300 milyon dolarlık uzun vadeli bir kredi aldık ve o kredi de uygulamaya geçti yani harcama yapılabilir. Depremle ilgili kullanılması koşuluyla 300 milyon dolar tamamen okul binalarımızın yenilenmesi ve güçlendirilmesi için kullanılacak. Bu 18 bin okul meselesinin, 2000 yılından önceki rakam olduğunu ifade ediyor, yapılan binalar olduğunu söylüyor.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Bakanım, toparlarsak...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Kaç dakika oldu?

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Elli beş dakika, aşağı yukarı bir saat oldu.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Öyle mi? Hemen bitiriyorum o zaman, çok hızlıca geçiyorum.

“Muzır Neşriyat” konusu... Bakın, Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu var; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bununla ilgileniyor, Kültür ve Turizm Bakanlığı -biliyorsunuz- bunlara izin veriyor vesaire. Millî Eğitim Bakanlığı sadece ders kitaplarıyla ilgileniyor ama okullarımıza bu kitapların sokulmaması noktasında -eğer sokulduysa bunun tedbirinin alınması noktasında bizim vazifemiz var- “Millî Eğitim Bakanlığı bu kitapları nasıl onayladı?” denildiğinde orada bir yanlış anlaşılma oluşuyor. Bu kitapların onayını biz vermiyoruz yani biz sadece ders kitaplarının onayını veriyoruz, onu da paylaşmak isterim.

Tabletlerle ilgili vergi konusunda bir muafiyet var, FATİH Projesi’nde zaten böyle bir şey var, KDV muafiyeti söz konusu; dışarıdan alınanlarda da ÖTV ve gümrük vergisi yok.

Bu arada 80 bin “web” kamerası aldık canlı derslerin senkronize yapılabilmesiyle ilgili.

“Yatırım ödeneklerinde ayrıntı yok.” denildi haklı olarak. Kısa bir ayrıntı vereyim: Etüt proje 913 milyon, makine teçhizat 1 milyar 62 milyon, gayrimaddi hak alımları 100 milyon, büyük onarım 732 milyon, yapı-tesis 6,5 milyon, kamulaştırma 300 milyon, menkul malların onarımı, 3308 sayılı Kanun gelirleri 141 milyon, dış krediler 1,5 milyar TL vesaire böyle ayrıntılar var.

Maarif Vakfı soruldu. Maarif Vakfıyla ilgili... Biz Maarif Vakfının dışında hiçbir vakfa 1 kuruş para vermiyoruz. Hani “Hangi vakıflara ödeme yapıyorsunuz, ne kadar ödeme yapılıyor?” diye bir soru da vardı. Sadece Maarif Vakfına 2021 yılında 486 milyon lira ödenek aktarılması planlanıyor. Okul sayısı arttığı için, ülke sayısı arttığı için bu ödenek de artıyor ama bu vakfin dışında herhangi bir vakfa 1 kuruş vermemiz söz konusu değil.

Bunlar meslek liselerinin, Kocaeli’nin ürünleri. Şimdi, tabii, yüzde 15 Hazine kesintisi yüzde 1’e indirildiği için inanılmaz bir üretim patlaması oldu meslek liselerindeki üretimde. İşte, video laringoskoptan tutun, uzaktan kontrol edilebilen dijital solunum cihazları ürettik, vesaire vesaire. Onlar başka konular, bizim çok heyecan duyduğumuz konular.

Çok teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyoruz.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım kapsamlı açıklamalarınız ve sorulara vermiş olduğunuz cevaplarınız için.

Şimdi Yükseköğretim Kurulu Başkanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Başkan.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Çok teşekkür ederim.

Öncelikle bir hanım vekilimiz bahsetti “700-800 bininci olup yurt dışından geçiş yapma durumu geliyor.” dedi. Gerçekten de bu iyimser, daha da alt sıralamalardan da geçme durumu söz konusu. O nasıl kaynaklandı? Pandemi döneminde yurt dışında okuyan öğrencilerimiz ilk binde ise onların doğrudan geçişle ilgili bir karar almıştık. Bütün bu düzenlemeler, kanunlar ve mevzuatlar zaten dürüstlük esasında yapılır. Fakat fark ettik ki çok hızlı bir şekilde oraya kayıt yaptırıp yatay geçişle tekrar Türkiye’ye dönme yoluna giriyorlar. Dolayısıyla üniversitelere verdiğimiz o yetkide bir kısıtlamaya yeniden gitme durumumuz söz konusu oldu, uyarı yazdık ettik ama üniversitelerin yürüttüğü bir işlem.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Gelenlere ne yapacaksınız?

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Gelenlerle ilgili, mevzuata aykırı olanların –üniversitelere yazdık- kaydının silinmesi... Ama şöyle bir şey oluyor: Kayıt olduktan sonra idare mahkemeleri “O bir müktesep hakkıdır.” diyor. Maalesef böyle de bir durum var.

Şimdi, görevden alınan rektörler meselesine gelince. 3 rektörümüz doğrudan YÖK tarafından görevden alındı. İşte, Pamukkale, Nevşehir... Bir üniversitemizde de görevden alınma görüşüleceğinden yirmi dört saat önce istifası söz konusu oldu.

Başlangıç ödenekleriyle alakalı mesele... Bunun sebebi Bütçe Kanunu'na ekli (e) cetveli kapsamında 3 üniversiteden ve ÖSYM'den aktarılan nakit tutarlar vardı. Bunlar ödenekleştirilerek harcanıyor idi, yoksa YÖK kâr-zarar diye bir ticaret yapmıyor ki zararı olsun. Bu ödenekler kurulumuza burs destekleri için. Aslında "YÖK 100/2000" dediğimiz o proje yani doktoralı, nitelikli insan yetiştirme projesinin fonlandığı şey. Sağ olarsınız, Meclisimiz açık öğretimle alakalı üniversitelerden aktarılanları kanuna bağladı, bundan sonra üçü o şekilde kanunla gelecek.

Şimdi, bir diğer vekilimizin tıp eğitimiyle ilgili endişeleri vardı. O endişelere ben de katılıyorum. Hastane meselesi aslında hem bir hizmet sunumu hem de ikincisi tıp eğitiminin bir parçası. Ondan sarfınazar edersek hem eğitimi kaybederiz hem de hizmet sunumunun özelleştirilmesine doğru giden bir yol hızlanır; 2 tane sonucu var. "YÖK olarak ne yaptınız?" Malumunuz bununla ilgili yasal düzenlemeler yapılması gerekiyor. Başkan olduğumuzun hemen akabinde -o zaman Lütfi Bey de, Sayın Komisyon Başkanımız da Bakandı- EKK'ye biz bir dizi teklif götürdük. Ondan sonra Sağlık Bakanımız değişti; ona anlattık, götürdük. Sonra Sağlık Bakanımız değişti, ona yeniden götürdük ama bu bizim dışımızda behemehâlde çözülmesi gereken bir husus. Niye? Dediğim gibi tıp eğitimi de zedeliyor çünkü hizmet sunumu sıhhatli yürümediği takdirde... Aslında orada olan hususu bir nevi görev zararı olarak da düşünmek lazım. Orası bir özel hastane değil, kısmen tabii ki zarar edebilir, çünkü üniversite hastanelerinin zarar etme durumu da işte SUT fiyatlarıyla kendi dışındaki birtakım karar alınan mekanizmalarla alakalı bir husus, o açıdan da değerlendirilmesi lazım.

Beyin göçü. Beyin göçü meselesi sadece Türkiye'nin değil aslında pek çok ülkenin konusu. Bizimle alakalı meseleye gelince. Buradaki bir noktanın, başarılı öğrencilerin kendilerine üniversitelerde yer bulamama endişesinin de çok önemli olduğunu biliyoruz, böyle bir durum var. Bundan dolayı kitapçığa da koyduk, bu günlerde yani bu iki hafta içerisinde kurguyu tamamladığımız YÖK Akademik Liyakat-Kariyer Projesi'ni hayata geçiriyoruz. Önemli bir ölçüde bunun fayda sağlayacağına inanıyoruz ama en nihayetinde bu üniversitelerde bitecek bir süreç ama bizim farklı bir kurguya, Türk yükseköğretim sisteminde olmayan bir kurguya doğru geçtiğimizi de söylemek istiyorum.

Sibel Hocamız izleme raporlarının sonucu meselesini söyledi. Benim düşünceme göre şeffaflık en büyük denetleme, bizim YÖK'te bütün halılarımızın altı tertemiz, pırıl pırıl, hiçbir şey yok ve sistemi olduğu gibi ayna olarak yansıtıyoruz kamuoyuna. Burada eleştirilen vakıf üniversitelerinin veya diğer üniversitelerin AR-GE harcamaları vesaire bunların hepsinin verilerini veren kurum biziz, bir başka kurum değil, bunları biz veriyoruz. Usulümüz şu aslında, ben bunu açıkça da söylüyorum: Biz bunları, bu durumu ortaya koyuyoruz, yani ifşa ediyoruz, eleştiriler oluyor. Biz diyoruz ki: Kamu adına bizim harekete geçmemiz lazım, asgari kriterleri yükseltmemiz lazım. Kütüphane yok, bakın kütüphane yok, herkes eleştiriyor. Kitap olmazsa biz size öğrenci azaltırız. AR-GE harcamalarınız reklamdaki eğer çok düşükse öğrenci kontenjanı artırımınıza kısıt getiririz diyoruz. Dolayısıyla aslında biz kamuoyunu da yanımıza bir paydaş olarak, burada düzenleyici bir faktör olarak sokuyoruz.

Of, Çaykara; bu iki ilçeyle alakalı, 12 Kasım 2015'te 2 MYO kurulması... Sayın vekilim gitti herhâlde. Ve bir açılış programı açılmış ama hiç öğretim elemanı yok. Öğretim elemanı olmayan yere verme durumumuz olmuyor. Zaten önümüzdeki hafta orada eğitim öğretimin sürdürülüp sürdürülemeyeceği hususunu öğrenci talepleriyle de alakalı yeniden değerlendireceğiz.

“KHK’yle iade edilenler neden üniversitelere dönemiyor?” diye bir vekilimiz sordu. Çünkü kanun öyle. Yani “kendi üniversitesinin dışında ve Ankara, İstanbul, İzmir’in dışında” diyor 7075 sayılı Kanun uyarınca. Hatırlarsınız, biz o dönemde bu atamaların hiçbir yerinde YÖK’ün olmaması dolayısıyla ve diğer bazı gerekçelerle bizim burada müdahil olmamamız, dahlimizin olmaması gerektiği hususunu Komisyona yazılı olarak da belirttik, basına da açıklama yaptık, sıra dışı olan bir husustu bu. Çünkü bizim bu süreçte hiçbir yerde dahlimiz yok idi. Gerekçelerini de yazdık ettik fakat Meclisimiz böyle uygun gördü, bunların dağıtımı hususunu da YÖK’e verdi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Biz vermedik vallahi.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – YÖK’e verdi bunların dağıtımı hususunu da. Biz ne yaptık? En azından şunu yapalım dedik: Madem devlet bunlara mühür vurmuş, “suçsuz” demiş. Biz bu hususları devletten daha bilen bir kurumsal yapı değiliz. Dedik ki: Ama bir taraftan da böyle bir kanun çıkarılmış ve bunun dağıtımı da bize verilmiş, bunlardan üçer tercih isteyelim. Üç tercihlerden çoğunlukla, yüzde 80 birinci sırada... Bu tabii Ankara, İstanbul, İzmir dışında birinci sırada... Yani biz resen verme şeklinde değil, onların tercihlerini de dikkate alalım, dedik.

Şimdi, bir diğer husus: “Hukuk fakültelerinde, hukukçu dekan yok.” denildi. Biz hukukçu vekillerimize bir bilgilendirme yaptık aslında, bu doğru bir şey değil, bu doğru değil, hiç aslı astarı da yok ama nedense emekli bir hukukçumuz böyle bir şey çıkardı, sonra bu basına yansıdı vesaire. 15 üniversitemizdeki 15 hukuk fakültesinde rektörler deruhte etti. Niye deruhte etti? İki kısım bunların deruhte edişlerinin sebebi: Birincisi, hukuk fakültesi dekanını atama süreci bitmiş, bize göndermiş, o sırada üstünde tutuyor; güvenlik soruşturması yapılıyor, bekliyoruz, üstünde tutuyor. O sırada, güvenlik soruşturması tamamlandıktan sonra atanacak. Bu ne zamandan beri böyle? 15 Temmuz falan değil; bu, 1980’den de öncesine gidin, 1933 yılından beri böyle. Bu şekilde yani hukukçu olmayanların atandığı, ilahiyatçıların... Hayır, ilahiyatçı “rektör” diye deruhte etti veyahut da İzmir’de bir üniversitenin rektörü tıpcı, onun için deruhte etti.

Hukuk fakültesindeki durumun ikincisi de yine, bizim sisteme getirdiğimiz, yine, ilk defa uygulanan bir yöntem, o da şu: Madem hukuk fakültelerinin öğretim üyesi az diyoruz, madem hukuk fakültelerine de talep oluyor, kuruyoruz ama kamuya sıfır masrafla; dekan atamıyoruz, bina istemiyoruz, öğretim üyesi atamıyoruz. Peki, nasıl oluyor bu? Şu şekilde oluyor: Bölümlerini kuruyoruz, ana bilim dallarını kuruyoruz, araştırma görevlileri ilanlarına çıkılıyor ve o araştırma görevlileri de Türkiye’nin en üst düzeyde öğrenci kabul eden Ankara Hukuk, Galatasaray Hukuk, İstanbul Hukuk, Marmara Hukukta doktoralarını yapıyorlar. Doktoralarını yaptıktan sonra bunlar, kendi üniversitelerine dönecekler. O sırada da rektörün bunun yazışması için yani Ankara Hukuka bunların doktorasının gitmesi için tabii ki imza atması lazım dolayısıyla kamu masrafı, zararı oluşmaması için böyle bir kurgu yaptık ama asıl yoğunluk, bu 15’in çoğu bunların dekanlık sürelerinin bitmesi ve atama süreçleriyle alakalı meseleden dolayı yani rektörlerin üzerinde olduğu için. Yoksa “Öğrenci alan bir hukuk fakültesi var, başında bir tıpcı yahut ilahiyatçı yahut ziraatçı var.” Böyle bir durum yok. Bunu da izah ettim sanıyorum.

Sistem değişikliğine gelince. Bunu çok duyuyorum, ben bazen haberlerde de izliyorum, seçim meydanlarında da konuşuluyor. “Sürekli sistem değişikliği üniversitede...” Bakalım, ne kadar sürede? 1981’den 2020’ye yani kırk yıla ulaştı, otuz dokuz yıl. Kaç defa değişmiş? 16 defa değil, sadece 6 defa değişmiş, on bir yılda da 2 defa değişmiş. Kırk yılda 6 defa değişmiş. Ben YÖK olarak konuşuyorum, YÖK adına konuşuyorum; kırk yılda 6 defa değişmiş yani böyle sürekli değişen bir sistem vesaire yok. Bunu tabii ki tahkik edebilirsiniz.

Şimdi, bir diğer husus da YÖK'ün üniversite özerkliğini yok eden bir kurum olduğu şeklinde. Bilakis, Sayın Vekilim, bizim son üç, dört yıldan beri en fazla eleştirildiğimiz husus “Niye üniversitelere bu yetkiyi verdiniz?” Bu salonda bize yönelttiğiniz eleştirilerin önemli bir kısmı da üniversitelerin yetkisi dâhilindeki olan işlemler dolayısıyla. Üniversitelere niye yetki verildiği meselesi gündemde. Dolayısıyla YÖK artık son beş yıldan beri yükseköğretim politikaları yapan bir kurum. Şöyle bir kurum değil: Soruşturma açan bir kurum değil yahut da müfredatı belirleyen bir kurum değil. Yükseköğretim Kurulu olarak biz, bugün itibarıyla söylüyorum, tek bir program bırakmadık müfredatı belirlediğimiz, hepsini üniversitelere verdik; yabancı uyruklu öğrenci alımında da verdik, başkaca konularda da, yetki devri süreci başlattık ve üniversitelere biz bu yetkileri veriyoruz.

Sayın Vekilim, “YÖK” dediğiniz kurumsal yapının yetkileri var. YÖK'ü kaldırırsanız bile o yetkiler buharlaşmıyor. Bunları sadece bir yere verebilirsiniz yani o zaman 200 tane YÖK olabilir, bu da bir tercih olabilir ama durum bu.

Bir diğer husus, herhâlde zühul eseri oldu diye düşünüyorum, “Üniversiteyi paralı bir yere devşirmeye çalışıyor YÖK.” dedi bir vekilimiz. Latife olsun diye algıladım ben bunu. Çünkü vakıf üniversiteleriyle ilgili yaptığımız düzenlemelerin, yasa tekliflerimizin ve daha yasalaşmadan önce yaptığımız düzenlemelerin hepsi bizim bakış açımızı gösteriyor.

İki: Devlet üniversitelerimizle ilgili son beş yıldır yaptığımız takviye edici, onları güçlendirici bütün bu projelerimiz... Mesela, YÖK Dijital Projesi 2006'dan sonra kurulan Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki üniversitelere açtığımız bir imkân oldu. Bütün bunlar aslında yükseköğretim anlayışımızın, felsefemizin bir yansıması. Açık ve net olarak söylüyorum, altını da çiziyorum, bizim yüksek öğretimdeki bakış açımız kamucudur. Buna göre planlamalarımızı yapıyoruz ve buna göre de projelerimizi hayata geçiriyoruz. Bakıldığında, zaten ne olduğu eşildiğinde bu açıkça ortaya çıkar. Kamucudur, sosyal adaletçidir ve fırsat eşitliğini vurgular. Dolayısıyla ben bunları hızlı bir şekilde ifade edeyim istedim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, toparlayalım Sayın Başkanım.

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Kuşoğlu, sizin herhâlde ifade etmek istediğiniz bir husus var.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Evet, Sayın Başkanım, son söz milletvekilinindir kuralı gereği...

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Aslında ben o yöntemi pek kullanmak istemedim çünkü Sayın Paylan'da dün istedi, onu daha sonra sizinle paylaşacağım ama ona bir çözüm bulalım inşallah. Sayın Paylan'ın bu noktada bir hakkı var, onu da söyleyeyim.

Evet, buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, Sayıştay raporlarında bu banka ve GSM operatörleriyle Bakanlığınızın yaptığı anlaşmalar gereği bazı paraların alındığı ve bu paraların bütçe dışı kullanıldığıyla ilgili bir bulgu vardı, ben de onu kullandım. Siz dediniz ki “Bu para işte 1 milyon, 1 milyon 700 bin.” Önemi yok tabii meblağın. Sonuçta öğrencilere satranç takımı vesaire bazı hediyeler için kullanılmış, yani “İstismar edilmemiş.” dediniz. Doğrudur ama... Meblağ önemli değil Sayın Bakanım. Ahlaki olması doğrudur, ahlaki olduğunu kabul ediyorum ben de, “öyle” diyorsanız öyledir ancak mevzuata uygun değil. Sayıştay diyor ki “Bu paranın -küçük veya büyük, meblağ ne olursa olsun- bütçe ya da hazine birliği

gereği bütçeye alınması lazım, oradan harcanması lazım.” Biliyorsunuz, bütçeye ödenek konabilir bu tür konularla ilgili olarak. Yani istiyorsanız bu tür bir ödenek koyalım, burada bu tür bir ödenek koyalım. Mesela, biliyorsunuz, binlerce bisiklet alınıp yine öğrencilere, çocuklara dağıtılabilir. Bu tür şeyler yapılabilir, diliyorsanız yapalım satranç için de ya da benzeri konular için de. Yani konu mevzuata uygunluk, ahlaki olup olmaması değil.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Değerli Vekilim, bu konu düzeltildi zaten. Konu tamamen bütçenin içine alındı, düzeltildi

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Alındı, ona memnun oluruz tabii.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Bunu da ifade etmek isterim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Bakanımıza, Yükseköğretim Kurulu Başkanımıza çok teşekkür ediyorum.

Çok değerli milletvekillerimiz, şimdi ilgili kurum ve kuruluşlarımızın bütçe ve kesin hesaplarını okutacağım.

İlk olarak Millî Eğitim Bakanlığı bütçesini okutacağım ancak 2 adet önerge var, önergeleri okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: Millî Eğitim Bakanlığı

YIL: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AKTARILAN MİKTAR
40	13.68	01	01.02	8.500.000.000
40	13.68	01	02.02	1.500.000.000
37	13.69	01	01.02	8.500.000.000
37	13.69	01	02.02	1.500.000.000
TOPLAM:				20.000.000.000

Necdet İpekyüz

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Batman

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar...

Sayın Bakan, atanamayan öğretmenler meselesi, ataması yapılmayan öğretmenler konusunda atamaların yapılacağını söylediniz ancak gördüğümüz yalnızca emekli olan sayıda öğretmen yerine atama yapabileceksiniz. Yani ek öğretmen ataması yapamıyorsunuz Sayın Bakan bu bütçeyle. Biz önünüzde olan önergeyle 200 bin öğretmen ataması yapılabilecek yani ilköğretime, okul öncesine ve ortaöğretime 200 bin öğretmen ataması yapılabilecek bütçeyi size ve değerli arkadaşlarımıza öneriyoruz. 20 milyar TL bütçenizin artırılmasını öneriyoruz 200 bin öğretmen ataması yapabilmeniz için.

Şimdi, Sayın Bakan, bazı arkadaşlarımız “Kaynak yok.” diyecek ama siz bütçenizi bence etkin savunmamışsınız. Kaynak var, saraylara ve yandaşlara giden kaynakları keserek Sayın Bakan 200 bin öğretmen ataması yapabiliriz. Eminim ki bu konuda sizin de desteğiniz olacaktır, değerli arkadaşlarımızın da desteği olacaktır. Yüz binlerce öğretmen atama bekliyor, gelin, bütçemizi 20 milyar TL artıralım, 200 bin öğretmenin atamasını hep beraber yapalım.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Paylan’ın önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yapmayın ya.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıdaki gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: Millî Eğitim Bakanlığı

YIL: 2021

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	AKTARILAN MİKTAR
40	13.11	01	06.07	10.000.000.000 TL

Necdet İpekyüz

Garo Paylan

Erol Katırcıoğlu

Batman

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Evet, Sayın Paylan, söz vereyim mi yoksa gerekçeyi mi okutayım?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Söz istiyorum.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN - Buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan bütçelerinde okulları depreme güvenli hâle getirmek için bütçe olduğunu söyledi ama bence o konuda da yeterli bütçe yok Sayın Bakan. Biz kalemleri inceledik, yatırım bütçeniz son derece sınırlı Sayın Bakan. Okullarımızın gerek depreme güvenli hâle getirilmesi için gerekse çocuklarımızın daha iyi şartlarda eğitim alabilmesi yatırım bütçenizin artırılması öneriyoruz. Eminim ki siz de bunu canıgönülden destekliyorsunuz. Eğer arkadaşlarımız destek verirse Millî Eğitim Bakanlığının yatırım bütçesinin 10 milyar TL artırılmasını istiyoruz. Bu sayede hem bütün okullarımızı depreme güvenli hâle getirirsiniz hem de çocuklarımızın ihtiyacı olan şartları yaratırsınız: Spor salonu gibi, laboratuvarlar gibi pek çok imkânı yaratabilirsiniz. Eğer arkadaşlarımız da destek verirse yatırım bütçenizin 10 milyar TL daha artırılıp çocuklarımızın hepsinin depreme güvenli, iyi şartlarda eğitim almasını sağlayabiliriz.

Sayın Başkan, Sayın Bakanın da görüşünü alırsanız belki destek verir arkadaşlar da o konuda oylamaya destek verirler.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 10 milyar TL çok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – 10 milyar iyi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kaynak yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, kaynak var.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, Sayın Bakan takdire bırakıyor herhâlde.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Bakan ne diyorsa artık, belki destek verir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan ve arkadaşlarının önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Çok değerli milletvekillerimiz, şimdi ilgili kurum ve kuruluşlarımızın bütçe ve kesin hesaplarını okutacağım.

İlk olarak Millî Eğitim Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Millî Eğitim Bakanlığı 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Millî Eğitim Bakanlığının 2019 yılı kesin hesabını okutuyorum:

(Millî Eğitim Bakanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yükseköğretim Kurulunun bütçesini okutuyorum:

(Yükseköğretim Kurulunun 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yükseköğretim Kurulunun 2019 yılı kesin hesabını okutuyorum:

(Yükseköğretim Kurulunun 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bütçesini okutuyorum:

(Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabını okutuyorum:

(Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yükseköğretim Kalite Kurulunun bütçesini okutuyorum:

(Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2021 yılı bütçesi okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2019 yılı kesin hesabını okutuyorum:

(Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2019 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Değerli arkadaşlar, üniversitelerin bütçelerini sizlere dağıttığı şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversitelerin B cetvellerini sizlere dağıttığı şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı şekilde üniversitelerin kesin hesaplarını sizlere dağıttığı şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversitelerin kesin hesap B cetvellerini sizlere dağıttığı şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN LÜTFİ ELVAN – Böylece, gündemimizdeki kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Sayın Bakanımıza, Yükseköğretim Kurulu Başkanımıza, Bakan Yardımcımıza, tüm bürokrat arkadaşlarımıza, basın mensuplarımıza ve milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 5 Kasım Perşembe günü saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Yarın programımız yok.

İyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 21.16

